

# ROČENKA 2015



**NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU  
ÚZEMNÍHO ODBORNÉHO PRACOVISŤE STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE  
PŘÍLOHA ČASOPISU PAMÁTKY STŘEDNÍCH ČECH  
2 / 2016**

# PAMÁTKY STŘEDNÍCH ČECH

## ČASOPIS NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU ÚZEMNÍHO ODBORNÉHO PRACOVIŠTĚ STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE ROČENKA 2015

---

2/2016  
PŘÍLOHA

### Obsah

- Slovo úvodem  
1
- Náplň činnosti NPÚ – územního odborného pracoviště středních Čech v Praze  
2
- Organizační schéma NPÚ ÚOP SČ v Praze  
3
- Seznam osob, které byly v průběhu roku 2015 zaměstnány v NPÚ ÚOP SČ v Praze v hlavním pracovním poměru  
4–5
- Kancelář ředitele  
6–9
- Oddělení ekonomiky a provozu  
10
- Odbor evidence, dokumentace a informačních systémů  
11–33
- Odbor péče o památkový fond  
34–96
- Oddělení archeologie  
97–98
- Institucionální výzkumné úkoly  
99–104
- Odborná publikační a přednášková činnost pracovníků NPÚ ÚOP SČ v Praze v roce 2015  
105–107
- Účast pracovníků NPÚ ÚOP SČ v Praze v komisích, vědeckých, redakčních a dalších radách  
108
- Seznam zkratk  
108
- Rejstřík lokalit  
109–112

*Titulní strana obálky: Hradenín (okres Kolín), tvrz čp. 13. Celkový pohled na tvrz po rekonstrukci historického krovu (foto. V. Láška).*

*4. strana obálky: Kutná Hora, Dačického dům čp. 41, dlaždice. Při celkové obnově domu v roce 2015 došlo k několika významným nálezům. Mezi nimi vyniká zbytek unikátní středověké dlažby z velkých pálených zdobených šestibokých dlaždic. Nejlépe dochovaná dlaždice byla restaurována a posloužila jako vzor k výrobě replik pro novou podlahu místnosti (foto A. Pospíšil).*

# SLOVO ÚVODEM

*Stalo se téměř pravidlem, že v úvodu Ročenky se objevuje nějaká charakteristika uplynulého roku. Tak například rok 2013 byl prvním rokem po transformaci Národního památkového ústavu, rok 2014 byl naproti tomu označen jako rok určité stabilizace. Chceme-li obdobně nějak charakterizovat rok 2015, můžeme jej nazvat rokem určitého pokroku či vylepšování. Zlepšení je v některých oblastech nápadnější, jinde je na první pohled méně patrné. To vše můžeme vysledovat v jednotlivých kapitolách Ročenky.*

*Nepřehlédnutelným krokem ke zlepšení prostředí sídla pracoviště v Sabinově ulici je výmalba prostoru chodeb a schodiště zadního domu, která ukončila dlouhou dobu trvající stav, vzbuzující dojem zanedbanosti a posléze i kritiku. Stav sídla pracoviště však vyžaduje podobných kroků ještě mnoho. Tím se již dostáváme ke konkrétní činnosti oddělení ekonomiky a provozu, které s maximálním nasazením plní své úkoly i v jiných oblastech. Pro ekonomickou oblast se již stalo samozřejmostí efektivní a hospodárné vynakládání finančních prostředků.*

*Kancelář ředitele plní úkoly ve dvou oblastech. Navenek méně nápadná je organizační a administrativní oblast, kde bezchybná a možno říci stále náročnější činnost pracovníků je základní podmínkou fungování pracoviště. To se týká zejména chodu korespondence a také další spisové agendy, v rámci předarchivní péče se již stala samozřejmou spolupráce se Státním oblastním archivem při předávání archiválií resp. skartacích.*

*Výrazně uvnitř pracoviště i navenek se projevuje prezentace i oblast vztahů k veřejnosti. Ačkoliv propagaci a prezentaci památek i odborné činnosti byla věnována značná pozornost i předchozích letech, byl přece jen rok 2015 do jisté míry výjimečný. Je to ostatně zřejmé i ze zprávy. Za zvláště přínosné pokládám ty akce, které směřují skutečně „in medias res“, tedy k podstatě a smyslu památkové péče. Takovou byla především výstava „Dobrovíz včera, dnes a kdyby“. Na první pohled by se mohlo zdát, že jde o dílčí výstavu, která vypovídá o osudu a problematice jedné vesnické památkové rezervace. Tomu tak také opravdu je, ve skutečnosti však tu jde ještě o mnohem víc – jde tu o podstatu a smysl památkové péče. Výstava totiž dává výstižnou a názornou odpověď na otázku, kterou čas od času slycháváme, totiž k čemu je vlastně památková péče. A víme také, jak často tato otázka zůstávala i zůstává nezodpovězená. Snad by mělo být více podobných odpovědí na tuto i další podobné otázky. Zároveň výstava představuje – byť selektivní – přesto výstižný pohled na památkovou péči několika minulých desetiletí. Je tak i malým příspěvkem do mozaiky dějin památkové péče.*

*V odboru evidence, dokumentace a informačních systémů se kromě běžné činnosti projevila řada novinek. Zásadní změnou prošla aplikace pro vedení ÚSKP ČR MonumIS, která byla nabazena Památkovým katalogem, změny nastaly i v navazujících částech IISPP, zejména MIS a GIS. Tyto změny ovlivnily i práci oddělení EDIS, která se kromě obvyklé náplně zaměřila také na přípravu migrace dat do nového systému. To neubralo na intenzitě ostatních činností, ze kterých je třeba zmínit zejména základní evidenci mobiliárních fondů, ve které bylo dosaženo pokroku, v předchozích letech nevídaného. Svůj významný podíl si podržely i práce v oddělení výzkumů, průzkumů a dokumentace, jak ostatně názorně doloženo v následující zprávě. Zdůraznit je třeba i nebyvalý rozvoj a zavádění nových dokumentačních metod, které jsou tu ověřovány v praxi.*

*Těžištěm zprávy i náplně pracoviště je i nadále působení pracovníků odboru péče o památkový fond. To je také oblast, která nejen zaujímá nesporně největší objem činností, ale zároveň také nejvíce ovlivňuje faktický stav a situaci památkového fondu v kraji a potažmo i mínění veřejnosti o působení institucí památkové péče. Náročnost i odpovědnost pracovníků tohoto odboru je tedy mimořádná i v rámci pracoviště. Je v následující zprávě poměrně obsáhle zachycená, ale ani tak nemůže být předkládaná zpráva vyčerpávající. I tak je možno si učinit představu nejen o činnosti odboru, ale také o faktických výsledcích péče o památky v celém Středočeském kraji. Ve svém soubornu se tyto výsledky nevymykají létům předchozím. Stejně jako v předchozích letech nás těší především ty případy, kdy se podaří zachránit památku, která je dlouhodobě ohrožená. I těch bylo v roce 2015 několik, nejvýraznějším příkladem je záchrana tvrze Hradenin na Kolínsku. Pokusy o záchranu tvrze se bezúspěšně datovaly od šedesátých let minulého století, v loňském roce se konečně podařilo zabývat záchranou tvrze obnovou střechy, a to na vysoké profesionální úrovni. Na druhé straně zůstává smutnou skutečností, že stále je ještě mnoho památek ohrožených, a co je nejborší, že leckde ani není v dohledu naděje na záchranu.*

*A na závěr ještě jednu poznámku. Nedávno jsem se opětovně přesvědčil, že Ročenka budí respekt a uznání k práci NPÚ, a to i tam, kde bych to nikdy nečekal. Stala se neodmyslitelnou součástí publikační činnosti NPÚ a platí tu moje přání a poděkování, které jsem vyslovil při příležitosti jubilea časopisu Památky středních Čech. Na místě je tu poděkování nejen těm, kteří Ročenku sestavili, všem, kteří do ní svými texty či fotografiemi přispěli, ale také těm, kteří se svojí prací zasloužili o to, aby bylo do Ročenky co psát.*

**Ing. arch. Vojtěch Láska**  
ředitel

Národního památkového ústavu,  
územního odborného pracoviště  
středních Čech v Praze



# NÁPLŇ ČINNOSTI NPÚ, ÚZEMNÍHO ODBORNÉHO PRACOVISŤE STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE

Činnost Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze (dále NPÚ ÚOP SČ) je vymezena platným Statutem Národního památkového ústavu a též Hlavním organizačním řádem Národního památkového ústavu.

NPÚ ÚOP SČ zajišťuje ve Středočeském kraji odborné činnosti uložené NPÚ zákonem č. 20/1987 Sb. Středočeské pracoviště vykonává komplexní odborné poznávací, evidenční, dokumentační, metodické, koncepční, hodnotící, iniciační, koordináční, prezentační a osvětové činnosti a služby v oblasti památkové péče ve Středočeském kraji, který zahrnuje správní obvody obcí *Benešov, Beroun, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Čáslav, Černošice, Český Brod, Dobříš, Hořovice, Kladno, Kolín, Kralupy nad Vltavou, Kutná Hora, Lysá nad Labem, Mělník, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Neratovice, Nymburk, Poděbrady, Příbram, Rakovník, Říčany, Sedlčany, Slaný, Vlašim, Votice*. Středočeský kraj je největším krajem České republiky (10 930 km<sup>2</sup>).

Odborní pracovníci se významně zapojují do vědecko-výzkumné činnosti NPÚ.

## Sídlo pracoviště

Středočeské ÚOP se nachází v Sabinově ulici čp. 5 v Praze 3 a oba domy sdílí spolu s další organizací NPÚ – s územní památkovou správou Praha, prostory pro obě složky NPÚ nejsou bohužel plně vyhovující.

Zejména přední pavlačový dům vyžaduje opravu fasád, odvlhčení přízemní části a postupnou úpravu interiérů, na tyto práce však organizace neměla v roce 2015 přiděleny dostatečné finanční prostředky. Zadní dům potřebuje minimálně pokračovat v údržbě, která byla zahájena úspěšně realizovanou výmalbou a výměnou dveří ve vstupní hale a dveří do kanceláří v zadní budově. S opravami se, doufáme, začne v příštích letech.

## Památkový fond Středočeského kraje v číslech k 31. 12. 2015:

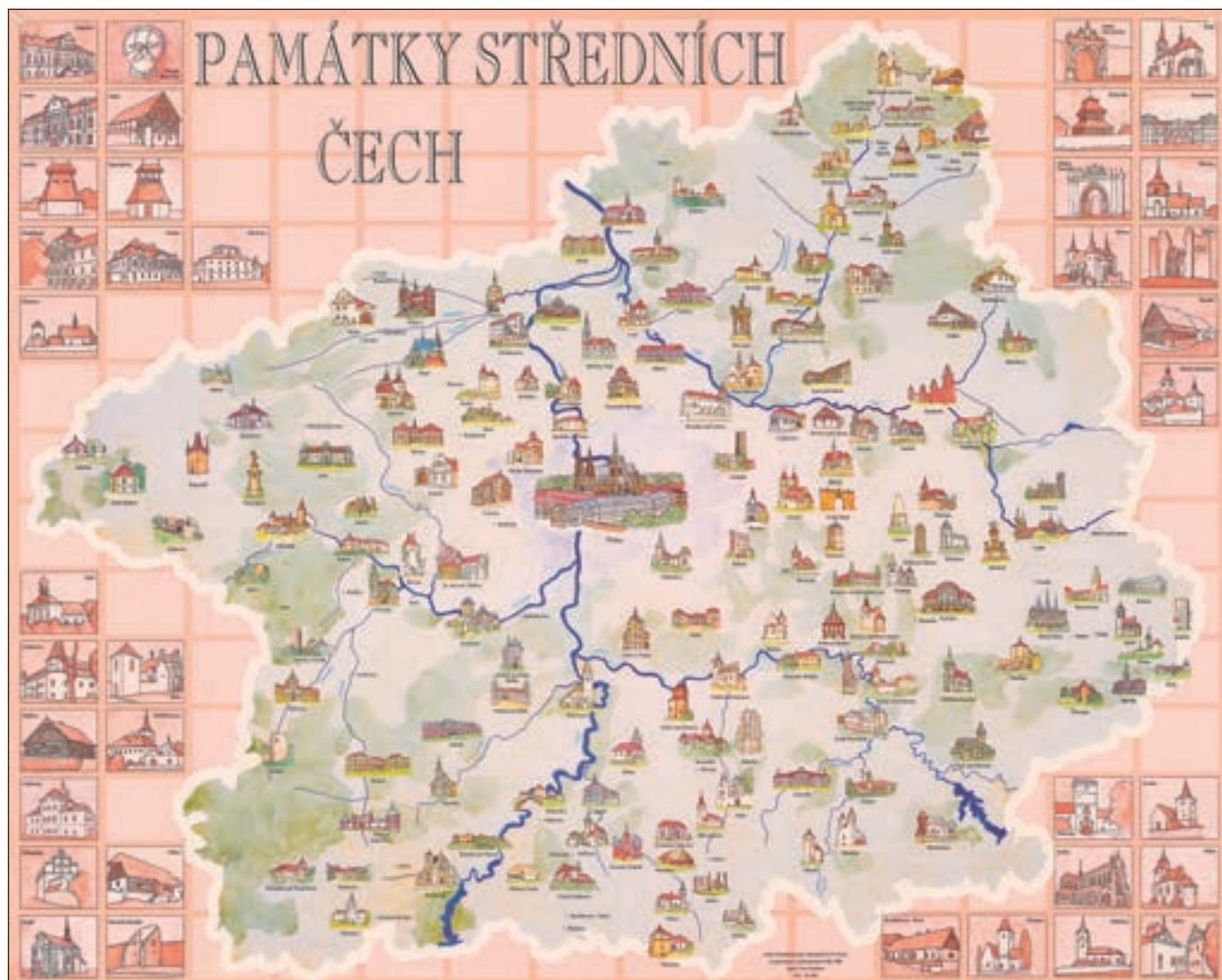
– nemovité kulturní památky	4 342
– movité kulturní památky včetně předmětů z mobiliárních fondů státních hradů a zámků (jedná se i o soubory) (mobiliární fondy)	300 200
(movité kulturní památky)	7 600
– národní kulturní památky (NKP)	29
– městské památkové rezervace (MPR)	2
– městské památkové zóny (MPZ)	34
– vesnické památkové rezervace (VPR)	10
– vesnické památkové zóny (VPZ)	26
– krajinné památkové zóny (KPZ)	2
– archeologické památkové rezervace	2
– ohrožené památky	77



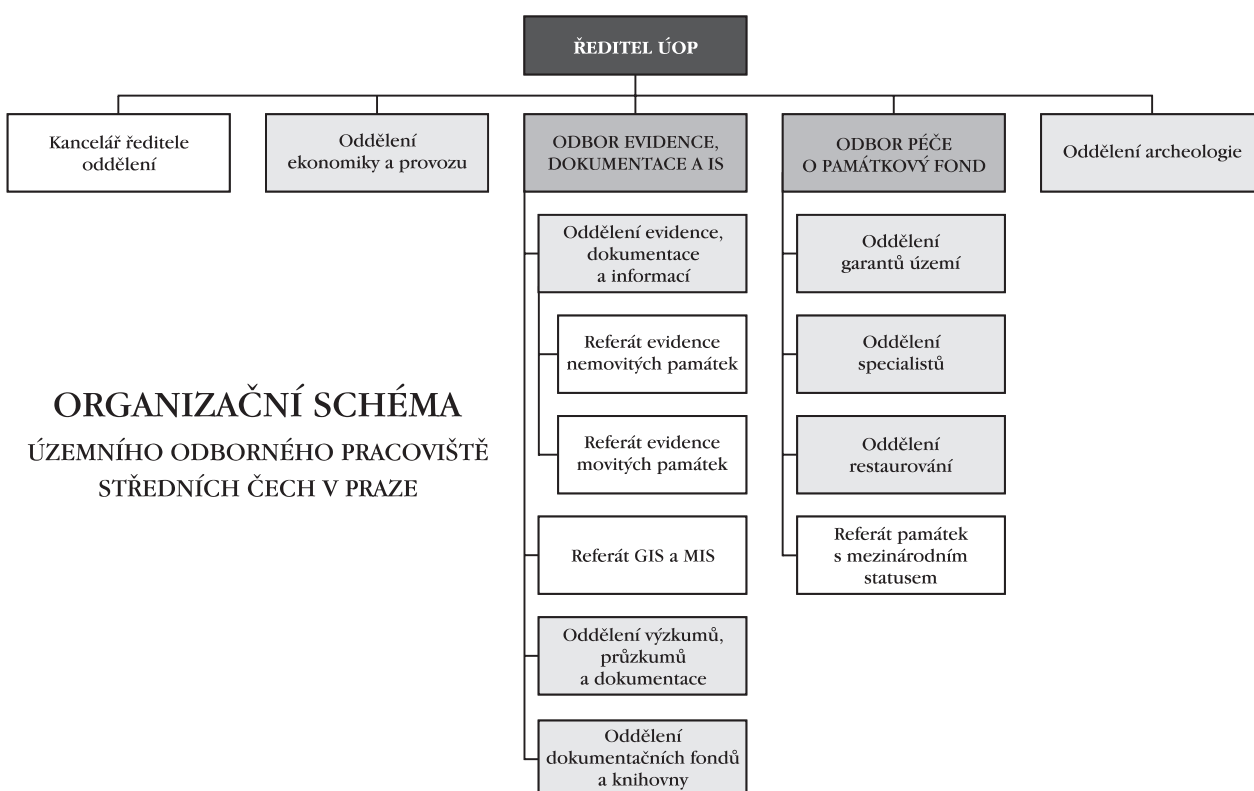
*Pavlačový dům čp. 375/5 v Sabinově ulici na pražském Žižkově, sídlo NPÚ ÚOP SČ (foto J. Žižka).*

## Středočeský kraj – rozlohy v km<sup>2</sup>

okres	rozloha
Benešov	1 475
Beroun	662
Kladno	720
Kolín	744
Kutná Hora	918
Mělník	701
Mladá Boleslav	1 023
Nymburk	850
Praha-východ	756
Praha-západ	580
Příbram	1 606
Rakovník 8	96
<i>Středočeský kraj</i>	<i>10 930</i>



*Středočeský kraj, bohatství památkového fondu připomíná obrazová mapa významných památek na kresbách Petra Chotěbora.*



**SEZNAM OSOB, KTERÉ BYLY V PRŮBĚHU ROKU 2015 ZAMĚŠTNÁNY V NPÚ ÚOP SČ V PRAZE  
V HLAVNÍM PRACOVNÍM POMĚRU**

ODDĚLENÍ	PRACOVNÍ ZAŘAZENÍ	TELEFON	E-MAIL
Ústředna		274 008 111	
Ing. arch. Láska Vojtěch	ředitel	274 008 113	laska.vojtech@npu.cz
<b>KANCELÁŘ ŘEDITELE</b>			
PhDr. Klapetková Olga	vedoucí kanceláře ředitele, redaktorka	274 008 283	klapetkova.olga@npu.cz
Bonaventurová Marie	administrativní a spisová pracovnice	274 008 201	bonaventurova.marie@npu.cz
Kovaříková Alena	asistentka	274 008 133	kovarikova.alena@npu.cz
Mgr. Roubíčková Dita	pracovnice vztahů k veřejnosti (úv. 0,5)	274 008 285	roubickova.dita@npu.cz
<b>ODDĚLENÍ EKONOMIKY A PROVOZU</b>			
Ing. Mikešová Kateřina	vedoucí, koordinační, projektová a programová pracovnice (MD a RD od 1. 6.)	274 008 154	mikesova.katerina@npu.cz
Krabcová Šárka	referent majetkové správy (do 31. 5.) vedoucí, koordinační, projektová a programová pracovnice	274 008 154	krabcova.sarka@npu.cz
Hanák Karel	dopravní referent	274 008 147	hanak.karel@npu.cz
Havlovic Luboš	referent majetkové správy (od 1. 6.)	274 008 145	havlovic.lubos@npu.cz
Brabec Radek, DiS.	provozář – správce budovy	274 008 147	brabec.radek@npu.cz
Tutr Václav	správce informačních technologií	274 008 284	tutr.vaclav@npu.cz
<b>ODBOR PÉČE EVIDENCE, DOKUMENTACE A IS</b>			
PhDr. Razím Vladislav	vedoucí odboru, památkář	274 008 281	razim.vladislav@npu.cz
<b>Oddělení evidence, dokumentace a IS</b>			
Ing. Blažková Irena	vedoucí oddělení, památkářka	274 008 234	blazkova.irena@npu.cz
<b>Referát evidence nemovitých památek</b>			
Mgr. Karásková Martina	památkářka (úv. 0,75)	274 008 238	karaskova.martina@npu.cz
Mgr. Koukalová Šárka	památkářka (úv. 0,75)	274 008 289	koukalova.sarka@npu.cz
Mgr. Minář Ivan	památkář (úv. 0,75)	274 008 222	minar.ivan@npu.cz
Vaniček Michal	památkář (úv. 0,5, do 31.10.)	274 008 229	vanicek.michal@npu.cz
Mgr. Prixová Dvorská Hana	památkářka (úv. 0,75)	274 008 238	prixova.hana@npu.cz
<b>Referát evidence movitých památek</b>			
Fesslová Helena	dokumentátorka	274 008 225	fesslova.helena@npu.cz
Bc. Horák Petr	památkář (úv. 0,5, do 31. 3.)	274 008 149	horak.petr@npu.cz
Bc. Horáček Jaroslav	památkář	274 008 230	horacek.jaroslav@npu.cz
Mgr. Milan Jančo	památkář (úv. 0,5 od 1. 4.)	274 008 149	janco.milan@npu.cz
Mgr. Kolářová Šárka	památkářka	274 008 295	kolarova.sarka@npu.cz
<b>Referát GIS a MIS</b>			
Marounek Jiří	dokumentátor	274 008 223	marounek.jiri@npu.cz
Mgr. Vácha Petr	památkář	274 008 223	vacha.petr@npu.cz
<b>Oddělení výzkumů, průzkumů a dokumentace</b>			
Ing. Jesenský Vít, PhD.	památkář (úv. 0,625)	274 008 286	jesensky.vit@npu.cz
PhDr. Nachtmannová Alena, Ph.D.	památkářka	274 008 287	nachtmannova.alena@npu.cz
Sikorová Jana	dokumentátorka (úv. 0,5)	274 008 202	sikorova.jana@npu.cz
Ing. arch. Veselý Jan	památkář	274 008 287	vesely.jan@npu.cz
<b>Oddělení dokumentačních fondů a knihovny</b>			
Geislerová Olga	dokumentátorka – archiv	274 008 282	geislerova.olga@npu.cz
Juráček Roman	dokumentátor – fototéka	274 008 221	juracek.roman@npu.cz
Ing. Králová Bohumila	administrativní a spisová pracovnice (úv. 0,5)	274 008 270	kralova.bohumila@npu.cz
Laniarová Olga	knihovnice (úv. 0,5)	274 008 235	laniarova.olga@npu.cz
<b>ODBOR PÉČE O PAMÁTKOVÝ FOND</b>			
Ing. Žizka Jan	vedoucí odboru, památkář	274 008 261	zizka.jan@npu.cz
Poslušná Radka	asistentka	274 008 274	poslusna.radka@npu.cz
<b>Oddělení garantů území</b>			
Ing. Burešová Alexandra	památkářka	274 008 167	buresova.alexandra@npu.cz
Mgr. Černochová Jindřiška	památkářka (RD)		
Ing. arch. Havlíková Dorota	památkářka	274 008 273	havlikova.dorota@npu.cz
Mgr. Alžběta Jankulíková	památkář (úv. 0,5)	274 008 272	jankulikova.alzbeta@npu.cz
Ing. arch. Kosová Eva	památkářka (úv. 0,5)	274 008 272	kosova.eva@npu.cz
JUDr. PhDr. Kroupa Pavel	památkář	274 008 267	kroupa.pavel@npu.cz





*Středočeští památkáři na odborném semináři věnovaném obnově národní kulturní památky – Hospitálu v Kuksu (foto z archivu NPÚ ÚOP SČ).*

Mgr. Linhartová Dana, Ph.D.	památkářka (úv. 0,5)	274 008 162	linhartova.dana@npu.cz
Mgr. Mikešová Eva	památkářka (MD)		
Ing. arch. Musilová Andrea	památkářka (úv. 0,5, MD od 31. 7.)	274 008 272	musilova.andrea@npu.cz
PhDr. Pospíšil Aleš	památkář	724 614 669	pospasil.ales@npu.cz
Ing. Primusová Dagmar	památkářka	274 008 224	primusova.dagmar@npu.cz
Ing. arch. Řepková Hana	památkářka	274 008 224	repkova.hana@npu.cz
Ing. arch. Volfová Eva	památkářka	274 008 265	volfova.eva@npu.cz
Ing. arch. Vyletová Eva	památkářka	274 008 266	vyletova.eva@npu.cz
Mgr. Zápalková Eva	památkářka	274 008 211	zapalkova.eva@npu.cz
Mgr. Jedlička Martin	památkář	274 008 162	jedlicka.martin@npu.cz
Mgr. Zemková Michaela	památkářka (RD)		
Ing. Glosová Michaela	památkářka (úv. 0,5)	274 008 237	glosova.michaela@npu.cz
<b>Oddělení specialistů</b>			
Mgr. Berková Jana	vedoucí oddělení, památkářka	274 008 262	berkova.jana@npu.cz
Mgr. Hanzlíková Markéta	památkářka	274 008 264	hanzlikova.marketa@npu.cz
Ing. arch. Rákosníková Alena	památkářka	274 008 275	rakosnikova.alena@npu.cz
Ing. Mladá Zdeňka	památkářka	274 008 268	mlada.zdenka@npu.cz
<b>Oddělení restaurování</b>			
Mgr. Maděrová Ludmila	vedoucí oddělení, památkářka	274 008 271	maderova.ludmila@npu.cz
Mgr. Kuldová Marie	památkářka	274 008 252	kuldova.marie@npu.cz
Mgr. Pařízek Marek	památkář (do 1. 2.)	274 008 253	parizek.markek@npu.cz
Mgr. Julie Weisssová	památkář (od 1. 4.)	274 008 253	weisssova.julie@npu.cz
<b>Referát památek s mezinárodním statutem</b>			
Ing. arch. Mrázek Jiří	památkář	274 008 212	mrazek.jiri@npu.cz
<b>ODDĚLENÍ ARCHEOLOGIE</b>			
Mgr. Neustupný Zdeněk	vedoucí oddělení, archeolog	274 008 209	neustupny.zdenek@npu.cz
Ing. Králová Bohumila	archeolog (úv. 0,5)	274 008 270	kralova.bohumila@npu.cz
Mgr. Kypta Jan, Ph.D.	archeolog	274 008 287	kypta.jan@npu.cz
Mgr. Laval Filip, Ph.D.	archeolog (úv. 0,5)	274 008 209	laval.filip@npu.cz
<b>ÚVAZKY VĚDA A VÝZKUM</b>			
Finstrová Ilona	dokumentátorka (úkol V + V)	274 008 153	finstrova.ilona@npu.cz

*Zpracovala Šárka Krabcová*

# KANCELÁŘ ŘEDITELE

Kancelář ředitele zajišťovala stejně jako v předchozích letech základní provozní činnost v rámci ÚOP a administrativní podporu ředitele, případně vedoucím odborů. Důležitou součástí agendy je prezentace oboru, vztahy k veřejnosti a zejména ediční činnost pracoviště.

## SEKRETARIÁT ŘEDITELE

Asistentka sekretariátu ředitele má na starosti administrativní agendu pro ředitele, jeho útvar i podporu pro chod celého útvaru ÚOP SČ.

V elektronické spisové službě je nadále nápomocna referentům při vkládání, přidělování a odesílání spisů. Zajišťuje také vypravení spisů datovou službou a kontroluje jejich správné vyplnění. V roce 2015 bylo zpracováno v hlavním protokolu podle evidence ESS NPÚ ÚOP SČ 11 941 čísel jednací. Agenda se týkala především žádostí o vyjádření v oblasti památkové péče, dále faktur oddělení ekonomiky a provozu, návrhů na prohlášení odboru evidence a doporučení grantových programů. Protokol smluv je veden odděleně a bylo zde evidováno 108 smluv, protokol smluv je elektronicky spojen s oddělením ekonomiky a provozu. Tyto smlouvy mají přidělena i č. j. v ESS. V sekretariátu jsou nadále evidovány veškeré objednávky ÚOP SČ, kterým asistentka přiděluje čísla jednací. Za rok 2015 jich bylo celkem 152. Jsou rovněž elektronicky propojeny s oddělením ekonomiky a provozu. Dále eviduje a zajišťuje vydání a distribuci směrnic, příkazů, rozhodnutí a opatření ředitele, které jsou evidovány v ESS.

Další agenda asistentky ředitele:

- Kontrola plnění základních úkolů útvaru ředitele včetně daných lhůt a evidence splněných úkolů.
- Organizace porad a jednání ředitele, zápisy a jejich rozesílání vedoucím pracovníkům a předsedkyni Základní odborové organizace v Ústí nad Labem.
- Zakládání a evidence docházky pro odbor péče o památkový fond, částečně pro oddělení dokumentace a kanceláře ředitele.
- Zpracovávání a archivace dokumentů a spisů prostřednictvím ESS v rámci útvaru.
- Koordinace oběhu a přidělení dokumentů v ESS, sledování včasného vyřizování spisů.
- Pomoc při předání archiválií do Státního oblastního archivu k trvalému uložení a při předání spisů, které byly vybrány ke skartaci.
- Účast ve skartační komisi ÚOP SČ.
- Evidence a kontrola vyřizování stížností.
- Evidence a zakládání žádostí pro zahraniční služební cesty.

Asistentka byla nápomocna při kontrole z MK ČR podle ustanovení § 7b zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, ve znění pozdějších předpisů.

*Marie Bonaventurová*

## PODATELNA

Pracovnice vykonává veškeré práce související s prací podatelny pro celé ÚOP SČ. V elektronické spisové službě eviduje též příjem faktur. Zajišťuje servis a provoz frankovacího stroje Ultimail včetně doplňování štítků. Rovněž dohlíží na provoz zasedací místnosti.

*Alena Kovaříková*

## PREZENTACE, VZTAHY K VEŘEJNOSTI

Podobně jako v předchozích letech zajišťovala i v roce 2015 pracovnice vztahů k veřejnosti informační, publicistické a tiskové vztahy k veřejnosti a hromadným sdělovacím prostředkům. V rámci PR spolupracovala s tiskovým referátem NPÚ GnŘ, zprostředkovávala informace tiskové mluvčí NPÚ GnŘ a mluvčích jednotlivých územních odborných pracovišť a památko-



Výstava *Památky s příběhem*: a – ukázka jednoho z výstavních panelů, b – vernisáž výstavy proběhla v červnu Kutné Hoře v galerii Gask za účasti zástupců Středočeského kraje i majitelů prezentovaných památek. Komentované prohlídky výstavy se ujal ing. J. Žižka (foto z archivu NPÚ ÚOP SČ).



vých správ. Svou pozornost směřovala především k propagaci a prezentaci širokého spektra činností z oblasti odborné památkové péče středočeského pracoviště. Také v roce 2015 pokračoval seriál článků o středočeských památkách v Listech Prahy 1, který akcentoval především činnost středočeského územního odborného pracoviště NPÚ.

V oblasti prezentace bylo opět významnou událostí vyhlášení již druhého ročníku Ceny Národního památkového ústavu *Patrimonium pro futuro* s podtitulem Společenské ocenění příkladů dobré praxe. Odborníci ze středočeského územního pracoviště NPÚ nominovali do celostátního kola v oblasti obnovy památek tentokrát záchranu sýpky v *Olbramovicích* a parostrojního pivovaru v *Lobči*, za jehož záchranu a obnovu získali

mimořádné ocenění generální ředitelky NPÚ Ing. arch. Pavel Prouza a Ing. arch. Jana Prouzová Myšková z architektonické platformy RIOFRIO. Prezentace vyhlášení, probíhajících hodnocení a slavnostního udílení cen spočívala zejména v komunikaci s médii prostřednictvím tiskových zpráv, přípravou PR článků a realizací rozhlasových výstupů příslušných odborných pracovníků.

#### Přednáškový cyklus

Stejně jako v roce předchozím roce byl zajištěn přednáškový cyklus pro veřejnost, zaměřený tentokrát u příležitosti 600. výročí úmrtí Mistra Jana Husa na dobu husitskou. Cyklus s názvem *Obrazy z doby husitské* byl orientován na vybrané otázky kultury doby husitské, zejména ve vztahu ke středních Čechám: Středočeská města za husitských válek (V. Razím), O nádheře budov velkých klášterů zaniklých v pohusitské době (J. Žižka), Archeologie a husitské vojenství (J. Kypta), Proměny oděvu v době husitské (A. Nachtmannová), Husitské (a obecně utrakvistické) motivy na kamnových kachlích (J. Kypta). Seriál přednášek si na základě cílené lokální propagace získal oblibu především u odborných pracovníků napříč NPÚ, ale rovněž u veřejnosti a studentů.

#### Výstavy

Oddělení redakčně a organizačně spolupracovalo na přípravě dvou putovních výstav, které se úspěšně prezentují i v roce 2016. Obě výstavy mají připomenout působení památkové péče ve Středočeském kraji.

#### *Dobrovíz včera, dnes a „kdyby“*

**Autoři: Jana Berková, Markéta Hanzlíková, Vojtěch Láška, Alena Rákosníková**

Putovní výstava, kterou pracoviště připravilo u příležitosti 20. výročí vzniku vesnických památkových rezervací a zón, dokumentuje výsledky a pozitivní vliv památkové péče v plošně chráněných sídlech na příkladu vesnické památkové rezervace Dobrovíz a jejích proměn v posledních desetiletích. Retrospektivně odráží činnost památkové péče, projevující se v záchraně existujících objektů před demolicemi a nepovolenými úpravami, ukazuje proměny vzhledu usedlostí v posledních letech (včetně vizualizace hypotetických dopadů návrhů stavebních úprav, které s ohledem na plošnou památkovou ochranu nebyly realizovány). 17 výstavních panelů prezentuje pozitivní vliv plošné ochrany vesnického sídla na celkovou podobu a ochranu kulturně historických hodnot vesnice. Výstava byla instalována během letních měsíců přímo v Dobrovízi, v září na památ-



a



b



c

**Výstava Dobrovíz včera dnes a „kdyby“: a – úvodní plakát výstavy; b – vernisáž proběhla v tzv. Vánočním dvoře v Dobrovízi 27. 7. 2016, kterou vstřícně připravili manželé Poláčkovi. Na vernisáži se sešli s autory výstavy majitelé dobrovízských usedlostí, místní občané, pracovníci NPÚ a další odborníci z ostatních kulturních institucí. V Dobrovízi byla výstava k vidění až do září 2016 (foto M. Hanzlíková); c – prezentace výstavy na veletrhu Pro památky v říjnu 2016 (foto E. Volfová).**

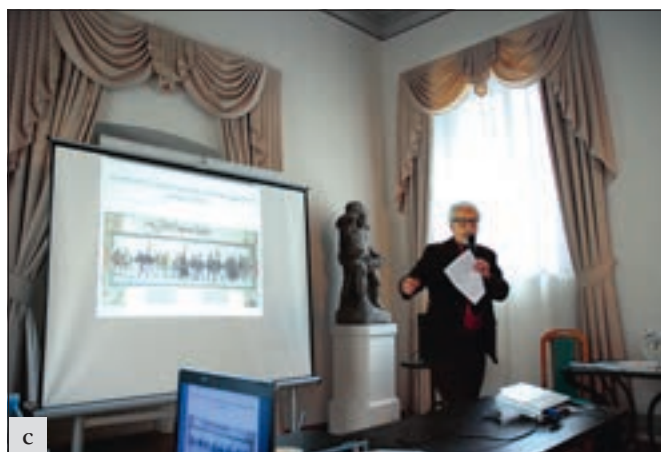




a



b



c

**Konference *Oděv v Čechách ve středověku a raném novověku*: a – pozvánka s programem, b – průběh konference v Ledeburské galerii; c – přednáška prof. PhDr. Pavla Štěpánka, Ph.D. z Univerzity Palackého v Olomouci (foto V. Tutr).**



**Odborný seminář NPÚ ÚOP SČ v Hospitálu v Kuksu s prohlídkou Betléma od Matyáše Bernarda Brauna (foto A. Jankulíková).**

kářské konferenci v Ústěku a v říjnu na veletrhu Pro památky. Od listopadu 2015 do počátku roku 2016 byla vystavena na městských úřadech v Říčanech a Hořovicích.

#### ***Památky s příběhem***

Středočeský kraj financoval a inicioval vznik výstavy, která prezentuje využití poskytnutých dotací kraje na opravu památek ve středních Čechách. Výstava byla k vidění v Kutné Hoře v galerii GASK, v září na zámku v Průhonicích a dále na veletrhu Pro památky. Středočeské pracoviště spolupracovalo na přípravě textů, obrazové dokumentace a redakčně zajistilo zhotovení výstavy.

#### **Konference**

V říjnu uspořádalo středočeské ÚOP pod odbornou gestí dr. A. Nachtmannové specializovanou odbornou konferenci *Oděv v Čechách ve středověku a raném novověku* věnovanou historickému oděvu. Zachované kusy historického oděvu jsou často součástí muzejních a zámeckých expozic. Příspěvky se věnovaly nejen historickým souvislostem tohoto specifického fondu památek, ale i problémům jejich prezentace a terminologie. Konference představila bohaté ikonografické podklady ke studiu historického odívání a dějinám každodennosti daného období. Nabížený program a hojná účast odborníků napříč kulturními institucemi v ČR daly podnět pro zorganizování navazující konference v roce 2016. Sluší se poděkovat vedení ÚPS v Praze a pracovníkům Zahrad pod Pražským hradem za vstřícnost a poskytnutí krásných prostor v galerii Ledeburského paláce v Praze.

#### **Odborné exkurze a semináře**

Zorganizovány byly rovněž dvě odborné exkurze zaměřené na prohloubení poznatků pracovníků ÚOP středních Čech jednak v oblasti péče o hrady a zámky ve správě NPÚ, jednak v oblasti historie a dějin umění. V únoru zaměstnanci středočeského pracoviště NPÚ zaměřili na výstavu raně středověkého umění *Otevři zbraň rajskou – benediktini v srdci Evropy 800–1300*, kde byla pro ně zajištěna speciální odborná prohlídka s kurátorem. V září se cílem exkurze a odborného semináře věnovaného obnově této NKP stal *Hospital Kuks*, jehož komentovaná prohlídka prostor včetně Šporkovské hrobky byla rozšířena o odborný výklad k Braunově Betlému.

#### **Distribuce publikací**

Odpovědná pracovnice mimo PR plnila také úkoly související s prodejem, evidencí, skladováním a distribucí publikací. V této části agendy spojené s prodejem publikací bylo hlavním úsilím směřováno především k dalšímu zlepšení systému evidence skladování publikací a navýšení jejich prodeje. Důraz byl kladen také na zefektivnění nastavení komisních prodejů. Zároveň





zajišťovala v rámci úkolu vědy a výzkumu zpracování a komplekci bibliografických podkladů pro odborná periodika (viz s. 104).

## EDIČNÍ ČINNOST

Periodické publikace vydávané NPÚ ÚOP SČ stále patří k sledovaným a respektovaným výsledkům odborné ediční činnosti NPÚ. Dlouholetá tradice obou periodik nás zavazuje pečlivě dbát na kvalitu obou časopisů, zejména poté, co byla obě periodika zařazena na prestižní seznam vědeckých recenzovaných časopisů. Nezastupitelná je práce redakčních rad každého periodika a lektorování nezávislých oponentů, kteří jednotlivé příspěvky posuzují. Pravidelná čísla byla finančně podpořena z úkolu DKRVO Prezentace výsledků výzkumu a vývoje NPÚ a podpůrná vědecká činnost pro výzkumné a vývojové pracovníky (viz s. 104).

### *Památky středních Čech s přílohou Ročenka*

V roce 2015 vyšla dvě čísla již 29. ročníku s každoroční přílohou Ročenka, která představuje činnost středočeského pracoviště v předešlém roce a již od roku 1997 dokumentuje činnost tohoto pracoviště. Obsahy a resumé i celá Ročenka 2014 jsou dostupné na [www.pamatkysc.cz](http://www.pamatkysc.cz).

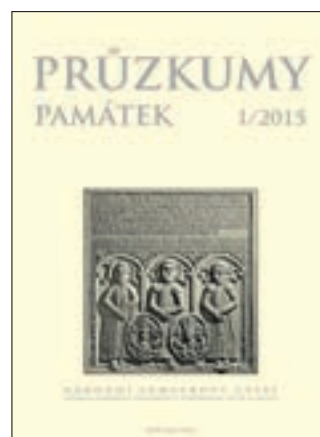
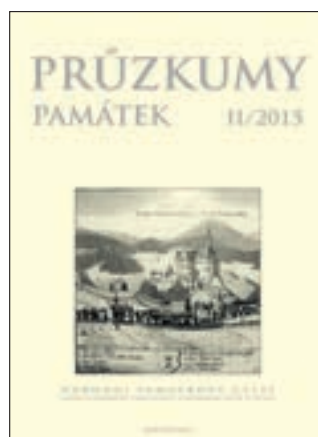
### *Průzkumy památek*

V roce 2015 vyšla dvě obsáhlá čísla XXII. ročníku periodika (I/2015 – 152 stran, II/2015 – 240 stran, obě s bohatou fotografickou a plánovou dokumentací). Součástí druhého čísla je seznam oborové bibliografie za rok 2014, která je přístupná elektronicky na webu časopisu. Obsahy, resumé a bibliografie jsou dostupné na [www.pruzkumypamatek.cz](http://www.pruzkumypamatek.cz), po vyprodání časopisů jsou uvolněny plné PDF verze.

Každoroční tradicí je vydání typického *kalendáře*, který slouží k prezentaci pracoviště, vydali jsme také znovu letáček *Pěče o památky lidové architektury ve středních Čechách*.

Nelze zapomenout na další prezentační aktivity mnoha odborných pracovníků středočeského NPÚ, kteří propagují obor a památkový fond kraje v přednáškách, příspěvcích na odborných konferencích, článkách v dalších odborných časopisech i v publikacích vydaných v jiných nakladatelstvích. Rovněž je třeba poděkovat za vstřícný přístup středočeských památkářů k interní prezentaci, bez jejich odborných podkladů bychom nemohli uvedené aktivity uskutečnit.

*PhDr. Olga Klapetková, vedoucí oddělení  
Mgr. Dita Roubíčková*



VEŘEJNÝ PŘEDNÁŠKOVÝ CYKLUS NPÚ ÚOP STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE

# Obrázky z doby husitské

## Archeologie a husitské vojenství

Mgr. Jan Kypta, Ph.D.

Čtvrtek 25. června, 16.00 hodin

Cyklus věnovaný výročí 600 let od smrti M. Jana Husa v Kostnici pokračuje přednáškou, která se zaměří na husitské vojenství pohledem archeologa. V několika lokalitách se dosud zachovaly pozůstatky husitských vojenských ležení, podle nichž si můžeme udělat poměrně plastickou představu, jak byly ve středověku dobývány pevnosti. Pozůstatky obléhacích prací se dochovávají např. v okolí hradů Karlštejna, Bechyně či Nového hradu v Praze.

Přednášky se konají v zasedací místnosti NPÚ ÚOP SČ, Sabinova 5, Praha 3  
Vstup volný | Další informace sledujte na [www.npu.cz](http://www.npu.cz) | Změna programu vyhrazena



# ODDĚLENÍ EKONOMIKY A PROVOZU

Oddělení zajišťuje pro pracoviště ekonomické a personální činnosti, správu majetku, domovníctví, agendu spojenou s dopravou a pod metodickým vedením odboru informatiky generálního ředitelství NPÚ také informační technologie.

V roce 2015 činil průměrný evidenční přepočtený počet zaměstnanců 52,625. Průměrný fyzický počet zaměstnanců byl 58,6247. Dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr bylo evidováno 21 a všechny byly sepsány jako dohody o provedení práce. Průměrný hrubý měsíční plat v roce 2015 dosáhl 20.921,12 Kč.

Oddělení ekonomiky a provozu v průběhu roku 2015 pokračovalo ve snaze o efektivní a hospodárné vynakládání finančních prostředků. Došlo k obnově části kancelářského nábytku, plynových kotlů a především IT techniky nákupem nových počítačů, skeneru na fotografie, čtečky čárových kódů pro knihovnu a především k pořízení velkokapacitní barevné tiskárny sloužící pro všechny naše zaměstnance. Ke konci roku se nám také podařilo uskutečnit nákup nového referentského vozidla.

V roce 2015 proběhla také řada velkých oprav a menších stavebních úprav v sídle pracoviště v Sabinově ulici. V první řadě se jednalo o opravu havarijního stavu svodu dešťové vody a hromosvodů. Jako další na řadu přišla oprava schodiště a veřejných prostor zadní budovy. Ze schodiště a chodeb byl odstraněn starý nátěr, došlo k vyrovnání stěn a nové výmalbě. Dále zde proběhlo čištění žulových schodů, oprava a renovace zábradlí, výměna parapetů, dveří a jejich zárubní. Díky vzájemné spolupráci s kolegy se mohla uskutečnit i ozdobná výmalba schodiště a zapasování nových ozdobných vchodových dveří s pískovaným sklem s vlastním motivem.

V neposlední řadě se podařilo díky rozpočtu FKSP pořídit pro zaměstnance novou ledničku, dřez s umývacím pultem a žaluzie do podkroví.

## Vzniklé a skončené pracovní poměry – stav k 31. 12. 2015

stav	počet
nástupy	4
odchody	2

## Členění zaměstnanců podle dosaženého vzdělání

stav k 31. 12. 2015

dosažené vzdělání	muži	ženy	celkem	%
základní	0	0	0	0,0
vyučen	1	1	2	3,5
střední odborné	0	0	0	0,0
úplně střední	1	0	1	1,8
úplně střední odborné	3	8	11	19,3
vyšší odborné	1	0	1	1,8
vysokoškolské	16	26	42	73,7
<b>celkem</b>	<b>22</b>	<b>35</b>	<b>57</b>	<b>100,0</b>

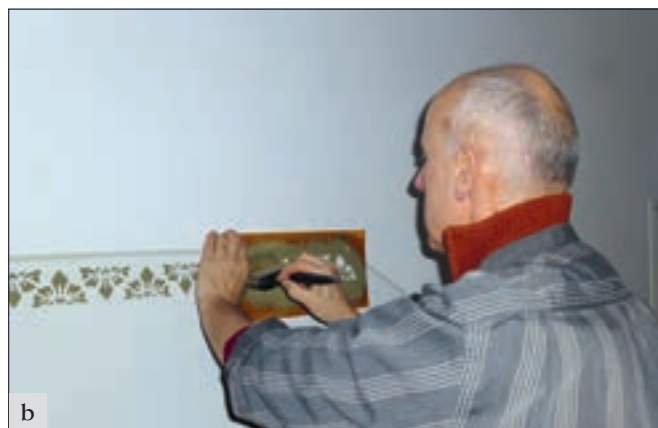
## Trvání pracovního a služebního poměru zaměstnanců

stav k 31. 12. 2015

doba trvání	počet	%
do 5 let	16	28,1
do 10 let	9	15,8
do 15 let	15	26,3
do 20 let	6	10,5
nad 20 let	11	19,3
<b>celkem</b>	<b>57</b>	<b>100,0</b>

Šárka Krabcová

koordináční, projektová a programová pracovnice



Budova v Sabinově ulici, čp. 373/5: a – opravená chodba v zadní budově (foto L. Havlovic); b – výmalbu chodby podle vlastního návrhu poslední den v roce realizoval ing. arch. J. Mrázek (foto M. Kuldová, 31. 12. 2015).

# ODBOR EVIDENCE, DOKUMENTACE A INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ

Odbor EDIS se skládá z oddělení evidence nemovitých a movitých památek (to se zároveň dělí na dva referáty), z oddělení průzkumů a dokumentace, z oddělení dokumentačních fondů a knihovny a ze samostatného referátu GIS a MIS. Kromě toho se odborní pracovníci významnou měrou podílejí na vědecko-výzkumné činnosti ÚOP. Personální zajištění jednotlivých složek odboru a náplň jejich činnosti jsou uvedeny na příslušných místech této ročenky (srov. též níže).

PbDr. Vladislav Razím  
vedoucí odboru

## ODDĚLENÍ EVIDENCE, DOKUMENTACE A INFORMACÍ

Hlavním úkolem oddělení evidence, dokumentace a informací je vedení odborné evidence památek na území Středočeského kraje, zejména vedení regionální části Ústředního seznamu kulturních památek České republiky (ÚSKP ČR), a evidence dalších, zákonem nechráněných objektů a urbanistických celků, které vykazují památkové hodnoty (např. tzv. památky místního významu) či mohou být předmětem návrhu na prohlášení za kulturní památku nebo vyhlášení památkově chráněného území. K naplňování tohoto cíle je nutné provádění odborné dokumentace a průzkumů památek v terénu a následné zpracování získaných poznatků v rámci dokumentačních sbírek ústavu i informačních systémů památkové péče.

Agenda prohlásování kulturních památek a plošně památkově chráněných území zahrnuje výběr věcí splňující kritéria k prohlášení za kulturní památku, posouzení podkladů v územní hodnotitelské komisi, následné zpracování odborných návrhů (vč. obrazové či plánové dokumentace) a jejich postoupení Ministerstvu kultury ČR (MK ČR). Na základě žádostí MK ČR zajišťuje oddělení zpracování odborných stanovisek a aktualizace starších návrhů v rámci probíhajících řízení o prohlášení za kulturní památku nebo jejich rušení. V případě nově prohlášených kulturních památek oddělení zpracovává jejich evidenční údaje a dokumentaci.

Pracovníci shromažďují a poskytují informace o památkách odborným pracovníkům Národního památkového ústavu, orgánům památkové péče i veřejnosti. S tím souvisí i naplňování a správa databázových informačních systémů památkové péče v naší územní působnosti (Metainformační systém – MIS, Geografický informační systém – GIS, databáze kulturních památek a předmětů kulturní hodnoty ArtGuard, databáze mobiliárních fondů hradů a zámků CastIS a další).

Pracovníci referátu nemovitých památek se podílejí na zpracování podkladů pro územní plánování (tzv. územně analytické podklady).

Určení pracovníci oddělení zajišťují účast našeho územního pracoviště v Integrovaném systému ochrany movitého kulturního dědictví (ISO). Oddělení je také pověřeno činnostmi vyplývajícími ze zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, v platném znění.

Rok 2015 byl významným mezníkem v rozvoji Integrovaného informačního systému památkové péče (IISPP). Zásadní změnou prošla aplikace pro vedení ÚSKP ČR MonumIS, která byla nahrazena Památkovým katalogem. Výrazné změny nastaly i v ostatních navazujících částech IISPP, zejména MIS a GIS. Tyto změny ovlivnily i práci oddělení, která se kromě obvyklé náplně zaměřila také na přípravu migrace dat do nového systému a seznámení s novými aplikacemi. Účastí v pracovní komisi,



*Mladá Boleslav (okres Mladá Boleslav) – Masarykův dům okresní sociální péče čp. 447/13. V listopadu roku 2015 byl podán návrh na prohlášení za kulturní památku. Bývalý Masarykův dům sociální péče patří k předním moderním stavbám z 20. let 20. století v Mladé Boleslavi. Autorem projektu z roku 1925 byl architekt Jiří Kroha, jeden z nejvýraznějších představitelů levicově smýšlející umělecké a politické avantgardy meziválečných let a jeden z největších talentů té doby v Čechách. Ze všech svých mladoboleslavských staveb se zde nejvíce přiblížil k aktuálním směrům purismu a funkcionalismu (foto Š. Koukalová).*

testováním a připomínkováním jsme se podíleli i na vývoji Památkového katalogu.

### Návrhy na prohlášení za kulturní památku

Na základě vlastních terénních průzkumů, z podnětů dalších odborných pracovníků či veřejnosti pracovníci oddělení zpracovali podklady k prohlášení za kulturní památku, které projednala Hodnotitelská komise NPU ÚOP SČ. V roce 2015 proběhlo jednání komise 2 × (20. 4. 2015 a 12. 10. 2015), mimoto byly 3 návrhy posouzeny individuálně. Celkem bylo projednáno 26 návrhů na prohlášení.

### Podané návrhy na prohlášení za kulturní památku

#### nemovité památky

Český Brod (okres Kolín)

Český Brod (okres Kolín)

Dlouhá Lhota (okres Příbram)

Jevany (okres Praha-východ)

Kolín

Konojedy (okres Praha-východ)

Kostelní Hlavno (okres Praha-východ)

Kuchař (okres Beroun)

pomník Prokopa Holého  
sokolovna čp. 314

socha sv. Jana Nepomuckého  
venkovská usedlost architekta  
Josefa Fanty čp. 39

spořitelna čp. 44

fára čp. 43

sýpka v usedlosti čp. 11

areál statku čp. 9





**Starosedlský Hrádek (okres Příbram) – Vodní tzv. Panský mlýn čp. 4.** V říjnu 2015 byl prohlášen kulturní památkou. Vodní mlýn z poslední čtvrtiny 18. století (se staršími konstrukcemi) je jedním z velmi dobře zachovaných menších vesnických mlýnů s prakticky neporušeným technologickým vybavením z konce 19. až 30. let 20. století; kromě kompletního uměleckého složení se zde nachází ještě složení poloumělecké, představující velice cenný příklad přechodu k náročnějšímu uměleckému válcovému mlýnu. Výskyt tohoto zařízení je na našem území poměrně vzácný a v kombinaci s uměleckým složením naprosto ojedinělý. Kromě hlavní budovy mlýna areál doplňuje hospodářská budova s roubeným jádrem datovaným rokem 1773 a původní koryto náhonu (foto H. Prixová Dvorská).

Lochovice (okres Beroun)

Miskovice (okres Kutná Hora)

Mladá Boleslav

Mladá Boleslav

Mladá Boleslav

Obruby (okres Mladá Boleslav)

Panenské Břežany (okres Praha-východ)

Skalsko (okres Mladá Boleslav)

Slaný (okres Kladno)

Starosedlský Hrádek (okres Příbram)

Tochovice (okres Příbram)

Vrchotovy Janovice (okres Benešov)

hrobka rodiny Jedličkovy

Drobníkova vápenná pec

hostinec U Jizery čp. 27

Masarykův dům okresní

sociální péče čp. 447/13

městské hradby (další část)

venkovská usedlost čp. 33

Dolní zámek čp. 50

obytný dům statku čp. 17

vila továrníka Příbyla čp. 37 a 159

Panský mlýn čp. 4

ohradní zeď s márnicí při kostele

sv. Martina

fara čp. 98 s areálem

### movité památky

Kolín

Starosedlský Hrádek (okres Příbram)

Český Brod (okres Kolín)

triptych „Pohled na Kolín“

technologické zařízení

vodního mlýna (19 ks)

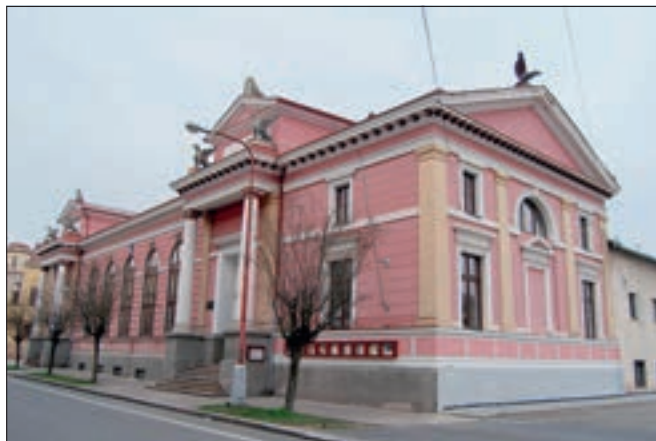
opona „Pocta sokolům“

### Evidence nemovitých památek

Podobně jako v předchozím roce bylo hlavní úsilí referátu nemovitých památek – mimo výše uvedenou stálou agendu – věnováno dvěma úkolům: doplňování a opravám obnovy identifikace nemovitých kulturních památek a tzv. bodové identifikaci nemovitých památek, respektive jejich částí, prostřednictvím Metainformačního systému (MIS) a aplikace pro vytváření tzv. přírůstkových bodů v Geografickém informačním systému (GIS). V roce 2015 byla aktualizována a zároveň nově zpracovávána data pro poskytování územně analytických podkladů pro územní plánování, která byla později i převedena do Památkového katalogu. Byly aktualizovány a doplňovány databáze metainformačního systému a prostorové identifikace.

Pokračovala také spolupráce s referátem GIS na zakreslování rozsahu kulturních památek.

V rámci přidělených prostředků na ostatní osobní náklady byla zpracována digitalizace základních dokumentů Ústřední



**Český Brod (okres Kolín) – sokolovna čp. 314.** Od 10. 11. 2015 je chráněnou kulturní památkou. Českobrodská sokolovna z let 1884–1885 se řadí mezi nejstarší budovy tohoto typu na území České republiky. Odborníky je považována za stavebně typologický unikát. Autorem projektu byl známý pražský architekt Jan Koula, českobrodský rodák a člen Sokola. Na stavbě se podílel i další významný rodák Antonín Balšánek a architekt Josef Poselt, žák prof. Jana Kouly na pražské technice. Vzorem byla italská renesance, prokládaná intenzivnějšími odkazy k antice. V interiéru se architekt Koula přiklonil k domácím zdrojům, především k lidové architektuře a umění (foto Š. Koukalová).

ho seznamu nemovitých památek – vyrozumění o zápisu kulturní památky, která jsou součástí pouze regionální kartotéky a nemohla být proto digitalizována na generálním ředitelství.

### V roce 2015 bylo prohlášeno za nemovitou kulturní památku 13 objektů

Březinka (okres Mladá Boleslav),

Český Brod (okres Kolín)

Český Brod (okres Kolín)

Český Brod (okres Kolín)

Kosmonosy (okres Mladá Boleslav)

Kutná Hora

Senobřaby (okres Praha-východ)

Skalsko (okres Mladá Boleslav)

Skalsko (okres Mladá Boleslav)

Starosedlský Hrádek (okres Příbram)

Ublířské Janovice (okres Kutná Hora)

Vidím (okres Mělník)

Záboří nad Labem (okres Kutná Hora)

venkovská usedlost čp. 74

bývalý klášterní kostel

sv. Máří Magdaleny

pomník Prokopa Holého

sokolovna čp. 314

špitál čp. 142

synagoga čp. 619

Votočkova vila čp. 81

venkovská usedlost čp. 58

venkovská usedlost čp. 71

vodní mlýn, tzv. Panský mlýn

synagoga a domek rabína

socha sv. Jana Nepomuckého

Volmanova vila

### Bylo zrušeno prohlášení 1 nemovité kulturní památky, 2 památky byly označeny za zaniklé

Sadská (okres Nymburk)

Třebotov (okres Praha-západ)

Tupadly (okres Mělník)

výklenková kaplička

zv. Paroubkovská

rychta – oznámení o zániku

kulturní památky

výměnek čp. 7 – oznámení

o zániku kulturní památky

### Evidence movitých památek

Agenda movitých památek je provázána s hlavními činnostmi pracoviště ISO, zejména při provádění terénní dokumentace v souvislosti s probíhající reidentifikací movitých kulturních památek (REI). V roce 2015 byla provedena u 108 movitých kulturních památek ve 22 lokalitách Středočeského kraje. Naše



územní pracoviště disponuje specialistou – kampanologem Mgr. Petrem Váchou, který se podílí na REI v rámci DKRVO (doplňena chybějící dokumentace pro 31 chráněných zvonů a 2 cimbálů). Mezi další úkoly náleží vedení regionální části ÚSKP ČR, tj. aktualizace a odborné zpracovávání evidenčních materiálů a dokumentace, včetně jejich archivace. Pracoviště mimo jiné také spravuje a průběžně doplňuje digitální fotoarchiv aktuální i historickou fotodokumentací. Obrazový materiál má nezastupitelnou hodnotu nejen pro agendu ISO a vedení ÚSKP ČR. Využíván je pro restaurátorské akce a bohatý srovnávací materiál pro odbornou a badatelskou činnost. V rámci pověřené agendy poskytujeme informace, odborná vyjádření a dokumentaci Policii ČR, orgánům památkové péče, vlastníkům nebo pověřeným zákonným zástupcům a správcům, interním i externím badatelům. Spolupracujeme např. při inventarizacích církevního majetku s diecézními konzervátorskými centry, jednotlivými farnostmi i církevními řády. S NPÚ GnŘ kromě hlavních úkolů konzultujeme a aktualizujeme ÚSKP ČR. V souvislosti s probíhající digitalizací proběhla v letošním roce revize a kompletace písemných materiálů k zápisu do státního seznamu movitých kulturních památek a vyrozumění vlastníků o zápisu do státního seznamu movitých kulturních památek (všech 12 okresů). Dokumenty byly pro přehlednost seřazeny ve formě průvodního dopisu a příslušné přílohy, a očíslovány (v tuto chvíli čekají na digitalizaci).

### Movitou kulturní památkou bylo prohlášeno 8 předmětů nebo jejich souborů

Český Brod (okres Kolín) Kolín Kutná Hora	opona „Pocta sokolům“ triptych „Pohled na Kolín“ soubor obrazů ze života sv. Františka Xaverského od Ignáce Raaba (22 ks)
Kutná Hora Lužná (okres Rakovník)	synagogální lavice (2 bloky po 8 ks) parní lokomotiva 422.062 a osobní vůz Ci 4-2223
Rudná (okres Praha-západ)	obraz Alegorie chchu podle Maertena de Vos
Starosedlský Hrádek (okres Příbram)	technologické zařízení vodního mlýna (19 ks)
Ublířské Janovice (okres Kutná Hora)	synagogální lavice (14 ks)

### U jedné z movitých kulturních památek bylo zrušeno prohlášení

Rudná u Prahy (Praha-západ)

socha sv. Jana Nepomuckého

### Agenda zákona č. 71/1994 (resp. č. 80/2004)

V roce 2015 byla vydána dvě osvědčení dle zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, v platném znění. Pro jedno osvědčení, které je evidované na pracovišti NPÚ GnŘ, jsme provedli ohledání a dokumentaci předmětu v místě přechodného bydliště žadatele. V souladu s agendou výše citovaného zákona jsou poskytovány také odborné konzultace a informace vlastníkům a výkonným orgánům státní památkové péče.

### Pracoviště Integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví

Pracoviště ISO se stejně jako v předchozích letech přednostně zabývalo dvěma hlavními úkoly – agendou spojenou s krádežemi předmětů převážně sakrální povahy a dokumentací movitého kulturního dědictví. Prvním úkolem jsou tak časově náročné lustrace uměleckých děl z odvětví malířství, sochařství i uměleckého řemesla, které jsou nabízeny k prodeji na českých i evropských internetových aukcích, a inzercí, u nichž je velká pravděpodobnost, že pocházejí z trestné činnosti. Na základě vlastní iniciativy, spolupráce s kolegy z NPÚ GnŘ, MK ČR a Policie ČR bylo lustrováno přes 400 předmětů. Přestože jsme letos nebyli oficiálně vyrozuměni o žádných aktuálních krádežích, jsou průběžně spolu s revizemi památkového fondu řešeny starší neevidované krádeže památek včetně památek nezvěstných, které se snažíme spolu s vlastníky dohledat v církevních centrálních a svozových depozitářích, v muzejních nebo galerijních sbírkách. Dokumentační práce v terénu proběhly v 28 objektech, a to zejména v souvislosti s REI (viz výše), nebo byly vynuceny nutnou revizí mobiliáře, vyplývající ze spolupráce s Policií ČR, oddělením restaurování NPÚ ÚOP SČ, z podnětu vlastníka apod.



Hořovice (okres Beroun) – mobiliární fond zámku Hořovice. Portrétní fotografie synů Friedricha Wilhelma von Hessen-Kassel (1802–1875): Karl (1840–1905), Heinrich (1842–1917) a Philipp (1844–1914). Při odborném zpracování fondu se podařilo identifikovat osoby na trojici kolorovaných fotografií na slanečném papíře, což umožnilo posunout jejich datování z konce 19. století do období 1850 až 1852. Publikované fotografie patří k nejstarším v rámci mobiliárních fondů ve správě NPÚ, jejichž historickou hodnotu i citlivost materiálu je třeba zohlednit při jejich dlouhodobém uložení v depozitářích, eventuální prezentaci veřejnosti a péči o ně (fotoarchív základní evidence mobiliárních fondů).



Kolín – radnice čp. 77 a 78. V květnu 2015 se na seznam kulturních památek ČR zařadil také formátově velkoryse pojednaný impresionistický triptych „Pobled na Kolín“ od významného kolínského rodáka Václava Radimského z roku 1914, který vévodí intaktně zachovanému radničnímu sálu s neorenesančním malovaným stropem a nábytkem. Námětem jsou panoramatické záběry historického města s věžemi chrámu sv. Bartoloměje a zvonice, ale také Hulíkovy rybárny. Ústředním motivem je vždy ale řeka Labe protékající městem. Triptych je mistrovskou ukázkou Radimského francouzského impresionismu z jeho vrcholného tvůrčího období, který byl od počátku malován pro konkrétní místo a prostor, jak nám velice dobře ukazuje směr a intenzita světla na bočních plátnech, korespondující se světelnými podmínkami západní stěny radničního sálu. Malířský rukopis charakterizuje zářivá temperamentní malba nanášená rychlými tahy štětce či pastózními skvrnami. Atmosféru okamžiku tvoří bohaté spektrum barev, které se mění podle světelných podmínek, zda vodní hladinu Labe s okolní přírodou prosvětluje ranní světlo, nebo zda jsou polabské břehy s panoramatem města ozářené sluncem za jasného dne, případně večer, při západu slunce (foto Š. Kolářová).

#### Ztotožněné odcizené movité kulturní památky

Cbořetov (okres Mladá Boleslav) barokní busty sv. Václava a sv. Víta  
Maková Hora (okres Příbram) barokní socha sv. Václava

#### Navracené movité kulturní památky vlastníkům

Vrbčany (okres Kolín) raně barokní sochy sv. Vojtěcha a sv. Prokopa  
Maková Hora (okres Příbram) barokní socha sv. Václava

#### Spravovaná síťová databáze ArtGuard

Pracoviště spravuje síťovou verzi jednotné databáze odcizených a evidovaných movitých kulturních památek včetně předmětů kulturní hodnoty – ArtGuard, která je v průběhu kalendářního roku vždy aktualizována a doplňována na základě příslušné agendy a terénní dokumentace (v některých případech v souladu s rešeršemi z odborné literatury a dostupných archivních pramenů). Jedním z hlavních priorit zůstávají aktualizace starších záznamů (doplňování fotografické dokumentace, odborných popisů, opravy chybných IKO specifikací, slučování zdvojených záznamů apod.), aby databáze byla spolehlivým pomocníkem pro evidenci, dokumentaci a stále aktuální lustrace. Databáze ArtGuard k datu 21. 12. 2015 obsahuje 19 316 záznamů.

#### Základní evidence mobiliárních fondů (ZE MF)

V roce 2015 bylo v souladu se zadáním z NPÚ GnŘ prioritně řešeno naplňování databáze CastIS v rozsahu minimálního identifikačního záznamu pro jednotlivé předměty. Přednost před opravami a kontrolou údajů dostalo doplňování chybějících popisných polí především z evidenčních materiálů dostup-



Stará Boleslav (okres Praha-východ) – areál poutního kostela Nanebevzetí Panny Marie. Mezi národní kulturní památky ČR se nařízením vlády č. 182/2015 Sb., s účinností od 1. ledna 2016, zařadilo také Palladium země české neboli Staroboleslavské Palladium – gotický milostný reliéf Madony s Ježíškem patrně z 80. let 14. století, uchovávaný v barokní schránce na hlavní m oltáři. Zlacený reliéf tepaný z mědi o rozměrech 19 × 13, 5 cm je památkou mimořádného kulturněhistorického a duchovního významu, mj. je jedním ze symbolů české státnosti. Jeho devoční kopie můžeme nalézt v řadě kostelů a kaplí na území celé České republiky, stejně tak jako mezi předměty osobní zbožnosti. Fotografie zachycuje současnou adjustaci Palladia ve stříbrném rámcí s polodrabokamy v zapečetěné dřevěné schránce. Novodobé korunky z ryzího zlata s diamanty získal milostný reliéf při slavnostní korunovaci během Národní svatováclavské mše ve Staré Boleslavi dne 29. září 2014, kterou celebroidl apoštolský nuncius Giuseppe Leanza (foto Š. Kolářová).

ných na našem pracovišti. Byla navázána spolupráce s NPÚ ÚPS Praha, jejíž pracovníci doplňovali fotodokumentaci a evidenční údaje, které se dají zjistit pouze při fyzickém kontaktu s předmětem, zejména rozměry a materiál. Za tím účelem bylo také zřízeno společné digitální úložiště fotodokumentace na interním NASserveru. V roce 2015 jsme se zaměřili na mobiliární fondy zámků Hořovice, Březnice, Žleby a Jemniště, ale řada úprav proběhla také podle aktuálních potřeb i na dalších objektech. Podařilo se doplnit údaje a fotodokumentaci i u mobiliárních fondů, kde chybělo jen minimum požadovaných údajů (Český Šternberk, Vysoký Chlumec, Mníšek pod Brdy, Kokořín a Sázava). Po dokončení základní evidence mobiliárních fondů v rozsahu minimálního identifikačního záznamu bude muset proběhnout ještě plošná kontrola všech evidenčních listů (tj. inv. jednotek) za účelem jejich vytištění pro zrevidovanou a aktualizovanou kartotéku ZE MF. Od ledna do listopadu 2015 bylo pracovníky EDI doplněno cca 11 000 záznamů, další údaje byly doplněny ze strany NPÚ ÚPS Praha. Aktivitu pracoviště dokládá i řada podnětů k úpravám databáze CastIS, které byly již většinou realizovány dodavatelskou firmou a přispěly k usnadnění práce celého NPÚ. Pracoviště také poskytovalo informace interním i externím badatelům, včetně zahraničních zájemců.

Ing. Irena Blažková, vedoucí oddělení  
Mgr. Hana Prixová Dvorská, Mgr. Šárka Kolářová



## ODDĚLENÍ VÝZKUMŮ, PRŮZKUMŮ A DOKUMENTACE

Úkolem oddělení průzkumu a dokumentace je provádění průzkumu památkového fondu na základě dlouhodobého plánu, ale zejména podle akutních potřeb vázaných na ostatní funkce středočeského odborného pracoviště NPÚ. Průzkumná a dokumentační činnost, tedy poznávání památkového fondu, představuje základní východisko odborné a vědecko-výzkumné práce NPÚ. Kromě samotných průzkumů staveb jsou v některých odůvodněných případech prováděny také archivní rešerše. Pracovníci oddělení úzce spolupracují zejména s pracovníky oddělení garantů území, specialistů a evidence nemovitých a movitých památek, průzkumy často probíhají právě na základě vyžádání těchto oddělení. Vzhledem k povaze objektivní poptávky převahuje provádění tzv. operativních průzkumů a dokumentace nemovitých památek (dále jen OPD) a pouze v menší míře dovoluje omezená kapacita oddělení věnovat pozornost průzkumům a dokumentaci jiného charakteru. Již dlouhodobě převládá potřeba průzkumů nad reálnými možnostmi oddělení, proto je třeba provádět pečlivý výběr a koordinaci prací, v úzké spolupráci s ostatními odděleními sekce památkové péče. V posledních letech je činnost odborných pracovníků na tomto úseku značně ovlivněna rychlým rozvojem nových dokumentačních metod, které jsou ověřovány a zaváděny do praxe.

Následující seznam akcí s anotacemi obsahuje jen ty důležitější a časově náročnější (srov. též úkoly vědy a výzkumu – DKRVO, Nemovité památky).

*PhDr. Vladislav Razím  
vedoucí odboru*

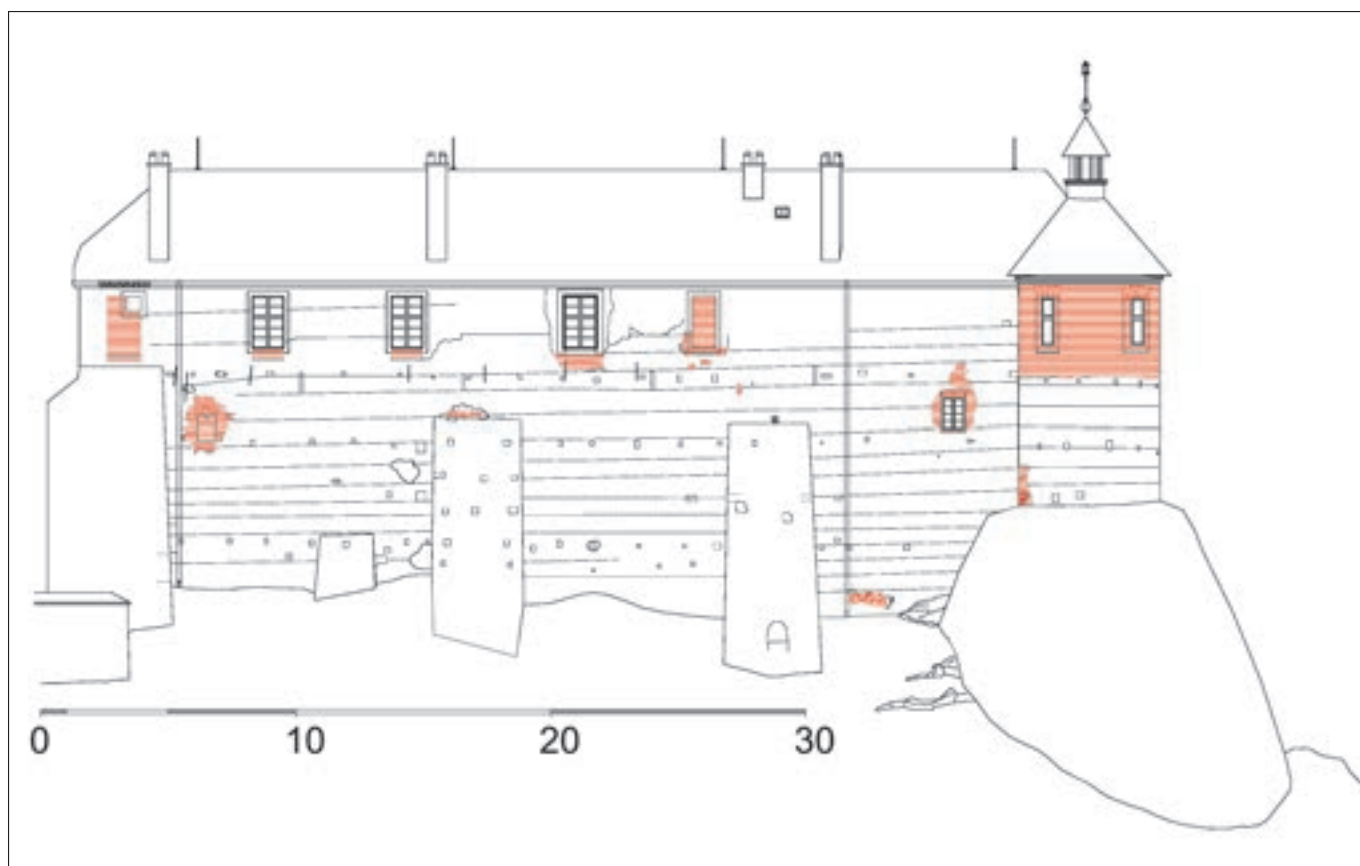
## Seznam hlavních průzkumů a dokumentačních prací v roce 2015

*Bratřejov (okres Příbram) – zemědělská usedlost čp. 8:* Byla provedena základní dokumentace mimořádně autenticky dochovaného areálu s roubeným obytným domem, pro účely zpracování návrhu na prohlášení za nemovitou kulturní památku. (JaVe)

*Dobříš (okres Příbram) – dům čp. 5, 6 ul. Příkopy:* Nenápadný obytný dům je sice pouze součástí ochranného pásma zámku, ale přesto pro záměr jeho přestavby nebyl podceněn alespoň základní OPD. Při něm se podařilo odhalit, že podoba objektu, sloužícího nejspíše jako nájemní bydlení pro dělníky či úředníky rodu Colloredo-Mansfeld, je výsledkem spojení a nástavby (20.–30. léta 20. stol.) původní symetrické dvojice menších domků vzniklých okolo roku 1900. (VJ)

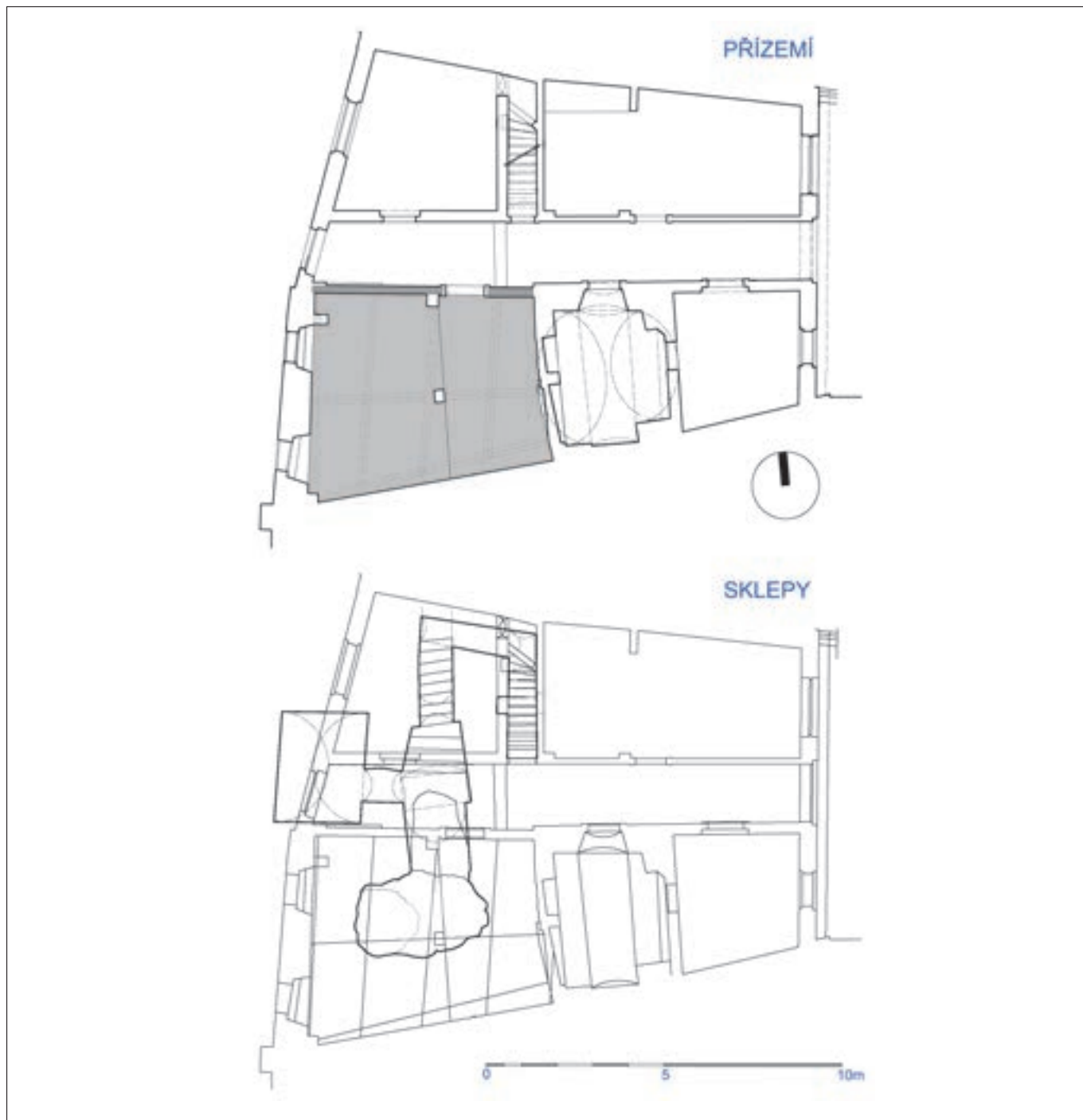
*Dolní Břežany (okres Praha-západ) – zámek čp. 1:* Operativní dokumentace interiéru byla provedena v průběhu vyklízacích a bouracích prací. Pozornost byla věnována zejména zbytkům malovaných renesančních záklopových stropů, zcela zničených dřevomorkou. Průzkumem byly potvrzeny závěry staršího SHP, provedeného Ing. J. Žižkou. (JaVe, JK)

*Hradenín (okres Kolín) – tvrz:* V předstihu před osazením nového krovu byla z lešení provedena podrobná prohlídka a operativní dokumentace struktur a koruny zdiva. Byla provedena evidence druhotně užitých architektonických článků a rozlišení částí zdiva náležících ke dvěma středověkým stavebním etapám a ke statickému zajištění z 80. let 20. století. (JaVe, JK)



*Český Šternberk (okres Benešov) – brad čp. 1. Zaměření severozápadní fasády dolního bradu, zachycující všechny podstatné nálezo-  
vé situace odbalené po celoplošném sejmutí poškozených omítek. Průzkum umožnil určit rozsah středověkého zdiva, identifikovat  
čtveřici zaslepených střílen a řadu dalších podrobností. Plošné odstranění starších omítek na památkových objektech je vnímáno  
jako nežádoucí. Přesto se mu občas nelze vyhnout. Je pak namístě maximálně využít příležitosti k poznání a podrobné dokumentaci  
všech stop historického i konstrukčního vývoje stavby (zaměření J. Veselý a J. Kypřa; kresba J. Veselý, 2014 a 2015).*





**Kouřim (okres Kolín) – Dubová ulice, dům čp. 63. Půdorysné plány zaměření současného stavu. Šedě jsou vyznačeny dochované dřevěné konstrukce roubené stěny a záklopového stropu, datované dendrochronologicky do roku 1693 (zaměření a kresba J. Veselý).**

**Čbottýšany (okres Benešov) – zámek čp. 1:** Doplnkový OPD v areálu zchátralého barokního zámku zaznamenal nové nálezy (zbytky malovaných stropních trámů), učiněné při dílčích sanacích krovu a stropů v hlavní zámecké budově. (VJ)

**Janovice (okres Praha-východ) – zaniklá ves (archivní rešerše):** Na existenci této vesnice dnes odkazuje pouze název poleší východně od Říčan. První spolehlivá zmínka pochází až z počátku 17. století, přestože byla ves nepochybně starší. Vzhledem k tomu, že se zde nenacházelo ani šlechtické sídlo, ani kostel a stejnojmenných vsí je po Čechách celá řada, bylo pátrání po starších dějinách obce velmi ztíženo. Víme však spolehlivě, že obec zanikla za třicetileté války. Ještě ve druhé polovině 17. století se objevuje v popisech panství mezi pustými vesnicemi, ale později povědomí o ní úplně vymizelo a jméno bylo přeneseno

pouze do pomístního názvu lesa. Bádání o zaniklých lokalitách, které nebyly sídlem vrchnosti, ani fary nesmírně stěžuje nedostatek písemných pramenů. Výzkum se tak stává příslovečným hledáním jehly v kupce sena, které však ani přes veškerou pečlivost a invenci nemusí přinést uspokojivé výsledky. Takovýto detailní výzkum však naproti tomu může přinést metodická obohacení i seznámení s prameny, které nebývají obvykle využívány. (AN)

**Jetřichovice (okres Příbram) – kaple sv. Jana Nepomuckého:** V návaznosti na první stupeň dokumentace provedené v roce 2014 z úrovně terénu byl proveden druhý stupeň dokumentace fasád z lešení. Byly začištěny a zaměřeny profily říms a odhalena iluzivní malovaná výzdoba štítu a čtveřice menších výklenků. (JaVe)



**Koubřim (okres Kolín) – Dubová ulice, dům čp. 63.** Snímek zachycuje poslední autenticky dochovaný historický dům v prostředí malé ulice, jejíž výraz se v posledních desetiletích zásadně proměnil. Dům představuje v současnosti patrně nejobroženější skupinu staveb, které doposud nebyly pokládány za natolik hodnotné, aby byly samostatně chráněny, pro atmosféru prostředí jsou však určující. Při podrobnějším průzkumu se pak většinou ukáže, že jsou historicky bohatší a cennější, než se původně zdálo (foto J. Veselý).

**Karlštejn (okres Beroun) – brad:** Podrobná materiálová a technologická analýza torza polodrahokamové výplně okenního křídla z kaple sv. Kříže. (JaVe, ve spolupráci s Davidem Stejskalem a Janem Zavřelem)

**Kokořín (okres Mělník) – brad (archivní rešerše):** Hrad nevelkého rozsahu vystavěný a částečně vytesaný do skal v první polovině 14. století. Za nejvýznamnějšího z jeho středověkých majitelů lze pokládat Aleše Škopka z Dubé (poč. 15. stol.), majitele a zástavního držitele rozsáhlých majetků v širokém okolí (např. Jenštejn, Čelákovice, Houska, Dražice, Bezděz). Již v roce 1545 byl hrad označen jako pustý a majitelé pak sídlili ve tvrzi ve vsi Kokořín. Hrad se postupně proměnil v romantickou zříceninu, která se v 19. století stala oblíbeným místem výletů pražských obrozenců a turistů. V roce 1884 hrad koupil podnikatel Václav Špaček, který se v roce 1911 rozhodl k zásadní opravě zříceniny, jež měla být nadále turistickým cílem. Bylo zde zřízeno muzeum s pamětní síní M. Jana Husa, ale i obytné místnosti pro rodinu majitele a také rodová hrobka. Hrad tak získal nový vzhled, odpovídající dobovým romanticko-národoveckým představám. Přestavba však proběhla bez spolupráce a dokonce proti požadavkům okresního konzervátora, krajského úřadu a dokonce i vídeňské centrální komise pro ochranu památek. Archivní rešerše tak přináší nejen přehled dějin objektu, ale také vhled do fungování památkové péče na počátku 20. století, se všemi jejími stinnými stránkami. (AN)

**Kosova Hora (okres Příbram) – zámek čp. 1:** Jako podklad pro vyjádření k záměru opravy sgrafitových fasád z roku 1950 byl proveden operativní průzkum s cílem identifikovat případné zbytky starších vrstev omítky. Ty byly nalezeny jen v minimálním rozsahu, za přílehající ohradní zdí a v zadržce okenních otvorů na jižní straně. (JaVe)

**Koubřim (okres Kolín) – dům čp. 63, Dubová ul.:** V reakci na žádost o povolení k demolici byl proveden podrobný operativní průzkum domu, včetně zaměření a odběru vzorků pro dendrochronologickou analýzu z roubené stěny, stropní konstrukce a z krovu. Ukázalo se, že jinak v celku nenápadný dům pochází již z konce 17. století. (JaVe)

**Koubřim (okres Kolín) – dům čp. 110:** Zaměření a OPD parcelní zdi. V rámci přípravy nové úpravy dvora s novostavbou kůlny byla provedena podrobná dokumentace a analýza stávající členité parcelní zdi se zbytky zaniklého dvorního hospodářského objektu. Na základě výsledků průzkumu se podařilo dosáhnout zachování zdi fixující důležitou historickou stopu. (JaVe)

**Kunčperk (okres Nymburk) – zaniklý zámek (archivní rešerše):** Na stejnojmenném vrchu nad městečkem Křinec stál původně středověký hrad, náležející rodu Křineckých. Nešlo pravděpodobně o výstavné sídlo, ale spíše objekt pevnostního charakteru, který se označuje jako pustý v první polovině 17. století. Ve druhé polovině století vybudovali Morzinové na místě zpustlého hradu lovecký zámek. Na konci 18. století pak kolem zámku vznikl rozsáhlý krajinářský park, který byl alejemi spojen s parkem v Křinci a oborou na Chotuci. Zámek byl snad někdy v této době vyzdoben iluzivními malbami s náměty italské krajiny s romantickými zříceninami. V 19. století však již byl zámek užíván pouze k utilitárním účelům a pomalu pustl, až byl na přelomu let 1890–1891 zbořen. Postupně zanikla i okolní zahrada a park. Zmizela tak ojedinělá architektura, jež má v českých zemích jen málo analogií. Úkolem archivního průzkumu bylo shromáždit veškeré dostupné informace o stavbě včetně souboru fotografií vzniklých těsně před demolicí, které dokumentují nejen exteriér stavby, ale zejména výjimečné nástěnné malby kombinované se štukaturou a architektonickými prvky interiéru. (AN)

**Kutná Hora – dům čp. 148, Husova ul.:** Operativní průzkum, provedený při obnově průčelí, odhalil starší barokně klasicistní fáze fasád, předcházející dochovanou neorenesanční podobu, a především dokumentoval pozůstatky zaomítaných pískovcových gotických ostění, portálu a nároží s výrazným červeno-žlutým malováním. (VJ)

**Luštěnice (okres Mladá Boleslav) – zámek čp. 6:** Doplňkový OPD při opravě krovu v rámci širší obnovy barokního zámku dokumentoval nálezy na nadezdívce v podstřeší středního křídla. Nálezy odpovídají hypotéze o stropu vyššího sálu s rohovými kamny v daných místech. (VJ)

**Mladá Boleslav – úsek bradby uzavírající východní konec bývalého příkopu mezi bradem a městem:** OPD zděných konstrukcí složitěho vývoje s cílem rozlišit zakončení městské hradby v návaznosti na opevnění hradu. Rozlišena hradební věž a cenné zbytky domovní zástavby, dosud unikající stavebněhistorickému průzkumu. (VR)

**Plaňany (okres Kolín) – kostel Zvěstování Panny Marie:** V rámci celkové opravy pláště lodi a presbytáře kostela byla zlešení provedena podrobná dokumentace líců románského a gotického zdiva, s přesnou identifikací mladších zásahů a se stratigrafickou analýzou úprav spárování a barevnosti omítkových doplňků. (JaVe)

**Poděbrady (okres Nymburk) – stará radnice čp. 41, Jiřího nám.:** OPD barokního domu, který větší část své dosavadní historie sloužil jako radnice, proběhl v několika etapách v průběhu komplexní obnovy a dostavby objektu. Podrobně byly zkoumány a dokumentovány zvláště interiérové omítky, zdivo a stropy, které byly dendrochronologicky datovány do let 1702–1704. Mimo jiné tak bylo podstatně zpřesněno poznání vývoje objektu, podané ve starším SHP. Poměrně unikátním nálezem byla kamenná dlažba původního postranního průjezdu, později zastavěného. (VJ)



*Průhonice (okres Praha-západ) – zámek čp. 1, Květnové nám.:* V rámci OPD při dílčí obnově byly zkoumány a dokumentovány nálezy bývalé kotelny v přízemí východního křídla a částečně vzduchových rozvodů mezi ní a „rytířským sálem“ v patře. Kombinované teplovzdušné a parovodní topení pocházelo nejspíše z doby vzniku budovy (po 1886). Nečekaným objevem byla nádoba kotle, záměrně zde zazděná v roce 1966, jak dokládá uložený vzkaz od tehdejších zedníků. Nálezy by měly být částečně prezentovány v rámci zamýšlené historické expozice. (VJ)

*Přestavky (okres Příbram) – zámek čp. 1:* OPD spodní partie stěn schodiškové haly. Plánované osazení dřevěného deštění spodní části stěn schodiště vyvolalo potřebu poznání starších řešení této partie. Drobnou sondáží na pěti vybraných místech byly pod stávající olejovou linkrustou odhaleny starší vrstvy výmalby, včetně barokního a klasicistního (iluzivního, architektonizovaného) řešení, navazující na plastické štukové řešení patlenby, pasů a pilastrů. (JaVe)

*Rataje nad Sázavou (okres Kutná Hora) – opevnění (archivní rešerše):* Městečko Rataje se rozkládá na strmém ostrohu nad řekou Sázavou. Přes svou poměrně dobře hájitelnou polohu bylo ve středověku dobře opevněno: součástí městečka byly dva hrady – Horní hrad a Pirkštejn, na něž měly podle starší literatury navazovat hradby s věžemi. Na východní straně byly navíc doplněny o příkop, vytesaný do skály. Archivním výzkumem se podařilo zdokumentovat dějiny města i obou hradů (Horní hrad byl později přestavěn na zámek), doloženo máme také existenci bran a mostů přes příkop. Nepodařilo se však najít písemné materiály, které by se týkaly přímo existence městských zdí, popř. věží či bašt, které by mohly být jejich součástí. Zdá se tedy, že poměrně záhy zanikly a je pravděpodobné, že byly postupně pojaty do zadních traktů jednotlivých domů, aniž by tento proces zanechal nějaké stopy v písemných pramenech. (AN)

*Rejšice (okres Mladá Boleslav) – hřbitovní kaple sv. Jiljí:* Zaměření a OPD půdního prostoru a krovu v průběhu výměny krytiny. Kaple je pozůstatkem středověkého rejšického kostela a v jejím podstřeší jsou dochovány zbytky interiérových omítek s výmalbou nad někdejšími triumfálními oblouky. Krov kaple pochází proti předpokladům až z roku 1806 – je datován ročním na vaznici stolice západní valby. (JaVe)

*Rožďalovice (okres Nymburk) – opevnění (archivní rešerše):* Nejstarší historie městečka se váže k 14. století a je velmi zajímavá, neboť zde pravděpodobně na poměrně malém prostoru existovaly dvě tvrze a u nich dvě sídla. Později ale bylo vysazeno městečko kolem dnešního náměstí a na místě severně položené tvrze byl vybudován zámek. Celé město bylo až do 19. století vybudováno ze dřeva, teprve po rozsáhlém požáru v roce 1827 byly měšťanské domy stavěny z kamene a cihel. O samotném opevnění se však podařilo zjistit jen velmi kusé informace. Podle lokality označované jako „na zdích“ lze odvozovat, že alespoň na jižním okraji bylo městečko ohrazeno městskou zdí. Víme také o existenci dvou bran, které byly zbořeny na počátku 19. století. Bádání však znesnadňuje fakt, že základní archivní fondy dosud nebyly zpracovány, a jsou tak pro bádání nepřístupné. Samotný městský archiv navíc kompletně shořel při požáru města v roce 1666 a v roce 1827. (AN)

*Sedlčany (okres Příbram) – kostel sv. Martina:* V průběhu plošného restaurátorského odkrývání nástěnné malby na severní stěně presbytáře gotického kostela byl proveden drobný operativní průzkum, s cílem zachytit stratigrafické vazby mezi malbou a pozůstatky dnes zazděných otvorů oratoře. (JaVe, JK)



*Poděbrady (okres Nymburk) – barokní dům čp. 41. Při obnově domu, který dlouho sloužil jako radnice, byl nalezen drubotně zazděný pískovcový kus římsy, podle nápisu asi z 2. pol. 16. až počátku 17. století (foto V. Jesenský).*



*Skryšov u sv. Jana (okres Příbram) – zámek čp. 1. Detail iluzivního malovaného okna na jižní fasádě zámku. Při podrobné operativní dokumentaci, prováděné před obnovou průčelí z lešení, bylo možné studovat také techniku provedení výmalby – malba al fresco s předcházejícím vyrytím hlavních linií. Tvar čel perspektivně zobrazených trámů v pootevřeném okně byl během provádění korigován (foto J. Veselý).*

*Skryšov (okres Příbram) – zámek čp. 1:* Během obnovy jižní a západní fasády zámecké budovy byla dokumentována další iluzivní malovaná okna s atypickými motivy v prvním patře a sondáží ověřen mladší původ zazdívký jednoho z oken západní fasády. Nálezy byly zaměřeny a podrobně fotograficky dokumentovány. (JaVe)

*Točnick (okres Beroun) – dům čp. 4:* Prostý přízemní obytný dům a protilehlá stáj nejsou prohlášenými kulturními památkami, ale jejich podoba a blízkost chráněnému baroknímu dvoru, v prvé řadě však hrozba demolice kvůli špatnému technickému stavu, se staly důvodem pro celkový OPD objektu. Byly analyzovány a dokumentovány jednotlivé prostory a konstrukce. Objekt je klasicistní, ale jeho jádro, především sklep, jsou nejméně barokní a dokládají dispoziční odlišnost původní stavby. (VJ)

*Třebovle (okres Kolín) – kostel sv. Bartoloměje:* V průběhu plošného restaurátorského odkrývání nástěnných maleb v lodi kostela byl proveden drobný operativní průzkum, s cílem za-



**Točnick (okres Beroun) – usedlost čp. 4. Dokumentace klasicistní vesnické usedlosti s chlévem (se seníkem a bolubníkem v patře – vlevo), podsklepeným obytným stavením s černou kuchyní (vpravo) a zadní stodolou byla provedena nedlouho před demolicí předních budov. Bezobledně tak byl zničen hodnotný doklad tradiční zástavby i historického urbanismu (foto V. Jesenský).**

chytit vztahy dnešní kruchty a zastropení ke středověké výmalbě i k mladším vrstvám omítkového souvrství. (JaVe)

**Votice (okres Benešov) – bývalý klášter Františkánů:** V rámci celkové obnovy budov klášterního areálu byl proveden drobný sondážní průzkum křížové niky nad hlavním vstupem a stěny přiléhajících místností patra, s cílem zjistit polohu a podobu kasulových okenních otvorů zachycených v nice na fotografiích z počátku 20. století. Byla nalezena dvojice otvorů kasulového tvaru, s otisky rámců okenních výplní, osazených v líci zadní stěny křížové niky. Obzvlášť neobvyklý je fakt, že výplň byla takto osazena i do slepé niky, dotvářející iluzivní kompozici. (JaVe)

**Vyšehořovice (okres Praha-západ) – most přes potok Výmolu na cestě na Vykáň:** Zděný kamenný dvouobloukový most



**Vyšehořovice (okres Praha-východ) – kamenný most přes potok Výmolu, nejspíše starší než z roku 1826, který byl uveden na datovacím kvádru. Dokumentace proběhla těsně před demolicí, k níž došlo přes námítky památkové péče v létě 2015 (foto V. Jesenský).**

vznikl roku 1836 přestavbou starších předchůdců. Jakkoliv stavba nejvíce žádné znaky stavebního narušení, bylo rozhodnuto o její demolici a náhradě novým mostem betonovým. Úkolem OPD proto bylo prozkoumat a zdokumentovat dochovaný stav a hodnotné detaily objektu, který není prohlášenou kulturní památkou. Ohrožení daného typu technických památek jejich nahrazováním novostavbami – jako důsledku jednostranného posouzení nebezpečí povodní či nároků dopravy – se stává aktuálním a frekventovaným problémem naší památkové péče. (VJ)

*Ing. arch. Vít Jesenský (VJ); PhDr. Alena Nachtmannová, Ph. D. (AN); PhDr. Vladislav Razím (VR); Ing. arch. Jan Veselý (JaVe); Mgr. Jan Kypka, Ph.D. (JK).*

## REFERÁT GIS A MIS

Hlavní činnost referátu v roce 2015 spočívala ve zpracování digitálních map kulturních památek (tzv. „revize po parcelách“). Takto bylo zpracováno 450 kulturních památek. Podrobně formou digitalizace „po objektech“ bylo zpracováno 100 kulturních památek. Postupně byly předělávány starší zákresy plošných památkových ochran, národních kulturních památek a kulturních památek (vytvořených dříve nad rastrovými daty) do současné digitální katastrální mapy. Po celý rok byly vytvářeny mapy a plány pro různé účely (sdělení o ochraně, mapy do terénu, mapy do publikací, podklady pro územně analytické podklady atd.).

Kromě činností souvisejících s GIS byl také celý rok zajišťován provoz tří serverů s různými aplikacemi. V kartotéce byla nově zřízena wifi síť s přístupem na internet.

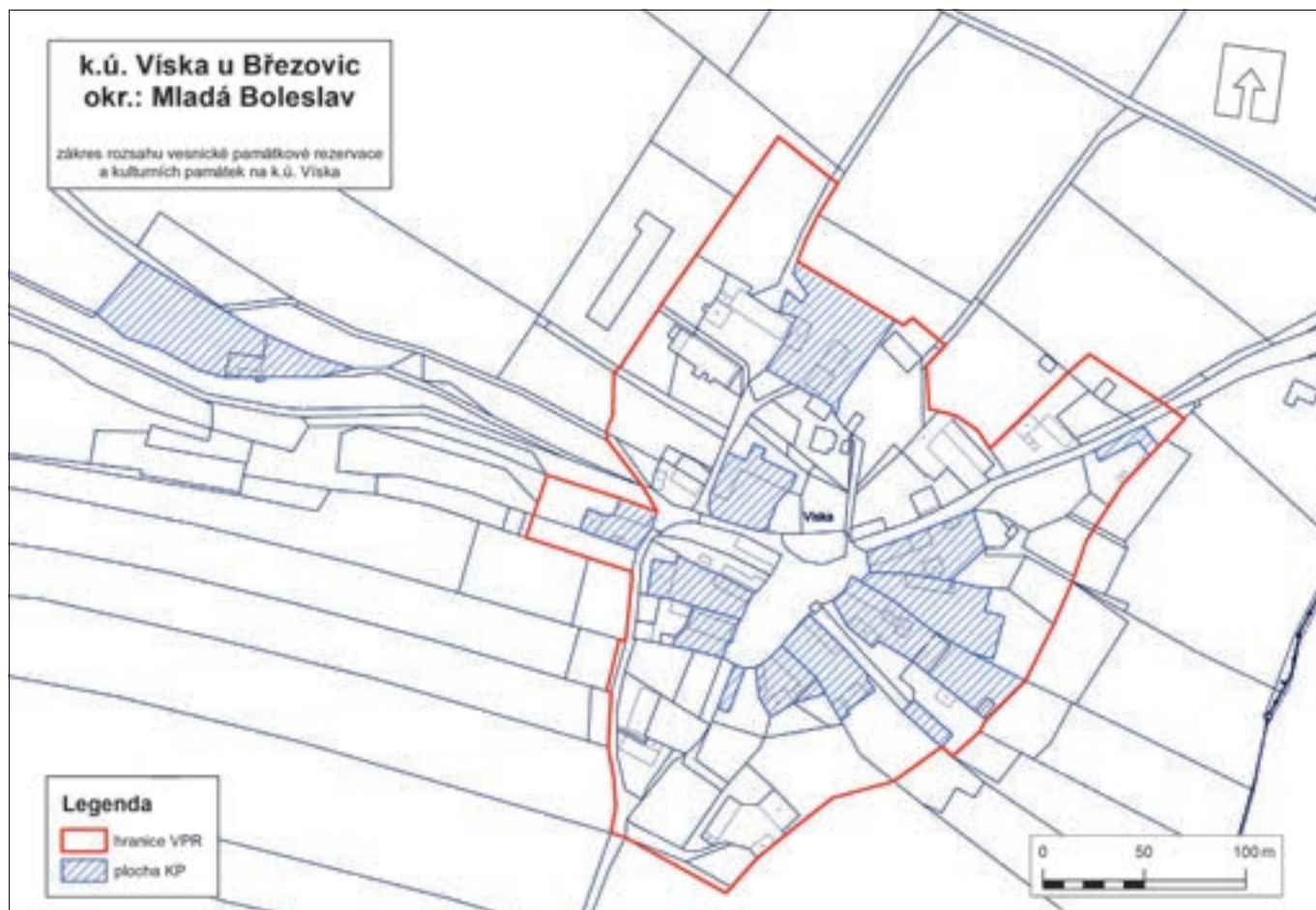
Několik cest mimo pracoviště vedlo do terénu, kde probíhalo zaměřování a dokumentace kulturních památek. Účastnili jsme se také několika GIS konferencí a pracovních setkání.

*Jiří Marounek, Mgr. Petr Vácha*



**Lomec u Úmonína (okres Kutná Hora) – brádek č. rejst. 38617/2-2840 a bradiště č. rejst. 28809/2-1271. Pomocí přípoje nebo lidarového zobrazení terénu (WMS služba <http://ags.cuzk.cz/arcgis/services/dmr5g/ImageServer/WMSServer?>) lze dobře lokalizovat archeologické památky a revidovat rozsah jejich ochrany (zpracoval P. Vácha).**





*Víska u Březovic (okres Mladá Boleslav) – zářes rozsahu Vesnické památkové rezervace a kulturních památek na k. ú. Víska (zpracoval J. Marounek).*

### Specializovaná odborná činnost

Mgr. Petr Vácha provedl na základě žádostí odborné posouzení stavu zvonů ve středních Čechách ve 3 objektech, mimo re-

gion v 8 objektech (ve spolupráci s ÚOP v Josefově, v Plzni, v Brně, v Pardubicích a v Telči). Byly posuzovány záměry a výsledky oprav a restaurování.

*Mgr. Petr Vácha*

## ODDĚLENÍ DOKUMENTAČNÍCH FONDŮ A KNIHOVNY

### Archiv stavebněhistorických průzkumů, plánů, restaurátorských zpráv a další odborné dokumentace

Vedle běžné agendy pokračoval digitální zápis archivní dokumentace v evidenčním systému Tritius. Za rok 2015 bylo evidováno 380 přírůstků (viz příloha Zpracované přírůstky archivu za rok 2015), archiv navštívilo 285 badatelů. V období od srpna do listopadu probíhala revize originálů, matric a tisků – v roli, dále revize studií (hrady, zámky, kláštery, kostely, tvrže), revize zahrad, parků a průběžně také revize výpůjček.

*Olga Geislerová*

### Fotoarchiv

V průběhu roku 2015 zajiřovalo pracoviřte standardní činnosti spojené s jeho funkcí a chodem, mezi nimiž výrazně převažují dvě oblasti.

První z nich jsou služby pro odborné pracovníky a badatele, ať už z řad pracovníků ÚOP SČ, nebo externích zájemců. Početně vyjádřeno, bylo během roku zpracováno 98 takovýchto do-

tazů, vyhledávání, badatelských návštěv apod., a to k celkem 158 památkám a objektům.

Druhou oblastí je průběžná editace dat v elektronickém evidenčním systému Tritius. V něm bylo za tento rok editováno celkem 738 záznamů.

*Roman Juráček*

### Knihovna

V roce 2015 knihovna zajiřovala standardní služby odborné knihovny pro interní badatele z NPÚ i pro externí badatele. Na nákup knih a periodik bylo knihovně přiděleno z rozpočtu a z výnosů prodeje interních publikací celkem 43766,81 Kč. Bylo zkatologizováno 402 knihovních jednotek, knihy koupené koncem roku budou zpracovány v roce 2016. Stále probíhá úprava záznamů monografií převedených do nového systému a rekatalogizace periodik. Knihovna poskytuje meziknihovní výpůjční službu v České republice (MVS) i ze zahraničí (MMVS). Bylo podáno 12 žádostí, realizováno 12 výpůjček, z toho 9 v České republice a 3 v zahraničí. Knihovnu navštívilo 421 interních badatelů a 2 externí badatelé. Bylo půjčeno 1187 knihovních jednotek.

*Olga Lanierová*

**ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2015 – RESTAURÁTORSKÉ ZPRÁVY**

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Bělky	Kladno	na návsi, při kapli sv. Floriána	4895	sloup se sochou sv. Anežky	J. Turský	2012	rest. zpráva, 54 foto	
Beněšov	Beněšov	židovský hřbitov	4831	vzičování náhrobků č. 1–70	P. Škarvan	2008	rest. zpráva, 60 foto	
Beroun	Beroun	Husovo náměstí	4995	kašna se sochou sv. Jana Nepomuckého	J. Vitvar	2015	rest. zpráva, 5 foto	
Bezno	Mladá Boleslav	zámecká zahrada	5049	alegortická socha Jara, Léta, Podzimu, Zimy, socha Venušě Anadymené I. a II., dvě kamenné vázy – II. etapa	J. Dušek, J. Švec	1999	rest. zpráva, 60 foto	
Blevice	Kladno	židovský hřbitov	4836	náhrobky	P. Škarvan	2014	rest. zpráva, 44 foto	CD
Blevice	Kladno	židovský hřbitov	4898	náhrobky	M. Šturm	2009	rest. zpráva, 28 foto	
Blevice	Kladno	židovský hřbitov	4899	náhrobky	M. Šturm	2011	rest. zpráva, 62 foto	CD
Blevice	Kladno	židovský hřbitov	4913	náhrobky	M. Šturm	2010	rest. zpráva, 30 foto	CD
Blevice	Kladno	židovský hřbitov	4939	náhrobky	L. Špatenka	2011	rest. zpráva, 92 foto	CD
Blevice	Kladno	židovský hřbitov	4940	náhrobky			rest. zpráva, 108 foto	
Bolinka	Beněšov	loreánská kaple Panny Marie	4803	kované okenní mříže – 3 ks	R. Řišchel, J. Polický, F. Pazdera	2012	rest. zpráva, 27 foto	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	Masarykovo náměstí	4916	sousoší sv. Jana Nepomuckého	P. Dufek	2012	rest. zpráva, 72 foto	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	židovský hřbitov	4941	náhrobky	L. Špatenka	2012	rest. zpráva, 60 foto	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	synagoga a rabínský dům	4942	barevné vrstvy v interieru	P. Hampel, M. Fořtíková	2012	rest. zpráva, 104 foto	CD
Brandýs nad Labem	Praha-východ	židovský hřbitov, Kostelecká ul.	4996	náhrobky		1988	18 foto	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	židovský hřbitov, Kostelecká ul.	4997	náhrobky	B. Pánek	1996	rest. zpráva, 34 foto	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	židovský hřbitov, Kostelecká ul.	4998	náhrobky	E. Vodříková	2001	rest. zpráva, 22 foto	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	kostel Obrácení sv. Pavla	5006	hlavní jihozápadní průčelí	P. Kadlec	2015	rest. zpráva, 66 foto	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	východní strana nádvoří zámku	5050	renesanční sgrafita a architektonické kamenné články – I. etapa	A. Viškovská, M. Kolář, M. Šonka, V. Eckert	1995	rest. zpráva, 273 foto	
Brandýs nad Labem	Praha-východ	západní strana nádvoří zámku	5051	renesanční figurální sgrafita II. etapa	A. Viškovská, M. Kolář, M. Šonka	1996–1997	rest. zpráva, 50 foto	
Březnice	Příbram	kamenný most přes řeku Vltavu	4804	socha sv. Dismase	P. Dufek, D. Janouch	2012	rest. zpráva, 22 foto	
Březnice	Příbram	kamenný most přes řeku Vltavu	4805	socha sv. Jana Nepomuckého	P. Dufek, D. Janouch	2012	rest. zpráva, 26 foto	
Březovice – Valdštejsko	Mladá Boleslav	polesí Valdštýn	4999	pomník sv. Jana Nepomuckého (torzo)	V. Snížek	2000	rest. zpráva, 20 foto	
Čečelice	Mělník	střed obce	5000	pomník K. H. Borovského	V. Adamec, M. Pokorný	1998	rest. zpráva, 18 foto	
Čelákovice	Praha-východ	„Na kopečku u Chrumů“, nároží ul. Kollárova a Sedláčkova	4845	sloupková boží muka	T. Korbelová	2013	rest. zpráva, 22 foto	
Čelákovice	Praha-východ	nám. 5. května – před radnicí čp. 1	4917	kamenný krucifix	P. Vitvar	2012	rest. zpráva, 22 foto	
Čelákovice	Praha-východ	nám. 5. května – proti čp. 109	4918	rekonstrukce původního stupně sochy sv. Jana Nepomuckého	P. Vitvar	2012	rest. zpráva, 10 foto	
Čelákovice	Praha-východ	nám. 5. května	4919	pomník padlým v 1. a 2. světové válce	P. Vitvar, M. Baštyř	2013	rest. zpráva, 16 foto	
Čelákovice	Praha-východ	proti čp. 109	4943	socha sv. Jana Nepomuckého	J. Vitvar	2011	rest. zpráva, 94 foto	
Černošice	Praha-západ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	4868	hlavní oltář – obraz Nanebevzetí Panny Marie, dvě plastiky, zlatená svatozář s Božím okem, voluty, branky, tabernákl	H. Slavíková	2013–2014	rest. zpráva, 96 foto	
Černošice	Praha-západ	kostel Nanebevzetí Panny Marie, baldachýn kazatelny	4944	anděl Stražný s atributy	L. Helfertová	2012	rest. zpráva, 28 foto	CD
Černošice	Praha-západ	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5001	boční oltář Ukřižování (sv. Kříže)	H. Slavíková	2015	rest. zpráva, 8 foto	



obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Černočivky	Praha-západ	kostel sv. Vavřince	4864	nástěnné malby s náměty – Smrt Panny Marie, Oplakávání, Zimrtýchvstání, Poslední soud, sv. Vavřinec	T. Berger, J. Hamsík, J. Krejča, J. Michálková, J. Rychtálek, P. Stirber, T. Záhoř	2013	rest. zpráva, 123 foto	
Český Šternberk	Benešov	hrad – interiér	4806	dva ručně vázané koberec inv. č. 2967/1070 a inv. č. 2655/2302	S. Kronbergerová, R. Hanušová	2013	rest. zpráva, 20 foto	CD
Český Šternberk	Benešov	hrad – interiér	4807	dva ručně vázané koberec inv. č. 1072 a inv. č. 657	S. Kronbergerová, R. Hanušová	2013	rest. zpráva, 37 foto	CD
Český Šternberk	Benešov	hrad – interiér	4821	ručně vázaný koberec	R. Hanušová	2014	rest. zpráva, 22 foto	CD
Český Šternberk	Benešov	hrad – ryfářský sál	4965	podobizna „Adriána hraběte z Enkefortu“	M. Pavlíková	2014–2015	rest. zpráva, 57 foto	CD
Český Šternberk	Benešov	prostor náměstí, u domu čp. 10	5052	socha sv. Antonína Paduánského	J. Kašpar	1998	rest. zpráva, 14 foto	
Dobříš	Příbram	zámek – areál francouzského parku	5002	Héliova fontána – „Přijící kůň“, „Triton“, „Rostlinné motivy“	P. Siegl	1992	rest. zpráva	
Dobříš	Příbram	zámecký park	5053	socha Tritóna, vázy a mříže	M. Hron, D. Talavera	2003	rest. průzkum, 43 foto	
Dolní Břežany	Praha-západ	sousoší lapidárium NM, podstavec v ul. 5. května	4874	sousoší Ukřižování se sv. Máří Magdalénou	V. Adamec	2012	rest. zpráva, 69 foto	
Dubeč	Praha hl. město	kostel sv. Petra a Pavla	4945	voitvní deska (andělé přidržující svatostánek)	M. Slavík	2008	rest. zpráva, 2 foto	
Háječek u Červeného Újezdu	Praha-západ	loreta v areálu františkánského kláštera	4859	svatostánek (tabernákl)	I. Houska, P. Douđa	2008	rest. zpráva, 90 foto	CD
Háječek u Červeného Újezdu	Praha-západ	loreta v areálu františkánského kláštera	4881	oltář – svícny (6 ks) a relikváře (6 ks)	I. Houska a P. Douđa	2009	rest. zpráva, 56 foto	
Háječek u Červeného Újezdu	Praha-západ	areál františkánského kláštera – Loreta	4907	tabernákl a gloriola z barokního oltáře	L. Houska, P. Douđa, Z. Bendová, A. Kypetová-Kozánková	2010	rest. zpráva, 31 foto	
Háječek u Červeného Újezdu	Praha-západ	Loreta v areálu františkánského kláštera	4920	části barokního oltáře z Loretánské kaple – medailonky, svícny, kanonické tabulky, oltářní lampa	I. Houska	2011	rest. zpráva, 55 foto	
Hobšovice	Kladno	za obcí při silnici na Žižce	4921	Kristus s křížem	J. Rafl	2012	rest. zpráva, 23 foto	
Hobšovice	Kladno	za obcí při silnici na Žižce	4946	Kristus s křížem (torzo sochy Krista a podstavec)	J. Rafl	2012	rest. průzkum, 8 foto	
Horka II, Horka II Buda	Kutná Hora	ves	5048	socha Panny Marie, socha sv. Jana Nepomuckého, kamenný kříž	J. Pospíšil	1997	rest. zpráva, 15 foto	
Horní Vidim	Mělník	na návsi	5003	socha sv. Jana Nepomuckého	R. Plachta	1994	rest. zpráva, 6 foto	
Hostivice	Praha-západ	Husovo náměstí	4832	Mariánský sloup	J. Kačér	2014	rest. zpráva, 46 foto	
Hostivice	Praha-západ	před branou v západní části ohradní zdi	4833	sochy sv. Františka z Assisi, sv. Jana Nepomuckého, litinový kříž se zlacenou figurou Krista	J. Kačér, A. Kašpar	2014	rest. zpráva, 98 foto	
Hostivice – Litovice	Praha-západ	výklenková kaplička sv. Jana Nepomuckého	5054	socha sv. Jana Nepomuckého	M. Kačerová	2004	rest. zpráva, 6 foto	
Hostouň	Kladno	židovský hřbitov (tzv. starý)	4947	náhrobky	H. Bláha	2012	rest. zpráva, 52 foto	
Hostouň	Kladno	starý židovský hřbitov	5055	náhrobní kameny	J. Šafra	1996	rest. zpráva, 51 foto	
Hředle	Rakovník	kostel Všech svatých	4808	kazatelna – III. etapa	M. Slavík, I. Kašparová, A. Kratochvíl	2013	rest. zpráva, 13 foto	CD
Hředle	Rakovník	kostel Všech svatých	4820	konzervace a petrifikace hlavního oltáře, oprava svatostánku	M. Slavík, I. Kašparová, A. Kratochvíl	2014	rest. zpráva, 8 foto	CD
Choceřady	Benešov	před čp. 24	5056	socha sv. Jana Nepomuckého	D. Talavera	2005	rest. zpráva, 9 foto	
Chorušice	Mělník		5007	pomník padlých	R. Plachta	1994	rest. zpráva	
Choteč	Praha-západ	kostel sv. Kateriny Alexandrijské – hlavní oltář	4880	textilní antependium	V. Lipská	2014	rest. zpráva, 48 foto	CD
Choteč	Praha-západ	kostel sv. Kateriny, klenba presbytáře	4948	nástrovní malba	M. Pavlíková	2013	rest. průzkum, 5 foto	
Chořňany	Benešov	u zdi zámeckého parku	5008	socha sv. Jana Nepomuckého	D. Talavera	2004	rest. zpráva, 40 foto	
Chvatěruby	Mělník	kostel sv. Petra a Pavla – presbytář	4834	chórová přepážka	R. Ševčík, R. Šulc	2013–2014	rest. zpráva, 20 foto	

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace
Jančov	Beněšov	výklenková kaplička	4971	barevné vrstvy	J. Musilová	2013	rest. průzkum, 25 foto
Jemniště	Beněšov	zámek	5009	socha „Bičovaný Kristus“	J. Seifert, J. Řehna	1994	rest. zpráva, 63 foto
Kačice	Kladno	poblíž domu čp. 50	4949	boží muka	J. Turský	2009	rest. zpráva, 1 foto
Karlštejn	Beroun	hrad – vstupní brána	5010	gotická jednokřídlá vrata	I. Houska, J. Vondráček	2015	rest. zpráva, 19 foto
Kladno	Kladno	městský dům čp. 499, Gorkého ulice – bývalá lékárna U české koruny	4860	sgraitová výzdoba na fasádě domu – I. patro, atiky, štítů a komínů	P. Hampel	2014	rest. zpráva, 132 foto
Klášteř Hradištský	Mladá Boleslav	areál kostela Narození Panny Marie	5004	tři náhrobní křížky vsazené do zdi, náhrobek s motivem Piety, sousoší Panny Marie s Ježíškem	P. Míka	1998	rest. zpráva, 28 foto
nad Jizerou	Mladá Boleslav	kostel Narození Panny Marie – interier	5005	trojec kamených křížků s figurálními motivy osazených na kamenných patkách v jižní stěně kostela	P. Míka	1999	rest. zpráva, 23 foto
Klečany	Praha-východ	v parku pod kostelem	4875	pomník Václava Beneše Třebízského	V. Adamec, J. Majrých	2012	rest. zpráva, 29 foto
Klečany	Praha-východ	v parku pod kostelem	4950	pomník V. B. Třebízského – dvojice váz na balustrovém zábradlí	V. Adamec	2011	rest. zpráva, 18 foto
Kněžves u Prahy	Praha-západ	brána usedlosti čp. 36	4856	socha sv. Jana Nepomuckého	J. Bradna, M. Tamchyna	2013	rest. zpráva, 50 foto
Kolín	Kolín	starý židovský hřbitov	5011	náhrobní stěly – 52 ks	J. Pospíšil, J. Mjartan	2003	rest. zpráva, 104 foto
Kolín	Kolín	Karlovo náměstí	5057	mariánský (morový) sloup – kopie čtyř soch s podstavci – sv. Gotthard, sv. Florián, sv. Pavel	J. Pospíšil	1996–1999	rest. zpráva, 113 foto
Kolín	Kolín	starý židovský hřbitov	5058	náhrobní stěly	J. Pospíšil, J. Mjartan	2002	rest. zpráva, 171 foto
Kolovraty	Praha	kostel sv. Ondřeje	4858	oliátní obraz sv. Ondřeje	M. Slavík	2008	rest. zpráva, 12 foto
Konopiště	Beněšov	zámek	4809	obrazy se sv. Jirí, 6 ks	M. Kadavý	2013	rest. zpráva, 56 foto
Konopiště	Beněšov	zámek, Muzeum sv. Jirí, pole č. 10	4810	dřevěné plastiky sv. Jiríků bojujících s drakem	J. Švédová	2012	rest. zpráva, 7 foto
Konopiště	Beněšov	zámek	4822	dřevěná plastika – sv. Jirí na koni bojuje s drakem	M. Kadavý	2012	rest. zpráva, 9 foto
Kosova Hora	Příbram	střed náměstí	5059	kamenná socha sv. Jana Nepomuckého (součást kašny)	D. Talavera	2007	rest. zpráva, 26 foto
Kostelec nad Černými lesy	Praha-východ	zámek	4922	nástěnné malby	V. Hejčová, V. Frič	2012	rest. zpráva, 10 foto
Kostelec nad Labem	Mělník	židovský hřbitov	4900	náhrobky	H. Bláha	2011	rest. zpráva, 65 foto
Kostelec nad Labem	Mělník	židovský hřbitov	4951	náhrobničky	L. Špatenka	2012	rest. zpráva, 62 foto
Kostelec nad Labem	Mělník	kostel sv. Víta – předstíní kostela	5060	sochy archanděla Michaela, sv. Vojtěch a sv. Benedikt	J. Novotný, Z. Coufalová, J. Čepelka, D. Daubner	2004	rest. průzkum
Kostelec nad Labem	Mělník	kostel sv. Víta – předstíní kostela	5061	socha archanděla Michaela	J. Novotný, J. Čepelka	2004	rest. zpráva, 35 foto
Kostelec nad Labem	Mělník	kostel sv. Víta – předstíní kostela	5062	socha sv. Vojtěcha	J. Novotný, Z. Coufalová	2003–2004	rest. zpráva, 42 foto
Kostelec u Křížků	Praha-východ	židovský hřbitov	4835	náhrobky	L. Špatenka	2014	rest. zpráva, 48 foto
Kostelec u Křížků	Praha-východ	židovský hřbitov	4853	náhrobní stěly	L. Špatenka	2013	rest. zpráva, 53 foto
Kostelec u Křížků	Praha-východ	židovský hřbitov	4862	náhrobky	M. Šturm	2010	rest. zpráva, 36 foto
Kostelec u Křížků	Praha-východ	židovský hřbitov	4901	náhrobky	M. Šturm	2011	rest. zpráva, 50 foto
Kouřim	Kolín	kostel sv. Štěpána – krypta sv. Kateřiny	5012	nástěnné a nástropní malby – Andělský hudební chór, Mučení sv. Kateřiny, Ukřížování a Stětí sv. Kateřiny	V. Berger, T. Berger	1999	rest. zpráva, 108 foto
Kouřim	Kolín	kostel sv. Štěpána – krypta sv. Kateřiny	5013	nástěnné a nástropní malby – Andělský hudební chór, Mučení sv. Kateřiny, Ukřížování a Stětí sv. Kateřiny	V. Berger, T. Berger	2006	rest. zpráva, 69 foto
Kouřim	Kolín	kostel sv. Štěpána – krypta sv. Kateřiny	5014	omítky, malba a kamenné články – svazek I.	J. Bradna, J. Novotný	1995–2006	rest. zpráva, 59 foto
Kouřim	Kolín	kostel sv. Štěpána – krypta sv. Kateřiny	5015	architektonické články, omítky, olatř s terakotovými sochami – svazek II.	J. Bradna	2001–2006	rest. zpráva, 75 foto
Kouřim	Kolín	kostel sv. Štěpána – krypta sv. Kateřiny	5016	architektonické články, středověké omítky – svazek III.	J. Bradna	2001–2006	97 foto
Kovářy	Kladno	kaple sv. Isidora	4870	nástěnné malby, nátery oken a dveří	D. Lebenhartová	2014	rest. zpráva, 47 foto



obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Kožlív	Benešov	u hradu Kožlív	4975	lesní kaplička (sloupek – boží muka s hlavním výjevem Ukřižování) – I. etapa	A. Novák, R. Najdenova	1998	rest. zpráva, 20 foto	
Kožlív	Benešov	u hradu Kožlív	4976	lesní kaplička (sloupek – boží muka s hlavním výjevem Ukřižování) – II. etapa – malby Františka Urbana z roku 1904	A. Novák, R. Najdenova	1999	rest. zpráva, 31 foto	
Kralupy nad Vltavou	Kralupy nad Vltavou	kostel Nanebevzetí Panny Marie a sv. Václava	5017	portál západního průčelí	J. Rafl	2015	rest. zpráva, 37 foto	CD
Králův Dvůr	Beroun	zámek čp. 1, Plzeňská ul.	4852	nástěnné malby – strop místnosti 2.01, 2. NP	M. Součková	2013	rest. průzkum, 2 foto	
Králův Dvůr	Beroun	zámek – východní křídlo, 2. NP	4873	nástěnné malby v šesti místnostech	M. Vedral	2013	rest. průzkum, 13 foto	CD
Králův Dvůr	Beroun	zámek – přízemí, východní a západní sál	4896	nástěnné malby	M. Součková	2012	rest. průzkum, 121 foto	
Králův Dvůr	Beroun	zámek	4923	nástěnné malby	M. Součková	2012	rest. zpráva, 13 foto	CD
Krchleby	Benešov	náves	4786	socha sv. Jana Nepomuckého	O. Špás	2014	rest. zpráva, 46 foto	CD
Kublov	Beroun	kostel sv. Jana Křtitele s fragmentem kláštera a klášterším	4851	hlavní oltář	V. Stádník, V. Stádník	2014	rest. zpráva, 1 foto	CD
Kutná Hora	Kutná Hora	dům čp. 38, Komenského náměstí	5018	štuková a kamenosochařská výzdoba průčelí domu	M. Smrkovský, M. Nadějová	1996	rest. zpráva	
Kutná Hora	Kutná Hora	kamenná kašna, Rejskovo náměstí	5019	kamenná architektura – I. a II. etapa	J. Pospíšil	1993–1995	rest. zpráva, 8 foto	
Kutná Hora	Kutná Hora	kamenná kašna, Rejskovo náměstí	5020	kamenná architektura – III. etapa	J. Pospíšil	1995	rest. zpráva, 25 foto	
Kutná Hora	Kutná Hora	kamenná kašna, Rejskovo náměstí	5021	kamenná architektura – IV. etapa	J. Pospíšil	1996	rest. zpráva, 22 foto	
Kutná Hora	Kutná Hora	Kamenný dům, Václavské náměstí 183	5022	čelní fasáda	J. Pospíšil	1997	rest. zpráva, 50 foto	
Kutná Hora	Kutná Hora	Ústav sociální péče „Barbora“, Pirknerovo náměstí 228	5063	sochařská štuková výzdoba hlavního průčelí	J. Kašpar	2003	rest. zpráva, 47 foto	
Lešany	Benešov	zámek	4973	fragmenty sgrafit na východní zdi	K. Kubátová, M. Kubát	2013	rest. zpráva, 8 foto	
Libčechov	Mělník	tzv. Orientální salon	4962	nástěnné malby J. Navrátila	J. Živný	2009	rest. zpráva, 44 foto	
Libčechov	Mělník	areál zámku	5064	soubor kamenosochařských děl – dvojice puttů, štukový tympanon, dvě allegorické sochy, 2 vázy, čučky z konin	R. Rafl, T. Rafl	1999	rest. zpráva, 100 foto	
Libeznice	Praha-východ	kostel sv. Martina	4863	boční oltář Panny Marie (figurální dřevorezby) – plastický putt	M. Zmeškal, J. Staněk	2014	rest. zpráva, 30 foto	
Libeznice	Praha-východ	kostel sv. Martina	4889	boční mramorový oltář Panny Marie	M. Široký	2013	rest. zpráva, 70 foto	
Libeznice	Praha-východ	kostel sv. Martina	4890	tabernákl, ozdobné dřevěné prvky, oltářní obraz	L. Helfertová, M. Zmeškal, J. Staněk	2013–2014	rest. zpráva, 51 foto	CD
Liteň	Beroun	kostel sv. Petra a Pavla, přízemí věže	4840	dva mramorové náhrobky, fragment erbů – Kapounů ze Smiřic a Kateřiny z Dračova	J. Plachý	2014	rest. zpráva, 28 foto	CD
Liteň	Beroun	židovský hřbitov	4902	náhrobky	J. Brabec	2012	rest. zpráva, 262 foto	CD
Liteň	Beroun	židovský hřbitov	4914	náhrobky	M. Šturm	2010	rest. zpráva, 40 foto	CD
Liteň	Beroun	salla terrena v zámeckém parku	4955	nástěnné malby	M. Slavík	2010	rest. zpráva, 4 foto	
Luštěnice	Mladá Boleslav	zámek čp. 6 – hlavní průčelí	4801	vstupní portál se sochařskou výzdobou a suprafenestrou	J. Červinka, I. Havlíčková	2014	rest. průzkum, 15 foto	
Lysá nad Labem	Nymburk	bývalý augustiniánský klášter, nyní budova Okresního archivu, Zámecká 6	5023	socha sv. Augustina na atice východní strany fasády	J. Novák, T. Kovaříková	1999	rest. zpráva, 9 foto	
Lysá nad Labem	Nymburk	zámecký park – prostřední schodiště	5024	socha alegorie „Noč“	J. Novák	2000	rest. zpráva, 7 foto	
Martínice	Benešov	kostel Nanebevzetí Panny Marie	4787	triumfální oblouk	M. Scheib, A. Souček	2013	rest. zpráva, 52 foto	CD
Medonosy	Mělník	při čp. 2	5025	socha sv. Ludmily (?)	R. Plachta	1993–1994	rest. zpráva, 3 foto	
Měchnov	Benešov	židovský hřbitov	4811	náhrobky č. 1–20 – etapa „A“	P. Škarvan	2014	rest. zpráva, 40 foto	
Měchnov	Benešov	židovský hřbitov	4812	náhrobky č. 21–40 – etapa „B“	P. Škarvan	2014	rest. zpráva, 40 foto	
Měchnov	Benešov	židovský hřbitov	4830	vztyčování náhrobků č. 21–41	P. Škarvan	2012	rest. zpráva	CD

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Mělnické Vtelno	Mělník	kostel sv. Martina – interiér hlavní lodě	4876	nástěnná malba, nápisové plochy	P. Hampl	2014	rest. zpráva, 12 foto	
Mělnické Vtelno	Mělník	evangelický kostel	4925	kamenné prvky – severní, východní, jižní portál, schodiště na chór	O. Lipták	2014	rest. zpráva, 79 foto	
Mělník	Mělník	kostel sv. Petra a Pavla – západní kruchta	4846	varhanní skříň Jana Antonína Krásného	J. Kánský, J. Brachtl	2012	rest. zpráva, 28 foto	
Mělník	Mělník	dům čp. 159/5, Na Vyhliče (bývalá partikulární škola)	4850	edikulový výklenek na fasádě domu	J. Kudrna	2012	rest. zpráva, 39 foto	
Mělník	Mělník	dům čp. 33, ul. Husova, I. NP	4879	nástěnné malby v místnosti	A. Pokorná	2014	rest. zpráva, 110 foto	CD
Mělník	Mělník	kostel sv. Petra a Pavla – interiér	4960	sondážní průzkum omítek a barevných vrstev – I. a II. etapa	J. Knor, K. Knorová	1996	rest. zpráva	
Mělník	Mělník	kostel sv. Petra a Pavla	4961	olnář českých světů – dřevorubky sv. Václav, sv. Ludmila, sv. Vojtěch, varhanní pozitiv, balustráda	P. Pavlíková, D. Vinkláč	2010	rest. průzkum, 34 foto	
Mělník	Mělník	městský dům Zlatá hvězda, čp. 11, nám. Míru, 5. května	5026	renesanční vstupní portál, kamenná ostění oken v západním průčelí	P. Justa, M. Havlínová, J. Mjartan	2000	rest. zpráva, 13 foto	
Mělník	Mělník	při zámku	5030	socha Karla IV.	R. Plachta	1994	rest. zpráva	
Mělník – Pšovka	Mělník	před kostelem sv. Vavřince	4924	socha sv. Jana Nepomuckého	P. Dufek	2011	rest. zpráva, 22 foto	
Mělník – Pšovka	Mělník	klášter augustiniánů s kostelem sv. Vavřince	4954	klečící socha Panny Marie	D. Talavera, M. Zmeškal	2011–2012	rest. zpráva, 37 foto	CD
Mladá Boleslav	Mělník	městský dům čp. 2, Staroměstské náměstí	4802	pískovcové kamenické prvky	E. Machalová	2014	návrh na rest., 25 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	bývalá piaristická kolej čp. 74, Vzdělávací centrum Na Karmeli 9 – klášter a kostel	4983	kamenná ostění dveří, obvodových oken, štuková výzdoba, omítky, sgrafita, klenáky, pilasty	J. Svítíl, J. Pešina, J. Plachý, A. Krušinová	2006	rest. záměr, 14 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	bývalá piaristická kolej čp. 74, Vzdělávací centrum Na Karmeli 9 – klášter	4984	kamenná ostění dveří, kominová dvířka, kamenná ostění oken v ambitu a kamenné prvky exteriéru věže	T. Švarcová	2006	rest. záměr	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	bývalá piaristická kolej čp. 74, Vzdělávací centrum Na Karmeli 9 – klášter	4985	ostění oken v ambitu a kamenné prvky exteriéru věže	J. Fedorčák, J. Plachý	2006	rest. záměr, 13 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	bývalá piaristická kolej čp. 74, Vzdělávací centrum Na Karmeli 9 – klášter	4986	kamenné portály vícepráce (5 ks)	J. Fedorčák	2006	rest. záměr, 13 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	bývalá piaristická kolej čp. 74, Vzdělávací centrum Na Karmeli 9 – klášter	4987	okna – vitráže, kamenné prvky a podlaha v kostele	J. Fedorčák	2006	rest. záměr, 3 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	bývalá piaristická kolej čp. 74, Vzdělávací centrum Na Karmeli 9 – klášter	4988	dveře kostela D106/V a kamenná nápisová deska na stěně kostela	J. Fedorčák	2006	rest. záměr, 3 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	bývalá piaristická kolej čp. 74, Vzdělávací centrum Na Karmeli 9 – klášter	4989	kamenná nápisová deska na stěně kostela – stratigrafie	R. Tišlová	2007	rest. průzkum	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	bývalá piaristická kolej čp. 74, Vzdělávací centrum Na Karmeli 9 – klášter	4990	omítky, štuky a sgrafita	J. Svítíl, J. Pešina, J. Plachý, A. Krušinová	2007	rest. záměr, 58 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	bývalá piaristická kolej čp. 74, Vzdělávací centrum Na Karmeli 9	4991	omítky na pláštích fasády věže	J. Živný	2007	rest. průzkum, 129 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	bývalá piaristická kolej čp. 74, Vzdělávací centrum Na Karmeli 9	4991	pravá (západní) kaplička a levá (východní) se sochou sv. Václava	J. Živný, A. Krušinová	2006	rest. průzkum, 38 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	bývalá piaristická kolej čp. 74, Vzdělávací centrum Na Karmeli 9	4991	pravá (západní) kaplička a levá (východní) se sochou sv. Václava	J. Živný, A. Krušinová	2007	rest. záměr, 3 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	bývalá piaristická kolej čp. 74, Vzdělávací centrum Na Karmeli 9	4992	dřevěné prvky, kamenné prvky, kované prvky, štuková výzdoba, kapličky	V. Adámek, J. Fedorčák, A. Krušinová, P. Kůtek, J. Řha	2007	rest. zpráva, 252 foto	



obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	bývalá piaristická kolej čp. 74, Vzdělávací centrum Na Karmeli 9 – klášter	4993	dřevěné prvky, kamenné prvky	V. Adámek, T. Švarcová, A. Krušínová, J. Fedorčík	2007	rest. zpráva, 320 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	bývalá piaristická kolej čp. 74, Vzdělávací centrum Na Karmeli 9 – klášter II	4994	kamenné prvky, kované prvky, historické omítky, kamenná podlaha, sgrafita, štuková výtčba	A. Krušínová, P. Kůtek, J. Mašek, T. Skořepa	2007	rest. zpráva, 208 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	židovský hřbitov	5027	soubor náhrobků – 24 ks	Z. Fučík, P. Justa	1998	rest. zpráva, 62 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	židovský hřbitov	5028	náhrobní stěly	O. Pospíchal	2001	rest. zpráva, 132 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	židovský hřbitov	5029	náhrobní stěly v tarasu	O. Pospíchal	2002	132 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	židovský hřbitov	5065	soubor náhrobků – 71 ks	Z. Fučík, P. Justa	2000	rest. zpráva, 143 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	židovský hřbitov	5066	soubor náhrobků – 8 ks	O. Pospíchal	2000	rest. zpráva, 18 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	židovský hřbitov	5067	náhrobní stěly na tarasu	O. Pospíchal	2002	rest. zpráva, 28 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	židovský hřbitov	5068	náhrobní stěly – 54 ks	J. Červinka	2003	rest. zpráva, 124 foto	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	kostel sv. Havla – Templ, stálá expozice	5069	transfer náhrobků	M. Pokorný, M. Matoušek	2000	rest. zpráva, 44 foto	
Mšeno	Mělník	kostel sv. Martina	4871	vitraje s motivem Svatá rodina, sv. Jiří, Panna Marie	M. Drábek	2014	rest. zpráva, 57 foto	CD
Nebužely	Mělník	u kostela sv. Jiljí	5031	socha sv. Jana Nepomuckého	R. Plachta	1994	rest. zpráva	
Nelahozeves	Mělník	Lobkovičský palác v areálu Pražského hradu, expozice	4926	soubor grafických listů G. B. Piranesi – „Vedute di Roma“ z Lobkovičské sbírky – I. etapa	J. Franková	2011	rest. zpráva, 26 foto	CD
Nelahozeves	Mělník	Lobkovičský palác v areálu Pražského hradu, expozice	4927	soubor grafických listů G. B. Piranesi – „Vedute di Roma“ z Lobkovičské sbírky – III. etapa	J. Franková	2011	rest. zpráva, 24 foto	CD
Nelahozeves	Mělník	Lobkovičský palác v areálu Pražského hradu, expozice	4952	soubor grafických listů G. B. Piranesi – „Vedute di Roma“ z Lobkovičské sbírky – II. etapa	J. Franková	2012	rest. zpráva, 17 foto	CD
Nelahozeves	Mělník	zámek a Lobkovičský palác v areálu Pražského hradu	4953	tři závěsné obrazy – portréty	M. Martan	2012	rest. zpráva, 68 foto	CD
Nelahozeves	Mělník	zámek čp. 1, ul. Na vinici	5032	sgrafitová omítka na severní a západní fasádě jihozápadního bastionu	T. Švédta, J. Švédová	1997	rest. zpráva, 12 foto	
Nelahozeves	Mělník	zámek čp. 1, ul. Na vinici	5033	sgrafitová omítka západního pláště východního křídla a jihozápadního bastionu – III. etapa	T. Švédta, J. Švédová	1999	rest. zpráva, 19 foto	
Nelahozeves	Mělník	zámek čp. 1, ul. Na vinici	5034	fragmenty sgrafit a omítka západního pláště východního křídla a sgrafita na jižní stěně severního křídla – IV. etapa	T. Švédta, J. Švédová	2000	rest. zpráva, 24 foto	
Nelahozeves	Mělník	zámek čp. 1, ul. Na vinici	5035	kamenná bosáž soklu západního průčelí vnější fasády, kamenné prvky vrchní části západní stěny nádvorního průčelí – III. etapa	J. Novotný, T. Rafl	1999	rest. zpráva, 61 foto	
Nelahozeves	Mělník	zámek čp. 1, ul. Na vinici	5036	nádvoří fasáda – arkáda východního křídla, jižní strana severního křídla	J. Novotný, T. Rafl	2000	rest. zpráva, 96 foto	
Neustupov	Beněšov	židovský hřbitov – severozápadně od obce	4788	náhrobní stěly – 31 ks	H. Bláha	2014	rest. zpráva, 62 foto	CD
Neveklov	Beněšov	židovský hřbitov	4828	vzičování náhrobků č. 1–30	P. Škarvan	2008	rest. zpráva, 137 foto	
Neveklov	Beněšov	židovský hřbitov	4829	vzičování náhrobků č. 1–21	P. Škarvan	2012	rest. zpráva	CD
Neveklov	Beněšov	u kostela sv. Havla	4972	severní brána	J. Piskáček	2013	rest. zpráva, 38 foto	
Nosálov	Mělník	vyklenková kaple Nejsvětější Trojice na plechu	4928	obrazy Nejsvětější Trojice a Ukřižování, olejomalba na plechu	J. Krejča	2012	rest. zpráva, 17 foto	
Noutonice	Praha-západ	kostel Narození sv. Jana Křtitele	4908	křtitelnice	D. Smecánková, J. Matějček	2009	rest. zpráva, 20 foto	
Nymburk	Nymburk	kostel sv. Jiljí – jižní věž, Kostelní náměstí	5037	sedm kamenných erbů	M. Tomšej, J. Kaifosz	1994	rest. zpráva	
Obrubce, os. Všebořsko	Mladá Boleslav	před kostelem Nejsvětější Trojice	4762	sousost Nejsvětější Trojice	O. Pospíchal	1998	rest. zpráva, 32 foto	

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace
Odolena Voda	Praha-východ	Židovský hřbitov	4865	vztyčování a restaurování náhrobků	M. Šturm	2010	rest. zpráva, 40 foto
Odolena Voda	Praha-východ	Židovský hřbitov	4866	vztyčování náhrobků	P. Škarvan	2010	rest. zpráva, 36 foto
Odolena Voda	Praha-východ	Židovský hřbitov	4903	náhrobky	P. Škarvan	2011	rest. zpráva, 40 foto
Osov – Skřípěl	Beroun	kostel Narození sv. Jana Křtitele	4789	dveře kostela – v západním průčelí, v jižním průčelí, dveře oratoře a sakristie	V. Štochl	2014	rest. zpráva, 100 foto
Osov – Skřípěl	Beroun	kostel Narození sv. Jana Křtitele	4790	sochařská výzdoba západního průčelí – socha sv. Václava, sv. Vojtěcha, kartuš, vázy	V. Štochl	2014	rest. zpráva, 64 foto
Osov – Skřípěl	Beroun	kostel Narození sv. Jana Křtitele	4791	portály sakristie a oratoře	V. Štochl	2014	rest. zpráva, 21 foto
Osíředek	Benešov	areál zámku – kaple sv. Jana Nepomuckého, hlavní oltář	4813	sochařská výzdoba – dřevěné polychromované plastiky	P. Šafus, J. Musilová	2013	rest. zpráva, 137 foto
Osíředek	Benešov	areál zámku – kaple sv. Jana Nepomuckého, hlavní oltář, pravý a levý boční oltář	4814	tři závěsné oltářní obrazy – „sv. Jana Nepomucký rozdávající almužnu“, „sv. František Xaverský“, „Svatá Rodina“	P. Šafus, J. Musilová	2013	rest. zpráva, 112 foto
Panenské Břežany	Praha-východ	areál zámku s kaplí sv. Anny	4929	sloup se sochou sv. Floriána – II. etapa	V. Adamec	2012	rest. zpráva, 41 foto
Petrovice	Příbram	kostel sv. Petra a Pavla	4815	nástropní malba – postavy čtyř andělů modlících se ke Kristu v podobě IHS	T. Popova, J. Michálková, K. Hluboček	2013	rest. zpráva, 38 foto
Počaply	Beroun	kostel Nanebevzetí Panny Marie – střecha	4838	železný kovaný kříž	I. Rašpířková	2014	rest. zpráva, 16 foto
Poděbrady	Nymburk	zámek čp. 1 – severní fasáda, Jirého náměstí	5038	fragmenty renesanční sgrafitové výzdoby	Z. Fučík, J. Kačer	1996	rest. zpráva, 44 ks foto
Popovice	Benešov	vodní tvrz	4974	kamenný portál	J. Živný	2013	rest. zpráva, 38 foto
Pročevily	Příbram	kostel sv. Barbory	4816	rehabilitace oken a dveří	P. Charypar	2013	rest. zpráva, 47 foto
Pročevily	Příbram	kostel sv. Barbory	4981	rehabilitace oken a dveří	P. Charypar	2012	rest. záměr, 20 foto
Průhonice	Praha-západ	Velký zámek	4980	výmalba interiérů v paře východního křídla	F. Ondráček	2009	rest. záměr, 11 foto
Příbram	Příbram	kostel sv. Jakuba Většího	4823	cínová křítelnice	M. Zdeněk	2012	rest. zpráva, 29 foto
Příbram	Příbram	kostel sv. Jakuba Většího	4824	vstupní dubové dveře	Fr. Kruský, Š. Marek	2013	rest. zpráva, 14 foto
Příbram – Březové Hory	Příbram	kostel sv. Vojtěcha	4825	věžní hodiny	O. Zámečník	2012	rest. zpráva, 16 foto
Radosovice	Benešov	kostel sv. Víta	4970	malířská výzdoba interiéru kostela	J. Musilová	2011	rest. průzkum, 33 foto
Rakovník	Rakovník	Židovský hřbitov – sektor A	5039	náhrobky – sektor A	J. Mjartan	2003	rest. zpráva
Rakovník	Rakovník	Židovský hřbitov – sektor A a B	5040	náhrobky – sektor A + B	J. Mjartan	2004	rest. zpráva
Roztoky	Praha-západ	zámek – arkýřová kaple	4844	nástěnné malby	S. Jirčík	2012	rest. zpráva
Roztoky	Praha-západ	zámek – renesanční sál	4848	malovaný dřevěný záklapový strop a fragmenty nástěnných maleb	S. Jirčík	2012	rest. zpráva, 34 foto
Roztoky	Praha-západ	Sředočeské muzeum	4930	lidová malovaná postel s nebesy	A. Souček, M. Scheib	2012	rest. zpráva, 33 foto
Roztoky	Praha-západ	Sředočeské muzeum	4935	skříň šatní, stůl na kozlíku	R. Bobek	2012	rest. zpráva, 20 foto
Rožmitál pod Třemšínem	Příbram	Panský dům, Náměstí čp. 22	4966	sgrafito na fasádě / Jirí z Poděbrad	M. Koželuh	2015	rest. zpráva, 40 foto
Sázava	Benešov	Sázavský klášter	5041	socha sv. Prokopa z otevřené kaple v Lázních	P. Šmejkal	1995	rest. zpráva, 23 foto
Sedlec	Kutná Hora	kostel Nanebevzetí Panny Marie	5042	socha sv. Benedikta	D. Talavera	2001	rest. zpráva, 30 foto
Slaný	Kladno	hřbitov – areál konventu frančiskánů	4877	náhrobky a stavby	V. Příbyl	2012	rest. zpráva, 67 foto
Slatina	Kladno	areál kostela sv. Vojtěcha – u paty schodiště pod hřbitovem	4978	socha sv. Kateřiny	J. Turský	2014	rest. zpráva, 70 foto
Smečno	Kladno	kostel Nejsvětější Trojice – boční oltář sv. Jana Nepomuckého	4847	socha sv. Jana Nepomuckého – V. etapa	M. Pavlíková	2012	rest. zpráva, 25 foto

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Smečno	Kladno	u kostela Nejsvětější Trojice	4931	sloup Nejsvětější Trojice	J. Rafl	2012	rest. zpráva, 29 foto	
Smilkov	Benešov	theatron zámeckého parku	5047	sousoší „Caritas“	J. Dušek, J. Švec	1998	rest. zpráva, 18 foto	
Spomýšl	Mělník	židovský hřbitov	4837	náhrobky	P. Škarvan	2014	rest. zpráva, 28 foto	CD
Spomýšl	Mělník	židovský hřbitov	4861	náhrobky	L. Špatenka, H. Bláha	2011	rest. zpráva, 139 foto	
Spomýšl	Mělník	židovský hřbitov	4904	náhrobky	P. Škarvan	2009	rest. zpráva, 32 foto	
Spomýšl	Mělník	židovský hřbitov	4905	náhrobky	M. Šturm	2009	rest. zpráva, 30 foto	
Spomýšl	Mělník	židovský hřbitov	4906	náhrobky	L. Špatenka, H. Bláha	2010	rest. zpráva, 124 foto	
Spomýšl	Mělník	židovský hřbitov	4915	náhrobky	H. Bláha	2009	rest. zpráva, 82 foto	
Spomýšl	Mělník	židovský hřbitov	4956	náhrobky	L. Špatenka	2012	rest. zpráva, 40 foto	
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel Nanebevzetí Panny Marie – Morzinská kaple Neposkvrněného početí Panny Marie	4932	oltářní obraz Immaculata	P. Barč	2010	rest. průzkum, 17 foto	
Stará Boleslav	Praha-východ	kostel sv. Václava	4963	truhlářské prvky (zpovědnice, lavice, schodiště, zábradlí – balustráda, dveře, skříň)	R. Šulc	2014	rest. průzkum, 92 foto	
Stará Boleslav	Praha-východ	kaple blahoslaveného Podivena	4964	nástěnné malby a štuky	P. Kadlec, D. Domanja	2010	rest. průzkum, 33 foto	
Stará Boleslav	Praha-východ	kaple blahoslaveného Podivena	4964	nástěnné malby a štuky	P. Kadlec, D. Domanja	2010	rest. zpráva, 18 foto	
Stránka	Mělník	na okraji obce, rozcestí Chorušice – Kadlín	4933	socha sv. Václava	P. Dufek	2011	rest. zpráva, 32 foto	
Stražístě	Příbram	kostel sv. Jana Křtitele	4817	rehabilitace oken a dveří	P. Charypar	2013	rest. zpráva, 69 foto	CD
Stražístě	Příbram	kostel sv. Jana Křtitele	4982	rehabilitace oken a dveří	P. Charypar	2012	rest. záměr, 44 foto	
Středokluky	Praha-západ	kostel sv. Prokopa	4857	hlavní oltář	D. Smečanková, J. Matějček	2013	rest. zpráva, 149 foto	
Středokluky	Praha-západ	na okraji obce a u kostela sv. Prokopa	4894	kamenné sochy – archanděl Rafael, sv. Ludmila, sv. Jan Křtitel, podstavec s litinovým křížem	J. Pospíšil	2012	rest. zpráva, 163 foto	
Středokluky	Praha-západ	kostel sv. Prokopa	4909	renovace 4 ks dveří	Z. Švec, V. Jassenovec	2012	rest. zpráva, 24 foto	CD
Svatý Jan pod Skalou	Beroun	kostel Panny Marie	4869	štuková výzdoba vítězného oblouku	M. Slavík	2014	rest. zpráva, 13 foto	
Svatý Jan pod Skalou	Beroun	kostel Narození sv. Jana Křtitele	4878	nápisová kartuš na fasádě	J. Pacovský	2014	rest. zpráva, 6 foto	
Svatý Jan pod Skalou	Beroun	kostel Narození Jana Křtitele, klášteř	4934	nástrovní malba Kristus soudce	Z. Wichterlová, J. Vojtěchovský	2012	rest. zpráva, 73 foto	CD
Šemanovice	Mělník	v obci	4938	plechový malovaný krucifix	L. Helfertová	2011	rest. zpráva, 14 foto	
Škvorec	Praha-východ	při Novém zámku čp. 2	4872	socha sv. Prokopa	J. Pospíšil	2014	rest. zpráva, 68 foto	CD
Tetín	Beroun	kostel sv. Jana Nepomuckého	4842	oltářní obraz „Svatý Jan Nepomucký“, olejomalba na plátně	M. Slavík	2014	rest. zpráva, 5 foto	
Tetín	Beroun	kostel sv. Kateriny – hlavní oltář	4843	oltářní křídlo se sv. Zikmundem	M. Slavík	2014	rest. zpráva, 6 foto	CD
Třebesice	Benešov	zámek – I. patro, místnosti č. 5, 6, 7	4967	nástěnné malby	K. Artouni	2015	rest. průzkum, 30 foto	
Třebichovice – Saky	Kladno	náves osady Saky	4979	boží muka	J. Turský	2014	rest. zpráva, 38 foto	
Tuřany	Kladno	areál kostela Nanebevzetí Panny Marie	4841	přístupové schodiště	P. Kyřka	2014	rest. zpráva, 71 foto	
Týnec nad Sázavou	Benešov	městfánský dům „U Micků“, čp. 5, Klusáčkova ulice	4818	konzervace jižní a západní sgrafitové fasády domu	A. Souček, D. F. Škrášek, M. Scheib	2013	rest. zpráva, 38 foto	
Týnec nad Sázavou	Benešov	městfánský dům „U Micků“, čp. 5, Klusáčkova ulice	4826	nástěnné malby a sgrafita	V. Špale	2010	rest. průzkum, 35 foto	
Týnec nad Sázavou	Benešov	městfánský dům „U Micků“, čp. 5, Klusáčkova ulice	4827	nástěnné malby a sgrafita	M. Koželuh	2014	rest. zpráva, 22 foto	CD
Únětice	Praha-západ	v blízkosti kaple sv. Jana Nepomuckého	4977	sloup se sochou sv. Jana Nepomuckého	J. Kracík	2013	rest. zpráva, 71 foto	CD



obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Unhošť	Kladno	před kostelem sv. Petra a Pavla	4937	socha sv. Václava	J. Kašpar, J. Kašpar ml.	2009	rest. zpráva, 32 foto	
Úvaly	Praha-východ	před čp. 95, nám. Jana Arnošta z Pardubic	4884	pomník Arnošta z Pardubic	T. Korbelová	2014	rest. zpráva, 59 foto	CD
Veliš	Benešov	kostel sv. Josefa	4968	varhanní skříň a chorové zábradlí	J. Suchan	2015	rest. zpráva, 22 foto	
Velká Buková	Rakovník	na zahradě domku čp. 23	4752	socha sv. Václava	J. Turský	1999–2001	rest. zpráva, 26 foto	
Velká Dobrá	Kladno	areál kaple Nalezení sv. Kříže	4753	socha sv. Jana Nepomuckého	J. Turský	2001	rest. zpráva, 47 foto	
Velké Popovice	Praha-východ	areál kostela Panny Marie Sněžné	4754		M. Šonka, B. Pánek	1995	rest. zpráva, 6 foto	
Veltrusy	Mělník	ohrazení čestného dvora zámku	4755	alegorické sochy „Jaro“, „Podzim“, „Zima“	V. Adamec, M. Pokorný	2000	rest. zpráva 111 foto	
Veltrusy	Mělník	zámek	4854	závěsný obraz „Biblická scéna“ – Král Fíneus a synové Bóerovi	R. Novotná Zemanová	2013	rest. zpráva, 37 foto	
Veltrusy	Mělník	zámek	4855	závěsný obraz „Portrét muže a ženy“	R. Novotná Zemanová	2013	rest. zpráva, 19 foto	
Veltrusy	Mělník	zámek	4882	osm závěsných obrazů	P. Baroš	2012	rest. zpráva, 82 foto	CD
Veltrusy	Mělník	zámek	4683	závěsný obraz – Zákoutí v parku	J. Brodský	2012	rest. zpráva, 10 foto	
Veltrusy	Mělník	zámek	4885	dva závěsné obrazy, Portrét Marie Anny Libštejnské, Portrét Václava Josefa Thun-Hohensteinina	P. Baroš	2012	rest. zpráva, 32 foto	
Veltrusy	Mělník	zámek	4886	závěsný obraz Portrét Ferdinanda III. Habsburského	M. Kadavý	2012	rest. zpráva, 42 foto	CD
Veltrusy	Mělník	zámek	4887	pět závěsných obrazů – zátíší s mrtvými pláky, zátíší se zajcem, zátíší se zajcem, bitevní scéna, marína	K. Kubátová	2012	rest. zpráva, 63 foto	CD
Veltrusy	Mělník	zámek	4888	závěsný obraz „Chlapec se psem“	R. Novotná Zemanová	2013	rest. zpráva, 19 foto	
Veltrusy	Mělník	zámek	4891	komodka (šperkovnice)	P. Trávníčková, K. Štojd	2011–2012	rest. zpráva, 16 foto	CD
Veltrusy	Mělník	zámek	4892	toaletní stolec	J. Merhaut, K. Štojd	2011–2012	rest. zpráva, 12 foto	CD
Veltrusy	Mělník	zámek	4893	psací stolec	M. Host, K. Štojd	2011–2012	rest. zpráva, 12 foto	CD
Veltrusy	Mělník	zámek	5043	orientální čtyřdílný hedvábný paraván VE 78	V. Vondráček, I. Houska, V. Stejskal	2013	rest. zpráva (poznámka: foto na CD)	CD
Veltrusy	Mělník	zámek	5044	orientální čtyřdílný hedvábný paraván VE 78	H. T. Juránková, J. Franková, D. Frank	2012–2013	rest. zpráva, 42 foto	CD
Veltrusy	Mělník	zámek	5045	torzo hedvábného paravánu VE 220	H. T. Juránková, J. Franková, D. Frank	2012–1013	rest. zpráva, 26 foto	CD
Veltrusy	Mělník	zámek	5046	závěsný obraz VE 3144 – Portrét děvčátka v červených šatech	R. Novotná Zemanová	2013–2014	rest. zpráva, 9 foto	CD
Velvary	Kladno	radnice, nám. Krále Vladislava I (původně areál hřbitovního kostela sv. Jitř)	4867	Palladium Panny Marie Staroboleslavské	J. Kaifos/, P. Kytka	2013	rest. zpráva, 73 foto	CD
Vidim	Mělník	zámek	4957	sochařská výzdoba – 3 ks puttí	J. Plachý	2011	rest. zpráva, 3 foto	
Vinařice	Mladá Boleslav	zámek čp. 33 – severní strana	4794	pískovcová ostění oken a portálů	K. Králíky	2011	rest. zpráva, 23 foto	
Vinařice	Mladá Boleslav	zámek čp. 33 – severní strana	4795	ostění výklenku se sochou sv. Floriana	K. Králíky	2011	rest. zpráva, 6 foto	
Vinařice	Mladá Boleslav	zámek čp. 33 – jižní strana	4796	pískovcová ostění oken – přízemí, 1.–2. patro v I. patře – 4. okno	K. Králíky	2013	průzkum. zpráva, 81 foto	
Vinařice	Mladá Boleslav	zámek čp. 33 – jižní strana	4797	pískovcová ostění oken	K. Králíky	2014	rest. zpráva, 25 foto	
Vinařice	Mladá Boleslav	zámek čp. 33 – jižní strana	4798	barevné a omítkové vrstvy	M. Rafl Bursová, J. Rafl	2014	rest. průzkum, 22 foto	CD
Vinařice	Mladá Boleslav	zámek čp. 33 – jižní strana	4799	zajištění ilusivně malovaného okna a rámování v I. patře – 4. okno	M. Rafl Bursová, J. Rafl	2014	rest. zpráva, 20 foto	
Vinařice	Mladá Boleslav	zámek čp. 33 – jižní strana	4800	zajištění a zpevnění korunní římsy a přílehlých omítek	M. Rafl Bursová, J. Rafl	2014	rest. zpráva, 8 foto	CD
Vlašim	Benešov	Žižkovo náměstí	4756	kašna se sochou ryty Rolanda	D. Talavera	2001–2003	rest. zpráva, 56 foto	
Vočice	Benešov	kaple Božího hrobu	4757	oprava střešního pláště	P. Míka	1996	rest. zpráva, 6 foto	
Vočice	Benešov	areál kostela sv. Václava	4758	sousostř sv. Václava a blanických rytířů	D. Talavera	2003	rest. zpráva, 44 foto	

obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	předmět restaurování	restaurátor	rok	obsah dokumentace	CD
Votice	Beněšov	Jánské náměstí	4792	dekorativní terakotový podstavec pod sochou sv. Jana Nepomuckého	J. Malovaná	2014	rest. zpráva, 14 foto	CD
Voznice	Příbram	u hráze Velkého rybníka	4759	socha sv. Jana Nepomuckého	V. Melicharová Kartáková, D. Kartáková	1998	rest. zpráva, 33 foto	
Vracovice	Beněšov	parc. č. 1522/3	4760	socha sv. Jana Nepomuckého	D. Talavera	2007	rest. zpráva, 23 foto	
Vraný	Kladno	před farou čp. 2	4761	socha Panny Marie	J. Kačer, M. Kačerová	1996	rest. zpráva, 18 foto	
Vrbno	Mělník	výklenková kaple	4958	dřevěný závěsný obraz s motivem Pěti ran Kristových	M. Fofříková	2009	rest. zpráva, 22 foto	
Vrchotovy Janovice	Beněšov	zámek čp. 1	4763	vstupní portál včetně sochařské výzdoby	J. Malovaná, K. Amortová	2006	rest. zpráva, 69 foto	CD
Vrchotovy Janovice	Beněšov	zámecká kaple	4764	nástropní a nástěnné malby	A. Hamsík	2006	rest. zpráva, 61 foto	
Vrchotovy Janovice	Beněšov	na hřbitově, při kostele sv. Martina	4793	náhrobník I. Arnošta Františka z Vrtby, náhrobník II. Barbory sv. paní Schrenk von Notzing	J. Malovaná	2014	rest. zpráva, 17 foto	
Vysoká	Mělník	kostnice u kostela sv. Václava	4959	obraz neznámého světce	L. Helfertová	2012	rest. zpráva, 21 foto	
Záboří nad Labem	Kutná Hora	kostel sv. Prokopa	4765	vstupní románský portál	M. Smrčkovský	1968–1970	rest. průzkum, 67 foto	
Záboří nad Labem	Kutná Hora	kostel sv. Prokopa	4766	vstupní románský portál – sv. č. 1	J. Bradna	2002	rest. průzkum, 83 foto	
Záboří nad Labem	Kutná Hora	kostel sv. Prokopa	4767	vstupní románský portál – sv. č. 2	J. Bradna	2003	rest. zpráva, 86 foto	
Záboří nad Labem	Kutná Hora	kostel sv. Prokopa	4768	vstupní románský portál – sv. č. 3	J. Bradna	2004	rest. zpráva, 103 foto	
Záboří nad Labem	Kutná Hora	kostel sv. Prokopa	4769	vstupní románský portál – sv. č. 4	J. Bradna	2005	rest. zpráva, 106 foto	
Záboří nad Labem	Kutná Hora	uprosřed návsi, jihovýchodně od kostela sv. Prokopa	4770	mariánský sloup	J. Pospíšil, M. Kapras	2007	rest. zpráva, 40 foto	
Záboří u kel	Mělník	kostel Narození Panny Marie	4849	nátery a omítky v interiéru kostela	A. Pokorná	2013	rest. zpráva, 17 foto	
Zálezlice	Kladno	kostel sv. Mikuláše	4910	oltář sv. Josefa	M. Slavík, I. Kašparová, A. Kratochvíl	2009	rest. zpráva, 42 foto	
Zálezlice	Kladno	kostel sv. Mikuláše – boční oltář sv. Josefa	4911	obraz sv. Josefa s Ježíškem a zlatené řezby z kazatelny	M. Slavík	2010	rest. zpráva, 11 foto	
Zálezlice	Kladno	kostel sv. Mikuláše	4912	kazatelna	M. Slavík	2011	rest. zpráva, 11 foto	
Zálezlice	Mělník	kostel sv. Mikuláše	4936	kazatelna	M. Slavík, I. Kašparová	2012	rest. zpráva, 9 foto	CD
Zbraslavice	Kutná Hora	ve střední části náměstí	4771	plastika P. M. Immaculaty	M. Smrčkovský, M. Nadějová	2003	rest. zpráva, 15 foto	
Zbraslavice	Kutná Hora	uprosřed náměstí	4772	socha sv. Jana Nepomuckého	J. Džubal	2006	rest. zpráva, 24 foto	
Zdeslav – Čistá	Rakovník	náves obce	4969	socha sv. Prokopa	H. Štěrbová	2014–2015	rest. zpráva, 49 foto	
Zdslavice	Beněšov	náves (mezi dvěma lipami)	4773	socha sv. Jana Nepomuckého	J. Švec, M. Hájek	1994	rest. zpráva, 18 foto	
Zdslavice	Beněšov	náves, před domy čp. 34 a 35	4819	socha sv. Jana Nepomuckého	J. Laštovička, M. Wagner	2013	rest. zpráva, 16 foto	
Zduchovice	Příbram	náves – u školy	4774	socha sv. Jana Nepomuckého	V. Melicharová Kartáková, D. Kartáková	1996	rest. zpráva, 12 foto	
Zeleněč	Praha-východ	výklenková kaple, v nice zvoničky	4775	socha sv. Jana Nepomuckého	J. Laštovička	2001	rest. zpráva, 10 foto	
Zlonice	Kladno	areál kostela Nanebevzetí Panny Marie	4776	socha sv. Petra, sv. Pavla, Panny Marie, opěrná zeď a schodiště	Z. Fučík, M. Kačerová, J. Kačer	1997–1998	rest. zpráva, 28 foto	
Zlonice	Kladno	nám. Pod Lipami	4839	socha sv. Jana Nepomuckého	J. Turský	2013	rest. zpráva, 66 foto	
Zlonice	Kladno	židovský hřbitov	4897	náhrobky	H. Bláha	2010	rest. zpráva, 94 foto	
Žebrák	Beroun	kostel sv. Vavřince	4777	polychromovaná dřevorezba Madona ze Žebráku	J. Kulda	2000	rest. zpráva, 50 foto	
Žebrák	Beroun	areál hřbitovního kostela sv. Rocha	4778	litinový náhrobek Vojtěcha Nejedlého	J. Landruk, B. Měchura	2002	rest. zpráva, 34 foto	
Žebrák	Beroun	areál hřbitovního kostela sv. Rocha	4779	litinový náhrobek Jana Nejedlého	B. Měchura	2003–2004	rest. zpráva, 28 foto	
Žehuň	Kolín	areál kostela sv. Gotharda – ohradní zeď	4780	socha sv. Linhartá, sv. Floriana, sv. Donáta	M. Hájek	1999	rest. zpráva, 14 foto	
Žehušice	Kutná Hora	areál kostela sv. Marka – před zvonicí	4781	socha sv. Floriána	J. Pospíšil	1999	rest. zpráva, 18 foto	
Žertvice	Mladá Boleslav	jihozápadní část návsi, při čp. 24	4782	socha sv. Floriána	O. Pospíchal	1996–1997	rest. zpráva, 24 foto	
Židněves	Mladá Boleslav	náves	4783	socha sv. Vojtěcha na soklu	P. Vitvar, J. Vitvar, J. Vokálek	1994	rest. zpráva, 31 foto	
Žišov	Kutná Hora	areál kostela sv. Mikuláše	4785	socha sv. Mikuláše	J. Kašpar, J. Hylas	1996–1997	rest. zpráva, 24 foto	
Živohošť	Příbram	kostel sv. Fabiána a Šebestiána	4784	zbytek nástěnné malby fragmentu postavy Panny Marie	P. Barč	2000	rest. zpráva, 6 foto	

**ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2015 – PROJEKTY, STUDIE, ZAMĚŘENÍ**

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka
Čáslav	Kutná Hora	kamenná kašna, Náměstí Jana Žižky z Trocnova	5248	Z. Dobiáš	2000	projektová dokumentace, část stavební	statické posouzení
Červený Hrádek u Sedlčan	Příbram	zámek čp. 751	5254	J. Svátek	1994	zaměření stávajícího stavu (1 : 100)	
Dobruvice	Mladá Boleslav	radnice, Palackého nám. 28	5246	P. Wudy, Z. Doušová, J. Jecelin, Fr. Bartoš	2014	dokumentace pro ohlášení stavby / stavební povolení (1 : 1 000, 1 : 50)	stavební úpravy v I. NP
Dolní Běrkovice	Mělník	zámek čp. 1	5255	D. Dlabal, M. Ibl	2003	prováděcí projekt (1 : 50, 1 : 100, 1 : 25)	oprava po povodních
Hostivice	Praha-západ	areál zámku a zámeckého dvora	5249	V. Fehrer	2000	studie funkčního využití (1 : 500, 1 : 100)	dokumentace obnovy
Hostivice	Praha-západ	východní křídlo zámeckého hospodářského dvora	5250	V. Fehrer	2001	projekt pro stavební povolení (1 : 100, 1 : 50, 1 : 20)	stavební úpravy
Jenštejn	Praha-východ	hrad – věž	5251	M. Fuchs	2012	prováděcí projekt (1 : 50, 1 : 500, 1 : 1 000, 1 : 50 000)	konzervace zříceniny – I. etapa – věž
Kladno	Kladno	dům čp. 686, bývalá synagoga, dnes Husův sbor	5253	J. Veselý	2008–2009	zaměření stávajícího stavu (1 : 50, 1 : 1)	
Kosmonosy	Mladá Boleslav	opěrné zdi	5241	T. Šantavý, H. Šantavá, M. Bubeníková	2014	přípravná dokumentace	oprava opěrných zdí ve střední části zámeckého parku
Luštěnice	Mladá Boleslav	zámek čp. 6	5243	L. Břicháč, P. Mikišovská	2014	projekt pro stavební povolení (1 : 100)	celková obnova fasády a krovu
Mikovice nad Vltavou	Mělník	sloup se sousoším Panny Marie Bolestné	5256	J. Vinař, D. Štěrbová	2008	realizační projekt (1 : 500, 1 : 200, 1 : 50)	založení, návrh statického zajištění
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	„Stará radnice“, Staroměstské nám. čp. 69, 70 – přizemí	5245	I. Macounová, M. Macoun	2014	změna užívání části stavby (1 : 1 000, 1 : 100, 1 : 150)	stavební úpravy stávajících kancelář na galerii
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	městský dům čp. 25, Staroměstské náměstí	5244	S. Skrbková, P. Navrátil	2013	dokumentace bouracích prací (1 : 50, 1 : 100)	zadni část objektu (ve dvoře)
Mladá Boleslav – Podlázky	Mladá Boleslav	amfiteátr Putna	5242	J. Jakš, J. Kopečná, J. Šykora, J. Schaffer	2014	dokumentace pro územní řízení a dokumentace pro stavební povolení	výstavba přírodního amfiteátru se sociálním zázemím
Poříč nad Sázavou	Benešov	fara čp. 34, Čerčanská ulice	5257	J. Zikmund	2003	dokumentace skutečného stavu (1 : 200, 1 : 100, 1 : 50)	
Praha 8 – Ďáblice	Praha 8 – Ďáblice	truhlárna – PÚŠČ – ul. Ďáblická 42	5247	J. Pilka	1996	projekt (1 : 50)	oprava truhlárny
Řitka	Praha-západ	zámek čp. 1	5252	J. Houša, L. Toman	2014	zaměření (1 : 50)	
Veltrusy	Mělník	hlavní brána, dům lesníka, dům lékaře	5261	M. Stránský, M. Stránská, V. Mláčovský, Z. Rieger	2004	architektonická studie (1 : 200, 1 : 100)	rehabilitace NKP státního zámku Veltrusy
Veltrusy	Mělník	dům zahrádníka	5262	M. Stránský, M. Stránská, V. Mláčovský, Z. Rieger	2004	architektonická studie (1 : 500, 1 : 200, 1 : 100)	rehabilitace NKP státního zámku Veltrusy
Veltrusy	Mělník	oranžerie	5263	M. Stránský, M. Stránská, V. Mláčovský, Z. Rieger	2004	architektonická studie (1 : 500, 1 : 200, 1 : 100)	rehabilitace NKP státního zámku Veltrusy
Veltrusy	Mělník	ohrazení a ochrana areálu	5264	M. Stránský, M. Stránská	2004	architektonická studie (1 : 10 000)	rehabilitace NKP státního zámku Veltrusy
Veltrusy	Mělník	jádro areálu – hl. budova, hospodářský dvůr a zahrádnictví	5265	M. Macháčková	2004	přípravná dokumentace (1 : 500, 1 : 200)	generel stávajících inženýrských sítí a komunikací
Vlašim	Benešov	areál zámku – bývalý pivovar	5258	Z. Ourředníček, M. Šupka	2001	projekt ke stavebnímu řízení (1 : 500, 1 : 100)	rekonstrukce bývalého pivovaru na rodinné sídlo
Vlašim	Benešov	areál zámku – bývalý pivovar	5259	M. Mužík, M. Nikš, J. Trávníček	2001	projekt stavby (1 : 50, 1 : 20)	rekonstrukce bývalého pivovaru na rodinné sídlo
Vlašim	Benešov	areál zámku – bývalý pivovar – zbořená část	5260	M. Kuklík	1999	projekt stavby (1 : 1 000, 1 : 50)	demolice objektu



ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2015 – STAVEBNĚHISTORICKÉ PRŮZKUMY										
obec	okres	objekt, umístění	arch. č.	zpracoval	rok	text	dokumentace	foto	poznámka	CD
Brandýs – Stará Boleslav	Praha-východ	bazilika sv. Václava s kryptou sv. Kosmy a Damiána	695	P. Macek, P. Zahradník, L. Chotěborská	2005–2006	+	+	+	standardní stavebněhistorický průzkum I. a II. díl	CD
Brandýs nad Labem	Praha-východ	usedlost čp. 407 (trv. Havránkův dvůr)	698	J. Pešta	2013–2014	+	+	+	stavebněhistorický průzkum (aktualizace)	CD
Brandýs nad Labem	Praha-východ	zámecký park – stavební součástí (brány, zdi, kašna, skleníky, taras, most, valy a příkopy)	701	J. Pešta, J. Veselý	2006	+	+	+	stavebněhistorický průzkum (objektově orientovaný)	CD
Brandýs nad Labem	Praha-východ	tarasní zeď bastionu	702	J. Pešta, V. Volf	2015	+	+	+	dílčí stavebněhistorický průzkum	CD
Brandýs nad Labem	Praha-východ	zámeček – bývalá brána – přízemí dvojice věží na jihovýchodní straně	703	J. Pešta, V. Volf	2015	+	+	+	dílčí stavebněhistorický průzkum	CD
Kačina – Svatý Mikuláš	Kutná Hora	objekty zámeckého areálu A–E (knihovna, jižní a severní kolonáda, hlavní budova, kaple)	704	P. Vlček, P. Hrubša, V. Zenkl	2015	+	+	+	stavebněhistorický průzkum a navazující průzkumy pro studii obnovy	CD
Kladno	Kladno	bývalá synagoga čp. 686	699	J. Veselý, A. Nachtmannová, M. Krucký, K. Krucká	2008–2009	+	+	+	standardní stavebněhistorický průzkum	CD
Konopiště	Benešov	silniční most v zámeckém parku	700	J. Pešta	2015	+	+	+	standardní nedestruktivní (bez archivní rešerše)	CD
Kosmonosy	Mladá Boleslav	areál zámku – opěrná zeď ve střední části zámeckého parku	697	H. Šantavá	2014	+	+	+	stavebněhistorický průzkum	CD
Tloskov u Neveklova	Benešov	zámeček a „velký dvůr“ – východní křídlo	705	M. Rykl	1997	+	+	+	stavebněhistorický průzkum – 2. etapa	CD
Tloskov u Neveklova	Benešov	zámeček a „velký dvůr“ – západní a jihozápadní křídlo	706	M. Rykl	1997	+	+	+	stavebněhistorický průzkum – 3. etapa	CD
Tloskov u Neveklova	Benešov	zámeček	707	M. Rykl, M. Ebel	1997	+	+	+	stavebněhistorický průzkum – 4. etapa	CD
Žehušice	Kutná Hora	nový zámek – předzámčí, čp. 1	696	J. Beránek, P. Zahradník, L. Chotěborská	2012	+	+	+	standardní stavebněhistorický průzkum	CD

ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2015 – NÁLEZOVÉ ZPRÁVY OPERATIVNÍCH PRŮZKUMŮ											
obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	text	dokumentace	foto	druh akce	zkoumaná část objektu/prvek	CD
Dobříš	Příbram	obytný dům čp. 5, 6, ul. Příkopy	424	V. Jesenský	2015	+	+	+	NZ OPD před zamýšlenou přestavbou	celý objekt	CD
Kolín	Kolín	obytný dům čp. 7, „U zlaté stély“, Karlovo nám.	422	V. Jesenský	2015	+	+	–	NZ – doplnění analytického rozboru do plánů	celý objekt	CD
Kutná Hora	Kutná Hora	městský dům čp. 172, Šultysova ul.	421	J. Mrázek	1999	+	+	–	NZ – průzkum a dokumentace druhotně použité výplně okenního otvoru	1. patro / výplň nadsvětliku dveří na pavlač	CD
Poděbrady	Nymburk	obytný dům čp. 41, bývalá radnice, Jiřího nám.	423	V. Jesenský	2015	+	+	+	NZ OPD doplnkový	celý objekt	CD

### ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2015 – NÁLEZOVÉ ZPRÁVY ARCHEOLOGICKÝCH VÝZKUMŮ

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	text	dokumentace	foto	druh akce	zkoumaná část objektu/prvek
Drahečice	Praha-západ	rodinný dům parc. č. 150/55	25	D. Stolzová, D. Stolz	2011	+	+	+	NZA, předběžná zpráva o záchranném archeologickém výzkumu	2 sídlištní objekty z mladší doby bronzové
Drahečice	Praha-západ	rodinný dům parc. č. 150/59	26	D. Stolzová, D. Stolz	2011	+	+	+	NZA, předběžná zpráva o záchranném archeologickém výzkumu	71 sídlištních objektů z mladší doby bronzové a 3 pohřby ze starší doby bronzové
Drahečice	Praha-západ	rodinný dům parc. č. 150/73	27	D. Stolzová, D. Stolz	2011	+	+	+	NZA, předběžná zpráva o záchranném archeologickém výzkumu	61 sídlištních objektů z mladší doby bronzové
Holubice	Praha-západ	rodinné domy na parcelách č. 93/24, 93/26, 93/27	28	J. Hložek	2011	+	+	+	NZA, předběžná zpráva o záchranném archeologickém výzkumu	odkryv archeologických objektů z doby bronzové (únětická kultura) a doby římské
Roztoky – Žalov	Praha-západ	rodinný dům na parcele č. 3251/1	29	D. Dančček, K. Smíšek	2010	+	+	+	NZA, nálezoř zpráva o předstihovém archeologickém výzkumu	5 zahloubených objektů (nálezy: pravěk, únětická kultura, rs3, novověk)
Tuchoměřice	Praha-západ	rodinné domy na parcelách č. 306/20, 306/35, 306/23	30	P. Nový	2010	+	+	+	NZA, nálezoř zpráva o záchranném archeologickém výzkumu	nálezy z pozdní doby bronzové

### ZPRACOVANÉ PŘÍRŮSTKY ARCHIVU ZA ROK 2015 – OSTATNÍ PRŮZKUMY

obec	okres	objekt	arch. č.	zpracoval	rok	specifikace	poznámka
Červené Pečky	Kolín	kostel Narození Panny Marie	359	J. Žižka	1992	fotodokumentace	fasády s detaily
Červené Pečky	Kolín	kostel Narození Panny Marie – věž	360	J. Stojanová	2004	fotodokumentace	oprava věže kostela
Komorní Hrádek	Benešov	Starý zámek	361	M. Rykl, M. Semerád, T. Russe, M. Ebel	1999	podrobná stavebněhistorická dokumentace	1. a 2. patro východního křídla
Kunčperk u Křince	Nymburk	hrad	364	A. Nachtmannová	2015	archivní rešerše	
Luštěnice	Mladá Boleslav	zámek čp. 6	354	Z. Lukešová	2013	odborný posudek (mykologický průzkum)	posouzení dřevěných konstrukcí krovy z hlediska poškození dřevokaznými škůdci
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	Střední průmyslová škola, Havlíčkova 456/II.	356	J. Vinař, J. Kott, J. Stojan	2013	stavebně-technický posudek stavu budovy	
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	Vzdělávací centrum na Karmeli 74/9 – klášter piaristický	355	Z. Pavlík	2013	zkusební protokol	stavební konstrukce vlhkostní průzkum objektu
Mladá Boleslav	Mladá Boleslav	zrušený kostel sv. Víta a přílehlý hospodářský dvůr	358	A. Nachtmannová	2014	archivní rešerše	
Rataj nad Sázavou	Kutná Hora	městské opevnění	357	A. Nachtmannová	2015	archivní rešerše	
Veltrusy	Mělník	park	362	M. Stránský, M. Stránská	2004	feasibility study – koncepce a tým odborníků	rehabilitace NKP státního zámku Veltrusy
Veltrusy	Mělník	park	363	M. Stránský, M. Stránská	2004	feasibility study – návrh kapitola	rehabilitace NKP státního zámku Veltrusy



*Chlumín (správní obvod Neratovice), sloup Nejsvětější Trojice, stav po restaurování. Dílo Jana Pursche z roku 1729, které vzniklo na objednávku Anny Marie Františky velkovévodkyně Toskánské, bylo ve špatném stavu. Restaurování probíhalo ve dvou etapách. Bylo zaměřeno na odstranění řady nevhodných doplňků, především celoplošných tmelů z předchozích restaurátorských zásabů. Velká pozornost byla také věnována celkovému odvodnění architektury sloupu a jeho zpevnění (foto J. Weissová).*



# ODBOR PÉČE O PAMÁTKOVÝ FOND

Rok 2015 byl třetím rokem existence samostatného ÚOP středních Čech. Tato skutečnost pochopitelně nemohla jakkoliv pozměnit základní náplň pracovní činnosti odboru. Odbor, složený z oddělení garantů území, specialistů, restaurování a referátů památek s mezinárodním statutem nadále vykonával činnost danou především zákonem č. 20/1987 Sb. o památkové péči, ve znění pozdějších předpisů. Plošný rozsah činnosti byl a je dán územím Středočeského kraje, který zahrnuje správní obvody obcí s rozšířenou působností *Benešov, Beroun, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, Čáslav, Černošice, Český Brod, Dobříš, Hořovice, Kladno, Kolín, Kralupy nad Vltavou, Kutná Hora, Lysá nad Labem, Mělník, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Neratovice, Nymburk, Poděbrady, Příbram, Rakovník, Říčany, Sedlčany, Slaný, Vlašim, Votice*.

Hlavním úkolem odboru péče o památkový fond bylo jako každoročně vypracování odborných vyjádření ve smyslu § 14 Památkového zákona k obnově nemovitých a movitých kulturních památek, části národních kulturních památek a nemovitostí v památkových rezervacích, zónách a ochranných pásmech, včetně akcí v režimu restaurování a historických zahrad a parků. Za každým vyjádřením se skrývá více nebo méně náročná související práce, tedy jednání, konzultace, šetření, dílčí památkové průzkumy nebo posuzování předložené projektové dokumentace. Formou konzultací atd. byla poskytována i odborná pomoc vlastníkům památek a pracovníkům orgánů památkové péče.

Velmi důležitou součástí práce garantů území a specialistů byl pochopitelně odborný památkový dohled na akcích obnovy památek a nemovitostí v plošně chráněných územích. Pracovníci odboru PPF se podíleli i na operativních průzkumech a dokumentaci, prováděných v průběhu oprav. Zajišťován byl monito-

ring MPR *Kutná Hora*, zapsané na seznam světového dědictví, veden a aktualizován seznam ohrožených památek.

Z dalších úkolů je třeba připomenout zpracování vyjádření k územně plánovací dokumentaci, pomoc při zpracování návrhů na prohlášení za KP, organizování krajského kola soutěže „Regenerace“, přípravu nominací na Cenu NPÚ, nebo přípravu podkladů pro udělení dotací z některých Programů MK ČR.

Někteří pracovníci odboru se podíleli na úkolech vědy a výzkumu NPÚ, publikovali odborné články, prováděli osvětu formou přednášek nebo se zúčastnili práce odborných komisí v jiných ÚOP a ÚPS.

V následujícím textu se jednotliví garanti a specialisté pokusili přiblížit akce obnovy památek i nemovitostí v plošně chráněných územích, realizovaných v roce 2015. Přehled je rozdělen podle jednotlivých oddělení, následně po okresech a správních obvodech. Uvedeny jsou především dílčí i větší akce, kde byl v různém rozsahu vykonáván odborný dohled. K nejvýznamnějším akcím náleží třeba obnova konventu františkánského kláštera ve *Voticích* v okrese Benešov, obnovy kostela sv. Jiří ve *Velvarech* v okrese Kladno, obnova tvrze v *Hradeníně a restaurování fasád kostela Zvěstování Panny Marie v Plaňanech* v okrese Kolín, dokončení obnovy věže kostela sv. Jakuba a Dačického domu v *Kutné Hoře*, obnova nádraží v *Poděbradech* a špitálu v *Lysé nad Labem* v okrese Nymburk nebo zabezpečení nejvýznamnějších a ohrožených prostorů zříceniny hradu *Krakovce* dlouhodobě provizorním, a přitom unikátním zastřešením. Některé akce více přibližují komentované fotografie.

*Ing. Jan Žižka  
vedoucí odboru*



Mapa Středočeského kraje s vyznačením okresů a obcí s rozšířenou působností (zpracoval J. Marounek).

## ODDĚLENÍ GARANTŮ ÚZEMÍ

### Okres Benešov

#### *Správní obvod obce Benešov*

Ve městě *Benešově* byla v roce 2015 zahájena náročná celková obnova zříceniny *minoritského kostela*, kterou tvoří tři opěrné pilíře a dvě okna mezi nimi. Zdivo zříceniny je restaurováno – cementové a drolicí se výplně spár jsou odstraňovány, degradované kvádry z červeného pískovce jsou zpevňovány a je prováděno nové spárování, případně vyplnění kaveren menšími kameny. Koncem roku již byla sanována trhlina v severním pilíři, která byla zajištěna vrtanými kotvami. Degradované zbytky kružby v severním okně, které hrozí zřícením, budou nahrazeny kopií.

V *budově piaristické koleje* v Benešově byly provedeny drobné úpravy v interiérech a oprava havarijních míst krovu a krytiny.

V *Týnci nad Sázavou* pokračovala restaurátorská obnova fasád *domu U Micků* opravou východního průčelí. Dále byl v Týnci opraven severní úsek kamenné ohradní zdi *fary*, který byl v havarijním stavu a je souběžný s částí veřejné pěší komunikace. Stezka byla městem opravena v minulém roce a je hojně využívána, stav zdi byl nedůstojný a ohrožoval kolemjdoucí. V ochranném pásmu kulturních památek města pokračovaly práce na opravách objektů *bývalého mlýna* v podhradí, tentokrát stodoly.

V *Sázavě-Černých Budách* byla konečně po mnoha výzvách započata obnova chátrajícího *hospodářského dvora kláštera* opravou střechy stodoly. V příštím roce mají být postupně opraveny střechy na všech budovách dvora. Na funkcionalistické letní *vile čp. 177 v Sázavě* byly provedeny rozsáhlé udržovací práce – byla opravena podlaha terasy a všechna okna, a proveden nátěr plechové krytiny ploché střechy. V ochranných pásmech *kláštera v Sázavě* a *bradu Český Šternberk* byly projednány a realizovány úpravy několika obytných domů, ale i stavby domů nových.

Na *gotické turzi v Popovicích* pokračovala celková obnova, která zde již řadu let probíhá, a to zastřešením věže. Na obvodové zdivo navýšené v minulém roce byl postaven nový krov, který již byl v předešlých letech sestaven na zemi, a bylo započato s pokládkou prejzové krytiny.

Na *zámku v Ostrředku* byla dokončena oprava fasád obnovou východní fasády a zadního průčelí zámku. Podle starých fotografií byly nad okny v rizalitu doplněny novogotické římsy. Na příští rok vlastník plánuje opravit terasu před průčelím do parku a přestavět nevhodný vstupní přístavek.

Nový vlastník *zámku Líšno* provedl nejnnutnější udržovací práce a připravoval a konzultoval postupnou obnovu této významné památky. Na sýpce, která je součástí areálu zámku, byla provedena kvalitní provizorní oprava střechy, do které již zatékalo.

V areálu *zámku v Tloskově* proběhla v roce 2015 revitalizace rybníka, včetně přestavby přelivu a skluzu. Drobné stavební úpravy byly provedeny také v budovách *hospodářského dvora*, které slouží k ubytování klientů centra sociálních služeb.

Na barokním *zámku v Jemništi* pokračovala obnova jižního zahradního pavilonu osazením nových výplní oken a dveří. Předlohou pro výrobu replik bylo torzo barokního okna v severním domku a jediné zachovalé vstupní dveře v domku jižním. V zákoutí parku vedle *hospodářského křídla zámku* byl umístěn bazén krytý novodobou zasklenou kovovou konstrukcí, která evokuje historický zahradní skleník.

Další významnou akcí, která byla na Benešovsku v roce 2015 započata, je přestavba sýpky v areálu *zámku v Pyšelích*. Její upravené prostory mají sloužit pro rozšíření provozu domova



*Drabňovice (okres Benešov), kaple, obnova vnějších omítek. Při opravě novodobých vnějších omítek byla využita příležitost k obnově původního členění vstupního průčelí kapličky. Návrh obnovy byl vypracován podle historické fotografie (foto D. Primusová).*



*Chotýšany (okres Benešov), zámek, oprava střechy. Zámek je v důsledku chybějící údržby v posledních letech v havarijním stavu. V minulém roce byla konečně provedena oprava střechy barokního jižního křídla. Byly vyklizeny zřícené stropy nad patrem a osazeny nové stropní trámy, z nichž byl postupně tesařsky opraven poškozený krov a položena nová krytina z pálených bobrovek. Souběžně byla také opravena poškozená koruna obvodového zdiva a hlavní římsa (foto D. Primusová).*





**Mariánovice (okres Benešov), hospodářský dvůr, obnova střech. Postupná obnova střech dvora v tomto roce pokračovala na budově stájí a stodole, které jsou využívány pro chov a drezúru koní (foto D. Primusová).**



**Třebešice (okres Benešov), areál zámku, obnova vstupní brány. Barokní brána vjezdu do hospodářského dvora zámku byla navržena a znovu postavena podle historické fotografie a pozůstatků a otisků zjištěných průzkumem (foto D. Primusová).**

pro seniory, který již řadu let využívá opravenou budovu zámku. Tato náročná akce, při které dojde k záchraně dlouhodobě nevyužívaného a chátrajícího objektu, ale při níž byly kvůli budoucímu využití provedeny velké zásahy do stropních konstrukcí, by měla být v příštím roce dokončena.

Celková obnova *hospodářského dvora* v *Mariánovicích* pokračovala opravou střech nad stáji využitými pro chov koní a stodolou, která slouží jako krytá jízdárna.

V areálu *zámku* v *Třebešicích* pokračovala obnova nedávno ještě ohrožené památky dokončením osazování vnitřních dveří a obnovou podlah a vnitřních omítek v patře budovy zámku. Dále byla podle historické fotografie a fragmentů zjištěných průzkumem navržena a znovu postavena barokní brána vjezdu do hospodářského dvora zámku.

Výrazně se změnila situace také na další ohrožené památce Benešovska – *zámku* v *Chotýšanech*, kde byla dokončena oprava střechy nad barokním jižním křídlem, která byla v havarijním stavu. Zřícené stropy nad patrem byly vyklizeny a provedeny nové, trémové, z nichž byl poškozený krov opraven protézováním. Oprava střechy zámku má být úplně dokončena v příštím roce, čímž bude budova zámku zajištěna před devastací. Nepříznivá situace však přetrvává na budovách sýpek, kam poškozenou krytinou zatéká, a dřevěné konstrukce jsou tak již napadeny hnilobou.

Nadějná je situace *na tvrzi* v *Mlékovicích* – hospodářský dvůr chce nový vlastník využívat pro zemědělskou výrobu. Za tímto účelem již byly opraveny střechy stodol. Koncem roku proběhlo jednání ohledně nutnosti provedení zajišťovacích prací na budově tvrže, na jejíž fasádách se ve spodních vrstvách objevují renesanční sgrafita.

Tak jako v minulých letech probíhala ve správním obvodu Benešova dílčí obnova několika církevních objektů. U *kostela sv. Havla* v *Poříčí nad Sázavou* bylo opraveno vnější kamenné schodiště před hlavním vstupem a vydlážděna část přístupového chodníku.

Na *kostele sv. Havla* v *Neveklově* byla opravena pultová střecha nad schodištěm na věž a oratoř, do které zatékalo. Byl zde navržen a proveden nový krov a na bednění položena krytina z měděného plechu, která zde byla zvolena kvůli velkému zatížení vodou a sněhem padajícím z bání věže. V příštím roce by měla tato akce pokračovat opravou střechy nad presbytářem.

Ve správním obvodu města Benešova byla v minulém roce také obnovena řada drobných, avšak historicky a architektonicky hodnotných objektů – kapliček a křížků. Příkladem proběhla celková obnova *kaple* v *Drabňovicích*, při které bylo podle historické fotografie obnoveno původní členění průčelí.

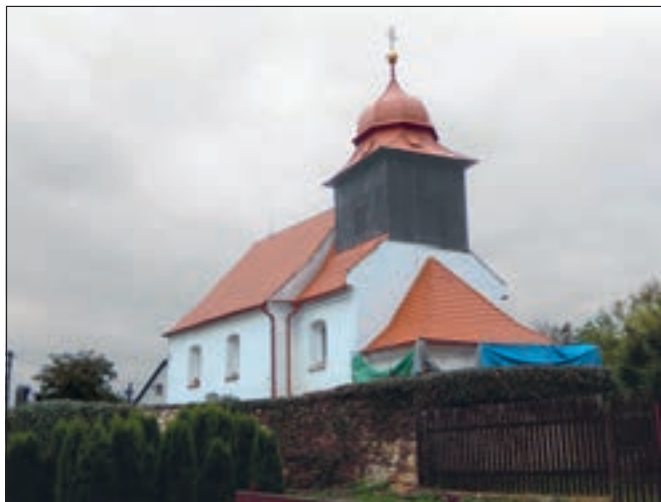
*Ing. Dagmar Primusová*

*Hrad Český Šternberk*, národní kulturní památka, patří mezi nejvýznamnější reprezentanty hradní architektury u nás. V roce 2015 v rámci pokračování opravy celého severního parkánu byla prováděna celková obnova severní, východní a západní fasády Nového (dolního) zámku. Bylo realizováno statické zajištění, obnova vysazení části římsy a oprava vnějších



**Týnec nad Sázavou (okres Benešov), dům U Micků, obnova fasád. V minulém roce pokračovala oprava fasád této významné dominanty města restaurováním sgrafitové výzdoby východního štítu (foto D. Primusová).**

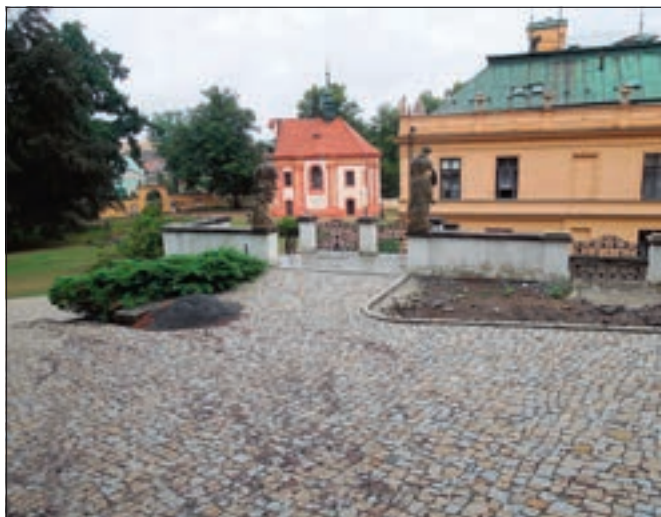




**Tebov (okres Benešov), kostel sv. Prokopa, obnova střechy věže a sakristie. Krovová konstrukce byla v předešlém roce tesařsky opravena, protože byla poškozena zatékáním. V tomto roce byla bání plechována. Dále byla provedena obnova krovu a stropu nad sakristií a nevhodná plechová krytina byla nahrazena pálenými bobrovkami (foto D. Primusová).**



**Votice (okres Benešov), fasáda konventu františkánského kláštera po obnově. Největší a nejnáročnější akcí na Voticku v roce 2015 byla obnova dvou křídel františkánského kláštera ve Votících, která budou sloužit jako muzeum a společenské prostory města. Kromě dalších prací na statickém zajištění, úpravách interiérů a jiných, byla náročná i obnova fasád, zčásti poškozených nevhodnými úpravami a zčásti degradovaných. V několika úsecích byly doplněny lizény (foto H. Repková).**



**Odlochovice (okres Benešov), areál zámku, oprava zpevněných komunikací. Poškozené a nevzhledné asfaltové povrchy v zámeckém parku jsou postupně nahrazovány žulovou odsekovou dlažbou, která snese zatížení provozem centra sociálních služeb a prostředí parku lépe doplňuje (foto D. Primusová).**

omítek kromě jihovýchodní a jihozápadní fasády do nádvoří, včetně konzervace a sanace líce kamenných zdí spodních partií, nové taškové nebo cihelné kryty opěráků. Zahájena byla i oprava válcové věžice u hlavní brány do hradu a zdi této brány a dále obnova oken na západní, severní a východní straně Dolního zámku. V průběhu oprav byla učiněna řada nálezů, průběžně byl prováděn operativní stavebněhistorický průzkum podle potřeb vyvolaných stavebními opravami

*Ing. Michaela Glosová*

#### **Správní obvod obce Vlašim**

V roce 2015 byl ve Vlašimi opraven zadní trakt barokního domu čp. 132 situovaného na Žižkově náměstí. Byl opraven krov, položena nová krytina z pálených bobrovek a opraveny vnější omítky a výplně otvorů zadního křídla objektu. V městské památkové zóně Načeradec byly projednány i provedeny stavební úpravy několika objektů. Byly provedeny rovněž dílčí

úpravy památek v zóně, zejména domů čp. 5 a 6. Mimo zónu bylo obnoveno osm kapliček křížové cesty. Byly opraveny narušené omítky a proveden nový nátěr.

Na zámku v Louňovicích byly provedeny menší opravy, vyměněny klempířské prvky a nově vyzděna nadstřešní část komína, který se nacházel v havarijním stavu.

Stejně jako v minulých letech, probíhala i v roce 2015 ve správním obvodu Vlašimi obnova několika kostelů. Nejvýznamnější a nejnáročnější akcí byla pokračující obnova *Lorety* v Bolinec. V roce 2015 byla opravou omítek na severní a západní fasádě kaple zakončena zdařilá oprava fasád, která byla započata v předcházejícím roce. Na příští rok je zde plánována oprava střechy na věži, kterou bude obnova kaple završena.

Velmi náročné bylo také dokončení opravy věže kostela sv. Prokopa v Tebově. Bylo provedeno nové oplechování bání věže a obnovena dřevěná římsa. Dále byla provedena obnova krovu a stropu nad sakristií a položena plechová krytina byla nahrazena pálenými bobrovkami. Práce zde byly provedeny v dobré kvalitě. Střecha byla obnovena také na kapli v Předbořicích, kde byl tesařsky opraven havarijní krov a položena nová prejzová krytina. Opraveny byly také nosná konstrukce zvoničky a její bednění a provedeno nové oplechování.

Z důvodu zamýšlené obnovy poutního místa proběhl průzkum zříceniny kaple sv. Máří Magdaleny na Malém Blaníku a jednání o návrhu způsobu konzervace zdiva a jeho zakrytí.

Na ohroženém zámku v Pravoníně nadále trvá nepříznivá situace – vlastník nekomunikuje, v započatém statickém zajištění nepokračuje a neprovádí ani základní údržbu, proto s ním bylo koncem roku zahájeno přestupkové řízení.

Z historicky a architektonicky hodnotných staveb, které však nejsou kulturními památkami, je třeba na Vlašimsku zmínit bývalou školu v Kondraci, kde byla opravena fasáda a obnoveno členění rizalitu.

*Ing. Dagmar Primusová*

#### **Správní obvod obce Votice (část)**

Nejrozsáhlejší akcí ve správním území města Votice je celková úprava zámku a parku v Ratměřicích pro potřeby moderního seminárního hotelu vyšší kategorie. V roce 2015 zde probíhaly dokončovací práce v interiérech zámku a vedlejší budovy, a zejména obnova zámeckého parku. Nově byly upraveny



*Popovice (okres Benešov), tvrz, dostavba věže. Celková obnova tvrze pokračovala zastřešením věže. Na obvodové zdivo věže, které bylo navýšeno, byl postaven nový krov, který byl v předešlých letech sestaven na zemi, a bylo započato s pokládkou prežové krytiny (foto V. David).*

komunikace a plocha před zámkem, byly odstraněny vrstvy asfaltu a proveden nový mlatový povrch z bílého vápence. V příštím roce by měla být tato akce dokončena a hotel uveden do provozu.

V areálu zámku v *Odlochovicích* byla započata oprava zpevněných komunikací, při které jsou poškozené a nevzhledné asfaltové povrchy nahrazovány žulovou odsekovou dlažbou, čímž dochází k dalšímu zkvalitnění prostředí zámeckého parku. V příštím roce budou tyto práce pokračovat.

V *Neustupově* proběhla oprava poškozené střechy *pobřežní kaple Aichelburgů*, čímž byla započata její celková obnova, která je projednávána na příští rok. Dožívající eternitová krytina byla nahrazena novou plechovou, která zde byla zvolena pro malý sklon střechy.

Na tomto území došlo také k opravám drobných historických staveb, které nejsou zapsány v seznamu kulturních památek. Z těchto akcí je třeba uvést zdařilou obnovu *kapličky v Jankovské Lhotě*, kde byly obnoveny vnitřní a vnější omítky a provedeno odvlhčení zdiva.

*Ing. Dagmar Primusová*

### **Správní obvod obce Votice**

*Zámek ve Smílkově* se po skončení vleklého dědického řízení dočkal nového vlastníka, který provedl základní zajišťovací práce na objektu, nacházejícím se po dlouhém období chátrání v havarijním stavu. Zpustlý zámecký park se zchátralým theatronem a oranžerie zatím stále čekají na svou obnovu.

Slabinu výběrových řízení v letošním roce ukázala další etapa obnovy ohradní zdi *zámeckého parku ve Vrchotových Janovicích*. Zatímco práce na torzu zámecké fořtovny provádí firma mající s obnovou památek zkušenosti, obnovu úseku ohradní zdi u rybníka, jehož součástí je několik pilířů z režných cihel a klenutý vtok potoka, provádí firma bez školených řemeslníků. Na vnitřní nádvoří zámku a nad severní bránu zámku byly osazeny repliky historických luceren. Obnovit přesně původní stav známý z dobové fotografie nebylo možné, neboť se zjistilo, že velká tepaná lucerna, zavěšená na bohatě zdobeném renesančním rameni, byla pouhou atrapou.

Na *zámku ve Vojkově* proběhla oprava povrchu nádvoří. Vzhledem k tomu, že slouží jako domov důchodců, nebyla obnovena dlažba z kamenných kostek, ale pouze asfaltový koberec, který překryl dlažbu v 70. letech. Fasády i nízko položený vstup do zámku byly nově lemovány kamennými obrubníky, torza kamenných okapních koryt byla deponována k dalšímu využití v areálu.

Největší a nejnáročnější akcí na Voticku byla obnova dvou křídel *františkánského kláštera ve Voticích*, která budou sloužit jako muzeum a společenské prostory města. Vzhledem k trhlinám prostupujícím celé jihovýchodní nároží bylo nutno zpevnit krov, stáhnout budovu napříč táhly a v úrovni stropů obou podlaží ještě nerezovými dráty pod fasádou. Původní dřevěná táhla, nalezená v několika vazbách krovu, byla zachována a posílena ještě táhly ocelovými. V refektáři a v bývalé klášterní knihovně, situovaných v rozestupujícím se nároží, bylo nutno



sešit nerezovými dráty okenní záklenky, narušené úseky kleneb byly vyčištěny a vyklínovány. Náročná byla obnova fasád, zčásti poškozených nevhodnými úpravami a zčásti degradovaných. V několika úsecích byly doplněny lizény. Okna, která byla při utilitárních úpravách v minulosti ochuzena o kamenná ostění, byla zúžena a osazena jednoduchými dubovými čtyřkřídlými osmitábulkovými okny s dvojitým zasklením.

V refektáři byla opravena bohatá štuková výzdoba stropu, v knihovně jednoduchá štuková zrcadla v okenních šambránách a bohatší štukové zrcadlo na stropě. Stejně bylo nalezeno a obnoveno v obdobné čtvercové místnosti neznámé funkce v patře. Obnoveno bylo dubové schodiště s kamenným zábradlím, nově byla položena velkoformátová kamenná dlažba na klášterních chodbách v přízemí, v patře a jednotlivých místnostech byly položeny nové podlahy ze širokých fošen. Původní podlahy byly ve velmi špatném stavu, přebíraná původní prkna byla vrácena jen do cely, v níž je náznaková rekonstrukce, připomínající život mnichů františkánů. Dlouhé klášterní chodby musely být z požárních důvodů rozděleny prosklenými stěnami, jejich ocelové rámy byly zhotoveny zcela nevhodnou technologií, která nebyla schopna zohlednit průběh kleneb.

V průběhu stavby bylo nutno pozměnit projekt, neboť při probourávání zdí mezi celami nad refektářem byly nalezeny klenuté vynášecí pasy doprovázené dřevěnými táhly. Dřevěná táhla byla zakonzervována a doplněna ocelovými, stavbou narušené pasy byly opět doklenuty a otvory zazděny. Nad refektářem tedy musely být navrhované pokoje s příslušenstvím nahrazeny muzejní expozicí umístěnou v původních mnišských celách. Ve dvou z nich byla na základě nálezů obnovena původní výmalba, v jedné z 18. a v jedné z počátku 19. století. Původní šedá výmalba z 19. století nebyla s výjimkou zmíněné cely obnovena, nahrazena byla bílou lomenou do šeda. Rekonstrukce kaple s freskovou výzdobou stropů a stěn a obnova severozápadního křídla bude součástí další etapy obnovy.

*Ing. arch. Hana Řepková*

## Okres Beroun

### *Správní obvod obce Beroun*

V MPZ *Beroun* byla dokončena poslední etapa opravy krovu a střešní krytiny *kostela sv. Jakuba* na Husově náměstí podle projektu Ing. J. Rineše. Kvůli statickému poddimenzování konstrukce byly do krovu vloženy nové podpěry. V nedalekém zábranském *kostele Zvěstování Panny Marie* byla dle archivní fotodokumentace obnovena brána ve hřbitovní zdi. Na základě nálezové situace došlo k obnovení historické barevnosti v šedomodrém odstínu kombinovaném světlým okrem a k restaurování kříže. Lokální opravy se dočkala i na bránu navazující hřbitovní zeď.

Mimo Beroun se pokračovalo v obnově objektu bývalého *probošství v Kublově – Velízi*, dnes kostela sv. Jana Křtitele, a to výměnou horní vrstvy šindelové krytiny lodě z Havarijního programu MK ČR. V *Chyňavě* byla obnovena střecha presbytáře se sanktusní věžičkou a makovicí na *kostele sv. Prokopa*. Sanktusní věžička musela být s ohledem na velice špatný technický stav téměř celá vyměněna, krov presbytáře si vyžádal menší zásahy. Veškeré tesařské značky byly přeneseny na repliky nových prvků.

Další dílčí oprava pokračovala na budově *konventu ve Svatém Janu pod Skalou* opravou krovu a střešní krytiny jižního křídla. Záhloví vazných trámů a patní část krokví byly úplně shnilé, a bylo tak nutné je protézovat. Při opravě bylo třeba dodržet i požadavky ochranářů (CHKO Český kras) ohledně letního hnízdění chráněného druhu netopýrů v komínch místního krovu.

*Ing. arch. Dorota Havlíková*



*Beroun, areál kostela Zvěstování Panny Marie, vstupní brána na někdejší hřbitov: a – stav před obnovou, při které se pomocí archivní dokumentace podařilo správně obnovit architektonické členění; b – výsledek obnovy (foto D. Havlíková).*





**Králův Dvůr (okres Beroun), obnovená brána zámeckého parku. V roce 2015 konečně došlo na opravu brány a úseku obradní zdi části někdejší zámecké zabradly, po stavbě dálnice odtržené od vlastního zámku. Brána byla ve velmi špatném stavu. Podařilo se obnovit omítky s architektonickými články, korunu a do brány osadit nová dřevěná vrata vycházející z typických soudobých předloh. Obradní zeď nebyla prozatím omítána (foto E. Kosová).**

Město **Králův Dvůr** od roku 2012 postupně obnovuje zámecký areál. Po dokončené opravě východního křídla následovala obnova zámecké zahrady. V letošním roce byla provedena úprava nádvoří. Koncem roku bylo, vzhledem k nedostatku finančních prostředků, provedeno dočasné provizorní zastřešení jižního a západního křídla plechovou krytinou, což zabrání zatékání do objektu a další destrukci dřevěných konstrukcí. Součástí obnovy zámeckého parku byla rekonstrukce severní brány u Plzeňské ulice. Pozdně klasicistní stavba z doby, kdy zámek byl již využíván pouze k hospodářským účelům, nahradila původní menší renesanční. Brána před opravou byla díky absenci údržby a nevhodným stavebním zásahům ve velmi špatném stavu. Nejprve bylo nutné odstranit novodobé osvětlení, sejmut zbytky krytiny a po sejmutí šablon i uvolněné části omítky. Fasáda byla opravena vápennou maltou, byla doplněna chybějící část římsy a ostatní štukové prvky. Na korunu byly opět položeny prejzy a na spodní část bobrovky. Navazující kamenná zeď byla prozatím ponechána neomítnuta, bylo opraveno spárování zdiva a na povrch byla použita zatíraná vápenná malta. Barva fasády brány je odvozena od barvy malty. Na závěr opravy byla osazena nová dřevěná vrata, navržená podle původních vrat jižní brány u zámku.

*Ing. arch. Eva Kosová*

#### **Správní obvod obce Hořovice**

V augustiniánském klášteře v **Zaječově** stále pokračovaly práce na obnově refektáře. Bylo zrestaurováno dřevěné obložení stěn i okenních výklenků a původní kredenc, obnoveno prokládací okénko do kuchyně včetně repliky obložení. Byla osazena doplněná původní lavice a nalezena původní stolní deska. Dále probíhala obnova klášterních chodeb a cel, které budou sloužit jako ubytování pro poutníky a k letním pobytům křesťanské mládeže. Okna a dveře byly repasovány, případně nahrazovány replikami, vznikly nové prostory příslušenství.

Na **kostele sv. Jana Křtitele v Osově** pokračovala obnova fasád jihozápadním nárožím. Obnoveny byly poškozené úseky omítek a bohatě profilovaných říms, degradovaný kamenný kryt atiky byl nahrazen novým, na nějž byla osazena kopie vázy. V areálu osovského zámku byla jako první etapa obnovy realizována přístavba garáže zapuštěné pod terén. V areálu kostela

**sv. Šimona a Judy ve Skřipeli** byly pokáceny poškozené lípy, ohrožující střechu kostela.

Na **židovském hřbitově** na vrchu Chlumek v nejzápadnějším cípu katastru obce **Hostomice** pokračovala severovýchodním úsekem další etapa obnovy kamenné obradní zdi.

V **Žebráku** proběhla poslední etapa obnovy spodní části mansardového krovu cenného, původně gotického domu pražského arcibiskupa Konráda z Vechty, na kterou naváže obnova vrchní části krovu. Klasicistní krov tohoto historického objektu byl poddimenzovaný. Vlivem rozdílného sedání základů je roh domu směrem do zahrady pokleslý.

V **čp. 54** na náměstí byla dokončena obnova vzácně dochovaných interiérů měšťanského domu včetně černé kuchyně. Byla obnovena jednoduchá štuková výzdoba, opraveny kamenné portály, restaurována kachlová kamna, repasovány a doplněny parketové podlahy a dlažby, repasována či replikami nahrazena okna i dveře se zdařilými zakázkově zhotovenými replikami historického kování.

Část bývalého vojenského újezdu **Brdy** přešla do správy obcí, s čímž souvisela územně plánovací agenda spočívající ve vyhlášení stavební uzávěry před zanesením změny do územního plánu. Týkalo se to například **zříceniny bradu Valdek**.

V **Netolicích** byla při konzultaci obnovy nezapsané zvoničky na návsi nalezena jednoduchá vnitřní hrázďená konstrukce.

V **Neuměteličích**, pověstném sídle bájných vladky Horymíra, proběhlo zatím pouze provizorní zajištění nestabilní korunní římsy **kostela sv. Petra a Pavla**. Tento původně opevněný gotický kostel z 13. století, barokně přestavěný a upravený na konci 19. století, trpí dlouhodobou absencí údržby.

Na **zámku v Lochovicích** vichřice vážně poškodila věžní korouhev, její náhrada replikou je plánovaná současně s opravou oplechování střechy a výměnou krytiny.

*Ing. arch. Hana Řepková*

#### **Okres Kladno**

##### **Správní obvod obce Kladno**

Na území správního obvodu města Kladna proběhly v roce 2015 následující důležité akce oprav památek.

Jednou z nejvýznamnějších byla pokračující rekonstrukce západního křídla **zámku v Buštěhradě**. Prováděla se první etapa opravných fasádních prací, spočívající v obnově nejdelší



**Buštěhrad (okres Kladno), západní křídlo zámku v pobledu přes vnitřní nádvoří. Tato část patří městu a byla v minulých letech rekonstruována pro potřeby městského úřadu. V roce 2015 se opravovaly omítky uliční a dvorní fasády, oplechování parapetů a vápenný okrový nátěr. Zbytek zámku, na fotografii vpravo, patří Středočeskému kraji (foto E. Volfová).**



**Kladno, budova čp. 1976 na náměstí Svobody před opravou:** a – modernistická architektura s rondokubistickými fasádními prvky byla za dobu své existence na Kladně tak zčernalá a ušpiněná, že zcela ztratila svou původní zajímavou kontrastní okrovo-červenou barevnost; b – stav po opravě fasád, při níž se opravený povrch omítek scelil lazurním nátěrem odpovídajícím původním výrazným barvám, okrové a tmavě červené. Současně se obnovily i klempířské prvky a repasovala původní dřevěná okna (foto E. Volfová).



**Velvary (okres Kladno), kostel sv. Jiří, pobled od jihu po obnově.** V roce 2015 pokračovala obnova fasád kostela. Kvalitně byla opravena štuková zavíjená výzdoba vlysového pásu i kamenické details. Celek sjednotil poměrně sytý, zemitý okrový nátěr, navazující na zjištěný stav. Za touto, vcelku příznivě působící úpravou, kontrastuje materiálová analytika s téměř černě upravenými kamennými články dosud neopraveného štítového průčelí (foto M. Jedlička).

uliční západní a východní dvorní fasády. Omítky byly zachovány fragmentárně pouze na dvorní straně, kde větší podíl původních omítkových vrstev mohl zůstat zachovaný. Zapracovaly se do scelené fasádní plochy za použití dvouvrstvé vápenné štukové omítky míchané na stavbě. Profil korunní římsy se nově táhl podle předem připravené a odsouhlasené štukatérské šablony. Hluboké okenní parapety se plechovaly z měděného plechu. Celek opravených fasádních ploch se opatřil jednobarevným vápenným nátěrem sytější okrové odstínu. Práce byly provedeny ve velmi dobré kvalitě. Ještě v Buštěhradě, na Starém hradě probíhaly konzultace stavebních úprav jednotlivých domů v areálu památky a sledování realizace oprav. Z odborného hlediska byl zajímavý průběh archeologického průzkumu probíhajícího na části dvorku jednoho z domků, lokalizovaného jako zaniklá hradní kapele.

Na Kladně probíhala současně oprava hned několika památek. Z památkového pohledu byla bezesporu důležitá oprava uličních fasád původně bytových domů v ulici K nemocnici. Zejména nárožní dům čp. 1976 je nepřehlédnutelný pro svou exponovanou polohu a ne zcela obvyklé modernistické pojetí s rondokubistickými motivy. Současně proběhla repase původních dřevěných oken na uličních průčelích. Z hlediska přípravy byla zvláště náročná oprava fasádních omítek. Výrazně plasticky členěné fasádní plochy byly natolik zčernalé, že původní okrově vínová barevnost už téměř splývala. Podílel se na tom také hrubě zrněný povrch omítky, provedené jako imitace umělého kamene probarveného ve hmotě. Obnova fasád proto představovala velmi náročnou úlohu. Restaurátorský postup opravy nebylo možné zejména z finančních důvodů použít. Po celé řadě opakovaných zkoušek se vzorky se podařilo vybrat vhodný technologický postup, který představoval proveditelný kompromis. Opravený povrch fasádních omítek byl scelen fasádním silikátovým lazurním nátěrem ve světle okrové a tmavě vínově červené barvě. Výsledek opravy lze z památkového hlediska hodnotit jako uspokojivý. Zbývající domy čp. 2305, 2306 a 2814 představovaly díky plochým, téměř funkcionalistickým průčelím jednodušší řešení. Na sjednocený opravený povrch se aplikoval jednobarevný světle okrový nátěr. Další etapou pokračovalo obnovení výmalby interiéru části stropu rozdělovského kostela sv. Václava v beuronském slohu. Na Kladně se dále prováděla řada dílčích konzultací a oprav jednotlivých památek.

Pro další existenci jedné z nejhroženějších památek lze za velmi důležité považovat zahájení rekonstrukce havarijního stavu západního křídla zámku v Kolči, které se donedávna zdálo zcela nereálné. Nadačnímu fondu, který zámek spravuje, se podařilo získat finanční prostředky z finských fondů na opravu křídla, obnášejícího přibližně třetinu objemu celé památky. Nejdříve bylo nutné důkladně zajistit a zejména podepřít částečně zřícené stropy, klenby a krov stavby, aby mohlo začít vyklízení a postupné přezdívání nosných konstrukcí spolu se zajištěním zdiva zejména helli-fixy. V průběhu opravy zpracovatel SHP průběžně prohluboval dokumentaci řešené části objektu. Provedl se restaurátorský průzkum, aby se mohl alespoň zloemek cenné klasicistní výmalby posléze prezentovat. Dále se podařilo rozebrat, opravit a doplnit tesařskou vazbu původního krovu. Ještě před začátkem zimy byla položena nová střešní krytina z pálených bobrovek, včetně pěti střešních vikýřů volských ok a přezděna a nově omítnuta komínová tělesa. Vedle autorského dozoru projektanta průběh opravy také sledoval památkový statik, ing. O. Hrdlička. Řemeslná úroveň spolu s kvalitou provedených oprav jsou na velmi dobré úrovni.

V areálu NKP Památníku Lidice se uskutečnila řada konzultací chystaných oprav a vhodného způsobu jejich provádění. Vedle toho na území OP NKP proběhla celá řada konzultací drobných oprav a přestavb v zástavbě nových Lidic. V roce 2015 byla zahájena první etapou rozsáhlá oprava havarijního





*Koleč (okres Kladno), areál zámku s kostelem Nejsvětější Trojice od severu, z prostoru přileblého bývalého hospodářského dvora. V roce 2015 byla zahájena rekonstrukce celého západního křídla (na fotografii vpravo) s pokládkou nové krytiny z bobrovek. Stav přízemí renesančního křídla, barokně a klasicistně přestavěného, byl před opravou baviřijní. Díky získání finančních prostředků z Norských fondů se jej doslova „na poslední chvíli“ podařilo stavebně zachránit (foto E. Volfová).*

stavu střechy a krovu lodi s presbytářem v kostele sv. Vojtěcha ve Slatině. Situace zde je o to složitější, že sedlovou střechu kryjí prejzy pokládáné do malty, které lze po rozebrání jen velmi obtížně očistit a opětovně použít. Začalo se u západního zděného štítu kostela a postupuje se východním směrem. Musela být vyměněna shnilá pozednice. Kraje vazných trámů a přilehlé úseky napojovaných trámů, krokví a vzpěr mohly být většinou protézovány. Současně bylo nutné obnovit podélné táhlo za štítem. Protézy se napojovaly tesařskými spoji jištěnými kolíky pod dohledem památkového statika. Na závěr byla na vyměněné laťování položena nová krytina z prejzů do pokrývačské malty. Zkušení tesaři i pokrývači odvedli pečlivou kvalitní práci.

Na kostele sv. Lukáše ve Svárově pokračovala oprava tesařské vazby cenného raně barokního krovu nad jihozápadní částí lodi za věží. Vedle toho se opravovala pokleslá vazba nad jižní boční kaplí, s napojením na krov lodi. Tesařská vazba se protézovala v poškozených částech tradičním způsobem se spoji na dubové kolíky pod dohledem památkového statika, ing. O. Hrdličky. Na závěr se pokládala na nové latě prejzová krytina do malty až po těleso západní věže. Oprava byla provedena čistě a profesionálním způsobem.

Na území MPZ v Unbošti proběhla řada konzultací oprav a přestaveb zejména městských domů. Jedna z nejcennějších staveb na území města a evidovaná památka, dům čp. 148 v Hájecké ulici, nadále chátrá a bezprostředně hrozí zřícením. Probíhající pozvolná destrukce jednoho z nejhodnotnějších domů ve městě představuje velkou ztrátu pro společnost a velmi špatný příklad pro ostatní vlastníky památek. Ve Velké Dobré se vyměňovala krytina z pálených bobrovek na mansardové střeše stodůlky při čp. 18 na Komenského náměstí. Na staré návsi se opravovaly fasády kaple Nalezení sv. Kříže, doplňovaly se zde omítky a provedl nový scelující fasádní nátěr ve dvou odstínech světlého okru.

*Ing. arch. Eva Volfová*



*Svárov (okres Kladno), kostel sv. Lukáše. V roce 2015 se dokončovala oprava cenného barokního krovu v prostoru nad jihozápadní částí lodi spolu s krovem nad jižní kaplí sv. Jana Nepomuckého. Na opravený krov a nové laťování se pokládala krytina z nových pálených prejzů. Na fotografii je pobled na celek opravené střechy od jihu. Zbývá ještě přeložit dožilé prejzy na spodní části střechy věže, neboť padající kusy tašek brozí poškodit nově položenou krytinu pod nimi (foto E. Volfová).*



## Správní obvod obce Slaný

Zásadní záchranné práce probíhaly na *sýpce* v *Břešlanech*, která je v havarijním stavu. Především započala výstavba krovu, který památku v počínající fázi zániku zachrání, obnoveny byly části krovu při valbách a střední část krovu, která má být prosvětlena.

V *Otrubech (Lidice menší)* započala oprava krovu a stropu nad lodí *kostela sv. Jakuba*, které jsou v havarijním stavu. Došlo k sejmutí krytiny a tesařským opravám.

Ve *Slaném* pokračovala další etapou oprava *opevnění*. Jednalo se o severovýchodní část parkánové hradby i část hranolové bašty hradby hlavní, jejíž zdivo je provedeno v pískovcových kvádrech. Parkánová zeď byla výrazně narušena – kromě hloubkového zvětrání kamenného (opukového) materiálu byla poškozena ve větší míře i koruna. Zdivo bylo doplněno shodným materiálem a plášť byl opatřen podle původního řešení dřevem hlazenými vápennými omítkami. Koruna zdi byla pokryta pískovcovými deskami. Zdivo bašty bylo zachováno jako kamenné kvádrové s vyspárováním.

Byla zahájena druhá etapa opravy opěrného systému *kostela sv. Gotharda*, pokračovalo se ve východní a severovýchodní části spodních partií chóru. Sanováno bylo odhalené zdivo základů, prasklé kamenné kvádry byly zpevněny ocelovou výztuží osazenou do drobných vrtů, oprava se obešla bez výměny autentických kamenných prvků. Obnova kvádrového zdiva proběhla restaurátorským způsobem, došlo k odspárování a čištění párou, poté byly mechanickým způsobem lehce oslabovány vrstvy krust. Spárování bylo provedeno dle původní malty ve spárách, která rovněž tvořila i původní spárovací hmotu (nalezena i v jamkách po kleštích). V MPZ došlo k dílčím rekonstrukcím objektů.

Ve *Smečně* pokračovala obnova hřbitovní zdi. Pískovcové kvádry byly na místě sekány z bloků, čela byla upravena zubákem, práce proběhly ve vynikající kvalitě. V rámci MPZ byly řešeny menší stavební úpravy některých domů.

Velkým počinem ve *Velvarech* byla oprava jižní fasády *kostela sv. Jiří*, jednalo se o velmi náročnou etapu. Po odstranění zcela dožilých omítek, bylo zjištěno, že zdivo je provedeno částečně z lomového a částečně z tesaného pískovce na hliněnou maltu. Vzhledem k tomuto způsobu zdění bylo již v minulosti provedeno stažení železnými táhly, částečně eliminující síly způsobené klenbou. Nově bylo nutno staticky zajistit helikální výztuží záklenky oken i části při hlavní římsě. Při původním zdění byl v úrovni parapetu oken osazen dřevěný věnec, na který byly uloženy prvky kružeb oken. Tento dřevěný věnec byl již zcela dožilý a sloupky kružeb se začaly propadat do vzniklé dutiny. Tato dutina byla znovu vyplněna plnými pálenými cihlami s podepřením sloupků kružby. Náročné bylo i restaurování mimořádně hodnotných kamenických prvků pokrytí stříšek opěráků a štukové plastické dekorace vlysu hlavní římsy. Plastická dekorace byla částečně doplněna při zachování originálu, došlo i k vápennému nátěru v barevnosti posledního nátěru z 1. poloviny minulého století, který byl zachován pouze u krytých částí fasády a částečně na kamenných prvcích, které byly plošně natřeny shodným nátěrem jako ostatní fasády. Od doby poslední opravy v minulém století došlo k degradaci nátěru štuky a částečně také jádrové omítky; kamenické prvky výrazně ztmavly. Barevnost erodované jádrové omítky tak byla místními vnímána jako barevnost poslední, ztmavlé až zčernalé kamenické prvky byly považovány za barevně přirozené. Po nanesení nového nátěru (spolu s barevným nátěrem kamenických prvků) se objevily negativní odezvy od místních obyvatel. Díky aktivitě starosty města a jím iniciovaným vysvětlením zástupců památkové péče v místním tisku se začaly objevovat i příznivé ohlasy a stávající barevnost je již nyní akceptována.

Mgr. Martin Jedlička

## Okres Kolín

### Správní obvod obce Český Brod

V *Českém Brodě*, na *kostele sv. Gotharda*, proběhla v tomto roce poslední etapa výměny střešní krytiny. Dožilá prejzová krytina na jihovýchodní partii sjednocující střechy kostela byla nahrazena pálenou taškou tvarovkou, která v sobě formálně slučuje obě části prejzové krytiny, hřebenáče v norimberském kladení byly pokládány do malty. V areálu kostela byly dále na renesanční zvonici opraveny dřevěné lamelové okenice.

Dále byla v *Českém Brodě* realizována druhá etapa konzervace a restaurátorských oprav koruny zdiva jihovýchodního úseku pohusitského *městského opevnění* z červeného permského pískovce, a to v úseku Šafařkovy ulice. Z koruny kruhové bašty a přilehlého hradebního úseku směrem k východní boční brance byla ohleduplně odstraněna náletová vegetace a rozpadlý zdicí materiál, uvolněné kameny byly přezděny či doplněny novými stejného materiálu a rozměrů, a stejně tak byly vyplněny kaverny v hmotě zdiva. Při realizaci byl kladen důraz na dodržení korektních tvarů fragmentů řady původních střílen v kurtině.

Ve *Lstiboři*, na *kostele Nanebevzetí Panny Marie*, přestavěném v roce 1746 dle plánů architekta Tomáše Vojtěcha Budila,



Český Brod (okres Kolín), *kostel sv. Gotharda*. Letos byla dokončena poslední etapa výměny střešní krytiny na rozměrné sjednocující střeše původně gotického bazilikálního trojlodí a na nižším polygonálním presbytáři (foto E. Zápalková).



*Tismice (okres Kolín)*, *bazilika Nanebevzetí P. Marie*. Pobled na převyšenu hlavní loď ze severu po plošném zpevnění kvádríkového zdiva s hrubým spárováním před začištěním, po začištění barokně upravených půlkruhových oken a po úpravě hlavní římsy s navrácenou terakotovou barevností (foto E. Zápalková).





**Kolín (MPR), areál zámku, přístavba jižního křídla bývalého purkrabství. Pobléd na novostavbu podnikatelského inkubátoru z nádvoří pivovaru. Novostavba stojí na půdorysu zaniklé spilky z roku 1863, suterén tvoří původní konstrukce spilky s litinovými středovými pilíři. Novostavba, zejména díky industriálním kovovým okenním výplním, zachovala charakter průmyslové stavby a svým hmotovým řešením se zdařile zapojila do prostoru předpolí areálu zámku s další chátrající budovou samotného pivovaru (foto D. Havlíková).**



**Kolín (MPR), dům čp. 8 na Karlově náměstí. Pobléd na uliční fasádu měšťanského domu, stav po obnově s barevností dle náleзовé situace stratigrafického průzkumu z lešení a s osazenými novými špaletovými okny. Rekonstrukce domu byla přerušena v roce 1989 a od té doby dům chátral. Nyní je přestavován pro potřeby Regionálního muzea Kolín s novostavbou depozitáře na nádvoří. Rekonstrukce, financovaná z dotací IOP a realizovaná firmou GEOSAN s. r. o., se od září 2015 potýká s finančními problémy (foto D. Havlíková).**

byla po náročné obnově fasády hlavního západního průčelí dokončena obnova fasád na třetípatrové věži, a to rovněž s rekonstrukcí architektonického členění. Fasáda byla obnovena kvalitně v tradiční vápenné technologii, svrchní nátěr byl zvolen ve dvou odstínech okrové barvy. V této souvislosti byla rovněž realizována celková rekonstrukce její široké cibulové bání s lucernou a s makovicí a křížem. Po odstranění dožilé plechové krytiny a prkenného bednění byla odhalena krovová konstrukce v havarijním stavu, silně napadená hnilobou a dřevokazným hmyzem. Jednotlivé části krovu byly postupně opravovány systémem protézování. Zcela vyměněny byly obloukové ramenáty a námětky za kopie původních, u polygonální lucerny bylo dbáno na správné zopakování profilované parapetní a hlavní římsy. Po obnově krovu byly provedeny nové prkenné bednění a bání byla opláštěna měděným plechem včetně lucerny, na hrotnici byla posazena repasovaná a pozlacená oválná makovice a kovaný patriarchální kříž s věncem zlacených hvězd.

V *Tismicích* v roce 2015 pokračovalo náročné restaurování vnějšího pláště trojlodní *baziliky Nanebevzetí Panny Marie* z druhé poloviny 12. století, a to východním závěrem s trojicí apsid, a z větší části také severním a jižním průčelím. Plášť z režného kvádřikového zdiva byl již nestabilní, napadený korozí, drobil se a odlupoval a degradované bylo též tvarosloví (hlavní římsa) a úpravy okenních otvorů z pozdně barokního období z 2. poloviny 18. století, a rovněž historizující kvádrování z přelomu 19. a 20. století. Kamenné zdivo bylo citlivě zbaveno novodobých cementových plomb, kaverny byly zatmeleny a trhliny vyplněny tvárnou směsí umělého kamene v barevnosti a struktuře dle daného místa, líc byl plošně zkonolidován. Chybějící kvádry byly nahrazeny novými obdobné formy a barevnosti, historizující kvádrování nebylo cíleně potlačeno, nicméně ani zcela rekonstruováno, dle postupu z minulých etap. Barokní úpravy byly materiálově a barevně zneutralizovány, v případě hlavní profilované římsy byla dle výsledků hloubkových sond vrácena její terakotová barevnost. Práce byly provedeny kvalitně a s maximálním smyslem pro detail.

Mgr. Eva Zápalková

### **Městská památková rezervace Kolín**

V MPR v *Kolíně* byla dokončena novostavba *podnikatelského inkubátoru* v těsném sousedství bývalého purkrabství *zámku*, na místě zrušené spilky zámeckého pivovaru vystavěné v roce 1865 do bývalého příkopu městského a poté hradního opevnění.

Další stavební úpravy probíhaly v objektech *radnice* na *Karlově náměstí* (čp. 77 a 78) rekonstrukcí prostoru schodiště ve starém objektu a opravou obřadní síně (podlaha a galerie)



**Kolín (MPR), kostel sv. Bartoloměje, západní portál severní fasády, stav po restaurování. Portál z roku 1908 proveden při rekonstrukci 1904–1910 dle projektu Josefa Mockera Ludvíkem Láblerem jako kopie gotického portálu. Originál tympanonu je uložen v depozitáři lapidária Národního muzea. Téměř černá krusta byla odstraněna. Dveře jsou středověkého původu včetně kování (foto D. Havlíková).**





**Hradenín (okres Kolín), tvrz čp. 13. Dokončování šindelové střechy na replice historického krovu tvrze dle výkresů zachycujících renesanční krov, v baroku dodatečně upravený na mansardovou střechu; byly prováděny tesařské spoje a ruční opravování povrchů trámů: a – celkový pohled na tvrz po rekonstrukci historického krovu dle archivních fotografií a zaměření; b – detail šindelové krytiny (foto D. Havlíková).**

s přístupovým schodištěm v nové budově. Cílem bylo obnovení původního vzhledu z poslední velké rekonstrukce a přístavby radnice v letech 1898–1900 podle Jana Zeyera, kdy objekt získal svou stávající podobu.

Největší rekonstrukce, financovaná z fondu ROP Středočeského kraje, probíhala do září 2015 na objektu čp. 8 na Karlově náměstí. Objekt má sloužit jako Regionální muzeum Středočeského kraje a k historické uliční budově je navržena přístavba ve dvoře v moderním stylu. Po několikanásobném posunutí

termínu dokončení stavebních prací je dnes historická budova na náměstí téměř hotová, novostavba byla dotažena pouze do fáze hrubé stavby. V září došlo k vyčerpání peněz včetně rezervy, a práce realizované firmou GEOSAN GROUP a.s. jsou tak zastaveny. Provoz muzea nebyl zahájen, a v důsledku toho jsou brzděny přípravné práce na rekonstrukci „Staré školy“ v areálu kostela sv. Bartoloměje (IROP), kde má muzeum depozitář.

Opravy kolínské dominanty, *chrámu sv. Bartoloměje*, pokračovaly dokončením opravy severní fasády včetně jejího západního portálu z roku 1908 (Láblerova kopie středověkého portálu) a vstupních dveří obou severních portálů (západní z roku 1889 od Mockera a východní středověké), v interiéru restaurováním části klenby ochozu presbytáře od P. Parlěře s doplňky z 19. století. Práce byly přizpůsobeny již provedeným úpravám a prezentaci povrchů presbytáře i lodě chrámu s aplikací lazurního vápenného nátěru. Cílem povrchové úpravy však bylo zachování živosti kamenného zdiva, které prošlo žárem, a klenebních žebér včetně svorníku s dochovanými torzy polychromie. Práce provádí kolektiv restaurátora Bohumila Pánka, a to ve velice dobré kvalitě. Na severní stěně, západně od vstupu do sakristie, byla nalezena nástěnná malba, která bude předmětem restaurování v blízké budoucnosti. V prosinci byly zahájeny práce na přípravě zpracování projektové dokumentace obnovy „Staré školy“, zvonice, márnice a městské hradby jižně od chrámu, vše v areálu NKP kostela sv. Bartoloměje k čerpání dotací IROP firmou Masák a partners, s.r.o.

V těsném sousedství kostela sv. Bartoloměje byl rekonstruován objekt fary – *bývalého děkanství* s dostavbou západního křídla zaniklého při bombardování Kolína v roce 1945. Hmota novostavby navázala zejména střešní rovinou na stávající středověkou faru.

Na území MPR je průběžně prováděna oprava interiérů v domě čp. 33 v Kutnohorské ulici a celková rekonstrukce domu čp. 49 v Husově ulici. Na Karlově náměstí byla opravena fasáda a vyměněna okna domu čp. 44 a repasována okna včetně výkladců a vstupních dveří sousedního významného domu bývalé spořitelny čp. 45, který byl navržen na zapsání do Ústředního seznamu kulturních památek ČR. Rondokubistický objekt, postavený podle návrhu J. Freiwalda, žáka J. Kotěry, který na zahájení projektu spolupracoval, byl v 70. letech 20. století opatřen nevhodným nátěrem, dosud pouze částečně odstraněným. Práce na obnově fasád budou probíhat v roce 2016.

*Ing. arch Dorota Havlíková*

### **Správní obvod obce Kolín**

V městské památkové zóně v *Kouřimi* probíhaly stavební úpravy objektů v rozsahu udržovacích prací. V periférii městské zástavby u řeky Kouřimky byl ze statických důvodů zbořen přízemní dům čp. 208, na jehož místě je plánovaná novostavba se zachováním urbanistických vazeb na okolí (hmota, střecha, krytina, umístění v rámci pozemku). Další demolice je plánována v Hrnčířské ulici, čp. 134. K nepovolené demolici domku došlo v ulici Nové Město, čp. 201 a částečně objektu čp. 63 v Dubové ulici.

Pozornost památkové péče se soustředila zejména na obnovu hlavní dominanty a nejhodnotnějšího objektu ve městě – na *kostel sv. Štěpána*, kde pokračovala další etapa obnovy kamenného zdiva obvodového pláště severní věže včetně restaurování původních okenních ostění s doplňky z počátku 20. století podle projektu Ing. J. Rineše. Práce zaštitil pan Bohumil Pánek. Značně degradovaný a nesoudržný povrch zejména druhotně použitých pískovcových kvádrů horní partie věže byl zpevněn, pod kamennou líc byla vložena táhla a doplněny spáry. Z rezervy PZAD započalo restaurování náhrobních kamenů osazených do kamenného průčelí. Na městském opevnění (NKP) se pokračovalo s opravou parkánové hradby v městském parku nad Růžovou ulicí.





*Plaňany (okres Kolín), kostel Zvěstování Panny Marie. Pobled na severní fasádu lodě po restaurování kvádríkového zdiva a obnově omítek s rekonstrukcí kvádríkového zdiva z roku 1892 v prosinci 2015. Omítková imitace kvádríků navazuje na románské zdivo tří barev (tři druhů pískovců), doložené již na vyobrazení z konce 18. století. Patrně se jedná o barokní úpravu opakovanou při rekonstrukci dle návrhu Josefa Mockera v roce 1892. U presbytáře došlo k atypickému řešení, kdy kvádríkováání nebylo provedeno v celé ploše a je na značné části nahrazeno reznou hrubou omítkou s imitací pouze nárožních armovacích kamenů. Zde došlo v průběhu realizace 2015 k neshodě mezi investorem a památkovou péčí, která chtěla akceptovat náleзовou situaci bez dobarvení kvádríků v chybějící ploše (foto D. Havlíková).*



*Bošice (okres Kolín), kaplička sv. Václava. Stav po rekonstrukci dle archivní fotodokumenatce bez náleзу historické barevnosti na stávajících plochách fasád (foto D. Havlíková).*



*Zibohlavy (okres Kolín), kostel sv. Martina. Během několik sezón trvající postupné opravy se podařilo rekonstruovat a obnovit historizující členění i průzkumem zjištěné barevné řešení (foto D. Havlíková).*

Z oprav běžných objektů v Kouřimi stojí za zmínku výměna recentních trojkřídlých oken za špaletová dle archivních fotek na čp. 9 na Mírovém náměstí, výměna oken čp. 87 za repliky historických výplní či oprava střechy čp. 78 na Mírovém náměstí vedle Sokola. Byla revitalizována Okružní ulice a rehabilitována dlažba chodníku jižní části Pražské ulice a severní části Mírového náměstí.

V městské památkové zóně v *Týnci nad Labem* pokračovala rekonstrukce památkově chráněného domu čp. 2 opravou uličních fasád do Masarykova náměstí v secesním stylu. U objektu čp. 74 – bývalé lékárny – proběhla oprava krovu a výměna krytiny s osazením pultových vikýřů pro plánované obytné využití půdního prostoru a byla zahájena příprava výměny fasádních výplní s navrácením historického stavu včetně zachování nejstarších a nejhodnotnějších prvků. Další stavební ruch na území městské památkové zóny se omezil na drobné úpravy městských domů.

Obnova kostela *Nejsvětější Trojice* v *Drabobudicích* pokračovala opravou omítek v interiéru schodiště na kruchtu a odbornou repasí fasádních dveří s obnovením historické zelené barevnosti.

Na tvrzi v *Nebovidech* byla dokončena rekonstrukce krovu obytné budovy správce z 19. století situované v severovýchodní části uzavřené tvrze s čtvercovým nádvořím.

Obnova kláštera s kostelem *sv. Františka* v *Zásmukách* pokračovala obnovou omítek interiéru přízemí a položením nové pálené dlažby namísto betonové nebo slinuté z konce 19. století. V křížové chodbě byla odhalena původní barokní dlažba z pálených dlaždic, cihel či kamenných desek před vstupy do pokojů. Dlažba byla zachována in situ.

Na lodi kostela *sv. Havla* v *Žďánicích* byla dokončena oprava krovu a výměna střešní krytiny.

Pokračovala oprava kostela *Zvěstování Panny Marie* v *Plaňanech* odbornou opravou kvádríkového zdiva lodě a restaurováním omítaných ploch s imitací kvádríků (dle stavu z přelomu 19. a 20. století).

Na kostele *Narození Panny Marie* v *Chořovicích* se pokračovalo podle projektu Ing. Vinaře výměnou oken za kopie se zachováním oken sakristie s barokní konstrukcí výplní. Při omytí vrchní vrstvy omítek interiéru lodě byla na triumfálním oblouku nalezena figurální nástěnná malba světce, která čeká na odborné posouzení.

V nedalekém kostele *sv. Gotbarda* v *Žebuni* započala oprava havarijního stavu krovu věže dle projektu Ing. Vinaře.



Velikým přínosem je probíhající rekonstrukce raně gotického *kostelíka sv. Bartoloměje v Třebovli* s unikátní původní výmalbou interiérů v celém prostoru stavby a s prezentací až do prostoru krovu. V letošním roce bylo dokončeno restaurování nástěnné malby interiéru.

V nedaleké *Klášteřní Skalici* se majitel, Středočeský kraj, vyjádřil v otázce zachování historicky významné stavby *mostu* v neprospěch genia loci tohoto výjimečného místa – demolicí mostu z roku 1808. Při demolicí mostu se potvrdil předpoklad památkářů, že kamenné konstrukce včetně opěrných nábrěžních zdí byly vystavěny z druhotně použitých profilovaných pískovcových kvádrů nedostavěné cisterciácké katedrály vzdálené několik desítek metrů. Vzhledem k dlouhodobému směřování kauzy k prohlášení mostu nemovitou kulturní památkou bylo překvapivé vydání finálního zamítavého rozhodnutí MK ČR.

Další *most na Výrovce*, v obci *Radim*, zachovaný s ohledem na památkovou ochranu přes žádost o jeho demolicí, byl opraven s nepřilíhivým výsledkem. Ve stejné obci byla v prosinci zahájena rekonstrukce pseudogotické *kaple* z počátku 20. století, zachované v autentické podobě s minimem novodobých zásahů. Práce budou probíhat celý rok 2016.

Jako další zdařilé akce lze zmínit celkovou rekonstrukci *kapličky sv. Václava v Bošicích* či obnovu mansardové střechy *turze v Hradenině* dle archivní fotodokumentace včetně restaurování zbytku historických omítek interiéru věže.

V obci *Ziboblavy* pokračovala další etapa obnovy fasád pseudorománského *kostela sv. Martina*. Na periferii intravilánu města *Kolína* proběhla celková rekonstrukce kulturní památky *vodárenské věže*, vystavěné stavební firmou Ing. Dr. Františka Uhra z Peček v roce 1928 podle návrhu Ing. Jana Vladimíra Hráského. Práce bohužel neprobíhaly zcela v souladu s podmínkami závazného stanoviska výkonného orgánu. Projevila se zde neznalost a nedostatečné zkušenosti prováděcí firmy i architekta s rekonstrukcí objektů z uvedeného období. Po mnoha peripetiích byla nakonec ušlechtilá proškrabávaná omítka natřena lazurním nátěrem, ani to však nekvalitní provedení prací nezachránilo.

Dalším smutným příkladem nevhodného přístupu investora a nepochopení kulturní hodnoty památky je objekt *sýpky zámku v Radovesnicích I*, kde byly provedeny destruktivní rozměrné zásahy do obvodových zdí a bez stavebního povolení provedena vestavba betonových stropů a průřazů pro průplavový bazén. Podobný vývoj nastal i v případě *zámku v Polních Voděradech*, kde totožný majitel nepostupoval v souladu se závazným stanoviskem MÚ Kolín. Stavební práce byly proto zastaveny.

Ing. arch Dorota Havlíková

## Okres Kutná Hora

### Správní obvod obce Čáslav

V prvním pololetí roku 2015 byla dokončena celková obnova a stavební úpravy *areálu zámku v Žebušicích*, z podstatné části realizovaná v uplynulých letech, kdy byla postupně obnovena správní a obytná budova ve dvoře s konírnou v přízemí a průjezdem brány oddělenou jízdárnou a navazující křídlo stájí s příslušenstvím. Obnově vlastního nového zámku předcházela obnova jejího předzámčí. Souběžně s dokončováním prací v Novém zámku byla realizována obnova menších staveb v areálu, oplocení i zahradní úpravy. Obnova areálu zámku v Žebušicích, která byla v podstatě největší akcí v rámci obnov památek v kraji vůbec, přinesla samozřejmě i kompromisy, avšak vyvážené kvalitou řemeslných a restaurátorských prací i kultivovaným řešením nových doplňků. S velmi dobrým výsledkem proběhla také obnova severní fasády *fary v Krchlebech*.



*Čáslav (okres Kutná Hora), dům čp. 154 před a po obnově bočního průčelí. Dům čp. 154, postavený na místě staršího domu v roce 1908, je v podstatě nejvýznamnějším secesním domem v Čáslavi, výrazně se uplatňujícím v nárožní poloze ulice vybíhající z náměstí: a – přesto, že oprava fasád proběhla v 90. letech 20. století, do roku 2015 omítky z velké části na bočním průčelí odpadly; b – průzkum rovněž ukázal, že řada štukových prvků tehdy nebyla po tvarové stránce provedena zcela správně. Při obnově v roce 2015 se podařilo nejen obnovit opadané prvky, ale také napravit zmíněné tvarové chyby. Výsledek je pochopitelně dílem zkušeného štukatéra (foto J. Žižka).*





*Kutná Hora, dům čp. 41. Tzv. Dačického dům byl posledním zcela zdevastovaným objektem ve vlastnictví Města Kutné Hory. Vlastník na jeho obnovu využil dotaci z IOP a celkovou rekonstrukci, probíhající v omezeném čase pouhých čtyřiceti týdnů, doprovázelo několik pozoruhodných nálezů. Objekt po rekonstrukci slouží jako Vzdělávací a prezentační centrum kulturního dědictví UNESCO: a – stav před rekonstrukcí; b – stav po obnově (foto A. Pospíšil).*



*Kutná Hora-Sedlec, čp. 1. Mimořádné práce se v roce 2015 odebrávaly také v areálu firmy Philip Morris ČR a.s. Započala zde první etapa obnovy střech na budově mohutného trojlodního konventu, resp. Santiniho věže. Vážně napadená konstrukce krovu, datovaná do let 1716–1718, byla obnovena za použití celodřevěných spojů a měděnou krytinu nabradila nová, s uměle vytvořenou ušlechtilou patinou, dovezená z Finska. Současně bylo důkladně opraveno architektonické členění fasád věže (foto A. Pospíšil).*



*Kutná Hora-Sedlec, kaple Věch Svatých s kostnicí. Náročná akce generální obnovy kaple Věch Svatých s kostnicí v Sedlci pokračovala další etapou, v rámci níž byla dokončena obnova střech horní kaple a jižní terasa spodní kostnice. Při obnově střech se na podnět odborných pracovníků NPÚ podařilo prosadit neobvyklé řešení spodního ukončení střechy pod žlabem, kde namísto podkladního plechu je pás šablony. Toto řešení spolu s odlišnou skladbou krytiny střechy lodí a presbytáře navazuje na stav po obnově v 70. letech 19. století a zachycují jej historické fotografie (foto A. Pospíšil).*

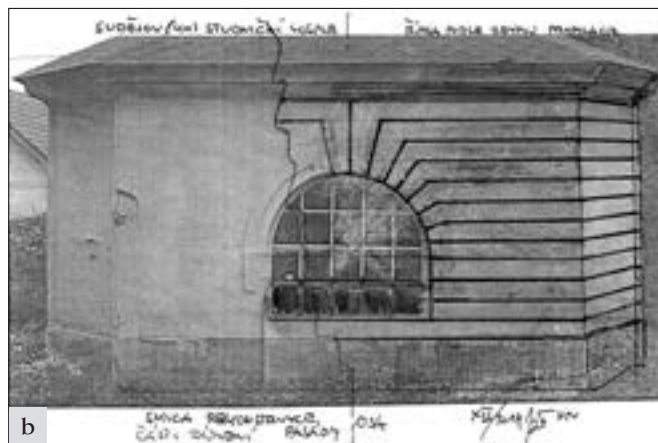
Optimistické je jistě zahájení určité údržby kostela Panny Marie ve Starkoči. V kostele sv. Bonifáce v Lochách byla opravena propadlá část stropu.

V MPZ v Čáslavi vyniká obnova boční fasády secesního domu čp. 154. Podařilo se zde kvalitně obnovit zaniklé části členění i napravit tvarové chyby z poslední opravy. Obnoveny byly omítky a výmalba v interiéru kostela sv. Alžběty. Nejvýznamnější akcí z oprav domů, které nejsou kulturními památkami, byla bezesporu kvalitní obnova eklektického průčelí domu čp. 220, prováděná rovněž zkušenými štukatéry.

*Ing. Jan Žižka*

#### **Správní obvod města Kutná Hora, MPR a POP Kutná Hora a Sedlec**

Rok 2015 byl pro MPR Kutná Hora jubilejní a zároveň z hlediska uskutečněných akcí mimořádně plodný. Město oslavilo 20 let na seznamu UNESCO a jako dárek dostalo celkovou obnovu a zpřístupnění jednoho z předních měšťanských paláců Kutné Hory – rodného domu Mikuláše Dačického z Heslova. K tomu byly využity finanční prostředky ze strukturálních fon-



**Sudějov (okres Kutná Hora), areál kostela sv. Anny, studniční kaple. Stávající studniční kaple nahradila v nové poloze starší stavbu s vodním pramenem krátce před rokem 1850. V průběhu času došlo k různým opravám a úpravám a původní členění fasád pásovou rustikou zaniklo: a – průzkum provedený před opravou odkryl dochovanou část původní úpravy; b – na základě průzkumu byla v rámci odborné pomoci ÚOP SČ zhotovena rekonstrukční skica, která byla podkladem pro realizaci obnovy; c – stav po obnově, kdy chybí jen navrácení odpovídající krytiny (foto M. Jedlička a J. Žižka).**

dů EU, přičemž bez využití dotačních programů MKČR, Města Kutné Hory i kraje, ale i tzv. Norských fondů se neobešla ani většina ostatních akcí.

Rodný dům Mikuláše Dačického z Heslova, situovaný jako nárožní na svažitém náměstí pod Kamennou kašnou, byl posledním zcela zchátralým domem ve vlastnictví města. Plány na jeho obnovu se hromadily už od devadesátých let, ale teprve v roce 2015 se naskytla reálná možnost dům opravit a novou náplní jej znovu oživit. Práce na celkové rekonstrukci i vybavení domu však měly jedno velké úskalí: stihnout vše za necelý rok! V rámci rekonstrukčních prací se objevila řada pozoruhodných nálezů: například v souvrství podlahových krytin tzv. Biskupské kaple byl objeven fragment unikátních gotických dlaždic. Bylo rozhodnuto o výrobě jejich kopií tak, aby se prostor vrátil do stavu na začátku 16. století. K dalšímu objevu došlo ve dvoře domu: metr pod úroveň terénu byl objeven zasypaný pozdně gotický pilíř patřící zaniklé místnosti. Opomenout nelze ani nálezy pozdně gotického portálu včetně původních omítek přilehlé stěny v patře apod. Restaurátorské obnovy se dočkala také uliční fasáda se štukovými prvky a její ústřední místo znovu ozdobila freska Madony, rekonstruovaná na základě historické fotografie z 19. století. Koncepce památkové obnovy domu

spočívala v restaurování a prezentaci všech nalezených historických prvků, naproti tomu se však neskrytě a vědomě přiznalo, co je nové. V tomto přístupu bylo ovšem nutné dodržovat všechny platné předpisy a normy a respektovat standardy 21. století, jakými jsou například osobní výtah, klimatizace, náročná technická infrastruktura a technologie expoziční instalace.

Mezi další mimořádné akce roku 2015 se řadí obnova budov v majetku církvi. Na prvním místě to byla dominanta středu historického jádra – věž kostela sv. Jakuba s přilehlým západním průčelím a jižní, nedostavěnou věží. Kromě restaurátorského ošetření kvádrového zdiva musely být některé havarijní úseky (zejména v partii korunní římsy věže) nahrazeny novými kusy vysekanými z mušlového vápence dovezeného z Rakouska. Součástí akce bylo i restaurování výplní otvorů věže a pokračovalo se v opravě cibulového krovu zastřešení. Vztýčen byl nový vrcholový kříž, a to jako náhrada za provizorium z období 2. poloviny 20. století, jehož zpracování je však soudobé, kombinující leštěný nerez se zlacením. Náročná akce potrvá ještě s přesahem do dalšího roku.

Zajímavé nálezy poskytla další etapa postupné obnovy kostela Panny Marie Na Náměti. Sakristie z roku 1516 skrývala pod novodobými omítkami zazděná kružbová okna, jinak obnova kostela pokračovala dokončením polí presbyteria včetně obnovy vitrážových oken a střechy sakristie. Také v objektu Arciděkanství byly pod omítkami ukryty hrázděné příčky dvou místností v patře při západním průčelí a staticky zajištěny.

Dokončena byla celková obnova vnějšího pláště bývalé synagogy čp. 619, a to bočními a zadní fasádou a pokračovalo se v další etapě obnovy krovu a výměny krytiny barokního kláštera sv. Voršily.

Mezi dalšími akcemi v MPR Kutná Hora hrála prim zejména obnova fasád a střech. Na prvním místě stojí palác čp. 153 v dominantní poloze na nároží ulic Šultysova a Husova z okruhu J. B. Santiniho. I vedlejší palác čp. 152 zv. Jambor, po více jak třiceti letech chátrání ožil díky novému majiteli, který postupnou rekonstrukci započal výměnou krytiny z přírodní břidlice. Celkovou či dílčí obnovou fasád dále prošly následující domy: čp. 15 (boční fasáda) 42, 98 (dvorní křídlo), 116, 148, 169, 177, 181, 182, 252, 283 a 623 s tím, že mimo rezervaci to byly ještě domy čp. 4 a 33 v části Vrchlice. Četnost akcí v Kutné Hoře v roce 2015 tak připomínala „zlaté období“ rekonstrukce historického jádra během první dekády 21. století.

*PhDr. Aleš Pospíšil*

#### **Správní obvod obce Kutná Hora**

Náročná byla akce generální obnovy kaple Všechny Svätých s kostnicí v Sedlci, která pokračovala další etapou, v jejímž rámci byla dokončena obnova střech horní kaple a jižní terasa spodní kostnice. Při obnově střech se na podnět odborných



pracovníků NPÚ podařilo prosadit neobvyklé řešení spodního ukončení střechy pod žlabem, kde namísto podkladního plechu je pás šablony; toto řešení zde v minulosti existovalo a zachycují jej historické fotografie. Z badatelského hlediska bylo překvapivým zjištěním, když se po rozkrytí souvrství násypů a krytiny jižní terasy objevily gotické kamenné klenby, které jsou dokonce stratigraficky starší než horní kaple. Výzkum dále odhalil odtokový žlab dešťových vod a v zásypech architektonické detaily, jako fragment žebra nebo křížovou kytku. Po rekonstrukci byla jižní terasa pokryta pískovcovou dlažbou a zpřístupněna veřejnosti. Římskokatolická farnost Sedlec pak po letech věnovala také pozornost *katedrále*, kde došlo k výměně nevhodné betonové krytiny z počátku devadesátých let 20. století za pálenou v imitaci prejzu s detaily hřebenu do maltového lože.

Mimořádné věci se rovněž odehrávaly v nedalekém areálu firmy Philip Morris ČR a.s. Kromě citlivé obnovy Santiniho schodiště v konventu, kde proběhla výměna schodnic za dubové, doplnění štukových prvků vřetene a kovového zábradlí, započala první etapa obnovy střech na budově mohutného trojpodlažného *konventu*, resp. *Santiniho věže*. Vážně napadená konstrukce krovu, datovaná do let 1716–1718, byla obnovena při použití celodřevěných spojů a měděnou krytinu nahradila nová, s uměle vytvořenou ušlechtilou patinou, dovezená z Finska.

V *Nových Dvorech* byla dokončena obnova fasád *kostela sv. Anny* včetně barevného nátěru ve dvou odstínech okru, doloženého v podstřeší spojovacího krčku. Také na *Kaňku* pokračovala další fáze obnovy fasád *kostela sv. Vavřince*, a to v partii presbyteria, v koncepci určené minulou etapou.

PhDr. Aleš Pospíšil

#### Správní obvod obce Kutná Hora (stavební úřad Uhlířské Janovice a Zbraslavice)

V rámci další etapy obnovy poutního *kostela sv. Anny* v *Sudějově* pokračovala oprava severovýchodní zvonice. Znovu byly vytaženy profily říms i hlavic pilastrů s tím, že práce nebyly dokončeny a pokračovat se bude až v příštím roce. Velmi zdařilou se jeví rekonstrukce *kaple* nad pramenem před poutním areálem. Pod hladkou fasádou se podařilo najít stopy pásové rustiky s klenáky nad vstupním a okenními otvory. Došlo tak k rehabilitaci fasády a oživení vnějšího výrazu kaple.

Ve *Zbraslavicích* proběhla sanace spodních částí vnitřních omítek *kostela sv. Vavřince*. Rovněž proběhla rekonstrukce zámku, který byl v minulosti částečně přestavěn na pivovar. Rekonstrukce se týkala právě prostor s bývalým pivovarským provozem, obnoven byl minipivovar.

Mgr. Martin Jedlička

#### Okres Mělník

##### Správní obvod obce Mělník

K nejvýznamnějším stavebním akcím na území MPZ *Mělník* patřila třetí etapa statického zajištění a restaurování výmalby klenby *kostela sv. Petra a Pavla*.

U *kostela sv. Ludmily* došlo k nátěru šindelové krytiny na zvonici a projekčně byly připraveny práce na odstranění vzliňající vlhkosti u kostela. K nejvýznamnějším opravám fasád měšťanských domů patřila celková obnova uliční fasády domu čp. 25 v ulici *Svatováclavská*. Druhá obdobná revitalizace fasády se stříkanou hrubozrnnou omítkou, proběhla v ulici *Legionářů čp. 70*. Na objektu v neobarokním stylu byla celoplošně odstraněna hrubozrnná omítka, podařilo se zachovat původní profilaci říms a pilastrů a pomoci starších fotografií bylo doplněno členění na parapetech a suprafenestrách. Velká pozornost byla věnována výběru vhodné barevnosti a celkově se tato



*Mělník, dům čp. 25 před a po obnově v roce 2015. Secesní dům čp. 25 patří mezi mělnické domy s nejlépe dochovaným průčelím: a – stav před opravou; b – při opravě průčelí, které předcházela obnova krytiny, se podařilo fasádu očistit, tvarově kvalitně opravit a opatřit novým nátěrem včetně vrat (foto A. Burešová).*

obnova dočkala velmi kladné odezvy. Bylo to také díky firmě Šikner a majiteli objektu, kteří k opravě přistupovali velmi zodpovědně a inovativně. Ve stavební etapě 2016 se bude pokračovat s obnovou vstupního portálu, který má nejsložitější profilaci. Na *vile čp. 210*, která je zvaná podle stavebníka a mělnického starosty JUDr. Františka Valiny – Valinova, došlo k výměně oken dle velmi kvalitně připravené projektové dokumentace. Firma splnila všechny požadavky a zachovala původní členění oken včetně unikátního způsobu otevírání.

Projekčně byla připravena obnova chátrajícího areálu *brobní kaple Lobkowiczů v Hoříně*. Dále došlo k mnoha stavebním úpravám rodinných a bytových domů, převážně drobnějšího charakteru.

K nejvýznamnější stavebním akcím na území správního obvodu *Mělník* byla obnova další části fasády kostela *Narození Panny Marie v Klech – Záboří* a dokončení nátěru věže a soklu *kostela v Lužci nad Vltavou*. V *Řepíně* byla opravena další část fasády *kostela Panny Marie Vítězné, v Čechelicích* bylo obnoveno jižní průčelí *kostela sv. Havla* a v *Liběchově* došlo k obnově tří výklenkových kapliček na křížové cestě.

Ing. Alexandra Burešová

Na území MPZ *Mšeno* byla v realizována řada dílčích oprav jednotlivých domů. Převážně se jednalo o výměny střešních krytin, okenních výplní a obnovy fasád. Mezi nimi vyniklo několik větších akcí s významným dopadem na celkový vzhled města. Jednalo se zejména o dokončení celkové obnovy a adaptace domu čp. 31 na náměstí *Míru*, které je centrem MPZ. Tento nárožní dům, obrácený do hlavního náměstí a současně do ulice *Na Skaličkách*, byl adaptován pro potřeby zdravotního střediska. Podstatné bylo zejména nahrazení velkých hliníkových

výkladců v přízemí okny v původním formátu a řazení. Rovněž fasáda byla rehabilitována podle původního stavu včetně barevného řešení.

Podstatnou stavební obnovou prošla také sousední budova sokolovny. Práce zahájené na podzim předchozího roku byly dokončeny v jarních měsících. Zahrnovaly jak částečné zateplení budovy na straně do dvora, tak zejména nahrazení nevhodných velkoplošných okenních výplní z luxfer dřevěnými okny s členěním odpovídajícím charakteru stavby. V hlavním sále objektu, který slouží současně jako tělocvična i hlavní společenský sál města, byla nahrazena parketová podlaha napadená houbou opět dřevěnými parketami, byla provedena výměna osvětlení a novodobých obkladů stěn. Rovněž původní, centrálně umístěný prvek – ozdobná mřížka větracího průduchu ve stropě – byla podrobena kompletnímu restaurátorskému zásahu.

Na budově městských lázní, významné památce postavené ve stylu art-deco, byla dokončena celková výměna plechové střešní krytiny.

Velmi pozitivní vliv na vzhled centra města měla rovněž velmi zdařilá obnova fasády na domě čp. 143 v Masarykově ulici, stejně jako obnova fasády na domě čp. 34 na náměstí Míru. Jde o první akce finančně podpořené z nového dotačního městského programu (Fond regenerace), zřízeného vedením města na podporu obnovy významných objektů, které nejsou prohlášenými památkami.

*Mg. Jana Berková*

#### **Správní obvod obce Kralupy nad Vltavou**

Na území správního obvodu *Kralupy nad Vltavou* byla provedena obnova *mýtného domku*, který je součástí železobetonového mostu TGM, postaveného podle návrhu Jarolíma Farského a Františka Krohy v letech 1926–1928. Mýtný domek byl přestavěn na turistické a informační centrum. Projekčně byla připravena revitalizace ploch kolem *kostela Nanebevzetí Panny Marie a sv. Václava*.

V *Minicích* byla po menší úpravě obnovena profilace vjezdové brány u fary a byla provedena obnova schodiště u *kostela sv. Jakuba Většího*. Ve *Chvatěrubech* proběhla další etapa konzervace, konsolidace a statického zajištění zbytků zříceniny *zámku* v jihovýchodní části. Ve *Vepřku* došlo ke statickému zajištění a provedení nových základů části *zdiva zvonice*.



*Liběchov (okres Mělník), obnovená křížová cesta. Barokní křížová cesta s kapličkami, vedoucí kdysi pastvinou poblíž vinic ke kostelu sv. Duchy, patří k pozoruhodným památkám Liběchova. V roce 2015 byla realizována obnova tří kapliček. Jak je vidět, kvalitně obnovené kapličky plně slouží svému účelu (foto A. Burešová).*



*Mšeno (okres Mělník), náměstí Míru čp. 31. Dům z roku 1904 měl narušeno hlavní průčelí kovovými výkladci z 2. poloviny 20. století. V rámci celkové obnovy domu, realizované v souvislosti se změnou využití na zdravotní zařízení, byl obnoven tradiční výraz stavby, která dnes velmi pozitivně dotváří západní stranu náměstí památkové zóny (foto J. Berková).*



*Mšeno (okres Mělník), Mělnická ulice čp. 143. Velmi zdařilá obnova fasády městského domu je příkladem soukromé iniciativy vlastníka, podpořené dotačním fondem města Mšena pro podporu obnovy hodnotných památkově nechráněných staveb na území MPZ (foto J. Berková).*

Stavební činnost na území POP *Veltrusy* se zaměřovala především na výstavbu a projednávání drobných novostaveb rodinných domů v lokalitě na východním okraji města, bývalou polnost, zčásti již zastavěnou obdobnými rodinnými domy.

*Ing. Alexandra Burešová*

#### **Správní obvod obce Neratovice**

Na území MPZ *Kostelec nad Labem* patřila k časově nejnovější obnově fasády *kostela sv. Víta* včetně sanace trhlín. Jednalo se o severní předstín a část presbytáře, jehož stav si vyžadoval sanaci trhlín systémem helifix. Dále byla provedena revize střechy a klempířských prvků kostela. Další stavební činnost v rámci MPZ *Kostelec nad Labem* se zaměřovala především na drobné opravy objektů, zejména rodinných domů. Projekčně byla připravena výměna části chodníků v centru MPZ.



V obvodu obce *Neratovice* probíhala první etapa obnovy ohradní zdi *kostela Nanebevzetí Panny Marie a sv. Václava v Neratovicích – Lobkovicích*. Velkou pozornost si zasloužila výměna střechy na *faře v Kojeticích* – byt byly práce provedeny velmi zkušenou firmou, došlo k neočekávaným komplikacím spojeným se špatnou pokládkou krytiny, a bylo tak nutné krytinu ve velké míře přeložit.

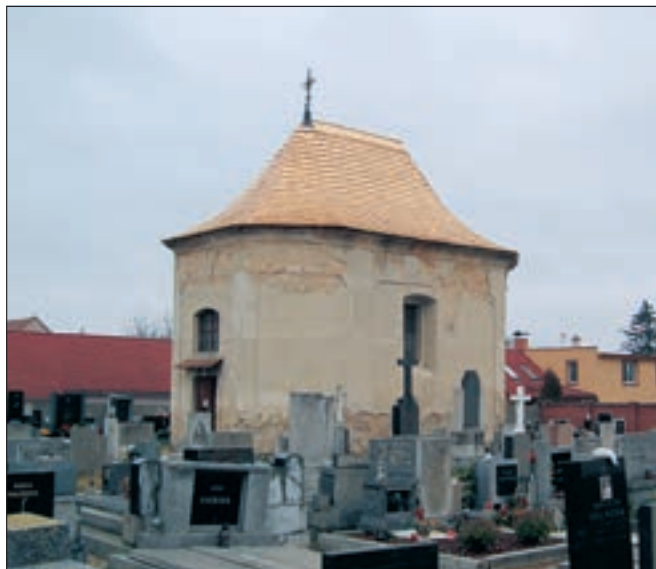
*Ing. Alexandra Burešová*

## Okres Mladá Boleslav

### *Správní obvod obce Mladá Boleslav (část 1)*

V MPZ *Mladá Boleslav* proběhlo v roce 2015 jen několik akcí spíše drobnějšího rozsahu, například se prováděl barevný nátěr u několika památek. Šlo jednak o *kostel sv. Bonaventury* s přílehlým klášterem, a podobně tomu bylo i u schodištní věže *radnice čp. 69*, která je také zapsanou kulturní památkou. Časový odstup více než 20 let umožnil posoudit stav a bylo možné konstatovat, že poslední nátěr danou část památky spíše poškozují. Rovněž u kamenných ostění oken došlo působením v minulosti nevhodně zvolených, patrně silikonových, nátěrů k uzavření povrchu kamene, takže nátěr vytvářel lokálně strupovité útvary a docházelo k hloubkovému poškozování kamene. Investor nesouhlasil s provedením laboratorního průzkumu, který by přispěl k upřesnění dalších vhodných postupů ošetření kamene a stanovil by vhodné metody případného sejmutí stávajícího nevhodného nátěru. Rovněž postupy navrhované zkušeným a osvědčeným kameníkem investor odmítl s ohledem na časovou a finanční náročnost. Nakonec bylo tedy pouze jedno ostění v přízemí zpevněno etylsilikátem s vyplněním prasklin a plocha fasády byla opatřena krycím nátěrem, který byl kompatibilní s podkladovou plochou novodobého nátěru.

Také u domu *čp. 77* – bývalé tiskárny *Českých bratří* – byl prováděn pouze povrchový nátěr fasády a v souvislosti s celkovou opravou všech průčelí domu byly doplněny i chybějící partie omítek pod střechou s vystupujícími záhlavími trámů, proveden byl i nátěr okenních výplní. Stejně jako v předchozím roce i v roce 2015 měly dobrou úroveň všechny truhlářské práce v rámci další etapy repase oken přízemí sokolovny – památky z počátku 20. století.



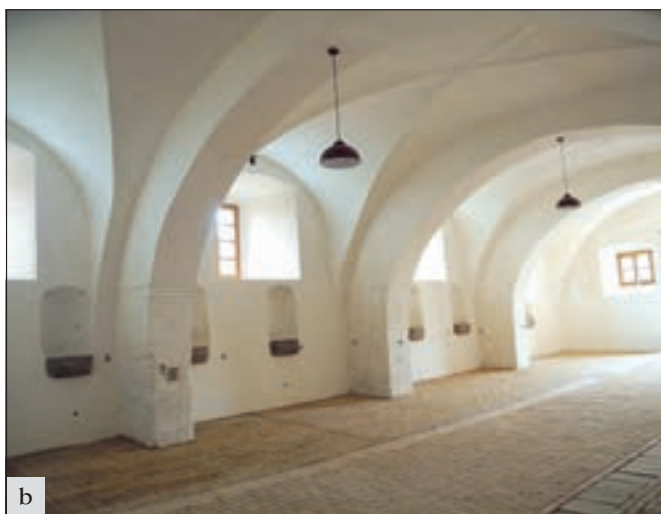
*Rejštice (okres Mladá Boleslav), kaple sv. Jiljí po obnově střechy. V roce 2015 se podařilo opravit chátrající střechu kaple. Po důkladné opravě narušené krovové konstrukce byl položen štípaný šindel (foto D. Linhartová).*

Jako velmi zdařilou lze pak hodnotit celkovou opravu fasády se snahou o rehabilitaci původního vzhledu u dvou památkově hodnotných objektů v zóně. Prvním případem je objekt *Starofarní čp. 132*, kde se na základě historické fotografie z roku 1941 a využití analogie objektů shodného období v Mladé Boleslavi podařilo částečně obnovit původní vzhled průčelí uliční fasády. Podobným způsobem byly řešeny i fasády domu *čp. 124 ve Vodkové ulici*. Zde se navíc řešila kombinace hladké a strukturované omítky ve stylu geometrické secese a výsledný nátěr spolu s kopiemi či repasí původních okenních a dveřních dopadly velmi úspěšně.

V rámci ochranného pásma *Kosmonosy* byla v roce 2015 prováděna úprava interiérů přízemních místností bývalé správní budovy hospodářského dvora. Práce zde spočívaly hlavně v opravě podlah a omítek, dále byly osazeny repliky původních okenních výplní s vnějším křídlům špaletového okna osazeným v líci průčelní fasády. Rovněž na kosmonoském *záмку* byly



*Bělá pod Bezdězem (okres Mladá Boleslav), dům čp. 59: a – ráz ulice Tyršovy z podstatné míry utváří pozdně klasicistní zástavba z doby po požáru v roce 1858. K ní patří i dům čp. 59, jehož fasáda byla upravována ve 20. století a některými zásahy byla značně poškozena; b – v rámci celkové rekonstrukce objektu, která zahrnovala i opravu průčelí, se podařilo hlavní závady odstranit. Vstup byl obnoven v původním tvaru s nově odhaleným pískovcovým ostěním, trojdílné okno bylo nabazeno výkladcem prodejny a zrušen byl nepůvodní horizontální pás v omítce mezi okny patra. Obnoveny byly profilace obou říms a pískovcové desky soklu. Podstatnou součástí celkového vzhledu fasády jsou ven otvíravá šestitabulková okna osazená mělce za lícem fasády, která byla nabazena poměrně dobrými replikami. Právě zachování tohoto typu oken je z pohledu uživatelského vždy problematické. Při opravě této zdánlivě jednoduché fasády bylo zachováno vše podstatné a odmyslíme-li si nepřilíš vkusně řešené reklamní tabule, můžeme ji v rámci památkové zóny považovat za dobrý příklad přístupu k obnově (foto E. Vyletová).*



**Benátky nad Jizerou (okres Mladá Boleslav): a – objekt bývalé konírny v areálu zámku byl dlouhodobě neudržovaný s poškozenými konstrukcemi v důsledku pronikající vlhkosti z terénu; b – pohled do interiéru po obnově. Při obnově byly respektovány prvky původního vybavení, žlaby ve stěnách i kanálky v podlaže kryté dřevěnými deskami (foto E. Vyletová).**

upravovány pouze interiéry, a to v mezaninu severního křídla v souvislosti se změnou původní bytu školníka pro účely školní družiny. Kromě toho proběhla v prvním patře severního a západního křídla zámku rekonstrukce toalet bez zásahů do původních konstrukcí.

Na bývalém dobrovickém panství se v roce 2015 dokončovala komplexní oprava fasád zámku v *Luštěnicích* včetně drobných korektur poškozené nebo předchozími úpravami nepřesné profilace štukatérské výzdoby a ve finále byla provedena aplikace modifikovaného vápenného nátěru. Důležitá byla pak také oprava barokního krovu nad středovou částí zámku, kde došlo k protézování několika velmi narušených částí. Ze sakrálních staveb na tomto území se řešila další etapa opravy havarijního stavu krovu v *kostele sv. Anny v Týnci*, tentokrát byl opraven krůvek z 19. stol. nad sakristií, a dále barokní krov nad částí severní strany presbytáře.

V *Sýčíně u kostela sv. Václava* byla dokončena poslední etapa zajištění statiky západní věže. Při rozebírání nárožních kvádrů, které byly následně přezděny spolu s provedením nového stažení systémem Heli, došlo k nálezům – ve stěnách věže byly zachovány dřevěné kleštiny (táhla) a byly odebrány vzorky pro dendrodataci. Z dotací ORP byly použity finanční prostředky v *Luštěnicích u kostela sv. Martina*. Zde byla v závěru roku prováděna tesařská oprava poškozených prvků barokního kro-

vu, zejména vazných trámů a zhlaví krokví v severozápadním nároží lodi za věží kostela, a současně se zde nahrazovala poškozená bobrovka za novou.

Rovněž z ORP byl využit příspěvek na opravu další části střešní krytiny (bobrovky) nad *kostelem sv. Prokopa v Semčicích*. U hřbitovního *kostelíka sv. Jiljí v Rejšticích* bylo nutné kompletně odstranit dožilou novodobou šindelovou krytinu, následně byla nahrazena vhodným štípaným šindelem a došlo i k opravě několika zhlaví krokví. U *bývalé fary v Dobrovici* byla v rámci základního zajištění stavby opravena krytina (bobrovka) a doplněny funkční svody a okapy.

*Mgr. Dana Linbartová, Ph.D.*

### **Správní obvod obce Mladé Boleslavi (část 2)**

V *Bělé pod Bezdězem* pokračovala další etapa celkové obnovy *zámku*. V návaznosti na zahájenou obnovu vnějšího pláště spojovací chodby s kaplí probíhaly v letošním roce práce na jižním průčelí a závěru kaple, které zahrnovaly zejména restaurování sgrafitových omítek a pískovcových ostění oken. V areálu zámku byla obnovena výklenková kaple stojící při patě zámeckého návrší u hlavní příjezdové komunikace do města. Součástí návrhu bylo odvlhčení a statické zajištění proti vyklápení. Za kaplí vestavěnou do prudce se svažujícího terénu byla vytvořena větrací dutina s opěrnou zdí zajišťující současně svah. Obnoveny byly také vnitřní i vnější omítky. Důležitý význam má i průběžně prováděná konzervace jednotlivých úseků gotického opevnění. Hradební zeď navazující na jižní straně na Českou bránu byla zčásti v havarijním stavu s rozpadlým zdivem. Provedeny byly nezbytné konzervační práce s dozděním narušeného líce. Dozdívání bylo napojeno na strukturu navazujícího zdiva s respektováním řádek. Na korunu zdi byl osazen travnatý drn.

V kapli a sakristii *augustiniánského klášterního kostela* byly dokončeny práce související s realizací odvlhčovacích kanálků. Při stavebních pracích došlo k odhalení výběhu gotického klenebního žebra a nálezů několika gotických architektonických článků. V rámci operativního průzkumu byla provedena jejich dokumentace.

Z oprav objektů na území městské památkové zóny, které nejsou kulturními památkami, si zaslouží kladné hodnocení oprava průčelí domu *čp. 59 v ulici Tyršově*. Fasáda domu byla před opravou nejen ve značně zchátralém stavu, ale i poškozena nevhodnými novodobými zásahy. Ty se podařilo odstranit a současně zachovat podstatné prvky klasicistního výrazu fasády, k nimž patří zejména ven otvíraná šestitabulková okna. K částečné rehabilitaci vnějšího vzhledu budovy základní školy, jejíž novorenesanční fasáda byla v minulosti hrubě zjednodušena, přispěla náhrada zjednodušených oken za okna s členěním vycházejícím z původní podoby doložené archivní dokumentací.

V *Benátkách nad Jizerou* pokračovaly opravy objektů v zámeckém areálu. Dokončena byla obnova interiéru zámeckého *kostela Narození P. Marie*, jejíž součástí bylo restaurování architektonických článků původního cyriackého klášterního kostela z poloviny 14. století. Právě nové nálezy i restaurování v interiéru dochovaných gotických článků umožnily nově interpretovat a plně zhodnotit dosud nedocenený význam stavby. V letošním roce probíhaly dokončovací práce týkající se opravy a konzervace dlažeb, schodišťových stupňů, truhlářských výplní, výmalby a osvětlení. Kladně je třeba hodnotit i obnovu interiéru *bývalé konírny* v areálu zámku. Barokní objekt s úpravami ze závěru 19. století byl zchátralý, s poškozenými konstrukcemi v důsledku pronikající vlhkosti. Při obnově byly zachovány prvky původního vybavení – žlaby a kanálky v podlaže kryté dřevěnými deskami. Cihelná dlažba byla s ohledem na rozsah poškození vyměněna za novou.

Opravena byla barokní *výklenková kaplička* při silnici z Benátek na *Jiřice*.



V Březně pokračovaly práce na obnově střech *kostela sv. Václava*. Byla obnovena omítka na východním štítu lodi a položena nová krytina na presbytáři. V areálu zámku byla zahájena obnova barokního oplocení. Část oplocení byla v havarijním stavu a musela být přezděna. V *kostele v Horkách nad Jizerou* byla opravena část průčelí sakristie s oratoří.

V *kostele v Chotětově* pokračovala další etapa opravy střech, v letošním roce nad sakristií. Stav jinak nepřístupného krovu nad klenbou sakristie mohl být posouzen až po rozkrytí střechy. Bylo zjištěno, že krov je sestaven z druhotně použitých prvků. Vzhledem k rozsáhlému poškození bylo rozhodnuto o jeho výměně. Oprava byla příležitostí k dokumentaci nálezo-ové situace v podkroví sakristie včetně severní stěny presbytáře zakryté podstřeším. Součástí dokumentace bylo i provedení dendrochronologického průzkumu prvků krovu.

Ing. arch. Eva Vyletová

V areálu *zámku v Košátkách* pokračovala obnova dvora v předzámčí. Opravena byla část krovu nad kočárovou kolnou v severním křídle včetně položení pálených bobrovek. Na sýpce byla provedena I. etapa restaurátorské konzervace sgrafitové omítky na jižní fasádě.

Ing. Jan Žižka

### Správní obvod obce Mnichova Hradiště

Na území MPZ *Mnichova Hradiště* probíhaly běžné opravy týkající se výměny oken, krytin a fasád. Z nich si zaslouží pozornost oprava průčelí domu čp. 75. V rámci MPZ se jedná o jeden z mála objektů, který si zachoval v autentickém stavu historizující průčelí z konce 19. století včetně truhlářských prvků. Na části fasády byly však omítky zcela odloučené od podkladu a části chyběly. Obnova architektonických článků byla provedena odborně štukatérsky s přesným vytažením původních profilací. Zahájena byla oprava a restaurování vnějšího pláště *novogotické brobky*, jejíž součástí byla konzervace kamenných desek střechy s obnovou spárování.

V areálu *hospodářského dvora v Hněvousicích* pokračovaly práce na obnově a statickém zajištění kočárové kolny uprostřed



Březno (okres Mladá Boleslav), *kostel sv. Václava* v průběhu prací při obnově krytiny nad presbytářem (foto E. Vyletová).



Klášteř Hradiště nad Jizerou (okres Mladá Boleslav), *kostel Narození P. Marie*: a – tato mimořádně hodnotná stavba s raně gotickým portálem a cenným renesančním interiérem byla od 70. let 20. století opatřena pouze provizorní střechou; b – dokončená obnova krovu je základním předpokladem k její záchraně a budoucí rehabilitaci. Návrh obnovy krovu včetně tvaru vikýřů byl zpracován na základě historické plánové dokumentace a archivních fotografií (foto E. Vyletová).

dvora. V *Loukově* byla realizována další etapa obnovy novogotické *pobřežní kaple* přistavěné k závěru farního kostela v prudce se svažujícím terénu. Přístupové schodiště s kamennými zídkami muselo být rozebráno a znovu vyzděno s použitím původního materiálu. Na *faře v Dolní Krupě* probíhaly přípravné práce v interiéru pro umístění expozice. Jejich součástí byl restaurátorský průzkum omítek, který odhalil v místnostech patra dekorativní malbu. Byly provedeny elektrorozvody.

V *Klášteři Hradišti nad Jizerou* byla dokončena obnova střechy *kostela Narození Panny Marie* včetně položení krytiny z břidlicových šablon. Jedná se o první krok v záchraně této cenné památky s intaktně dochovaným renesančním interiérem, jehož výmalba byla právě v důsledku zatékání ohrožena. V *Březině* byla zahájena oprava střech kostela v části nad oratoří včetně položení nové krytiny z dřevěného šindele. Zahájená oprava krovu a stropu nad lodí *kostela v Kněžmostě* by měla být prvním krokem k postupné nápravě dnešního neutěšeného stavu. V *kostele v Solci* pokračovala obnova interiéru lodi. Na severní a západní stěně lodi byly doplněny chybějící omítky. Současně byl proveden operativní průzkum a dokumentace včetně dendrochronologického průzkumu dřevěných prvků, jejichž torza se kromě věže zachovala i v lodi.

Ing. arch. Eva Vyletová

**Správní obvod obce Lysá nad Labem**

V roce 2015 v obci *Čibadla* proběhla další etapa záchrany pozoruhodného *zámečku Bon Repos*, který ve druhém desetiletí 18. století založil hrabě F. A. Špork a do podoby šestikřídlého zámku stavebně upravil arcibiskup Antonín hrabě Příchovský v 70. letech 18. století. V letošním roce byly provozně dokončeny interiéry ve východním, jižním a spojovacím jižním křídle včetně sociálních zařízení a topení, kontinuálně probíhá odkrývání a retuše odhalených dekorativních nástěnných maleb v jednotlivých pokojích s doplňující plošnou výmalbou, což se týká i vstupní síně jižního křídla. Na jižním průčelí Staré chýše bylo dokončeno restaurování původně celoplošné freskové malby, přičemž ikonografie výjevů bude předmětem odborných diskuzí.

Na rozcestí směrem k zámku Bon Repos byla v *Čibadlech* realizována II. etapa obnovy fasád vrcholně barokní *kaple sv. Symeona Stylity*, jež je stavebně rovněž spjata s hrabětem F. A. Šporkem. Letošní etapa zahrnovala opravu omítek s architektonickým členěním v úseku mezi soklovou částí a kladím, přičemž po odstranění přilehlého terénu byla odhalena spodní část kaple včetně schodů a kamenného lemování, skrytá pod nánosy od první třetiny 20. století.

Zřejmě největší stavební akcí v ORP *Lysá nad Labem* byla obnova budovy *Muzea Bedřicha Hrozného* v centru města. Budova byla původně vystavěna jako ženský špitál sv. Alžběty v letech 1753–1754, stavebně spjata se šlechtickým rodem Sweerts-Šporků. Rekonstrukce řešila obnovu z hlediska architektonického, stavebního a provozního, přičemž primární muzeální a výstavní funkce zůstala zachována. Návštěvníkový provoz je nově směřován přes boční severozápadní bránu k jižnímu přisazenému schodišti, z boku s otevřenou plošinou pro kočárky a invalidy. Výstavní prostory jsou v celém přízemí, přičemž zázemí pro zaměstnance a depozitář jsou umístěny ve 2. NP. Z bouracích prací v přízemí bylo provedeno odstranění dvou novodobých přístavků ve vnitřním dvoře, odstranění zděné dělící příčky v severní části východního křídla a otevření zazdívek některých okenních a dveřních otvorů. Praskliny, místy dokonce rozestupy kleneb v přízemí byly staticky zajištěny stažením ocelovými táhly, paralelně bylo provedeno statické zajištění podesty balkonu na severním průčelí vnitřního dvora. S respektem ke stávajícím trasám byly obnoveny rozvody elektřiny, plynu, vody, kanalizace apod., pro celou budovu pak byla zřízena nová sociální zařízení. Dochované hodnotné historické dveřní výplně včetně kování a zárubní byly odborně repasovány, nehodnotné dveře z druhé poloviny 20. století byly nahrazeny historickými replikami kazetových dveří s dřevěnými zárubněmi. Všechny stávající okenní výplně kromě okna na vnitřní schodiště byly vyměněny za nové dřevěné v barvě slonové kosti, přičemž byla sjednocena jejich velikost. Při stavebních pracích byly nalezeny zajímavé historické konstrukce a prvky z doby výstavby objektu: například dvorní dvoukomorový příkladací otvor pod schodištěm, kterým se vytápěla severozápadní část budovy, náběh klenby černé kuchyně v prvním patře (dnes sociální zařízení), kamenná dlažba ve východním křídle (dnes samostatně adjustovaná) či kanalizační systém od vnitřního dvora přes zaniklé latríny v jižním křídle do klenuté jímky v zahradě. Po odborném průzkumu vnitřních omítek byly zakonzervovány zbytky dvou původních pozdně barokních malovaných oltářů Kryštofa Mikše v nárožních výklencích (severovýchodním a severozápadním), a dále byl zrestaurován úsek cca 60 m<sup>2</sup> celoplošné dekorativní malby z období druhého rokoka v severním křídle. V rámci obnovy fasád bylo původní architektonické členění všech průčelí štukatérsky opraveno, byly rekonstruovány destruované barokní podokenní římsy podle dochované situace v prvním patře severního průčelí. Stávající

silueta objektu byla doplněna o dva komíny a na vrchol střešního vikýře v severním průčelí byla doplněna kopie kamenné piniové šišky, jejíž fragment byl nalezen v komínovém sopouchu. Nová úprava jižní zahrady respektuje její původní dispozici s rozdělením na horní terasu a na spodní zahradu. Tarasní zeď z vápenopískových cihel byla obnovena v totožném materiálu včetně schodiště s nízkým dvouobloukovým zábradlím a s vytočenými volutovými konci. Ve spodní zahradě na něj naváže mlatová cesta směrem na západ a na jihozápad, kde svou dispozici mění na obchozí uzavřený čtverec se skupinou devíti vysokokmenných jabloní. Z náleží v zahradě je nutné vyždvihnout původní systém přelévání vody ze studny přes nátokovou kamennou desku a kamenná korýtka do obdélné nádrže, jež je nyní prezentován na stejném místě, a to navíc s přechodovým dubovým korýtkem u pumpy.

Na Zámeckém vrchu v *Lysé nad Labem* byla letos dokončena revitalizace teras pod budovou *bývalého kláštera bosých augustiniánů čp. 6*. Staticky narušená lícová zeď západní poloviny střední terasy z režných vápenopískových cihel byla částečně odstraněna a stala se součástí nové lité opěrné zdi s novým lícem, opět z pohledových vápenopískových cihel. Součástí prací byla dále výstavba nových schodišť na ploše střední a dolní terasy (z cihel a s kamennými stupni) a nízkých opěrných zídek z nasucho kladeného opukového kamene, rovněž byly opraveny boční ohradní zdi, jejichž líc je omítaný a natíraný. Na korunu svislých konstrukcí byly kromě opukových zídek položeny kamenné desky, celá stavba pak byla doplněna o nové kované prvky – dvě dvoukřídlé vjezdové brány a dvě jednokřídlé branky. Práce byly zatím realizovány bez nové výsadby.



*Lysá nad Labem (okres Nymburk), Muzeum B. Hrozného: a – pohled na zrekonstruované jižní průčelí ze zahrady. V interiéru v jižním křídle byla po sondážním průzkumu odhalena nástěnná dekorativní malba, jenž byla následně zakonzervována, byly vyplněny praskliny, zaretušována a zrekonstruovány její chybějící části; b – rekonstruovaný rostlinný dekor přes šablonu (foto E. Zápalková).*



Na zámku v *Lysé nad Labem* proběhla III. etapa opravy podlah v interiéru, konkrétně ve velkém sále ve druhém patře severního křídla a v přilehlém salonu. Vzhledem ke stávající funkci zámku (domov pro seniory) bylo opět zvoleno konzervační řešení, kdy po sejmutí všech stávajících vrstev PVC byla ponechána hrubá podlaha a na ně položeny OSB desky se zátěžovým PVC.

V *Lysé nad Labem* byla také dokončena rekonstrukce *bývalého zájezdního hostince čp. 177*, a to začištěním střední chodby v prvním patře a v přízemí kvalitním restaurováním barokních dveří s dřevěným jádrem a pobíjených plechem. Již čtvrtou etapou probíhají dílčí práce na rekonstrukci *Beniesovy vily čp. 147 v Lysé nad Labem – Litoli* z let 1912–1913, která po architektonické stránce reprezentuje dekorativní kubismus. V letošním roce pokračovala rekonstrukce rovné střechy včetně přilehlých zaatikových žlabů, a to v její severní partii.

*Mgr. Eva Zápalková*

### **Správní obvod obce Nymburk**

Na území MPZ *Nymburk* se k nejvýznamnějším stavebním akcím roku 2015 jednoznačně řadí rekonstrukce sklepů pod budovou *radnice čp. 163*, které měly být přestavěny na výstavní prostory. Akce, která se zpočátku neobešla bez komplikací, vyústila v uspokojivé řešení prostor s cihelnou dlažbou, pohledovým zdívkem valených kleneb a systémem provětrávaných podlah. Šetrně byl instalován i systém osvětlení tak, aby autentický prostor renesančních sklepů byl narušen co nejméně. Firma projevovala vstřícnost a všechny požadavky ze strany památkové péče se snažila plnit včas a uspokojivě. Zcela optimistické není, že stačila instalace klapek s čidly a celý prostor by z hlediska tepelného klimatu působil ještě lépe.

Rekonstrukcí prošlo i několik domů v Dlouhé třídě, jež se snaží zachovávat charakter přízemních objektů bez výrazného narušování střešní krajiny vikýři či velkými střešními okny. Uspokojivě byla dokončena přestavba *stodoly na Malých Válech* a projekčně byla připravena přestavba sousedního objektu. Novou fasádu získal objekt v *Soudní ulici čp. 19*, v *Tyršově čp. 173 a v ulici Boleslavská čp. 134*. K nejvýraznějším úpravám došlo na objektu čp. 80 v *ulici Na Rejdišti*. Jedná se o mohutný nárožní bytový dům s množstvím tektonických prvků na fasádě postavený koncem 19. století. Směrem do ulice Palackého třída bylo nutno toto členění doplnit.

Na území správního obvodu *Nymburk* proběhla III. etapa výměny střešní krytiny s částečnou výměnou poškozených prvků krovu na *kostele sv. Vavřince v Chlebech*. Další stavební práce proběhly na *kostele sv. Bartoloměje v Kostomlatech nad Labem*, kde došlo k opravě další části střešní krytiny včetně některých prvků krovu. Byla realizována další etapa obnovy *kostela sv. Apolináře v Sadské*, kde byla provedena oprava a nátěr jižní fasády. Na *zámku v Křinci* byla provedena výměna další části střešní krytiny.

*Ing. Alexandra Burešová*

Ve VPR *Bošín* byla po dlouhých přípravách zahájena obnova střech kostela Nanebevzetí Panny Marie. V první etapa byla zaměřena na obnovu střechy věže. Vážně poškozený krov helmice byl bez sejmutí lokálně protézován, dožilé prvky byly nahrazeny kopiemi. Tesařská oprava byla provedena ve vysoké kvalitě. V následujícím roce by měla obnova helmice pokračovat položením břidlicové krytiny. Původně gotická stavba kostela, která prošla výraznou barokní přestavbou je jednou z charakteristických dominant VPR. Postupná obnova povede k zásadnímu zhodnocení nejen vlastní stavby, ale také celého plošně chráněného sídla včetně pohledů z extravilánu a dálkových pohledů.

*Mgr. Markéta Hanzlíková*



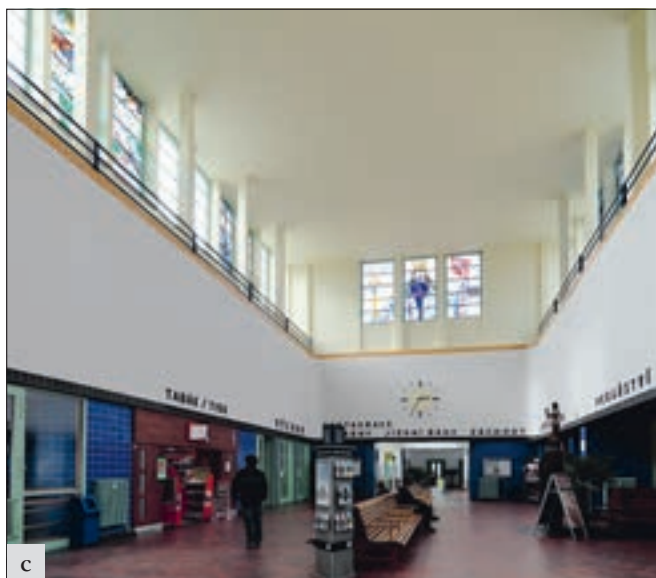
*Nymburk, dům čp. 80. Obnova fasády objektu čp. 80 v ulici Na Rejdišti proběhla velmi kvalitně a bez jakýchkoli komplikací. Firma se zkušenostmi s opravou kulturních památek provedla revizi fasády a zaměření nesoudržných prvků v části do ulice Na Rejdišti, kde se zachovala kompaktně bohatá štuková výzdoba, byť ve velmi nesoudržném stavu. V maximálním množství byly tyto prvky obnoveny, případně doplněny přesnými dílenskými kopiemi. Obdobně bylo postupováno na druhé, téměř zničené fasádě, která byla rekonstruována podle archivních fotografií. Firma nejdříve zhotovila papírové šablony v měřítku 1 : 1, které byly na fasádě odsouhlaseny, pak byly všechny prvky vyrobeny dílensky, tak jak je zachytily obrázky. Není obvyklé, že by takto rozsáhlá a složitá rekonstrukce probíhala bez problémů a rychle jako na tomto objektu. Výběr odstínu fasády se opíral o průzkum fasády z lešení, kdy byl nalezen zelený monochromní nátěr, který odpovídal i požadavkům majitele objektu (foto A. Burešová).*



### **Správní obvod obce Poděbrady**

V první polovině roku pokračovaly v MPZ, v části Poděbrady II, úpravy a přestavby rodinných domů – nejvíce žádostí se týkalo výměny oken. Nejrozsáhlejší stavbou byla v minulém roce rekonstrukce KP *nádraží Poděbrady*.

Nová budova poděbradského nádraží podle projektu arch. ing. Krcha byla jako první funkcionalistická dopravní stavba slavnostně otevřena 29. července 1931. Soudobý tisk vyzdvihuje její kvality těmito slovy: „Čistotou novoty, leskem kovů a harmonií tónů uvnitř i úbělem svítící fasády zvenčí vévodí majestátně a účelně postavená budova jako dominující ukončení širokého bulváru lázeňské promenády, pokračující až do středu města ...“ (Lázeňský zpravodaj č. 2/1931, zkráceno). Od doby otevření nádraží se za více než 80 let mnohé změnilo (kvalitně postavená budova byla doplněna o nové technické vybavení, byly zjednodušeny některé části řešení), ale většina původních detailů se zachovala. Pro své kvality a ojedinělé řešení bylo nádraží 2. 12. 2010 prohlášeno MK kulturní památkou pod r. č. 104147. Cílem rekonstrukce, započaté koncem roku 2014, byla obnova budovy se zachováním a restaurováním všech původních materiálů a prvků. Při obnově fasády byla průzkumem ověřena původní světle zelená barva, omítky byly z větší části intaktní, pouze u dodatečně přistavěného křídla vedle restaurace bylo třeba provést nové, a to ve stejné struktuře a materiálu. Na oknech byla z vnější strany tmavě zelená barva, z vnitřní světle zelená – podle původního barevného řešení. Vstupní i vnitřní dveře byly restaurovány do původního stavu. Vnitřní hala je do výše prvního podlaží obložena kobaltově modrými keramickými obklady. Jejich doplnění v místech, kde byly poškozeny nešetrnými zásahy, se ukázalo velkým problémem, ale díky pochopení dodavatele i investora byly chybějící obklady vyrobeny na zakázku, stejně jako chybějící dlažba haly. Některé dříve provedené zásahy již byly nevratné, např. nové pokladny a vestavba nových obchodů do nádražní haly. Snahou rekonstrukce bylo odstranit alespoň přebytečné reklamní nápisy a zařízení a obnovit a doplnit původní značení. Byla restaurována i původní dlouhá lavice v hale, ovšem vzhledem k současným problémům s ostrahou na železnici musela být vloženými madly rozdělena na menší úseky. Navráceny do původní světle zelené barvy byly i radiátory. Za velký úspěch lze pokládat obnovu přímého osvětlení spojovací chodby k restauraci. Ve stropě byl znovu zprovozněn původní světlík a vyčištěn prosklený podhled. Část prostor u restaurace ještě čeká na své nové využití. U nástupiště, navazujícího na budovu, byl v původní barevnosti obnoven podhled a na konstrukci byl použit původní tmavě zelený nátěr. Podařilo se i doplnit původní na-



*Poděbrady (okres Nymburk), nádraží po obnově: a – průčelí nádražní haly má obnovenou fasádu v původní světle zelené barvě s tmavě zelenými kovovými konstrukčními prvky a okny, obnovený je i vlajkový stožár a jeho uchycení, orientační šipka ukazující směr do města a nové osvětlení opravené předsunutě pergoly; b – obdobně byla obnovená fasáda bytového domu pro drážní zaměstnance; c – úspěšně byla rovněž realizována obnova interiéru odbavovací haly, především byla rekonstruována výmalba podle nalezených původních odstínů, doplněny obklady se spárováním, dlažba, nápisy a hodiny. Radiátory jsou natřeny ve stejné světlezelené barvě jako vnitřní dveře (foto E. Kosoová).*

rušenou dlažbu nástupiště díky nálezu zbylé dlažby na zanedbaném dvorku. Dodatečně byl obložen novodobý vstup do podchodu keramickým obkladem shodným s obložením nádražní budovy. Poněkud složité bylo zjištění vlastníků nefunkčních rozvodů, aby bylo možno opravit i fasádu z nástupiště. Ještě zbývá dorešit a doplnit zeleň u nástupiště. V nádražní hale jsou na horním ochozu truhlíky, ve kterých byly podle původní fotodokumentace převísle rostliny. Podle investora by měly být doplněny v jarních měsících. Zatím je zeleň v hale zastoupena mobilními květináči. Na dokončenou rekonstrukci nádražní budovy navázala oprava bytového objektu, kde byly použity stejné technologie opravy fasády, opravena a částečně vyměněna okna. Stěna ze skleněných tvárníc osvětlující schodiště musela být, vzhledem ke svému poškození, vyměněna za novou ze skleněných tvárníc vyzděných na minimální spáru, takže si objekt ponechal svoji autentickou podobu.





**Bošín (okres Nymburk), kostel Nanebevzetí Panny Marie – detail výměny a doplnění dožilých prvků krovu helmice (foto M. Hanzlíková).**

Na území správního obvodu *Poděbrady* měla pokračovat oprava barokního krovu *kostela v Dymokurech*. Oprava nebyla pro neakceptovatelnost záměrů dodavatele provedena. V *Čiňněvsi* byl projednáván záměr opravy *obradní zdi kostela*, včetně výklenkových kaplí. V *Libici*, na území *archeologické památky* byla řešena ve spolupráci s archeology možnost demolice objektu a výstavby nového. Podobná problematika byla řešena i ve *Vlkově pod Oškobrhem* na území kulturní památky *ZSO Oškobrhy* (ev. č. 26582/2-1980) na ploše zaniklé středověké vsi.

*Ing. arch. Eva Kosová*

V poslední čtvrtině roku také proběhla první etapa obnovy ohradní a opěrné zdi hřbitova kolem *kostela Nanebevzetí Panny Marie v Chroustově*. Té hrozilo ve střední části jižně od kostela vyvalení, a to především vlivem zavlhčení a prorůstajících kořenů stromů. Poškozená část zdi, vystavěná z pískovce a opuky, byla rozebrána, jednotlivé pískovcové bloky byly očíslovány a uloženy k opětovnému použití. Poté byla provedena nová opěrná zeď ze železobetonu, která bude v další etapě zakryta obnoveným lícem zdi z pískovcových kvádrů. Toto poměrně razantní řešení bylo použito s ohledem na předchozí dobré výsledky na jiných místech, ovšem pouze čas ukáže, zda bylo i v tomto případě přínosem pro obnovovanou památku.

*Mgr. Alžběta Jankulíková*

***Správní obvod obce Poděbrady – město Poděbrady, MPZ: Město Poděbrady, historické jádro a část východně od náměstí T. G. Masaryka***

Město Poděbrady je pozoruhodné nejen svým historickým jádrem s dominantou hradu, gotického kostela Povýšení sv. Kříže a Jiřího náměstí, ale též velkou lázeňskou čtvrtí, postavenou převážně během 20.–30. let 20. století po nálezů minerálních pramenů.

Ze závažných akcí celý rok intenzivně probíhala a byla prakticky dokončena v roce 2014 zahájená, dlouho připravovaná celková rekonstrukce původně renesančního, barokně a v 19. století přestavěného domu čp. 41 na Jiřího náměstí – *městské knihovny* (bývalé radnice), která je kulturní památkou.

Na *zámku* byla během léta provedena celková rekonstrukce ústředního vytápění včetně nové plynové kotelny ve všech křídlech objektu, dále bylo dokončeno nové vnější dřevěné schodiště z nábřeží na jižní terasu a opravena opěrná zeď.

Byla provedena celková oprava exteriérů i interiérů *hotelu Libenský* na hlavní lázeňské kolonádě – náměstí T. G. Masaryka.

Na Jiřího náměstí byly realizovány opravy a úpravy několika památek: původně renesančního, barokně a v 19. stol. přestavěného domu čp. 4/5 (přestavba 3. NP na podkrovní byt a úpravy obchodu v přízemí), dále kdysi renesančního, barokně přestavěného domu čp. 37 (nová okna, dveře, výkladce, fasáda, příprava opravy střechy a dvorní fasády), příprava obnovy zadní fasády a vnitřních úprav silně poničené bývalé novorenesanční *Občanské záložny* čp. 10, oprava fasády a interiérů původně renesančního domu čp. 34. Přípravena byla architektonická studie náročné výstavby multifunkčního objektu na rohu ulic Fügnerova a Lázeňská, dále vznikla obdobná studie a projekt pro územní rozhodnutí přístavby sklárny Bohemia, studie a projekt na opravu skladovacího objektu staré a výstavbu nové Sýpky v prostoru mezi dráhou a Sklárnou, příprava obnovy zajímavých romantických domů z roku 1925 – čp. 608 a 609 v ulici *Na Skupici*, příprava obnovy fasády funkcionalistického domu čp. 722 v Hakenově ulici a řada dalších drobnějších stavebních akcí.

*Ing. Michaela Glosová*

**Okres Praha-východ**

***Správní obvod Brandýs nad Labem***

V území MPZ *Brandýs nad Labem* bylo jednou z nejvýznamnějších akcí dokončení celkové obnovy vnějšího pláště *kostela Obrácení sv. Pavla*. V rámci poslední etapy bylo obnoveno západní průčelí kostela. Byly provedeny opravy omítek, architektonických článků, klempířských prvků, okenních výplní, restaurátorským způsobem bylo opraveno kamenné ostění vstupního portálu a okenních otvorů. Restaurátorský byl provedena též repase dveří do jižní předsíně a vstupu na kruchtu na jižním průčelí stavby. Kolem kostela byla dokončena oprava odvodňovacího kanálu, dále byl upraven terén kolem kostela včetně odvodňovacího kanálu. V rámci obnovy byl proveden restaurátorský průzkum omítek, který přinesl některé další důležité poznatky o stavebním vývoji průčelí.

K nejnáročnějším sanačním pracím v areálu brandýského *zámku* náleželo statické zajištění a celková obnova východního raně barokního zámeckého bastionu, který byl destruován po vydatných deštích. Byla realizována vnitřní zpevňující konstrukce, byl upraven povrch celého bastionu včetně horní pochodzí dlažby, po obvodu bastionu byly přistavěny nové zděné



***Panenské Břežany (okres Praha-východ), pohled na horní zámek. V roce 2015 probíhala první část rozsáhlé obnovy zámku, při které byla především obnovena mansardová střecha s komíny a okenní výplně (foto J. Žižka).***



**Brandýs nad Labem (okres Praha-východ), průčelí kostela Obrácení sv. Pavla. V rámci poslední etapy bylo obnoveno západní průčelí kostela. Byly provedeny opravy omítek, architektonických článků, klempířských prvků, okenních výplní, restaurátorským způsobem bylo opraveno kamenné ostění vstupního portálu a okenních otvorů. Restaurátorsky byla zhotovena repase dveří do jižní před síně a vstupu na kruchtu na jižním průčelí stavby. V rámci obnovy proběhl restaurátorský průzkum omítek, který přinesl některé další dílčí poznatky o stavebním vývoji průčelí (foto. P. Kroupa).**



**Brandýs nad Labem (okres Praha-východ), zámek – bastion. K nejnáročnějším sanačním pracím v areálu brandýského zámku náleželo statické zajištění a celková obnova východního raně barokního zámeckého bastionu, který byl destruován po vydatných deštích. Byla realizována vnitřní zpevňující konstrukce, byl upraven povrch celého bastionu včetně horní pochozí dlažby, po obvodu bastionu byly přistavěny nové zděné opěrné pilíře, do nichž byly vloženy části nosných konstrukcí stavby (foto P. Kroupa)**

opěrné pilíře, do nichž byly vloženy části nosných konstrukcí stavby. V areálu brandýského zámku byla provedena také dílčí obnova přízemí gotického dvouvěží v jeho východním křídle. Byla opravena a doplněna renesanční topinková dlažba, starší druhy dlažeb byly ohrazeny a opticky zpřístupněny pro návštěvníky hradu. Dále byla provedena repase okenních a dveřních výplní, statická sanace některých nosných částí přízemí a další práce.

V *Pražské ulici* byla dokončena celková obnova tohoto významného městského prostoru v Brandýse nad Labem, včetně všech povrchů, mobiliáře, zeleně atd. V rámci stavebních prací byl proveden archeologický průzkum odkrytých podzemních částí bývalého měšťanského  *pivovaru*.

V *ulici Na Potoce* byla provedena celková obnova povrchů. Dochované původní povrchy byly zachovány a doplněny vhodnou novou dlažbou. Byly opraveny chodníky a vysazena vhodná zeleň.

V *MPZ Stará Boleslav* byla realizována celková obnova krovu a střešní krytiny nad Vrábskou kaplí  *baziliky sv. Václava* – národní kulturní památky. U další národní kulturní památky se uskutečnila obnova další části severního bočního průčelí hlavní lodi včetně restaurování okenních vitrají.

V obou památkových zónách *Brandýs nad Labem* a *Stará Boleslav* byla opravena řada nemovitostí, které tvoří jejich prostředí a jsou součástí zón. Dále proběhly konzultace přípravy obnovy řady dalších objektů.

V *Panenských Břežanech* se pokračovalo v celkové obnově barokního  *horního zámku*. Byla provedena celková rekonstrukce krovu, byly odstraněny nevhodné dodatečné zásahy do krovu, byl obnoven původní mansardový krov se střešním pláštěm. Dále se započalo s kompletní vnitřní úpravou zámku. Byla provedena statická sanace dřevěných nosných konstrukcí, započalo se s opravou štukových novobarokních prvků, odkryté části barokních pekovaných omítek byly fixovány, odseparovány a budou překryty omítkami novými. Začalo se s náročnou celkovou obnovou vnějších omítek včetně štukatérských prvků a architektonického členění. Součástí všech adaptačních prací je provádění průběžného restaurátorského průzkumu všech historicky hodnotných částí objektu.

Na *bradě Jenštejn* byla dokončena oprava vstupní brány. Byla provedena sanace zdiva, obnova líců zdiva apod. Přípravována byla také obnova věže hradu. Na  *vyšehořovické tvrzi* proběhla další část obnovovacích prací, stejně tak jako na  *zámku v Pakoměřicích*. Drobné opravy proběhly v areálu  *zámku v Měšicích*, významně se pokročilo v celkové obnově  *zámku a tvrze v Odolené Vodě*.

### **Správní obvod Říčany**

V rámci *MPZ Kostelec nad Černými lesy* byla provedena řada dílčích stavebních úprav některých historicky méně významných objektů, které avšak doplňují prostředí této památkové zóny. Jde např. o dokončení celkové obnovy domu  *čp. 428*, který je součástí širšího areálu zámku apod. V průběhu roku 2015 byla v *MPZ Kostelec nad Černými lesy* uskutečněna i řada konzultací dílčích oprav nemovitostí v této památkové zóně.

V *MPZ Ondřejov* bylo provedeno několik dílčích stavebních úprav nemovitostí a konzultací k dalším plánovaným opravám, stejná činnost byla prováděna v ochranných pásmech  *Svatbín, Strábrná Skalice a Konojedy*.

Byla provedena celková obnova štítové části a věže  *kostela v Mnichovicích*. Jedná se o počátek celkové obnovy této významné barokní sakrální stavby. Dále se uskutečnila celková obnova krovu a střešní krytiny včetně statické sanace nad apsidou románské části  *kostela v Kostelci u Křížku* a celková obnova krovu a střešní krytiny východní části románského  *kostela v Hrusicích*.

JUDr. PhDr. Pavel Kroupa



## Okres Praha-západ

### Správní obvod obce Černošice

V tomto roce proběhla náročná sanace zámku a jeho širšího areálu v *Dolních Břežanech*, na kterou budou navazovat celkové rekonstrukční a adaptační práce. Tento čtyřkřídlý objekt se složitým stavebním vývojem byl ve druhé polovině 20. století využíván pro potřeby československé armády, jež do něj zanesla velké množství druhotných konstrukcí a prvků, (např. většina původně dřevěných podlah byla opatřena vrstvou betonu, a to včetně podkroví) po roce 1989 byl zase objekt postupně vykrádán, a to až do vyřešení restitučního řízení. Letošní etapa byla zahájena bouracími pracemi a v jejich průběhu bylo z hlediska památkové péče kontrolováno dodržování stanovených podmínek provádění na pravidelných kontrolních dnech tak, aby při nálezech jakýchkoli historických konstrukcí, prvků a jiných artefaktů nedošlo v žádném případě k jejich poškození. Při odstrojování objektu bylo v průběhu prací odhaleno množství nálezů z 19. století, ale také středověkého, pozdně renesančního a barokního původu. V jádru středověké vodní tvrze z poloviny 14. století se v severovýchodní nárožní místnosti v prvním patře nalezla protilehlá dvojice pozdně renesančních nik s malovanou šedou paspartou, přičemž ve výplni poškozenější z nich byly nalezeny fragmenty gotických profilovaných žebrových článků. Do počátku 17. století lze zařadit intaktně zachovaný malovaný záklopový strop mezi 2. NP a 3. NP, jenž byl předpokládán při předcházejícím průzkumu. Bohužel značně poškozené byly stejně datované malované stropy v severním křídle, které byly drasticky narušeny dřevomorkou. Mimoto byl strop v severovýchodním nároží silně prohořelý od přilehlého příkladacího otvoru, jemuž v dalším podlaží chyběl sopouch, a spaliny byly proto nelogicky odváděny do prostoru mezi stropem a podlahou. Nicméně z těchto konstrukcí byly vybrány nejzdravější a nejhodnotnější prvky, které budou konzervovány, restaurovány a v interiéru pak znovu uplatněny jako exponáty. Po restaurátorském průzkumu vnitřních omítek a barevných nátěrů byla dále v sondách odkryta malovaná renesanční archivolta původně půlkruhových oken v 2. NP v jihovýchodním



*Dolní Břežany (okres Praha-západ), zámek, nově odkrytý strop a malba. V tomto roce byly zahájeny stavební práce na obnově zámku, a to sanačními pracemi, jež zahrnovaly odstranění nevhodných a degradovaných konstrukcí a zařízení prvků zejména z 2. poloviny 20. století. Při této příležitosti byly odbaleny velmi hodnotné konstrukce a prvky ze starších vývojových fází objektu. V severovýchodní nárožní místnosti 2. NP byly odbaleny dvě renesanční vpadlé niky s šedou paspartou, přičemž ve vnitřní výplni právě z nich byly nalezeny dva fragmenty profilovaných žebrových článků – přípory, ostění (?) z předcházející gotické fáze dolnobřežanské vodní tvrze: a – v sousední místnosti v severním křídle byl mezi 2. NP a 3. NP zcela odbalen předpokládaný malovaný záklopový strop ze začátku 17. století. V jihovýchodním nároží byla objevena dvoupodlažní zámecká kaple, jenž byla asi v 1. polovině 19. století opatřena dekorativní výmalbou v rámci iluzivní architektury; b – na obrázku je detail medailonu v rozvilině s kalichem a hostií v provedení chiaroscuro (foto E. Zápalková).*



*Mníšek pod Brdy (okres Praha-západ), zámek. Pobled na východní partii zámeckého areálu po obnově úseku obradní a opěrné zdi, původní konstrukce se zřítla v květnu 2013 do prostoru amfiteátru u bývalého pivovaru. Šlo o úsek dlouhý cca 30 m a v proměnlivé výšce 5–8 m, původně z prosté zděné konstrukce ze smíšeného zdiva, založené v roce 1656 a později postupně zrušované, stav po obnově (foto E. Zápalková).*

nároží a fragment zřejmě barokního malovaného oltáře tamtéž. Pozdně barokní květinové a dekorativní malby byly nalezeny v celém zámku, stejně jako celoplošná výmalba z 19. století ve formě iluzivní architektury. V objektu byly dále otevřeny krby různých forem a stáří i s nálezem fragmentů historických listin, a také několik obslužných schodišť. V rámci prací byly na ploše bývalé zámecké zahrady odstraněny vojenské objekty a celý prostor vyčištěn.

Na *kostele sv. Jiljí v Libři* v tomto roce pokračovala oprava krovu a střešního pláště, a to druhou etapou zahrnující středověký polygonální presbytář. Krov pocházející z 19. století, napadený hnilobou a zčásti druhotně opravený příloškami, byl opraven systémem protézování tak, aby byl zachován původní tvar a spád střechy, krytina byla položena pálená bobrovková.

V *Jenči* dále postupovala oprava krovu a střešního pláště mansardové střechy poštovny a později úřadu c. k. pošty. Jde o původně barokní objekt, jenž byl ve 30. letech 20. století novobarokně přestavěn. V letošní etapě bylo dokončeno kvalitní protézování krovu a položení taškové krytiny na horní část střechy.



V osmiboké vrcholně barokní *kapli Nalezení sv. Kříže v Malých Čičovicích* byla letos provedena výměna dvou novodobých čtvercových oken, oprava přilehlých kamenných ostění a kovaných mříží a dále oprava vysokého profilovaného soklu v interiéru s obnovou plošné výmalby ze 70. let 20. století. Na stávající formě kamenných ostění je zajímavé, že svislé a vodorovné prvky do sebe příliš nezapadají, což zřejmě souvisí s radikální rekonstrukcí v letech 1908–1909, kdy měl objekt zcela propadlou Jehlancovou střechu a klenbu.

V *Mníšku pod Brdy* byla obnovena východní partie ohradní a opěrné zdi v areálu *zámku* s parkem, jež se zřítla v květnu 2013 do prostoru amfiteátru u bývalého pivovaru a od té doby byla jen provizorně zajištěna. Šlo o úsek dlouhý cca 30 m v proměnlivé výšce 5–8 m původně z prostě zděné konstrukce ze smíšeného zdiva. Nová konstrukce byla ovšem navržena systémově, aby zvládla nejen tlak zeminy, ale byl také zajištěn odvod dešťových a spodních vod. Rub nové konstrukce byl zhotoven z litého armovaného betonu, líc pak z původního kamenného materiálu, a to ve stejné skladbě a způsobu spárování jako tomu bylo před havárií. Na korunu nově vyzděného úseku ohradní zdi byla položena plná pálená cihla ve spádu.

V *Roztokách u Praby – Žalově, na akropoli Levý Hradec*, byla letos na *kostele sv. Klimenta*, jehož polygonální presbytář zdobí cenné nástěnné malby z 80. let 14. století, zahájena oprava krovu a výměna prežvové střešní krytiny. V průběhu prací bylo dbáno na to, aby nedošlo k nežádoucímu zatečení dešťové vody do rubu klenby presbytáře, krovová konstrukce byla opravena příložkováním, nad hlavní lodí z toho důvodu, že na vazné trámy zespodu přímo navazoval raně barokní stropní podhled se štukaturou, a zhlaví vazných trámů tudíž nebylo možné odstranit a nahradit systémem protézování.

V *Řevnicích* na pozdně barokním *kostele sv. Mořice* proběhla další dílčí etapa opravy vnějších fasád, ve *Středoklukách* byla na oválné *kapli sv. Kříže* z roku 1725 vyměněna prežvová krytina kladená přímo na rub klenby a v rozsahu poloviny střechy. Dále byla provedena lokální štukatérská oprava fasády lucerny a oprava jejích okenních výplní z šestihranů z čírého skla, spojovaných olověnými pásky. Kováný latinský kříž byl opraven a pozlacen.

V *Tursku* pokračovala obnova zájezdní *Nové hospody* čp. 9 z let 1719–1721, jenž nechal postavit rád křížovníků s červenou hvězdou, a to konkrétně obnovou bočního jihozápadního průčelí. Stejně jako v minulých letech byla po odstranění neprodyšných omítek provedena rehabilitace architektonického členění a aplikován nátěr na vápenné bázi ve dvojí barevnosti (střední zemitý okr a lomená bílá).

Mgr. Eva Zápalková

## Okres Příbram

### Správní obvod obce Dobříš

V anglickém parku *zámku Dobříš* pokračovala obnova zámecké vodárny. Byl vyčištěn zasypaný náhon a obnoveno klenuté zaústění do vodárny. Překvapením bylo, že materiálem profilované římsy nebyl vzhledem k novodobým úpravám terasy na střeše vodárny předpokládaný beton, ale žula. Při obnově fasády byly nalezeny zazdívky oken. Při otevření jednoho zcela a jednoho zpola zazděného okna byla nalezena dochovaná ostění z cihelných tvarovek. Na zámku proběhla další etapa výměny břidlicové střešní krytiny.

Ke zkvalitnění jižní fronty Mírového náměstí přispěla obnova průčelí tzv. *Hlasova domečku*. Nevelký přízemní dům čp. 244 s malým barokním štítem, vystavěný na úzké gotické parcele, je významným dokladem minulosti Dobříše. Je to dům s nejmenším průčelím v Dobříši a zároveň jedním z nejmenších ve středních Čechách. Barokní *Kopáčekův dům* čp. 103, vystu-



*Příbram (okres Příbram), kostel sv. Jakuba Staršího na Masarykově náměstí – Centrální památka ochranného pásma Příbram, sedlový vikýř presbytáře z regotizující rekonstrukce konce 19. století. Při obnově byla zachována, respektive obnovena, historická břidlicová krytina vikýřů bez použití oplechování, na lodi a presbytáři byla břidlice nabazena střešní krytinou z cementovláknitých šablon Cembrit Horal (foto D. Havliková).*

pující z východní fronty Mírového náměstí, se otevřel veřejnosti. Bylo zde instalováno muzeum rukavic, infocentrum a kavárna se zahrádkou přímo na náměstí. Tyto chvályhodné počiny však byly negativně poznamenány instalací plastových dveří a plastových rámu prosklené stěny v dvorní fasádě.

V *ochranném pásmu zámku Dobříš* byla dokončena přestavba areálu tzv. *Staré fabriky* na malometrážní byty dokončením garáží, oplocení a zádlazby komunikací a odstavných ploch. Celý areál včetně přístupové komunikace je vydlážděn odsekovou žulovou dlažbou, zděné garáže obklopující ze dvou stran dvůr Staré fabriky mají podobu dřevěných skladišť s bedněnými fasádami z širokých prken a zalištovanými spárami. Neúspěchem je vysunutí trafostanice z areálu do parkově upravených ploch. Stejný povrch získala i plechová vrata garáží.

Na náměstí Svobody, v lokalitě Na Ligruse, U Ovčína či v areálu bývalého pivovaru probíhala drobná agenda na obytných budovách. Rozsahem významná je pokračující akce obnovy jižního křídla *bývalého panského dvora*. Zatímco severní a západní část panského dvora je využívána pro nerušící výrobu klimatizačních zařízení, jižní, k zámku otočené křídlo dostane pro centrum města atraktivnější náplň. Ve sklepě bývalé obytné a kancelářské budovy vinárnu, v přízemí kavárnu, v rozlehlých klenutých prostorách chlévů a stájí restauraci a v patře byty hotelového typu. Obnovy se dočkala i dosud opomíjená vozová kolna se sýpkou v patře, která se do dvora otvírala klenutou arkádou nesenou osmibokými žulovými sloupy. Po štítu nejceněnější fasáda jižního křídla nebude prezentována v původní





**Březnice (okres Příbram), Panský pivovar čp. 30 a 31. Pobled na kopii historického okna jižního křídla z roku 1907, kdy toto křídlo pivovaru vybořelo a nabadila je barokizující novostavba (foto D. Havlíková).**

kráse s otevřenou arkádou. Po dlouhých jednáních mají být dozdívky zaslepených arkád odstraněny a fasáda posunuta cca 1 m za arkády. Ve snaze o maximální využití objemu stavby byly historické vnitřní konstrukce odstraněny a nahrazeny novodobými. Část trámů byla znovu využita, ale ne vždy s provedením kvalitních tesařských spojů. Památkově chráněnému objektu neprospívají masivní zásahy do nosných kamenných zdí, odstranění většiny historických omítek, ani nerespektování památkového dohledu. Pozitivem je navrácení života do historického objektu.

V MPZ *Nový Knín* byla zahájena obnova domu čp. 32, vzniklého spojením dvou domů, a odvlhčení zdiva a výměna krovu čp. 200 v Sudovické ulici. Největší změnou a nejvýraznějším přínosem pro památkovou zónu se stalo nahrazení kubického patrového nákupního střediska s terasami, necitlivě umístěného vedle památkově chráněné budovy mincovny, nově řešeným přízemním objektem podobného účelu. Pro objekt stojící na místě dříve odstraněných hospodářských budov náležících k mincovně byla zvolena forma stodoly obklopené kolnami. Stavba, ustoupená z uliční čáry, je od náměstí oddělená replikou původní ohradní zdi dvora s bránou a brankou. Zeď je však kvůli rozšíření úzké historické uličky, již vede hlavní průtah městem, posunuta oproti původní poloze do hloubi pozemku. Do náměstí se nové nákupní středisko obrací pouze štítem se šterbinovými okny. Východním směrem na strmě klesajícím terénu je budova architektonizována kombinací omítané fasády stodoly s okny ve tvaru větracích šterbin a „bedněnými“ fasá-



**Nový Knín (okres Příbram), proměna nákupního centra: a – patrový objekt nákupního střediska ze 70. let 20. století, postavený na místě hospodářských budov mincovny a dalšího zbořeného domu v sousedství, se přes relativně zajímavou kubickou skladbu vymykal měřítku domů v MPZ; b – v roce 2015 tato budova prošla zásadní stavebně-architektonickou úpravou, která je určitou reminiscencí zaniklých hospodářských budov. Návrh, zachovávající suterén a přízemí stavby ze 70. let, prošel určitým vývojem od „historismu“ inspirovaného barokní podobou mincovny po realizovanou podobu, která budovu přiměřeněji začlenila do prostředí MPZ. Vpravo vystupuje budova mincovny s mansardovou střechou (foto H. Řepková).**

dami kůlen s malými dělenými okny, která se opakují i ve „sklepičích“ pod stodolou, kde jsou kanceláře a denní místnost zaměstnanců.

Na přelomu roku se uskutečnila dlouho plánovaná prohlídka chátrajícího objektu bývalé Včelařské školy, vystavěné císařovnou Marií Terezií. V kostele sv. *Anny* v *Hříměždicích* bylo repasováno či replikami nahrazeno deset nejpoškozenějších oken lodi.

V *ochranném pásmu památníku Karla Čapka* ve *Strži* a do ní náležící části obce *Stará Huť* probíhala agenda novostaveb a stavebních úprav obytných staveb. Na bývalém domě zahradníka ve *Strži*, kde nyní sídlí správa památníku, byla položena nová krytina z bobrovek.

V *sanatoriu* v *Nové Vsi pod Pleší* probíhala agenda drobných interiérových úprav.

*Ing. arch. Hana Řepková*

#### **Správní obvod obce Příbram**

V *ochranném pásmu* vymezeném kolem kostela sv. *Jakuba Staršího* a *Svaté Hory* v *Příbrami* probíhaly stavební úpravy objektů v menším rozsahu, zejména výměny oken, výkladců, střešní krytiny a úpravy parterů v *Pražské ulici* s osazováním



**Skřýšov (okres Příbram), obnova zámku. Zámek ve Skřýšově prošel několikaletou obnovou, která vyvrcholila obnovou fasád: a – řada architektonických článků byla ve špatném stavu. Opravě předcházelo provedení operativního průzkumu a dokumentace; b – architektonické články, jak ukazuje např. detail šambrány se suprafenestrou, se podařilo kvalitně štukatérsky opravit; c – úspěšný výsledek dokládá nejen předešlý detail, ale i celkový pohled na zámek z prostoru dvora (foto H. Řepková a K. Roden).**

reklamních poutačů. Značné množství úprav probíhá bez závazného stanoviska výkonného orgánu památkové péče, bohužel i na kulturních památkách. V únoru započala výměna krytiny na lodi *kostela sv. Jakuba Staršího*, ústředního objektu náměstí, se zachováním břidlicové krytiny na vikýřích a položením šablon Horal firmy Cembrit na lodi.

V květnu až prosinci proběhla v rekordním termínu celková rekonstrukce NKP *baziliky Nanebevzetí Panny Marie na Svaté Hoře* pod dohledem odborných referentů generálního ředitelství NPÚ Ing. arch. Šindlera, Mgr. Zemanové a Mgr. Skalického.

V městské památkové zóně v *Březnici* pokračovala oprava *jezuitské koleje* u kostela sv. Františka Xaverského a sv. Ignáce z Loyoly a proběhla první etapa výměny oken jižního křídla panského pivovaru za kopie (špaletová čtyřkřídlá okna se zděnou špaletou, ven a dovnitř otvíravá, dělena na tabulky, s větráčkou), na nichž byla obnovena historická zelená barevnost.

Mimo chráněná území byly opraveny fasády včetně sgrafit čel sedlových vikýřů *vily Rusalky* Antonína Dvořáka ve *Vysoké u Příbrami*. Byla vyměněna prkenná podlaha kůru *kostela sv. Petra* ve *Slivici*.

*Ing. arch. Dorota Havlíková*

V *Rožmitálu pod Třemšínem* byla dokončena rekonstrukce *kulturní památky – domu čp. 41*. Nadále pokračovaly drobné opravy městských domů v památkové zóně. Zámecký pivovar se svojí zřícenou střechou dosud čeká na statické zajištění. Přes požadavky památkové péče o urychlené statické zajištění havarijních částí konstrukcí nedošlo do konce roku k žádným zásadním opatřením. Na náměstí proběhla další část opravy *kostela sv. Jana Nepomuckého*. Ve *Hvozdě* byla úspěšně dokončena další etapa opravy ohradní zdi kostela, ve *Višňově* dlejší etapa obnovy kostela, v *Dubenci* pokračuje statické zajištění zámeckých zdí.

*Ing. arch. Eva Kosová*

### **Správní obvod obce Sedlčany**

V *Sedlčanech* pokračovala obnova vnitřních omítek Církevní, neboli hřbitovního *kostela Nanebevzetí Panny Marie*. Nejvýznamnější akcí bylo odhalení středověkých fresek s motivem Klanění tří králů a Křtu v Jordánu na severní stěně presbytáře farního *kostela sv. Martina*, o nichž podrobně pojednává kapitola zpracovaná oddělením restaurování (srov. s. 80–81).

V MPZ *Sedlec-Prčice* probíhala drobná agenda výměny oken, krytiny a obnovy fasád. Největší rozruch vzbudila obnova zchátralého *hotelu Český Merán* na náměstí 8. května v *Sedlci*. Fasáda bývalé spořitelny byla již v minulosti značně poškozena otlučením rustiky přízemí, zrušením v ose průčelí umístěného čtyřkřídlého vstupu a balkonu kryjícího tento vstup jako markýza. Segmentově zaklenutá okna v přízemí již dříve nahradila robustní čtvercová asymetricky členěná eurookna a vstup přesunutý do pravé krajní osy byl vysunut mimo tuto osu. Projekt počítal s obnovou rozbarvené fasády s okrovou plochou a bílým plastickým členěním patra a štítu. Při průzkumu fasády byl ve spodní vrstvě zjištěn jednobarevný okrový nátěr. Vlastník budovu koupil s výše uvedenými změnami a projektem, který s jejich nápravou nepočítal, neměl proto zájem vracet se k historické podobě parteru budovy. Po drobné úpravě, upravující alespoň opticky vstup do stejné osy s oknem, bylo dohodnuto nevracet fasádě dvoubarevnost, když se řešení přízemí od původního vzhledu tak vzdálilo. Rehabilitace oblíbené barevnosti by v budoucnu měla jít ruku v ruce s obnovou fasády přízemí dle dochovaných historických fotografií.

V *Prčici* byla největším přínosem MPZ obnova štítu čp. 6 do Potoční ulice. Na štítě byl podle dobových fotografií obnoven jednoduchý štukový dekor, byly odstraněny i letité nedostatky v průčelí orientovaném do náměstí Vítkova z Prčice. Obnovou ští-



tové fasády, navazující na průčelí a lemující uličku vybíhající z náměstí, tak dostal památkově chráněný dům konečně třetí rozměr.

V ochranném pásmu *bradu Vysoký Cblumec* byla mezi drobnou agendou nejvýznamnějším počinem adaptace pohledově exponované obytné budovy *pivovaru* na penzion.

Na *zámku v Kosově Hoře* pokračovala obnova oken, dveří a vrat v dvorní fasádě a ve fasádě směrem k potoku. Bez souhlasu památkové péče probíhaly práce na objektu hasičské zbrojnice vystavěné v zámeckém parku a na budově kina, které vzniklo přístavbou k domu zahradníka na jihovýchodní straně nádvoří.

Na *zámku Přestavky* proběhla repase dubového schodiště lemovaného bohatě tvarovaným kamenným barokním zábradlím, jenž je ozdobou převýšené, štuky, freskami a mramorováním zdobené zámecké haly. Byl obnoven profilovaný dubový sokl a instalováno jednoduché, pohledově nerušící obložení. Na průčelí byly vyměněny pozinkované okapy za měděné s respektováním tvarového řešení kotlíků a trojlaločných štítků v úžlabí.

Na *zámku ve Skryšově* pokračovaly práce obnovou západní a jižní fasády. Při odstranění zadržky v okně východní fasády byl ve špaletě nalezen barokní květinový dekor. Znovu otevřené okno patra se nachází v ose enfilády. Východní a severní fasáda (dokončeno v loňském roce) získaly lomeně bílý odstín, plastické články pak tlumeně okrový. Štukaterské práce byly provedeny ve vynikající řemeslné kvalitě. Slepá okna atiky získala žaluziové okenice.

V *Ubrřicích* proběhla další etapa obnovy krovu sýpkové části bývalé tvrže. Vzhledem ke špatnému stavu vytríděných původních tašek byla na tomto úseku položena nová pálená krytina z bobrovek.

V *Klučenicích* byla zahájena přestavba domku, který byl na počátku 20. století přistavěn k ohradní zdi křížovnického *kostela sv. Jana Křtitele a Antonína Poustevníka*, tyčícího se na vyvýšenině ve středu obce. Projekt na rozšíření hmoty domu byl zamítnut, úprava fasád a zastřešení by i přes mírné zvýšení domu měly napomoci kultivaci této urbanisticky nevhodně situované stavby.

Ing. arch. Hana Řepková

## Okres Rakovník

### Správní obvod obce Rakovník

Na území správního obvodu města *Rakovníka* proběhly v roce 2015 následující důležité akce oprav památek.

Podářilo se úspěšně dokončit celkovou opravu *kostela sv. Václava v Čisté*, která probíhala postupně po etapách od roku 2006. Opravovaly se také fasádní omítky na celém kostele i se západní věží. Poslední etapa opravy fasádních omítek se dokončovala v červnu roku 2015, a to na severní straně lodi. Provedení bylo, stejně jako předchozí, řemeslně spolehlivě kvalitní a pečlivé. Od střech začala také celková oprava *kaple sv. Anny* u hřbitova v Čisté. Plášť sanktusové věže kryté mědí bylo nutné pouze lokálně vyspravit, protože se zachoval v poměrně dobrém stavu. Horní makovice obsahovala cenné dokumenty z poslední opravy v roce 1938, zejména denní tisk a různé místní dobové brožury.

V průběhu roku se také dále sledoval stav *bospodářského dvora v Hřebečnickách*, jehož přechodní majitelé nechali rozebrat střechy, odvézt a zpeněžit veškeré zdravé trámy a řezivo. Interiér mimořádně cenné dvoupatrové barokní sýpky, s nezákonně zazděnými dveřmi a okny, se doposud nepodařilo navštívit a zkontrolovat.

Po letech příprav byl na *bradě Krakovci* zahájen proces experimentálního zastřešení, a to dvěma nejohroženějšími částmi objektu: na podkovovité věži a nad kaplí ve východní části



*Čistá (okres Rakovník), kostel sv. Václava: a – severní strana kostela na počátku oprav v prosinci 2006; b – severní fasáda kostela po dokončení opravy obvodového pláště, zde při ukončení opravy fasádních omítek v srpnu 2015 (foto E. Volfová).*

jižního křídla. Autorem neobvyklého návrhu je ing. Vít Mlázovský, který také spolu s úzkým kolektivem zpracoval realizační projekt. Originální řešení spočívá ve vybudování zadrnovaných střešních rovin o minimálním spádu. Nosnou část tvoří odkorněná smrková tyčovina, prodáváná pod názvem „vláknina“. Skládá se diagonálně na sraz a tvoří pevnou nosnou konstrukci pro vrchní vrstvy. Na dřevěný podklad se pokládá pevná nepropustná izolační fólie s vrchní vrstvou zeminy, spolu s jutovými pytli naplněnými zeminou smíchanou s travním semenem. Střešní roviny jsou v minimálním sklonu vypádané k odvodňovacím žlabům zakončeným chrličí. Stabilizovaná zemina má za úkol zachytit většinu dešťových srážek, a tím udržovat porostlé drny životaschopné. Odtěci by měl ze střechy zlomek původního objemu vodních srážek. Zastřešení prvních dvou částí hradu je provedeno formou experimentu, při němž se bude průběžně sledovat a kontrolovat správná funkce zakrytí vnitřních prostor, spolu s optimálním hospodařením se srážkovou vodou a jejími odtokovými poměry. Zadrnované roviny plochých střech se v pohledech na hrad uplatňují v korunní partii jen nevýrazně. Jednoznačně pozitivně lze hodnotit zejména nově prezentovaný interiér kaple, který se po desetiletích zbavil provizorní konstrukce železného trubkového lešení a konečně se zaskvěl bez nuceně vložených konstrukcí provizorního zastřešení jako ucelený prostor. Pozoruhodný je také průhled na stropní podhled tvořený výhradně kulatinou skládanou šikmo na sraz, připomínající povalové stropy. Vedle pří-



**Krakovec (okres Rakovník), bradní nádvoří, východní závěr jižního křídla: a – dokončování konstrukce experimentálního zastřešení pokládkou jutových pytlů se zeminou smíchanou s travním semenem v listopadu 2015; b – prostor kaple v březnu 2016, zakrytí novou konstrukcí z odkorněných smrkových kmenů kladených na sraz; c – celek bradní zříceniny se střechou nad věží a na jižním křídle nad kaplí v únoru 2016, v pobledu od západu ze silnice od Šípů. Experimentální zastřešení, chránící nejcennější části bradu, je plně reverseibilní a rozrůstající porost jej postupně promění v „drnové“ koruny (foto J. Sobek, E. Volfová).**

nosu autora návrhu je nutné vyzdvihnout profesionální úroveň pracovníků realizační firmy, kteří ve ztížených podmínkách neobvyklého zadání odvedli práci ve výborné kvalitě. Na území OP hradu se konzultovala projektová příprava a následně se také sledovaly probíhající opravy několika rodinných domů a rekreačních objektů.

V kapli sv. Máří Magdalény v Kostelíku se provedla výměna střešní krytiny s rekonstrukcí korunní římsy, čelního štítu a spodního soklu. Během roku 2015 byl i nadále sledován stavebně-technický stav panské sýpky, parc. č. 8 v Krušovicích. Majitelé objektu byli opakovaně vyzváni k provedení udržovacích prací v předem stanoveném termínu podle § 9 zák. 20/1987 Sb. Tyto práce však opět neuskutečnili. Stavebně-technický stav objektu se v důsledku záměrného zanedbání údržby nadále zhoršuje.

Na území OP NKP bradu Křivoklátu se uskutečnilo několik konzultací stavebních úprav, k nimž byla písemně zpracována odborná vyjádření.

Pokračovala také oprava budovy Husova sboru ČCH v Lužné. Široké schodiště u hlavního vstupu, zděné z bílých cementostruskových cihel současně s výstavbou kostela, bylo vydloužené a jen obtížně schůdné. Rekonstrukce už byla vyloučena. Schodiště tak muselo být rozebráno a znovu vyzděno z šedých

betonových cihel režných spárovaných, shodně s předem dokumentovanou předlohou. Stavba nového schodiště se povedla k nerozeznání od původní předlohy.

Na zámku v Olešné se podařilo uskutečnit dílčí zajištění a podepření krovu v nejvíce ohrožených partiích. Konzultovala se připravovaná celková oprava kaple sv. Martina ve Mšeckých Žebrovicích, zpracováno bylo podrobné odborné vyjádření.

Dále se podařilo dokončit opravu tesařské vazby krovu nad presbytářem se sakristií kaple sv. Prokopa v Pochvalově a položit nové bobrovky v korunkové vazbě. Poměrně náročná oprava dopadla velmi dobře, ani se při ní nepoškodily interiérové omítky, z čehož byly předem oprávněné obavy.

V Rakovníku pokračovala oprava fasád renesančního rohového domu čp. 55. Probíhala oprava severní fasády obrácené do Palackého ulice včetně nového fasádního silikátového nátěru. Při postupné opravě fasád radničních domů se uskutečnila oprava severního průčelí s dvorní fasádou domu čp. 28, včetně nového nátěru. Obě realizace proběhly na vysoké řemeslné úrovni. Z důvodu havarijního stavu zděné prolamované novobaročnické atiky historické radnice čp. 27, zdobené efektními vázami, bylo nutné přistoupit z bezpečnostních důvodů k jejich snesení. Při důkladné prohlídce se zjistilo, že vázy snad byly původně vyrobeny z pálené hlíny typu terakota. Zachovaly se pou-





**Týřov (okres Rakovník), zřícenina bradu.** Po dlouhých letech příprav byla konečně zabájena oprava bavarijního stavu donjonu na západním okraji bradu. Až na místě bylo nutné přehodnotit záměr a začít zajištěním nejzápadnějšího torza oslabené obvodové zdi. Právě zde došlo po prudkém dešti začátkem července ke zřícení vnějšího líce zděného obvodového pláště. Stav pabýlu zdi byl po sesutí vnějšího líce natolik nestabilní, že bylo nutné přistoupit nejdříve ke zpevnění dvou přilehlých sousedních zdí, vymezujících původně bradní donjon, stav v říjnu 2015 (foto E. Volfová).

ze dva nevelké zlomky pálené, zbytek byl později dobetonován. V dílně zkušeného štukatéra se v současnosti tvoří repliky původních váz, aby se v rámci opravy fasád v příštím roce mohly vrátit na původní místo. Jedna z nejzachovalejších bude pro ilustraci uchována v lapidáriu radnice.

V objektu *muzea čp. 1* se podařilo vyměnit další novodobá dvojí okna za nová, tradičně truhlářsky vyrobená z vyschlého masivu. Na území MPZ proběhla také v roce 2015 celá řada konzultací připravovaných stavebních úprav a rekonstrukcí domů a staveb včetně projektové přípravy v rozpracovanosti.

V cenném barokním krovu *kostela sv. Archanděla Michaela ve Skryjích* se podařilo uskutečnit další etapu oprav položením nové střešní krytiny z bobrovek v korunkové vazbě. Opravou tesařské vazby krovu nad severní stranou presbyteria pokračovala oprava farního *kostela sv. Jakuba Většího v Srbči*. Na opravený krov s novým laťováním se položily nové bobrovky v korunkové vazbě. Po řemeslné stránce kvalitně provedená oprava zakončila další etapu oprav střech rozlehlé stavby. Podobně i na nedalekém *zámku v Srbči* pokračovala další etapou oprava cenné tesařské vazby krovu nad prostřední částí severního křídla. Součástí bylo vyzdvížení dvou vikýřů volských ok na protilehlých stranách stavby. Na nové latě se pokládaly pálené bobrovky v šupinové vazbě. Kvalita provedených oprav je velmi dobrá.

Zřícenina *bradu Týřov* leží na opuštěném místě nad řekou Beroučkou uprostřed lesů. V posledních desetiletích se postupně dále zhoršuje její stav, který lze už delší období charakterizovat jako havarijní. Bezprostředně hrozí i nadále zřícení a zánik nejvíce ohrožených fragmentů zdi. Přes opakovanou snahu památkových institucí se oprava dlouho oddalovala. Díky kvalitní projektové i realizační přípravě a zodpovědnosti investora bylo možné zahájit sanační práce v červenci roku 2015. Podél jihovýchodní a severovýchodní stěny donjonu bylo postaveno lešení a z něj se uskutečnila oprava zdiva, spočívající v lokálním přezdivání, zpevnování, restaurování zachovalých omítek, a to za použití místního kamene pojeného na kvalitní vápennou maltu. Práce probíhají pod dohledem památkového statika ing. Miroslava Fuchse. Provádí ji proškolení řemeslníci velmi zručně a svědomitě.



**Veclov (okres Rakovník), kostel Všech svatých.** Horní část západní věže kostela po dokončené opravě, provedené ve velmi dobré kvalitě. Stavebně-technický stav kostela se nadále zhoršuje, a to jak v exteriéru, tak uvnitř stavby. V pokročilém bavarijním stavu byla zejména horní část západní věže. Podílely se na něm zejména dožilá zrezavělá plechová krytina, nakloněná hrotnice s ozdobným křížem, dlouhodobě opadané fasádní omítky s obnaženým postupně se drolicím zdivem ztrácejícím soudržnost. Jelikož těsně kolem stavby prochází frekventovaná místní komunikace, hrozilo nebezpečí vážného úrazu. Proto bylo nutné neprodleně začít s opravou střechy věže s korunní římsou, stav v červnu 2015 (foto E. Volfová).

Shodou celé řady nepříznivých okolností těžce zkoušenou stavbu *kostela Všech svatých ve Veclově* v posledních letech ohrožoval stále více havarijní stav horní části západní věže. Na něm se podílela dožilá zrezavělá plechová krytina, nakloněná hrotnice s velkým ozdobným křížem, dlouhodobě opadané fasádní omítky s obnaženým zdivem ztrácejícím soudržnost a postupně opadávajícím. Jelikož těsně okolo stavby prochází místní frekventovaná komunikace, hrozilo nebezpečí vážného úrazu. V roce 2015 se podařilo částečně opravit krov s hrotnicí, ošetřit a natřít kovaný kříž, položit nové oplechování z titaninku a obnovit omítaný profil korunní římsy věže i s vápenným nátěrem. Práce byly provedeny odborně v příkladné kvalitě. Ve *Všesulově, v kostele sv. Martina*, se podařilo dokončit opravu podlahy z cihelných dlaždic v kostelní lodi. Tě předcházelo položení větracího kanálu podél jižní obvodové zdi, rozebrání a opětovné položení pískovcové dlažby v předsíni kostela kvůli protažení větracího průduchu a zřízení zakončovacího průduchu ve věži. Vedle toho se opravovala vstupní brána na hřbitov, klenutá se stoupajícím nadpražím, s položením nové prežové krytiny, opravou fasádních omítek a obnovenou profilací korunní římsy. Veškeré opravy byly provedeny řemeslně zručně a kvalitně.

Ing. arch. Eva Volfová

## ODDĚLENÍ SPECIALISTŮ

Oddělení specialistů zajišťuje péči o specifické druhy památek, zejména lidovou architekturu, technické památky a historické zahrady a parky. Řeší rovněž agendu urbanistickou.

### LIDOVÁ ARCHITEKTURA

V roce 2015 bylo na území Středočeského kraje realizováno velké množství stavebních oprav památek lidové architektury. Mnohé z nich byly spolufinancovány z programů MK ČR. Vedle památkového dohledu nad realizací těchto akcí byla práce specialistů ve velké míře zaměřena také na dohled obnovy ostatních staveb v plošně chráněných vesnických sídlech – památkových rezervacích (dále VPR) a vesnických památkových zónách (dále jen VPZ), pro jejichž celkový charakter, případně prostředí, může být kvalita provedených oprav ostatních staveb zásadní. Vedle běžné agendy se práce specialistů zaměřila na přípravu a realizaci putovní výstavy Dobrovíz v náručí památkové péče aneb včera, dnes a „kdyby“, pořádané u příležitosti dvacátého výročí vyhlášení vesnických památkových rezervací a zón.

#### Okres Beroun

##### *Správní obvod obce Beroun*

Ve VPZ *Mořinka* byla projednána celková obnova domu s roubeným patrem čp. 63, který byl původně součástí usedlosti čp. 7. Památkově chráněná stavba je situována v pohledově exponované poloze severní návesní fronty. Nepříznivý dopad pro charakteristický ráz VPZ *Mořinka* měly nepovolené stavební úpravy tří objektů v pohledově exponované poloze východní části návsi s drobnější zástavbou. Požadovaná rehabilitace nepovolených prací by měla být provedena v příštím roce.

##### *Správní obvod obce Hořovice*

Ve vesnické památkové zóně *Olešná* bylo dokončeno statické zajištění obvodového zdiva kamenné stodoly s navazující rámovou kolnou v areálu památkově chráněné usedlosti čp. 12. Zdivo obou peren bylo nutné skrytým železobetonovým věncem. Úseky věnce provedené v předchozích etapách byly propojeny a doplněny po celém obvodu stodoly. Sedání stavby bylo stabilizováno podezděním jihozápadního nároží a dokončením odvodňovací drenáže. Sanace trhlin východní štítové stěny, zděné z větší části z nepálených cihel, a úseků nepáleného zdiva v horní části severní a jižní obvodové stěny východní perny byla provedena lokálním přezděním a sešitím. Povrch stěn byl sjednocen aplikací hliněné mazaniny. V areálu usedlosti čp. 10, který je situován v pohledově exponované poloze severní části návsi v *Olešné*, byla provedena zdařilá obnova vaznicového krovu a výměna střešního pláště nad obytnou částí hodnotného zděného domu s navazujícím hospodářským dílem. Zcela dožilý krov poškozený tesaříkem byl nahrazen přesnou kopií včetně profilovaných konců přesahujících krokví. Stavba se výrazně pohledově uplatňuje z návsi a současně je situována v sousedství cenné památkově chráněné usedlosti čp. 8. Zachování tradičního vzhledu domu čp. 10 má zásadní vliv na prostředí kulturní památky a celkový charakter této části VPZ. Ve stejném areálu bylo zahájeno jednání ve věci havarijního stavu stodoly s navazující kolnou. Objekt je ve velmi špatném stavebně technickém stavu a bylo nutné jej provizorně oplotit, aby nedošlo k ohrožení osob.

Na území této památkové zóny se rovněž vyskytlo několik případů nepovolených stavebních úprav, které byly řešeny v rámci přestupkových řízení.

Mgr. Markéta Hanzlíková



*Olešná (okres Beroun), stodola s navazující kolnou v areálu usedlosti čp. 12, jižní zeď východní perny. V levé části obvodové zdi bylo v předchozích etapách obnovy přezděno utržené nároží. V nadezdívce z nepálených cihel je patrná dozdívká z cihel pálených. Obnova nadezdívky v pravé části se v letošním roce podařila bez doplnění úseků páleného zdiva i přes napažení skrytého železobetonového věnce (foto M. Hanzlíková).*



*Třebíz (okres Kladno), usedlost čp. 2, přední část stavby – dokončená poslední etapa obnovy stropů, krovu a střešního pláště stáji (foto M. Hanzlíková).*

#### Okres Kladno

##### *Správní obvod obce Kladno*

V návaznosti na loňskou etapu celkové obnovy Proškova vodního mlýna čp. 13 v *Poteplí – Malé Kyšice*, při které byla vytěžena druhotně zasypaná lednice a zemina ze zaneseného náhonu, bylo v letošním roce dokončeno jeho vyčištění. Došlo tak k výraznému snížení vlhkosti v přízemí mlýnice. S přispěním HF pokračovala tesařská obnova původní mlýnské stolice a úseku stropů. V dalších letech by měla pokračovat obnova tesařských konstrukcí.

##### *Správní obvod obce Slaný*

Ve VPR *Třebíz* byla dokončena obnova krovů, stropů a střešního pláště na budově stáji v areálu Šubrtova statku čp. 2. Současně byla zahájena obnova podlahy 2NP stáji v areálu tzv. Cífkova statku čp. 1, která by měla být dokončena v příštím roce. Areály obou statků se nachází v pohledově exponované severní návesní frontě a jsou součástí prohlídkového okruhu Národopisného muzea Slánska ve Třebízi.

Mgr. Markéta Hanzlíková





*Poteplí – Malé Kyšice (okres Kladno), vodní mlýn čp. 13 – detail protězy profilovaného sloupku mlýnské stolice (foto M. Hanzlíková).*



*Zbyslav (okres Kutná Hora), čp. 57. Obnova vnějších omítek následovala po předchozí celkové obnově roubené světnice. Na zděné části byly obnoveny tradiční vápenné omítky, roubené stěny byly opatřeny podle původního stavu bliněnou omazávkou, tzv. kožichem. Stav před dokončením svrchního vápenného nátěru (foto J. Berková).*

## Okres Kolín

### *Správní obvod obce Český Brod*

V památkových ochranných pásmech v *Chotouni*, *Rostoklatech*, *Tuklatech*, *Štolmíři* a *Viticích* byly připravovány, případně již realizovány, drobnější akce na stavbách, které nejsou kulturními památkami. V *Lipanech* byla po předchozí přípravě postaven nový sklad na obilí. V ostatních pásmech na území *Hradenína*, *Hradešína*, *Tismic* a *Tuchorazi* byla situace pouze kontrolována. Během podzimu se projednávala kauza hospodářského dvora v *Limuzích*, kde se bohužel nepodařilo odvrátit demolici památkově nechráněných budov areálu (kulturní památkou je pouze patrová zděná sýpka), mezi nimiž se nachází i velmi hodnotná stodola z 2. poloviny 19. století s unikátním větracím systémem. V poslední době je zvýšený tlak na náhradu stávajících objektů novostavbami, patrný i v některých výše jmenovaných památkových ochranných pásmech.

*Ing. arch. Alena Rákosníková*

### *Správní obvod obce Kolín*

Nejvýznamnější a také nejrozsáhlejší stavební akcí v tomto správním obvodu bylo zahájení 1. etapy dostavby *Muzea lidových staveb v Kouřimi*, které je kulturní památkou. Akce zahrnuje nejen dostavbu a rekonstrukci objektů, jejichž rozebrané konstrukce a prvky byly uloženy v depozitářích muzea, ale i dostavbu areálů již existujících objektů či jejich přemístění na jiné místo v rámci muzea. Podstatnou součástí této akce byla rovněž rekonstrukce sítí v areálu a změna trasování místních



*Žandov (okres Kutná Hora), čp. 5. Nová šindelová krytina zachovala celkový tradiční malebný vzhled této usedlosti, avšak větrací průduch pod břebenem vnáší do tohoto prostředí novodobý technicistní prvek (foto J. Berková).*

komunikací. Památkový dohled této akce byl zaměřen zejména na kvalitu řemeslného provedení nových a přemístovaných staveb, provádění detailů a dodržení tradičních technologií. Práce budou pokračovat v příštím roce.

*Mgr. Jana Berková*

## Okres Kutná Hora

### Správní obvod obce Čáslav

Ve *Zbyslavi* proběhla obnova fasády na domě čp. 57. Roubená část domu byla omítnuta hliněnou omítkou, zděné části tradičním vápenným štukem. Povrch omítek byl sjednocen vápenným nátěrem.

### Správní obvod obce Kutná Hora

V areálu bývalého hostince čp. 25 v *Bylanech* proběhla obnova stropu a střechy nad přístavkem u sálu. Stropní konstrukce přístavku z první třetiny 20. století byla v důsledku dlouhodobého zatékání v havarijním stavu. Po výměně stropní trámové konstrukce byl nově proveden krov pultové střechy a položena opět krytina z falcovaného plechu podle původního stavu. V *Žandově* byla realizována na roubeném domě čp. 5 celková výměna šindelové krytiny za štípaný šindel. Bohužel realizace akce nebyla NPÚ ohlášena a proběhla bez památkového dohledu, což se projevilo nevhodně provedeným odvětráním střešního pláště při hřebeni střechy. Na budově mlýna čp. 10 v osadě *Buda*, obec Horka nad Sázavou, byla realizována výměna střešní krytiny a oprava krovu. V rámci akce byl střešní plášť proveden z pálených bobrovek. Bohužel ani tato realizace nebyla orgánem památkové péče ani vlastníkem NPÚ oznámena.

*Mgr. Jana Berková*

## Okres Mělník

### Správní obvod obce Kralupy nad Vltavou

Ve VPZ *Debrno* pokračovala celková obnova domu čp. 22, který je situován v enklávě drobné zástavby na severní straně návsi. Současně byla v jeho areálu zahájena stavba hmotově tradičního objektu na místě zaniklého hospodářského stavení. Při realizaci hrubé stavby nebyl dodržen schválený sklon střechy. Na základě jednání s vlastníky, pověřenou obcí a stavebním úřadem se podařilo prosadit opravu sedlové střechy atypického nízkého sklonu podle schválené PD.

Ve *Vepřku* pokračovala celková obnova areálu vodního mlýna čp. 19 kamenickou obnovou schodiště do sníženého přízemí mlýnice, dozděním propadlé klenby perónu a zaniklého schodiště do zvýšeného přízemí. Obnovena byla také omítaná parapetní zeď kamenného schodiště, která je při nástupu zakončena profilovaným kamenným sloupkem. Korunu parapetní zídky tvoří masivní kamenná deska.

*Mgr. Markéta Hanzlíková*

### Správní obvod obce Mělník

Stejně jako v předchozích letech byl největší díl stavebních akcí v oblasti lidové architektury soustředěn na území Mělnicka a Kokořínska, kde se nachází největší koncentrace památkově chráněných vesnických sídel i jmenovitě zapsaných památek lidové architektury.

Ve VPZ *Jestřebice* byly vlastníkem pozemku v sousedství hostince u přístupové cesty ke hřbitovu obkryty podzemní prostory zaniklého stavení, vytesané ve skalním podloží, zakryté celá desetiletí hustou vegetací. Toto stavení, zachycené již na indikační skice stabilního katastru, zaniklo zřejmě již v první polovině 20. století.

Pro vzhled jádra vesnice byla určující realizovaná rekonstrukce venkovních elektrických rozvodů, která v úseku od hlavní silnice do návsi nahradila rozvody na sloupech zemním kabelem.

V památkové zóně *Lobeč* proběhla dlouho očekávaná obnova roubených stěn domu čp. 7. Obvodové stěny světnice, napadené již v dávné minulosti různými dřevokaznými škůdci, byly v průběhu času překryty mladšími plentami, pod nimiž zcela zanikla část roubených prvků. Po sejmutí vnitřních hliněných omítek musely být tyto stěny až do výše okenních parapetů nahrazeny novými trámy. Akce bude po technologické přestávce dokončena v příštím roce.

Ve vesnické památkové rezervaci *Nové Osinalice* byla realizována v rámci další etapy postupné obnovy vnějšího pláště domu čp. 16 rekonstrukce zaniklé podstávky hlavního průčelí. Tento prvek, charakteristický pro roubené stavby Kokořínska, byl v 1. polovině 20. století odstraněn a celý dům obložen eter-



*Vepřek (okres Mělník), čp. 19.: a – schody do sníženého přízemí mlýnice. Stav před obnovou. V pozadí vlevo poškozený peron s propadlou klenbou, který vynášel schody do zvýšeného přízemí; b – schody do sníženého přízemí mlýnice. Vlevo obnovený peron s navazujícími žebříkovými schody do zvýšeného přízemí. V popředí parapetní zídka s korunou z masivní kamenné desky a s profilovaným sloupkem při nástupu na schody (foto M. Hanzlíková).*





**Lobeč (okres Mělník), čp. 7.** *Obnova roubených stěn světnice si vyžádala v důsledku velmi špatného stavu trámů téměř celkovou výměnu. Součástí prací bylo rovněž přezdění podezdívky z pískovcových kvádrů. Po vyschnutí nového dřeva bude v příštím roce následovat vymazání spár a obnova vnitřních hliněných omítek (foto J. Berková).*



**Nové Osinalice (okres Mělník), čp. 16.** *Roubený patrový dům není zapsanou památkou, přesto však významně ovlivňuje charakter památkové rezervace. Díky citlivému přístupu vlastníků byl odstraněn novodobý obklad z eternitových šablon a obnovena původní podoba vnějšího pláště, jehož nezdobnějším prvkem je bohatě profilovaná podstávka, obnovená podle místních analogií (foto J. Berková).*



**Vidím (okres Mělník), čp. 67:** *a – vnější plášť roubeného stavení po dokončení vymazávek spár; b – v rámci obnovy interiéru bylo nutno obnovit původní hliněné omítky a vyměnit také zcela dožilý strop nad výměnkářskou světničkou při zachování jeho původní tradiční skladby z loupaných povalů omazaných hliněnou kaší (foto J. Berková). Tento druh historické konstrukce, která plní současně funkci podlahy v 1. patře, má lepší nosnost než klasický prkenný záklop, v kombinaci s hlinou má rovněž velmi dobré tepelné izolací vlastnosti (foto J. Berková).*



nitovými šablonami. Ve dvorním průčelí byla podstávka rovněž obnovena a vnější plášť dostal opět svůj tradiční vzhled.

Ve VPR *Olešno* byla realizována hmotová dostavba polozaníklého roubeného hospodářského objektu v usedlosti čp. 6. Ačkoli objekt dostal nově obytnou funkci, celkově vychází z původní hmoty stavby a velmi pozitivně dotvořil skladbu této usedlosti i celé horní části rezervace.

Ve vesnické památkové zóně *Vidím* pokračovala postupná obnova roubeného patrového domu čp. 67. Po předchozí kvalitní tesařské obnově roubených stěn a následné roční technologické přestávce, nutné pro vyschnutí nového dřeva, byla akce dokončena obnovením hliněných vymazávek spár a interiérových hliněných omítek. V rámci navazující obnovy povalového stropu nad výměnkářskou světničkou byla hliněná technologie použita rovněž pro obnovení omazů povalového stropu.

Pro vzhled návsi má nemalý význam zahájená postupná obnova budovy bývalého hostince čp. 48. V rámci akce byla nahrazena novodobá, členěním nevhodná okna replikami tradičních oken a provedeny úpravy interiéru. Dokončení akce se předpokládá v příštím roce.

*Mgr. Jana Berková*

## Okres Mladá Boleslav

### *Správní obvod obce Mladá Boleslav*

Rovněž na Mladoboleslavsku probíhal v roce 2015 čilý stavební ruch, který se soustředil zejména do ploště chráněných sídel.

Ve VPZ *Březinka* pokračovala postupná obnova roubeného domu čp. 19, a to obnovou vnitřního schodiště, dveří, oken a dalších detailů.

Ve VPZ *Skalsko* proběhla dlouho očekávaná obnova tří vjezdových bran. Brána u domu čp. 19 patří do souboru štítových bran z 30. let 19. století. Její původní bohatá štuková výzdoba zanikla v 80. letech 20. století při nezdařené obnově. Na základě dohledané dobové fotodokumentace a studia analogií z celého souboru těchto bran byla provedena rekonstrukce původní výzdoby. Na bráně usedlosti čp. 6 byla po loňském velmi zdařilém statickém zajištění dokončena její celková obnova opravou fasády při zachování maxima původních omítek. Současně s tím byla koruna brány opatřena definitivní pálenou krytinou a provedena také obnova omítky na štítovém průčelí domu. Akce vrátila této usedlosti její původní malebnost.





**Skalsko (okres Mladá Boleslav), brána u domu čp. 19: a – původní štuková výzdoba této mimořádně honosné brány z roku 1833 zanikla při necitlivé opravě v 80. letech 20. století. Podkladem pro její obnovu byla dohledaná dobová fotodokumentace a analogie s jinými branami tohoto souboru štítových bran; b – nejnáročnější částí prací byla obnova hlavního prvku výzdoby – štukové kartuše s datací (návrh zpracoval památkový dozor); c – výsledek obnovy je příkladem dobré úzké spolupráce NPÚ s vlastníkem a štukatérskou firmou (foto J. Berková).**

V areálu bývalé fary čp. 31 došlo po dlouholeté přípravě k obnově brány se segmentovým nástavcem, jehož zdivo bylo narušeno do té míry, že došlo v průběhu prací k jeho částečné destrukci. Nástavec proto musel být přezděn nově opět z pálených plných cihel při zachování jeho původního tvaru. Omítky byly obnoveny podle dochovaných fragmentů do poslední známé podoby s hrubou omítkou v ploše a hladkými prvky členění.

Velmi pozitivní změnu přinesla obnova střešního pláště roubeného patrového domu čp. 58. V rámci opravy krovu byla

**Skalsko (okres Mladá Boleslav), brána usedlosti čp. 6: a – tradiční vjezdová brána z roku 1833 se na jaře roku 2013 výrazně vychýlila od svislé osy a brozila zřícením; b – po náročném statickém zajištění, realizovaném v roce 2014, byla akce dokončena obnovou fasády brány a hlavního průčelí domu. Celá usedlost tak opět získala svoji malebnou podobu, jíž velmi pozitivně dotváří charakter památkové zóny (foto J. Berková).**

podle původního stavu, dokumentovaného dobovými fotografiemi, obnovena tradiční podoba střechy s hranatým kabřincem v hlavním štítovém průčelí. Ačkoliv původní krytinou zde byl štípaný šindel v kombinaci se slaměným doškem v ploše střechy, nyní byly podle předchozího stavu použity drážkové pálené tašky, a to v celé ploše včetně kabřince. Díky struktuře povrchu tašek bude po dosažení patiny střecha šindelové krytině velmi podobná.

Vedle těchto akcí proběhla na území památkové zóny zásadní změna povrchů komunikací, vyvolaná stavbou tlakové kanalizace, při níž byly oproti našim požadavkům plošně sejmuty dlažby v celé spodní části vesnice. Po dokončení díla byla s nemalými obtížemi opět položena také původní čedičová dlažba i jiné druhy skladeb podle původního stavu. Nutno však konstatovat, že kvality původního dláždění nebylo dosaženo a bude nutno v příštím roce některé úseky opravit.

Ve VPZ *Střebom* byla zahájena obnova roubených stěn domu čp. 11. V rámci této první etapy došlo k opravě roubení vnější obvodové stěny komorového a síňového dílu. Velmi problematickou se pro prostředí památkové zóny stala oprava usedlosti čp. 2, zahrnující adaptaci hospodářských budov na restauraci. Práce nebyly provedeny v souladu se schválenou projektovou dokumentací a nebyla dodržena ani požadovaná barevnost a úprava fasád. Velmi neodborně byla provedena také oprava bedněného štítu původního roubeného stavení v usedlosti. Náprava všech těchto závad bude požadována v rámci kolaudačního řízení.





a



a



b

*Skalsko (okres Mladá Boleslav), čp. 58.: a – původní bránatý kabřinec této chalupy, dokumentovaný na dobových fotografiích z počátku 20. století, zanikl při opravě střechy někdy v 2. čtvrtině 20. století. V rámci obnovy krovu a výměny krytiny se podařilo tento charakteristický prvek lidových staveb Mladobolesavska obnovit; b – zvolená drážková krytina byla ve štítovém průčelí zakončena dřevěnou lištou bez nutnosti použití novodobé esteticky rušivé závětrné lišty (foto J. Berková).*



b

*Skalsko (okres Mladá Boleslav), čp. 31.: a – monumentální brána bývalé fary byla v důsledku dlouhodobého zanedbání základní údržby ve zcela havarijním stavu. V průběhu prací musel být přezděn štítový nástavec. V nadpraží vrat byly doplněny chybějící trámy a stříška z bobrovek. Fasáda byla obnovena podle dochovaných fragmentů omítek do poslední známé podoby; b – v budoucnosti by si brána zasloužila esteticky kvalitnější vrata (foto J. Berková).*

Na památkově chráněném domě čp. 19 v *Zamachách* – *Syslově* byla dokončena postupná oprava krovu, výměna střešní krytiny a s tím související práce. V příštím roce tak bude možno přikročit k obnově hlavního průčelí domu.

*Mgr. Jana Berková*

#### **Správní obvod obce Mnichovo Hradiště**

V areálu čp. 7 v *Mnichově Hradišti* byla dokončena obnova fasády stodoly, spočívající v opravě omítek a přespárování zdiva z pískovcových bloků. Akce byla podpořena prostředky z dotačního titulu MK ČR Program regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón. Ve vesnické památkové zóně *Loukov* a vesnické památkové rezervaci *Mužský* se pravidelně kontroloval stav plošně chráněného území.

Obytné stavení usedlosti čp. 17 na *Mužském* prošlo obnovou světnice. Podezdívka severovýchodní a jihovýchodní stěny musela být opravena, první dva trámy odspodu, které vyhnily, byly vyměněny. V souvislosti s tímto zásahem bylo třeba obnovit i podlahu světnice a přilehlé zápraží. Protože dům leží ve svahu, muselo se zřídit rovněž odpovídající odvodnění podél vrat a zápraží. V rámci zdařilé akce došlo k odstranění drobných estetických závad, zejména k odstranění betonové vrstvy z pískovcových desek zápraží. Započaty byly celkové stavební úpravy památkově nechráněného domu čp. 28 v západním koutě návsi, výměna střešní krytiny hasičské zbrojnice, celková obnova střešního pláště a úprava okenních otvorů obytného stavení usedlosti čp. 30.





**Mužský (okres Mladá Boleslav), usedlost čp. 17, obytné stavení: a – stav v dubnu 2008 (foto J. Tichá). Povrch zápraží kryla betonová krusta. Obnova probíhala během jara a léta a dotkla se podezdívek, roubení a podlahy světnice a přilehlého úseku zápraží; b – dokumentuje stav po obnově v září 2015 (foto A. Rákosníková).**



**Podboře (okres Mladá Boleslav), usedlost čp. 5: a – stav v lednu 2012 (foto J. Tichá). Obnova roubení světnice proběhla již v roce 2014, dokončení vymazávek a obilnění na jaře 2015; b – stav v květnu 2015 (foto A. Rákosníková).**

Doplněním vymazávek a nabílením exteriéru byla dokončena obnova roubení světnice obytného stavení usedlosti čp. 5 v Podboře. Obvodové stěny významně poškodila hniloba. Úspěšná akce stabilizovala stav hodnotných konstrukcí a odstranila také řadu dodatečných novodobých zásahů.

Během jarních měsíců proběhla celková obnova pavlače obytného stavení usedlosti čp. 69 v Sovenicích. Nosnou konstrukci zábradlí těžce poškodily larvy tesařka, zasažena byla i prkna v bedně. Rozpadající se prvky byly nahrazeny novými se shodnými rozměry, zvláštní důraz byl kladen na zachování co největšího množství původního materiálu a opracování nových prvků tak, aby se opticky zapojily do celku. Práce byla odvedena v dobré kvalitě.

*Ing. arch. Alena Rákosníková*

## Okres Nymburk

### **Správní obvody Lysá nad Labem a Nymburk**

Od dubna do října probíhal transfer a následná obnova jednoho z posledních polabských podsíňových domů, památkově chráněného stavení čp. 65 z Oskořínku, do skanzenu v Přerově nad Labem. Dlouhodobě nevyužívaná stavba tradiční trojprostorové dispozice byla v úrovni světnice roubená a od prostoru síně zděná z nepálených cihel. Chátrající stavbu, které byl v minulosti necitlivě odstraněn navazující hospodářský díl, nebylo

možné zachránit „in situ“. Po přenesení krovu a roubené části zajistilo naše pracoviště (Ing. arch. A. Rákosníková) operativní dokumentaci topeniště a stěn komorového dílu domu, jejíž dílčí výsledky byly použity při samotném přesunu objektu. Prováděcí firma neměla zkušenost s historickými konstrukcemi. Přes řadu náročných jednání byly neodbornými postupy při rozebírání stavby poškozeny některé konstrukce a došlo k zániku řady stavebních a architektonických detailů. Našemu pracovišti se podařilo prosadit transfer dvou kompaktních bloků zdiva z nepálených cihel z uliční obvodové zdi komorového dílu a přenesení nepálených cihel z rozebraného zdiva. Transfer bloků prováděla firma specializovaná na hliněné stavitelství. Úsek obvodové zdi byl nejprve rozřezán pilou s diamantovými hroty. Rozměr každého z obou bloků byl přibližně 2 × 1,85 × 0,62 m a vážil více než 4 tuny. Po následném zajištění byly bloky přeneseny hydraulickou rukou na nákladní auto a připraveny k převozu. Po převezení byly hliněné bloky na novém místě vzájemně provázány a začleněny do obnovené zadní stěny domu. Jeden z bloků měl již před transferem hloubkové trhliny, které se po usazení na předem vyzděnou podezdívku podařilo opravit a blok stabilizovat. Při vlastní akci jsme se domnívali, že se jedná o první transfer kompaktního hliněného zdiva v ČR. Teprve dodatečně bylo zjištěno, že v minulosti již proběhl transfer hliněného zdiva do podhradí státního hradu Velhartice, který ovšem nebyl publikován v odborné literatuře. Při realizaci obou akcí bylo postupováno zcela odlišným způsobem.





Roubení světnice bylo na původním místě v kožichu, a nebylo tedy možné zjistit rozsah poškození trámů. Po přenesení a provedení průzkumu jednotlivých trámů bylo zjištěno, že masivní dubové patní trámy jsou za zdravou vnější skořepinou zcela dožilé, poškozené hnilobou a kostičkovým rozpadem způsobeným dřevokaznými houbami. Hnilobou a dřevokazným hmyzem byly poškozeny i další trámy roubení. Požadavek NPÚ na protézování a zachování alespoň některých prvků nebyl akceptován. Roubená část byla přes nesouhlas památkové péče provedena jako kopie. Zachovány zůstaly pouze výplně otvorů.

*Mgr. Markéta Hanzlíková*

## Okres Praha-západ

### Správní obvod Černošice

Další etapa celkové obnovy památkově chráněného roubeného domu čp. 10 v *Bobulíbech* pokračovala obnovou stropů a podlahy v komorovém díle. Staticky poddimenzovaný novodobý krov byl ztužen vloženými prvky.

Ve vesnické památkové rezervaci *Dobrovíz* byla realizována obnova fasády podélného východního průčelí domu čp. 27 a navazujícího hospodářského dílu, která byla pokračováním předchozí obnovy hodnotných klasicistních fasád štítových průčelí domů spojených usedlostí čp. 5 a čp. 27. Na fasádě hos-

*Oskořínek (okres Nymburk), čp. 65: a – stav domu s podsíní před transferem; b – při přenášení bloku zdiva z nepálených cihel na nákladní auto bylo nutné nadzdvihnout dráty elektrického vedení, které byly v kolizi s hydraulickou rukou; c – Přerov nad Labem (okres Nymburk), Polabské národopisné muzeum v přírodě. Osazování bloků na předem připravenou podezdívku; d – v popředí provázané bloky zdiva z nepálených cihel včetně provedené stabilizace bloku s bloubkovými trblinami. V zadní části fotografie nově vyzděné dvorní průčelí domu čp. 65 z Oskoříneku z původních přenesených nepálených cihel; e – stav po dokončení transferu. Vymazávky roubení a bliněné mazaniny budou z technologických důvodů provedeny až následujícím roce (foto M. Hanzlíková).*





**Dobrovíz (okres Praha-západ), čp. 27. Obnovená fasáda východního průčelí domu (foto A. Rákosníková).**

podářského dílu byly obnoveny pouze plastické prvky, plochy byly ponechány prozatím v režném opukovém zdivu. Doplnění omítek je v závislosti na finančních možnostech vlastníka plánováno v následujících letech.

Obnova fasády byla provedena také na domě usedlosti čp. 13, který dnes slouží jako budova Obecního úřadu Dobrovíz. Akce částečně eliminovala necitlivé stavební úpravy z druhé poloviny 20. století. Na místě stodoly této usedlosti byla ve druhé polovině 20. století postavena budova patrového kulturního domu. Objekt se nachází těsně za hranicí VPR, avšak především podélné jižní průčelí je pohledově exponované v plošně chráněném území. Také zde neutrálně pojatá obnova fasády opticky potlačila negativní působení atypické stavby. V průběhu roku probíhala opakovaná složitá jednání ohledně obnovy dalších úseků chodníků a komunikací. Projednávána byla území u rybníka v severní části návěsího prostoru a na východě VPR. Realizace obnovy by měla proběhnout v příštím roce a navázat tak na již provedenou kamennou zádlažbu v jižní části návsi.

V *Kněževsi* byla realizována lokální tesařská obnova krovu a výměna dožilého střešního pláště domu čp. 10. V přední části podkroví, která byla bez stropní konstrukce patrně z důvodu zvětšení prostoru pro skladování píce, bylo nutné vložit ztužení – propojit krátkata vloženým vazným trámem, které by mělo zabránit rozevírání zdiva. Krytina byla obnovena podle původního stavu opět z pálených tašek bobrovek.

*Mgr. Markéta Hanzlíková*

## Okres Příbram

### *Správní obvod obce Příbram*

Ve VPR *Drabenice* pokračovala obnova areálu domu čp. 56 opravou jižní ohradní zdi a západního štítu hospodářské budovy. Hodnotný areál, pocházející z počátku 19. století, sloužil původně jako škola a ačkoli není nemovitou kulturní památkou, spolupodílí se výrazně na podobě památkové rezervace, neboť se nachází na východní straně návsi v pohledově exponované pozici. Byla rovněž zahájena celková obnova domu čp. 69, situovaného v návsi. Vzhledem k tomu, že některé práce byly provedeny v rozporu se schválenou projektovou dokumentací, bylo nutné ve věci zahájit řízení, které bude pokračovat v příštím roce.

Na území této památkové rezervace a navazující památkové zóny *Drabenice – Račany* byla provedena kabelizace elektrického vedení. Rozvodové skříně se podařilo umístit do oploce-

ní, ohradních zdí nebo do pohledově skrytých míst, tak aby nebyl narušen tradiční charakter plošně chráněných území novodobými utilitárními prvky.

Na základě podnětu našeho pracoviště vyzval MěÚ v Příbrami vlastníka dlouhodobě nevyužívaného vodního mlýna čp. 23 k provedení udržovacích prací. Po opakovaných jednáních spojených s šetřením na místě provedl vlastník odstranění náletových dřevin, zajištění stavby před vniknutím cizích osob a provizorní překrytí dožilého pláště mansardové střechy lepenkou. V příštím roce by mělo být zahájeno projednávání celkové obnovy mlýna.

*Mgr. Markéta Hanzlíková*

### *Správní obvod obce Sedlčany*

Ve VPZ *Kojetín* byla realizována celková obnova zděného hospodářského stavení v usedlosti čp. 12. Zděná stavba z 60. let 19. století obsahovala v přízemí chlév a v patře komoru, přístupnou po vnějším peronu s vyřezávaným zábradlím. Fasáda hlavního průčelí, zdobená štukovou výzdobou s iniciálami stavebníků a vrocením 1867, byla obnovena v původním členění na základě jeho dochovaných fragmentů. Barevnost vychází z poslední dochované úpravy s tradičním šmolkovým nátěrem.

*Mgr. Jana Berková*



**Pšovky (okres Rakovník), brázděná stodola u čp. 23 – probíhající tesařská obnova brázdění a krovu (foto M. Hanzlíková).**



**Zbečno (okres Rakovník), čp. 22. V areálu Hamousova statku stála piliřová stodola, dochovaná do dnešních dní jen v torzálním stavu. Štítová stěna, obrácená ke komunikaci, byla plně vyzděná z lomového kamene. V rámci její obnovy byla destruovaná část pečlivě dozděna opět z lomového kamene při zachování původní skladby. Koruna zdiva byla zakryta drnem (foto J. Berková).**



## Okres Rakovník

### Správní obvod obce Rakovník

V areálu Kouřimské rybníky v *Branově* čp. 55 pokračovala další etapou rekonstrukce roubené stodoly, zahrnující obnovu roubení pravé perny. Jednomlatá příčně průjezdná stodola byla dochována pouze v torze. Krov a střešní plášť zanikly ještě před prohlášením areálu za kulturní památku. Do roubení obou peren dlouhodobě zatékalo. V předchozích letech byly obnoveny obvodové stěny levé perny. V příštím roce by měl být vztyčen hambalkový krov a položen střešní plášť.

Statickým zajištěním, opravou podezdívek, hrázdění a tesářských konstrukcí krovu byla zahájena celková obnova stodoly u čp. 23 v *Pšovkách*, jedné ze dvou posledních hrázděných stodol dochovaných na Rakovnicku. V příštím roce by měl být položen střešní plášť.

V areálu tzv. Hamousova statku čp. 22 ve *Zbečně* byla provedena celková obnova chlebové pece s opravou klenby a horní izolace. Vedle toho proběhla rovněž oprava torza stodoly ve dvoře s doplněním částí zdiva. Práce byly provedeny ve velmi vysoké kvalitě.

Mgr. Markéta Hanzlíková

## INDUSTRIÁLNÍ PAMÁTKY

Většinu agendy v oblasti technických památek během roku 2015 představovala péče o historické silniční i železniční mosty. V rámci řešení této problematiky bylo navázáno na inventurní průzkum silničních mostů kolínského okresu z let 2002 až 2004 a hodnotné mosty začaly být sledovány i v dalších regionech středních Čech. Cílem této aktivity je vytvoření srovnávacího vzorku pro rozpoznávání hodnot dochovaných děl mostního stavitelství a dokumentace konstrukčních zvyklostí, druhů používaných materiálů a detailů pro budoucí obnovy historických mostů obecně.

### Okres Benešov

#### Správní obvod obce Vlašim

Po několika letech odkladů a složitých jednání byla realizována obnova jednoobloukového klenutého silničního mostu přes Křivsoudovský potok v *Křivsoudově*. V důsledku velmi špatného stavu klenby a organizačních důvodů na straně vlastníka (oprava mostu byla součástí větší akce Krajské správy a údržby silnic) muselo být přistoupeno k památkově méně vhodné variantě, tj. k opatření klenby rubovou železobetonovou skořepinou, završenou železobetonovými římsami. Samotné práce byly provedeny v dobré kvalitě, výsledné optické sepětí historické konstrukce a nové mostovky s římsami však nepatří k nejpříznivějším. V parku zámku ve *Vlašimi* byla připravována náhrada korozí výrazně poškozené ocelové příhradové části stávajícího mostu přes Blanici rozměrově upravenou kopií.

### Okres Kladno

#### Správní obvod obce Kladno

V areálu Hornického skanzenu Sládečkova vlastivědného muzea v dolu Mayrau ve *Vinařicích u Kladna* proběhla pouze jedna menší akce (přezdění opěrného pilíře při jihovýchodním průčelí jámové budovy Robert), dále se začalo s přípravou statického zajištění a obnovy budovy lampovny, zasažené výskytem dřevomorky.

#### Správní obvod obce Slaný

Až do srpna trvala celková oprava silničního mostu přes Bakovský potok v *Královicích*. Také zde představoval zásadní problém špatný stav obou kleneb, přičemž po jejich odkrytí se



*Královice (okres Slaný), kamenný silniční most přes Bakovský potok: a – stav v únoru 2015. Příprava obnovy probíhala od května 2013, vlastní akce od prosince 2014 do srpna 2015. Celková oprava zajistila funkčnost mostu na další léta, opět zprovoznila odvodnění a zlepšila dílčí závady na vzhledu stavby; b – stav v březnu 2016 po první zimě (foto A. Rákosníková).*

situace ukázala být ještě komplikovanější. Klenbu se nakonec podařilo opravit tradičním kamenickým způsobem, další podpůrná opatření pomohla zajistit požadovanou zatížitelnost mostu. Oprava čel kleneb si vyžádala přezdění poprsních zídek, jednotlivé kameny byly před rozebráním očíslovány a následně vráceny na své místo. Zcela degradované kusy pískovce a novodobé betonové a maltové vysprávky byly nahrazeny kameny, které musely být při opravě klenby vyměněny. Po dokončení opravy se na most opět vrátily sochy sv. Jana Nepomuckého a sv. Václava, snesené již v závěru roku 2014. Celkově se jedná o zdařilou akci, která je v provedení mnohých detailů inspirativní i pro jiné akce obnovy. Nemalý podíl práce byl obsažen také v přípravě projektu na celkovou obnovu kamenného klenutého čtyřobloukového silničního mostu přes Bakovský potok v *Sazené* a v jednáních o záměru Krajské správy a údržby silnic nahradit stávající kamenný klenutý tříobloukový silniční most přes Bakovský potok ve *Velvarech* novostavbou.

### Okres Kolín

#### Správní obvod obce Kolín

Oprava silničního mostu přes Výrovku v Radimi probíhala v druhé polovině roku. Provedeno již bylo zajištění spodní stavby, oprava klenby a přezdění části poprsních zídek. Před částečným zakrytím a zadlážděním vodorovného dřevěného roštu byla provedena jeho operativní dokumentace. Dokončovací práce však musely být kvůli postupující zimě odloženy na jaro 2016. V říjnu začala demolice památkově velmi hodnotného silničního mostu přes Výrovku v *Klášterní Skalici*. Zástupci veřejnosti podali návrh na jeho prohlášení za kulturní památku, Ministerstvo kultury ČR však této iniciativě nevyhovělo. Při demolici byla prováděna operativní dokumentace spočívající



*Lobeč (okres Mělník), areál pivovaru. Hlavní budova se sladovnou, hvozdem varnou a strojovnou byla zpřístupněna veřejnosti k prohlídkám. Zbývá pouze dokončit obnovu sladovny a hvozdů. Stav v době obnovení provozu pivovaru (foto J. Berková).*

v celkové fotodokumentaci jednotlivých etap bourání, základní měřické dokumentaci rubu klenby po jejím odhalení a sejmutí profilací druhotně užitých pískovcových bloků z rozvalin nedalekého kláštera.

Obnova bývalého věžového vodojemu na Pražském předměstí v *Kolíně* probíhala v první polovině roku za účelem jeho konverze na vyhlídkovou věž se vzdělávací funkcí. Stavební práce komplikovaly neustálé průtahy, což se projevilo na nedostatečné kvalitě díla, zejména při opravě vnějšího pláště budovy. Negativně medializovaná akce je v celkovém souhrnu velkým zklamáním.

#### **Okres Mělník**

##### ***Správní obvod obce Mělník***

Ve VPZ Lobeč pokračovala další etapou postupná celková obnova areálu pivovaru čp. 34. Práce zahrnovaly obnovu fasády sládkova domu včetně výroby a osazení kopií původních oken. Na vedlejší budově lednice a ležáckých sklepů byla rovněž dokončena obnova fasády a úprava malých sklepů pro potřeby obnoveného pivovarnického provozu. Stavební úpravy se dotkly rovněž objektu bývalé stáčírny, v jejím přízemí byla zřízena nová varna pivovaru, který byl slavnostně zprovozněn v květnu, a završil tak hlavní etapu obnovy tohoto nedávno ještě zánikem ohroženého industriálního objektu. Obnovení výroby po téměř osmdesáti letech znamená nejvýznamnější mezník v novodobé historii pivovaru. Tato skutečnost spolu s památkovou kvalitou obnovy, přístupem vlastníka a navrácením této industriální památky původnímu využití byla oceněna v září tohoto roku udělením ceny Patrimonium pro futuro. V závěru roku byla dokončena rovněž obnova střechy a krovu na objektu expedice.

#### **Okres Mladá Boleslav**

##### ***Správní obvod obce Mladá Boleslav***

V červnu započala celková obnova železničního mostu v *Dolním Krnsku*, nacházejícím se v km 67,615 trati Praha hlavní nádraží – Turnov. Do konce roku se provedla sanace kamenného zdiva opěr a pilířů, železobetonových oblouků i mostovky. Dokončovací práce byly kvůli pokročilé roční době



*Lobeč (okres Mělník), tzv. sládkův dům v průběhu obnovy vnějšího pláště. Velmi pozitivní vliv na vzhled stavby mělo navrácení tradičně členěných oken podle původního stavu. Před dveřmi v patře byl podle dobového stavu obnoven dřevěný zdobený arkýř (foto J. Berková).*

odloženy na jaro 2016. Během podzimu proběhla operativní dokumentace krovu sýpky hospodářského dvora ve Lhoticích, který je dlouhodobě ohrožen zánikem. Poznatky z dokumentačních prací velké sýpky hospodářského dvora na Velkých Horkách byly prezentovány na konferenci Dějiny staveb v Nečtinech.

#### **Okres Praha východ**

##### ***Správní obvod obce Brandýs nad Labem***

Od začátku roku probíhá celková obnova devítiobloukového kamenného železničního mostu přes Výmolu v *Úvalech*, v km 387,144 trati Praha hlavní nádraží – Kolín. Oprava dopravně mimořádně exponované stavby prošla četnými komplikacemi, včetně necitlivého zásahu do prasklé klenby prvního klebního pole od východu. Svršek mostu byl opatřen novým kolejovým ložem a průhlednými protihlukovými stěnami. Dokončení obnovy pláště kamenného zdiva bylo kvůli náročnosti prací odsunuto na jaro následujícího roku.

*Ing. arch. Alena Rákosníková*





*Kolín (okres Kolín), věžový vodojem na Pražském předměstí: a – stav v lednu 2015. Významná vodohospodářská památka byla upravena na vyblůdkovou věž. Opravu pláště, opatřenébo různobarevnými kamenicky opracovanými drťovými omítkami se však nepodařilo provést tak, aby byl podtržen působivý efekt této úpravy, typické pro 1. třetinu 20. století; b – stav v listopadu 2015 (foto A. Rákosníková).*



*Dolní Krnsko (okres Mladá Boleslav), železniční most přes údolí Strenického potoka: a – stav v červnu 2015. Most s železobetonovými klenbami vetknutými do starších kamenných opěr a piliřů vytváří s okolním hlubokým údolím mimořádně působivý celek; b – stav v únoru 2016. V rámci jarních dokončovacích prací bude muset být řešen především problém změny barevnosti reprofilační bmoty pro železobetonovou část konstrukce v úseku, kde byla aplikována již v pokročilém ročním období (foto A. Rákosníková).*

## ODDĚLENÍ RESTAUROVÁNÍ

Pracovníci oddělení dle požadavků průběžně zpracovávali odborné podklady pro účely výkonných orgánů památkové péče. Značný podíl pracovní doby byl věnován aktivní účasti v rámci celého procesu restaurování, kdy formou kontrolních dnů i konzultačních schůzek probíhal památkový dozor na jednotlivých akcích. V rámci předávacích řízení byla mimo jiné kontrolována také úplnost restaurátorských zpráv.

Zvýšená pozornost byla věnována akcím zařazeným do Programů MK ČR. Oddělení PPF/R hraje významnou roli při zabezpečování a alokaci příspěvků z Programu restaurování movitých kulturních památek MK ČR. V roce 2015 bylo v programu zařazeno také restaurování obrazu sv. Fabiána a Šebestiána, který býval dříve součástí hlavního oltáře kostela sv. Fabiána a Šebestiána v *Živobošti*. Jedná se o olejomalbu na plátně (rozměry přibližně 340 × 200 cm) z roku 1729 od Jana Lochmana (signatura s datací byla nalezena při restaurování), obraz byl umístěn v sakristii. Plátno bylo již zeslabené, místy protřené a barevná vrstva byla zakalená a v detailech nečitelná. Obraz byl v minulosti lokálně opravován. Postupné opatrné snímání nečistot a ztenčování laků v průběhu restaurování celkovému výrazu obrazu velmi prospělo. Nyní je obraz nažehlen na nové plátno, na nějž byla také přepsána signatura s datací, která byla na původním plátně zakonzervována. V roce 2016 by mělo být restaurování obrazu dokončeno. Přehled dalších akcí podpořených v rámci tohoto dotačního titulu přináší přehledová tabulka publikovaná dále.

Kostel sv. Martina v *Sedlčanech* je mimořádně cennou středověkou architektonickou památkou přesahující významem region středních Čech. Jeho stavba byla zahájena ve 3. čtvrtině 13. století (kameníci klášterní stavební huti v Milevsku). Po roce 1374 byl kostel přestavěn (rožmberští kameníci), což se týkalo zejména presbytáře, který byl vystavěn nově a byl sklenut jedním polem křížové klenby a jedním polem síťové obkročné klenby v samém závěru. Tehdy byla postavena i prostorná severní stěna presbytáře, kde byla později vytvořena nástěnná malba s výjevem Průvodu svatých Tří Králů, která byla odkryta v roce 1913 při příležitosti výmalby k očekávané biskupské vizitaci. Tehdy byla popsána, částečně schematicky nakreslena i vyfocena do farní kroniky. K její identifikaci byl přizván i pomocný světitel biskup a konzervátor dr. Antonín Podlaha. Tento kronikářský záznam se snímkem byl také impulzem pro současné sedlčanské patrioty k vyzdvižení významu této středověké malby. Po domluvě s farností zadal jeden z iniciátorů restaurátorkám provedení restaurátorského průzkumu, který proběhl na jaře v roce 2014. Průzkum se započatým odkryvem byl prováděn na jižní stěně presbytáře, která byla od roku 2000 pokryta okrovou monochromní výmalbou. Pod další vrstvou – bílou monochromní – byly fragmenty výmalby z roku 1934 (monochromní šedobéžová, přibližně 30 cm nad horní stranou vstupu do sakristie byl namalován nařasený závěs na tyči s motivem medailonů s IHS uložených do pravidelné sítě geometrických hvězdic), kdy bylo třeba presbytář nově upravit po požáru oltáře. Předtím zde byla obdobná vrstva z doby po roce 1913 (nahore monochromní zelená, dole nařasený závěs s bohatým vzorem), která byla provedena po přechodném odhalení části středověké malby, jak je uvedeno v topografické literatuře. Asi z 18.–19. století byla výmalba, jejíž podobu není možné pro dochování jen nepatrného fragmentu určit (dochovaný fragment obsahuje černý šablonový dekor na okrovém základě).

Na další vrstvě byla figurální malba z roku 1661 s výjevem Křtu Krista, částí nápisu a s datací. Z větší části byla provedená na soudobé zaddívce sanktuaria. Přínosem průzkumu bylo zjištění širšího zachování této vrstvy oproti předpokladu. Součástí je iluzivní draperie pod nápisem s datací. Tato malba spíše nepřekrývá malbu z konce 14. století s výjevem Průvodu a klanění



*Knězeves (správní obvod Rakovník), sloup se sochou Immaculaty, 1. třetina 18. století. Na snímku je zachycena pouze dvourozměrná maketa, zhotovená restaurátorem v poměru 1 : 1 pro lepší představu zúčastněných při jednom z kontrolních dnů, kdy bylo hledáno nejhodnější místo pro přemístění zrestaurované celku mariánského sloupu (foto M. Kuldová).*

Tří králů. Vlastní postava Panny Marie s Ježíškem již není dochována. Tato nejstarší malovaná vrstva byla následně ještě zřejmě opatřena vrstvou hrubé omítky (dochováno v dolní části při zemi), pravděpodobně oddělovala vrstvu středověkou a vrstvu z roku 1661.

Před úplným odkryvem byly sejmuty šablony obou torzálně zachovaných malovaných vrstev z první poloviny 20. století, aby mohlo dojít k jejich sejmutí ve prospěch čitelnosti malby z roku 1661 a malby středověké. Tyto dvě nejstarší vrstvy s figurálními výjevy byly výsadně respektovány, raně barokní malba není dochována ve výrazném překryvu, tudíž mohly být prezentovány obě vedle sebe.

Odkryv probíhal za průběžného zpeřňování, malba byla fixována a byly odstraněny nevhodné tmely. Dále byla odkrytá malba standardně restaurována s upřesňováním retuše, jejímž cílem bylo podpořit středověkou i raně barokní malbu při respektování jejího stavu dochování a charakteru, ne však ve smyslu celkové rekonstrukce.

Malba se pravděpodobně brzy dočká umělecko-historického zhodnocení. Jeho očekávanou součástí je datace díla, která je zatím posunována minimálně na práh 15. století (jedním ze zásadních datačních prvků je nákladně zdobený oděv komorníka při klečícím králi).

V roce 2015 bylo na území kraje restaurováno několik světeckých sloupů a pilířů. Uvést lze mariánský sloup v *Nových Dvorech*, dokončení restaurátorských prací na pilíři v *Cblumíně*, zahájení příprav restaurování morového sloupu v *Kutné Hoře*, údržbové práce na pilíři v *Kácově* a další (viz přehled připojený za textem). Jedna z těchto památek byla restaurována v *Kněževsi* na Rakovnicku. Sloup se sochou Immaculaty z první třetiny 18. století stál na návsi při chodníku před budovou fary v obci. Předstupoval před levou krajní okenní osu pětiosého





*Sedlčany (správní obvod Sedlčany), kostel sv. Martina, severní stěna presbytáře, nástěnná malba s výjevem Průvodu svatých Tří Králů s Klaněním z počátku 15. století a torzo malby Křtu Páně z roku 1661 (foto M. Kuldová).*

symetrického průčelí fary a stal se součástí nedávno vysazené jednořadé aleje, která lemuje chodník na této straně návsi. Ikonograficky se jedná o častý typ zobrazení Panny Marie Immaculaty. Socha je osazena na sloupu, který vynáší klasicky členěný hranolový podstavec. Jedním z hlavních aspektů zahájení restaurování byl výrazný náklon, způsobeným zřejmě nedostatečným základem díla a blízkostí vzrostlého stromu. Po jednání s obcí bylo zřejmé, že nesmí být poražen žádný strom v aleji, přičemž právě kořeny stromů náklon velkou měrou způsobovaly. Z předválečných dob jsou známy fotografie, kde je náves bez stromů a sloup dominuje nejen před farou, ale i velké části obce. Dlouho hledanému řešení napomohl průzkum zaměřený na zjištění hloubky základů, který zároveň přinesl vysvětlení přesunu celého sloupu na začátku 2. poloviny 20. století. V rámci socialistického plánování byl betonový chodník pro pěší navržen přesně v takovém odstupu od linie domů, že mu stál celý sloup v cestě. Místo posunutí chodníku na návsi, kde je velký prostor, byl přesunut tehdy překážející sloup. Tímto zjištěním původního místa byla známa linie, kde byl umístěn vůči faře, takže přesun po zdařilém restaurování celku mariánského sloupu dodržel tuto linii. Chodník se stopou po původním umístění sloupu zde zůstává.

V roce 2015 bylo dokončeno restaurování hodnotného barokního díla z doby kolem roku 1728 – Bolestné Panny Marie ve *Slaném*. Socha je součástí fragmentárně dochovaného sochařského celku, který tvořil výzdobu aleje vedoucí z města k františkánskému klášteru. Alej byla vysazena roku 1728 a postupně byla doplněna sochou Bolestné Panny Marie a sochami františkánských světců. Socha sv. Antonína Paduánského byla osazena spolu se sochou sv. Františka roku 1734 nákladem Heinricha Bauera, správce slánského panství, a radního Davida Danielise. Z barokních originálů se dochovala pravděpodobně

pouze socha Panny Marie Bolestné a dva podstavce. Sochy byly v 90. letech 19. století z větší části nahrazeny volnými kopiemi, které provedl kamenosochař A. Havel (činný mimo jiné pro františkánský klášter v Hájku). Zřejmě v této době byla výzdoba aleje přenesena do areálu kláštera. V současnosti soubor zahrnuje zmíněnou sochu Panny Marie, dále sochy sv. Antonína Paduánského, sv. Bonaventury a sv. Františka. V příští etapě se předpokládá restaurování a transfer dalších dochovaných soch barokní aleje na původní místo před klášterem.

Restaurovatelské práce zaměřené na konkrétní uměleckořemeslné prvky jsou často součástí velkých stavebních akcí, které řeší objekty jako celky. Poměrně častým příkladem jsou portály, na které byl přirozeně kladen důraz, a to jak v řemeslném zpracování, tak ve výzdobě. V souvislosti s touto problematikou lze zmínit mimo jiné restaurování hlavního portálu kostela sv. Anny v *Nových Dvorech* a restaurování bočního portálu kostela sv. Bartoloměje v *Kolíně*. Monumentální západní portál kostela sv. Anny využívající efektu mramoru v kontrastujícím barevném řešení červené a šedé je v daném prostředí ojedinělý. Je dokladem stavební i výzdobné sochařské činnosti na panství Věžníků v Nových Dvorech kolem roku 1700. Portál vykazoval závažné statické narušení (průběžná trhlina přes nadpraží, odtržení stojek, rozestoupení spár atd.), které bylo v minulosti sanováno vložením kovových táhel pod překlad. Kámen byl narušen hloubkovými i povrchovými trhlinami. Lokálně se objevovaly plochy pokryté krustami, zejména v podhledech a místech srážkových stínů. Obě figury andělů byly v havarijním stavu. Došlo k velkým úbytkům hmot se stále patrným procesem progresivní degradace, podpořeným patrně předchozími opravnými zásahy. Původně navržené celkové rozebrání portálu bylo vzhledem k jeho špatnému stavu a přesnému sesazení jednotlivých článků odmítnuto jako značně rizikové. Dalším



a



b

*Živobořt (správní obvod Dobříš), kostel sv. Fabiána a Šebestiána, detail postavy sv. Šebestiána a andílka vytahujícího šíp z těla: a – obraz před čištěním; b – obraz z větší části již vyčištěný, přičemž jsou na některých místech zatím ponechána nevyčištěná místa pro porovnání (foto M. Kuldová).*



*Kovanice (správní obvod Nymburk), socha sv. Jana Nepomuckého, detail, stav po restaurování. Dílo se modelací i rukopisem řadí do skupiny svatojánských statuí připisovaných k tvorbě Jelenků z Kosmonos z 20. let 18. století. I přes nepřilíš vysokou kvalitu kamene se zachovala řada detailů a povrchových modelací (zejména v horní partii), které na většině soch z pojizerského pískovce v exteriéru dnes již téměř zanikly. Avšak i tak je na fotografii patrná řada doplňků z aktuálního i předchozích restaurování (foto L. Maděrová).*

zohledňovaným faktorem bylo zachování rozměrových poměrů vstupního otvoru osazeného dvoukřídlými plechem pobíjejnými dveřmi, které byly rovněž restaurovány. Následně bylo zvoleno řešení statického zajištění zpevněním za nápisovou deskou, které si vyžádalo rozebrání pouze horní partie portálu. Jednotlivé prvky byly vysunovány na plošiny v různých výškách a po provedení zajištění zase osazovány zpět. V rámci těchto prací byla nalezena chybějící část jedné z kartuší osazených na portálu ještě s poměrně zachovaným opracováním povrchu mramoru do podlesku. Po provedení statického zajištění následovaly četné injektáže trhlin uplatňujících se zejména v povrchových vrstvách mramoru. Po ukončení prací lze konstatovat, že provedené restaurování přispělo nejen k pouhé rehabilitaci portálu, ale zejména k jeho záchraně do budoucna.

V Družci na Rakovnicku bylo přistoupeno k restaurování narušeného portálu na jižní straně kostela Nanebevzetí Panny Marie. Restaurátorskému zákroku předcházela podrobná restaurátorská průzkum, jehož součástí byl i odběr vzorků na určení míry zasolení. V rámci restaurování bylo obnoveno vyzlacení textů. Restaurovaná kartuš byla osazena na původní kovový hák a oko. Po konzultacích se zástupcem NPÚ bylo odsouhlaseno použití olovených podložek a oloveného plechu, který kryje římsu tak, aby se nehromadila voda za kartuší a mohla volně odtékat. Dalším předmětem diskuzí byly tvarové rekonstrukce chybějících částí rukou a nohou andlíků, které nebyly realizovány, a dílo bylo ponecháno v torzální podobě. Byly pouze vytme-





*Družec (správní obvod obce Kladno), kostel Nanebevzetí Panny Marie, jižní portál, stav po restaurování. Kartuš i postavy andělů se nalézaly v bavorském stavu a restaurátorský zásah byl nevyhnutelný. Architektura portálu a její jednotlivé kamenné prvky byly opakovaně napouštěny konsolidantem. Došlo k odstranění nevhodných doplňků a biologického napadení. Po konzultacích se zástupcem NPÚ nebyly realizovány tvarové rekonstrukce chybějících částí rukou a nobou andělů, sochy byly konzervovány (foto J. Weissová).*



*Slaný (správní obvod obce Kladno), areál františkánského kláštera, socha Panny Marie Bolestné, závěrečná etapa restaurování. Součástí akce bylo přenesení této bodnotné památky na původní místo v aleji před klášter, kde je tímto počinem i zpřístupněna veřejnosti. Po celkovém restaurování sochy, byl osazen i atribut meče. Město Slaný předpokládá postupné obnovení barokní galerie soch (foto J. Weissová).*

leny trhliny a menší defekty, které zamezují zatékání vody do kamene.

V kostnici kostela Všech Svatých v *Sedlci u Kutné Hory* pokračovala další etapou akce zaměřená na konzervaci výzdoby z kosterních pozůstatků. Po ověření postupu v předchozí etapě bylo možné již pokračovat ve zvoleném systémovém řešení. To zahrnuje zejména výměnu dožilého konstrukčního systému ověšů a ošetření jednotlivých kostí, které spočívá v jejich citlivém čištění a následné konzervaci. Restaurování kosterní výzdoby je náročnou akcí stojící na pomezí oboru. Vzhledem k vysoce specifické problematice je třeba zvažovat nejen technologická a technická řešení, ale také etické hledisko.

Výčet ostatních sledovaných akcí uvádí následující přehled:

#### **Okres Benešov**

##### **Správní obvod obce Benešov**

*Český Sternberk* – hrad, orientální koberce, 19. stol. (Simona Kronbergerová)

*Český Sternberk* – hrad, podobizna generála jízdy hraběte Šporka, kolem 1700 (Markéta Pavlíková, ak. mal.)

*Český Sternberk* – hrad, 2 dekorativní kufstejnové vázy na schodištových sloupcích (Jarmil Plachý, ak. mal.)

*Jemniště – Žleby* – zámek, mobiliární fond zámku Jemniště, karuselové šaty, kolem 1850, 2. etapa – dokončení (Vladimíra Lipská)

*Jemniště* – zámek, mobiliární fond zámku, třídílný paravan, 1696, 1. etapa (Zdeněk Novotný, ak. mal.)

*Konopiště* – zámek, Svatojiřská sbírka Františka Ferdinanda d'Este, obrazy (inv. č.: K 4759, K 4765, K 4770, K 4783, K 4798), 18. a 19. stol. (Milan Kadavý, ak. mal.)

*Konopiště* – zámek, Svatojiřská sbírka Františka Ferdinanda d'Este, obrazy (inv. č.: K 4591, 4593, 4594, 4569, 4780, 4784, 4794), 18. a 19. stol. (Jana Hrevušová)

*Sázava* – kostel sv. Prokopa, obraz Založení Sázavského kláštera – dokončení, do 1785 (Pavel Šmejkal, ak. mal.)

*Sázava* – kostel sv. Prokopa, zpovědnice I, 1. etapa (Pavel Šmejkal, ak. mal.)

*Týnec nad Sázavou* – Dům u Micků, východní fasáda, sgrafita, omítky, jižní fasáda, sgrafita, omítky – opravy po předchozím restaurování (Mgr. Miroslav Koželuh, ak. mal.)

##### **Správní obvod Vlašim**

*Měchnov* – židovský hřbitov, náhrobků, vztyčování a zajišťování (Petr Škarvan)

*Velíš* – kostel sv. Josefa, varhany – skříň, 3. etapa (Peter Stirber, ak. mal.)

##### **Správní obvod obce Votice**

*Neustupov* – hrobka Aichelburgů, intarzované kostelní lavice, 2. pol. 19. stol., restaurování, 1. etapa, rozebrání (František Kratochvíl)



**Bečváry (správní obvod Kolín), zámek, nástropní malba, transfer.** Jedná se o mladší vrstvu výmalby bývalé kaple sv. Michala z doby, kdy byl zámek ve vlastnictví generála Gideona Arnošta von Laudona a přestropením kaple vznikla v patře jídelna. Malba byla transferována po částech včetně partií fabionů. Po zajištění, konzervaci a ošetření rubové strany je přístupováno k citlivému a značně náročnému snímání překryvových vrstev, při kterém byla odhalena i rytá kresba patrná na fotografii (foto L. Maděrová).



**Poděbrady (správní obvod Poděbrady), kostel Povýšení sv. Kříže, vitráž, stav během restaurování.** V kostele je instalován bodnotný soubor vitráží, který je výsledkem několika časových etap. Největší počet vitráží byl doplněn po regotizaci kostela, která probíhala v letech 1896–1898. Vznik poslední skupiny je spojen s rokem 1933. Snímek zachycuje stav po rozebrání vitráže z olověné sítě v ateliéru restaurátora. Ačkoliv se nejedná o řemeslně výjimečné dílo, je zajímavé použití plastických jehlanových skel a čoček (foto L. Maděrová).

**Votice** – klášter, knihovna, refektář, chodby a 3 cely řeholníků, konzervace barevných souvrství (Mgr. Josef Novotný, ak. mal.)

**Votice** – klášter, parapet zábradlí schodiště, dřevěné obložení (Vratislav Koňák)

**Vrchotovy Janovice** – areál kostela sv. Martina, náhrobek I, Arnošta Františka z Vrtby, 1791, 2. etapa (Jitka Malovaná, ak. soch.)

**Vrchotovy Janovice** – areál kostela sv. Martina, náhrobek II, Barbory, svobodné paní Schrenk von Notzing, 1790, 2. etapa (Jitka Malovaná, ak. soch.)

## Okres Beroun

### Správní obvod obce Beroun

**Beroun** – Husovo náměstí, kašna se sochou sv. Jana Nepomuckého (Josef Vitvar, ak. soch.)

**Beroun** – kostel Zvěstování Panny Marie, kříž ze vstupní brány areálu kostela (Ivana Rašplíčková)

**Měňany** – kamenný kříž (Jan Brabec, ak. soch.)

**Nížbor** – socha sv. Jana Nepomuckého (Jarmil Plachý, ak. soch.)

### Správní obvod obce Hořovice

**Zaječov – Svatá Dobrotivá:** klášter, refektář, dokončení, restaurování nábytkového zařízení refektáře (Mgr. Jan Chejn, ak. mal.)

**Zaječov – Svatá Dobrotivá:** klášter, refektář, nástropní výmalba, zajištění (Mgr. Jan Chejn, ak. mal.)

## Okres Kladno

### Správní obvod obce Kladno

**Družec** – portál kostela Nanebevzetí Panny Marie (Jan Brabec, ak. soch.)

**Družec** – sloup se sochou Panny Marie (Jan Brabec, ak. soch.)

### Správní obvod obce Slaný

**Slaný** – kostel sv. Gotharda, hlavní oltář (Patrik Bílek, Jiří Štork)

**Slaný** – areál františkánského kláštera, socha Panny Marie Bolestné II. etapa (Jan Turský, ak. soch.)

**Hospozínek** – vitráže kaple sv. Jana Nepomuckého (Jiří Černo-horský)



**Benátky nad Jizerou (správní obvod Mladá Boleslav), kostel Narození Panny Marie, kování dvoukřídlých dveří vedoucích ze sakristie do kostela, stav během restaurování.** V rámci restaurování došlo k sejmutí kování na barokních dubových dveřích, dále byl proveden průzkum povrchových úprav. Na jeho základě bylo následně obnoveno cínování povrchu a kování bylo osazeno zpět na restaurovaná dveřní křídla (foto L. Maděrová).

## Okres Kolín

### Správní obvod obce Kolín

**Bečváry** – zámek, malby v interiéru, etapa (MgA. Josef Vojtek)

**Bošice** – kaplička, malby v interiéru, dokončení (Mgr. art. Lucie Matějková)

**Kolín** – kostel sv. Bartoloměje, severní boční portál (ak. soch. Karel Krátký, Bohumil Pánek)

**Kolín** – kostel sv. Bartoloměje, oltář sv. Aloise (Václav Stádník)

**Kolín** – kostel sv. Bartoloměje, gotická malba v interiéru a nápis na kamenné desce z roku 1360 (ak. mal. Adam Souček)

**Kolín** – děkanství, kamenné ostění ve vstupní chodbě (ak. soch. Josef Pospíšil)



*Kolín* – Starý židovský hřbitov, vybrané náhrobní stély (Hynek Bláha) a kovové ohrazení (Robert Ritschel)  
*Kolín* – dům čp. 8, malba v interiéru, kamenné a štukové prvky (ak. mal. Petr Hampl, Zdeněk Šmahel)  
*Kolín* – radnice, obřadní síň, malba, část (ak. mal. Tomáš Berger)  
*Kouřim* – kostel sv. Štěpána, náhrobníky vsazené do zdiva obvodového pláště (ak. soch. Karel Krátký)  
*Kouřim* – skanzen, socha sv. Donáta ze Svatbína (ak. soch. Jan Vích)  
*Kouřim* – skanzen, mariánský sloup z Konárovic (ak. soch. Jan Vích)  
*Ratboř* – Starý zámek, vstupní portál (Jan Mjartan)  
*Třebovle* – kostel sv. Bartoloměje, malba v interiéru (Mgr. Jan Chejn, ak. mal.)  
*Velim* – evangelický kostel, vitráže, etapa (David Roskovec)

#### **Správní obvod obce Český Brod**

*Lipany* – mohyla (ak. soch. a rest. Jaroslav Jelínek)  
*Přistoupim* – židovský hřbitov, náhrobní stély, etapa (Hynek Bláha)  
*Rostoklaty* – kostel sv. Martina, malba v interiéru, etapa (Mgr. Jan Chejn, ak. mal.)  
*Tismice* – podstavec sochy sv. Jana Nepomuckého (ak. soch. Josef Pospíšil)

#### **Okres Kutná Hora**

##### **Správní obvod obce Čáslav**

*Čáslav* – kostel sv. Petra a Pavla, oltář kaple Panny Marie, etapa (ak. mal. Eva Kolmanová)  
*Čáslav* – kostel sv. Alžběty, malba v presbytáři (Martina Fořtíková)

##### **Správní obvod obce Kutná Hora**

*Kácov* – sousoší Panny Marie a čtrnácti svatých pomocníků, údržba (ak. soch. Josef Pospíšil)  
*Kutná Hora* – dům čp. 109, vstupní portál, etapa (ak. soch. Josef Pospíšil)  
*Kutná Hora* – kostel sv. Jakuba, ciferníky, etapa (František Brodecký, David Štusák)  
*Kutná Hora* – morový sloup, průzkum a restaurování reliéfu sv. Rosálie (Mgr. art. Jakub Ďoubal)  
*Kutná Hora* – areál kostela Všechn Svatých, dva kamenné kříže (Hynek Bláha)  
*Kutná Hora* – pomník národního odboje (MgA. Václav Štochl, Marcel Hron)  
*Kutná Hora – Sedlec* – kostel Všechn Svatých s kostnicí, výzdoba z kosterních pozůstatků, etapa (Tomáš Král)  
*Kutná Hora – Sedlec* – konvent kláštera čp. 1, socha Panny Marie s Ježíškem, dvě vázy (ak. soch. Petr Dufek, Mgr. Miroslav Koželuh, ak. mal.)  
*Malešov* – kostel sv. Václava, varhany, dokončení (MgA. Dalibor Michek, ak. mal. Alena Krahulíková)  
*Malešov* – socha sv. Prokopa, transfer z Bykáně, etapa (Mgr. art. Jakub Ďoubal)  
*Malešov* – socha sv. Jana Nepomuckého, transfer z Bykáně, etapa (Mgr. art. Jakub Ďoubal)  
*Nové Dvory* – Mariánský sloup (Martin Kulhánek)  
*Nové Dvory* – kostel sv. Anny, vstupní portál (ak. soch. Otakar Marcín)  
*Nové Dvory* – sošky puttů nalezené druhotně použité v bráně areálu zámku (ak. soch. Josef Pospíšil)  
*Nové Dvory* – socha sv. Barbory (ak. soch. Josef Pospíšil)  
*Nové Dvory* – socha sv. Notburgy (ak. soch. Josef Pospíšil)  
*Paběnice* – kostel sv. Jakuba, hlavní oltář (ak. mal. Eva Kolmanová)



*Lipany (správní obvod Český Brod), pomník bitvy u Lipan: a – celkové restaurování pláště mohyly vztyčené v roce 1881 řešilo zejména obnovu spárování a ošetření jednotlivých bloků, některé byly znovu osazeny. Konzervovány byly také původní kovové nápisové desky; b – detail vrchlíku s patrným opravným povrchu kamene pemrlováním (foto L. Maděrová).*



**Sedlec (správní obvod Kutná Hora), kostnice kostela Všech Svätých, výzdoba z kosterních pozůstatků, stav během restaurování. Stav výzdoby je na mnoha místech bavarijní. U zavěšených prvků dochází ke korozi nosného drátu, který je lokálně přerušen, jinde dochází k jeho nadměrnému zatížení a ztenčení. U všech prvků výzdoby je před demontáží provedena podrobná dokumentace (číslování kostí, zaměření). Po odstranění povrchových nečistot a konzervaci následuje zpětná montáž. Dochází k výměně dožilých kovových nosných konstrukcí. Nové řešení využívá kotvy s vnitřním závitem, dráty jsou z nerez oceli, stejně tak i vazací. Jsou využívány původní otvory v jednotlivých kostech. Takto má být do budoucna zajištěna jednodušší manipulace s tímto typem výzdoby, např. při opravách omítek apod. (foto L. Maděrová).**

#### **Okres Mělník**

##### **Správní obvod obce Kralupy nad Vltavou**

*Kralupy nad Vltavou* – portál kostela Nanebevzetí Panny Marie a sv. Václava (Jakub Rafl, MgA)

*Veltrusy* – zámek, bysty Josefa II., gen. Laudona, gen. Lacyho, VE 9310, VE 9308, VE 9309, dokončení (Kateřina Amortová, ak. soch.)

##### **Správní obvod obce Mělník**

*Dolní Beřkovice* – zámecká kaple, varhany (Martin Poláček Ing.)

*Liblče* – sluneční brána areálu zámku (Petr Vitvar ak. soch, Ivan Houska)

*Mělník, místní část Pšovka* – kostel sv. Vavřince, kazatelna, etapa (Martin Zmeškal, ak. mal.)

*Mělník* – kostel sv. Petra a Pavla, etapa restaurování klenby, malby a kamenné prvky (Jiří Stejskal, MgA., Vít Mudruňka, Jan Munzar)

*Mělník* – pomník československo-sovětsko-polského přátelství, Tyršova ulice (MgA. Alexander Kozlov)

*Mělník* – portál renesančního domu čp. 11, Náměstí Míru (MgA. Jakub Rafl)

*Mělník* – kostel 14 sv. Pomocníků, nám. Míru, obraz sv. Kláry (MgA. Lenka Helfertová)

##### **Správní obvod obce Neratovice**

*Chlumín* – sloup Nejsvětější Trojice, II. etapa (MgA. Tereza Korbelová)

*Kostelec nad Labem* – kostel sv. Víta, boční kamenný portál (Milan Šturm, ak. soch.)

#### **Okres Mladá Boleslav**

##### **Správní obvod Mladá Boleslav**

*Bělá pod Bezdězem* – kostel Povýšení sv. Kříže, výmalba interiéru, etapa (ak. mal. Alena Moravcová)

*Bělá pod Bezdězem* – zámek, sgrafito na obvodovém plášti kaple sv. Josefa, etapa (ak. arch. Milan Hubeňák)

*Bělá pod Bezdězem* – kostel sv. Václava, oltář Ukřižování, oltář Panny Marie (ak. mal. Jan Chejn)

*Bělá pod Bezdězem* – kostel sv. Václava, dveře (ak. arch. Milan Hubeňák, Pavel Kůtek)

*Benátky nad Jizerou* – kostel Narození Panny Marie, portál v interiéru (ak. soch. Martin Pokorný)

*Benátky nad Jizerou* – kostel Narození Panny Marie, dveře v interiéru, prosklená stěna na kruchtě (František Kratochvíl, Petr Coufal, Pavel Kůtek)

*Benátky nad Jizerou* – socha sv. Prokopa, konzervace a transfer do lapidária (ak. soch. Martin Pokorný)

*Benátky nad Jizerou* – sousoší z kaple při silnici k Jiřicím, konzervace a transfer do lapidária (ak. soch. Martin Pokorný)

*Košátky* – areál zámku, sýpka, zajištění sgrafit (MgA. Josef Červinka)

*Stránov* – zámek, restaurování sgrafit a kamenného balkonu (Martina Fořtíková, MgA. Jan Brabec)

*Týnec* – kříž (ak. soch. Oto Pospíchal)

##### **Správní obvod Mnichovo Hradiště**

*Mnichovo Hradiště* – čp. 239, vestibul, umělé mramory (Petr Škarvan)

#### **Okres Nymburk**

##### **Správní obvod Lysá nad Labem**

*Čibadla* – Bon Repos, nástěnné malby, etapa (ak. mal. Petr Kadlec)

*Lysá nad Labem* – areál kostela sv. Jana Křtitele, socha sv. Antonína (ak. soch. Vojtěch Adamec)

*Milovice* – kříž (ak. soch. Vojtěch Adamec)

##### **Správní obvod Nymburk**

*Kovanice* – socha sv. Jana Nepomuckého (ak. soch. Vojtěch Adamec)

*Nymburk* – radnice, portály ve sklepech (ak. soch. Jan Vích)

##### **Správní obvod Poděbrady**

*Poděbrady* – kostel Povýšení sv. Kříže, vitráže, ostění oken, etapa (Jaroslav Skuhřavý, Zdeněk Šmahel)

#### **Okres Praha-východ**

##### **Správní obvod obce Brandýs nad Labem – Stará Boleslav**

*Dolínek* – vyčištění plakety pomníku Vítězslava Háška (Mgr. Petr Zeman)

*Odolena Voda* – mariánský sloup (MgA. Václav Mašek)

*Panenské Břežany* – sloup Nejsvětější Trojice (ak. soch. Vojtěch Adamec)

*Stará Boleslav* – kaple Blahoslaveného Podivena, malba v interiéru, etapa (ak. mal. Petr Kadlec)

##### **Správní obvod obce Říčany**

*Kostelec nad Černými lesy* – kostel sv. Andělů Strážných, kazatelna (Hana Slavíková, ak. mal.)

*Kostelec nad Černými lesy* – kostel sv. Andělů Strážných, I. etapa restaurování hlavního oltáře (Hana Slavíková, ak. mal.)

#### **Okres Praha-západ**

##### **Správní obvod obce Černošice**

*Černošice* – kostel Nanebevzetí Panny Marie, bočního oltář, menza (Hana Slavíková, ak. mal.)

*Jesenice* – pomník baronky Maxmiliány Alsterové z Astfeldu, (Václav Snížek, ak. soch.)

*Obrovec* – transport a restaurování zvonice (Jan Vích, ak. soch.)





*Nové Dvory (správní obvod Kutná Hora), kostel sv. Anny, vstupní portál: a – stav po restaurování; b – detail borní partie před restaurováním (foto L. Maděrová).*

## **Okres Příbram**

### **Správní obvod obce Dobříš**

*Dobříš* – areál kostel sv. Kříže, socha sv. Linharta, 2. etapa (Jaroslav Fuka, ak. soch.)

*Dobříš* – židovský hřbitov, náhrobky č. 302–334, 6. etapa (Milan Šturm)

*Dobříš* – zámek, snímání sochařské výzdoby z atik bez konzervace (ak. soch. Jan Vích)

*Nový Knín* – socha Panny Marie Immaculaty, (Jarmil Plachý, ak. soch.)

*Obořiště* – kostel sv. Josefa, nástropní malba, záchranná fixáž – 2. etapa (MgA. Jiří Lauterkranz)

*Voznice* – socha sv. Jana Nepomuckého, 1. etapa restaurování (Daniela Kartáková, ak. soch.)

*Živohošť* – kostel sv. Fabiána a Šebestiána, obraz sv. Fabiána a Šebestiána, 1. etapa (Markéta Pavlíková, ak. mal., Theodora Popová, ak. mal.)

### **Správní obvod obce Příbram**

*Březnice* – pivovar, kamenný alianční erb na fasádě (Jiří Švec, ak. soch.)

*Březnice* – pivovar, sochy sv. Judy Tadeáše a sv. Josefa z atiky fasády (Jiří Švec, ak. soch.)

*Březnice* – zámek, knihovna, mobiliární fond zámku Březnice, závěsy, 2. pol. 19. stol., 1. etapa (Štěpánka Dejmalová)

*Březnice* – židovský hřbitov, 16 náhrobků (č. 144–159), 5. etapa, restauroval: Milan Šturm

*Hvoždany* – kostel Navštívení Panny Marie a sv. Prokopa, hlavní oltář, 7. etapa (Mgr. Jaroslav Fuka, ak. soch.)

### **Správní obvod obce Sedlčany**

*Drážkov* – židovský hřbitov, 45 náhrobků, 17.–20. stol. (Milan Šturm)

*Sedlčany* – kostel sv. Martina, presbytář, nástěnná malba z počátku 15. století. a malba z roku 1661 (Markéta Pavlíková, ak. mal. a Theodora Popová, ak. mal.)

*Skrýšov* – kostel sv. Jana Nepomuckého, hlavní oltář, 1764, 6. etapa (Mgr. Jan Chejn, ak. mal.)

## **Okres Rakovník**

### **Správní obvod obce Rakovník**

*Hředle* – kostel Všech Svatých, soubor hlavního a bočních oltářů s kazatelnou, hlavní oltář, 7. etapa (Miroslav Slavík, ak. mal.)

*Knežves*: sloup se sochou Immaculaty, 2. etapa (Jan Turský, ak. soch.)

*Nové Strašecí* – kostel Narození Panny Marie, hlavní oltář, rejstf. č., 1. etapa (Miroslav Slavík, ak. mal.)

*Rakovník* – historická budova radnice (Husovo náměstí 28), restaurátorské zajištěné nalezeného torza (Marcel Hron, ak. soch.)

*Velká Buková* – socha sv. Václava (při čp. 23), 1. etapa, (Jan Turský, ak. soch.)

*Zdeslav* – socha sv. Prokopa, 2. etapa – dokončení (MgA. Helena Štěrbová)

*Mgr. Ludmila Maděrová, vedoucí oddělení  
Mgr. Marie Kuldová, Mgr. Marek Pařízek, Mgr. Julie Weissová*

## REFERÁT PAMÁTEK S MEZINÁRODNÍM STATUSEM

Hlavním úkolem referátu v roce 2015 byl monitoring, tedy sledování stavu součástí Světového dědictví UNESCO. Dalším ze základních úkolů pak byla preventivní ochrana památek a k němu byly doplněny ještě důležité úkoly podle aktuální potřeby. Jednalo se o shodnou strukturu práce, jaká byla i v předcházejících letech, pouze některé úkoly se ve svém rozsahu nebo v podrobnostech poněkud lišily.

**Monitoring památky UNESCO** znamená v případě středních Čech město *Kutnou Horu*, jejíž zápis na Seznam světového dědictví se uskutečnil právě před dvaceti lety, přesně v prosinci roku 1995. V tomto prestižním světovém výčtu nejhodnotnějších a nejznámějších památek se zařadila na čestné místo a rozhodně nepatřila mezi poslední lokality, jimž se tohoto uznání plným právem dostalo. Z naší republiky již předcházelo prohlášení *Praby*, *Telče* a *Českého Krumlova* a právě Kutná Hora, respektive historické jádro tohoto města spolu se sousedním chrámem Panny Marie v *Sedlci* následovala hned v dalším pořadí. Časový sled, ve kterém se zápis prováděl, není sice nijak podstatným hlediskem, ale některé ze slavných světových lokalit teprve následovaly.

Monitoring podle určených požadavků připravujeme již od roku 1999, kdy se tento úkol poprvé objevil. Proces jeho zpracování znamenal povinné úkoly, ale bylo možné se v jeho rámci zamyslet i nad dalšími okruhy, které by bylo vhodné sledovat a dokumentovat. Vznikla a dále se tímto způsobem rozvíjí široká databáze, která dokládá vývoj místa s ohledem na ochranu jeho památkových hodnot.

Poměrně obsáhlý materiál, na jehož základě je následně monitorovací zpráva připravována, je tak vytvořen plynulým dokumentováním lokality v potřebných stupních podrobnosti. To znamená od celkového, možno říci urbanistického pohledu až k detailnímu a například i technologickému a materiállovému hledisku. Postupně byla tímto způsobem zvolena a prověřena struktura, která postupuje od města jako celku, jeho umístění v krajině, dále pak k jednotlivým městským částem a vnitřním prostorům. Skladba dokumentace končí až u samotných domů a dalších objektů, a to včetně jejich nejdůležitějších detailů.

Přijatý a vyzkoušený způsob dokumentování a získávání potřebných informací se tedy dlouhodobě plně osvědčil a struktura, která byla takto vytvořena, je i nadále naplňována dokumentací. Takto zpracovány jsou, pokud je to fyzicky možné, všechny městské objekty i jejich celky, ale výrazně podrobnější přitom vzniká dokumentace u právě opravovaných nebo připravovaných objektů. Plynulým dokumentováním v tomto rozsahu vzniká nenahraditelný souborný materiál, který přesně vypovídá o stavební činnosti ve městě a někdy může mít hodnotu velmi cenného a jedinečného dokladu. Dokumentuje postupný vývoj stavu stavebního fondu města a jeho proměn, podchycuje ale například také jeho postupné zhoršování, naštěstí jen ve výjimečných kritických případech.

Varujícím ukazatelem je zde ale například postupný vznik zájmu o zástavbu z hlediska stavebníků mimořádně zajímavých pozemků severně od historického jádra města. Dlouhodobé monitorování stavu lokality zde má možnost doložit, jak velkým nebezpečím pro dosud ještě existující a v našich podmínkách již zcela mimořádně čisté začlenění sídla do přírodního rámce tato již probíhající výstavba ve skutečnosti je. Uvedené



*Kutná Hora, rozsáblá oprava parku Pod Vlašským dvorem je bezesporu mimořádnou akcí. Práce zabíjené v loňském roce naplno pokračovaly i v roce 2015 a podařilo se dokončit první etapu náročné obnovy. Velkým úspěchem přitom je skutečnost, že oproti některým dřívějším snahám zde byla památková podstata místa plně respektována a zvolen byl citlivý a pokorný přístup (foto J. Mrázek).*





*Kutná Hora, lokalita Na Rovinách, stará ovocná alej. Na podzim roku 2015 zde proběhla příjemná společenská akce, která je ve své podstatě jedinečná. Organizátoři po dlouhé a náročné přípravě uspořádali pohodový den, kdy byly do staré a postupně odumírající aleje v sousedství města vysázeny chybějící stromky. Cenná je mimo jiné skutečnost, že se jedná a tradiční krajové odrůdy zejména brušňák a jabloni. Z hlediska péče o město zapsané na Seznamu světového dědictví nejde o akci rozsahem nijak velkou – s opravou chrámu svaté Barbory nebo právě probíhajícím zajištěním a restaurováním kostela svatého Jakuba ji naprosto nelze srovnávat. Přesto, s určitou nadsázkou, se jím svým významem téměř vyrovná (foto J. Mrázek).*



*Kutná Hora, výstavba rodinných domů v lokalitě nazvané Třešňovka. Po úvodní etapě byla v uplynulém roce 2015 dokončena etapa druhá a zároveň byly připraveny další navazující parcely pro pokračování záměru. Jižní straně pod kopcem Sukovem se tak postupně stávají novou městskou částí, lákající výhledem na historické jádro Kutné Hory a nabízející bezesporu příjemné bydlení. Zároveň zde ale dochází k postupnému proměňování dosud malebného přírodního okolí města a ke ztrátě neobyčejně čistého panoramatu, připomínajícího staré veduty (foto J. Mrázek).*

materiály pak lze využít například při jednání o budoucí změně územního plánu, což je jediná možná cesta obrany proti nadměrnému zatížení okolí světově významné památky.

Získávání materiálu a podkladů pro monitorovací zprávy ale nespočívá pouze v dokumentování. Opět se projevila skutečnost, že monitoring je i přes svou základní nezávislost přístupem dobrou možností pro spolupráci s místem. Těto možnosti je plně využíváno, kontakt s různými složkami radnice a dalších míst se ukázal jako velice potřebný. Součástí práce tak byla i jednání a součinnost s orgány města, a to na koncepčních i konkrétních dílčích úkolech. Další významnou možností účinné spolupráce je i pokračující účast v Nadaci Kutná Hora – památka UNESCO.

Kutná Hora je stále živým a dobře fungujícím místem, podle statistik a výzkumů je známo, že její obyvatelé jsou dobrým příkladem tradičního způsobu sepětí s místem. Pro zachování tohoto stavu je zde pravidlem uplatnění mnoha různých investic pro potřeby města a jeho obyvatel. Takto zde i v roce 2015 byla mimo jiné provedena celá řada významných oprav zdejších památek. Jednalo se vesměs o realizace, přispívající k jeho výraznému dalšímu zlepšení životního a kulturního prostředí ve městě.

Pravděpodobně nejvýznamnější památkovou akcí uplynulého roku bylo pokračování v celkové rozsáhlé opravě a revitalizaci parku pod Vlašským dvorem. Dále je mimořádnou obnovou postoupá, ale v tomto roce spíše jen pozvolna probíhající oprava budovy Arciděkanství u kostela sv. Jakuba. Skutečně dlouhodobým úkolem je pak oprava chrámu sv. Barbory. V roce 2015 zde další konkrétní práce neprobíhaly, veškeré aktivity byly stejně jako v minulém roce omezeny na činnosti přípravné pro předpokládanou další etapu. Vyšším tempem oproti předcházejícímu období naopak pokračuje rovněž dlouhodobě plánovaná celková oprava kostela sv. Jakuba.

Za velký úspěch je považována realizace projektu celkové opravy a adaptace domu čp. 41 na Komenského náměstí, který je mimořádně hodnotnou městskou stavbou a navíc historicky doloženým rodištěm vynikající české renesanční osobnosti, Mikuláše Dačického z Heslova. Po neobvykle rychlé akci, která trvala pouhých deset měsíců, zde bylo vybudováno Výukové a prezentační centrum kulturního dědictví UNESCO. Předpokla-



*Kutná Hora, Vlašský dvůr, také tato významná památka je středem zájmu představitelů a obyvatel města a připravuje se její další rehabilitace. Kromě veřejnosti přístupných částí jsou v tomto původně královském paláci také četné místnosti využívány pro administrativu městského úřadu. Část těchto prostor ale bude nově uvolněna a připravováno je jejich začlenění do prohlídkové trasy. Náročný úkol by mohl přinést další atraktivní nabídku pro milovníky památek a být dalším z důvodů, proč navštívit toto krásné město (foto J. Mrázek).*

dem zde je, že dům bude v budoucnosti náležet mezi atraktivní cíle při návštěvě města.

Podrobněji je přehled těchto a dalších akcí popsán v samostatném oddílu v této Ročence, který je součástí bloku za oddělení garantů území a oddělení restaurování.

V regionu středních Čech se nachází ještě druhá památka UNESCO a tou je areál zámku v *Průhonících* s jeho významným a rozsáhlým parkem. Tato součást Světového dědictví měla oproti jiným statkům Světového dědictví rozdílný postup pro přiznání tohoto nejvyššího ocenění. Byla až dodatečně přiřazena k historickému jádru Prahy, stala se tak v tomto smyslu jeho součástí. Monitoring je proto začleněn v příměřeném rozsahu do této zprávy, kterou zpracovává pražské pracoviště NPÚ. Zde se tedy jedná o spolupráci dvou pracovišť památkového ústavu a o výměnu zkušeností obou stran.



*Hřebečnický (okres Rakovník), barokní hospodářský dvůr při zámku, stav v roce 2015, několik měsíců po naprosto cynickém zničení památky. Nikdo tehdy nedokázal zabránit tomu, aby byl nenahraditelný historický areál během několika málo dní zbaven svých střech i s krovy. Jednalo se o stále u nás běžnější byznys, kdy je stavba zničena proto, aby mohla být prodána část původního materiálu, starých trámů. V pozadí stojící mohutná panská sýpka s mansardovým krovem je zatím „tajemstvím“, její vstupní dveře i malá zamřížovaná okna byly ve stejnou chvíli vlastníkem pečlivě zazděny. Budova je tak neprodyšně uzavřena a poškozenou střechou dlouhodobě volně zatéká. Pokud zde ještě jsou (!) původní tesařské mohutné trámy stropů z 18. století, pak nerušeně zabníávají. Nikdo skutečný stav ale nezná, protože přes veškeré úsilí není možné se o situaci chráněné kulturní památky legálně přesvědčit. Situace rozhodně nenasvědčuje tomu, že by se v našich podmínkách již zcela podařilo nastolit v této oblasti právní stát (foto J. Mrázek).*

Do prestižního světového seznamu bezesporu náleží i jiná významná památka, nacházející se na území středních Čech. Je jí hrad *Karlštejn*, ale jeho dřívější nominace nebyla úspěšná, došlo zde k určitému podcenění strategie. Je ale pravděpodobné, že možnost zařazení hradu do Světového dědictví by se mohla opakovat a potom by příslušný monitoring byl prováděn i zde. Z toho důvodu byla zvažována možnost přípravy potřebné dokumentace již v současném „mezidobí“, ale z časových důvodů to zatím není zcela reálné.

**Preventivní ochrana památek** – tímto úkolem je myšleno zejména postupné pořizování a vedení dokumentace o stavu ohrožených objektů a dále spolupráce s ostatními složkami instituce na zlepšení stávající situace. S takto vznikající databází je pak dále pracováno a využívá se mimo jiné v těch nejhorších případech srovnáním stavu k doložení míry nebezpečí, v jakém se památka nachází. Smutnou skutečností pak je, že takový materiál je v některých případech poslední informací o zanikající podobě nenahraditelné historické stavby.

Dokumentace je fotografická, v mnohých případech podle potřeby pravidelně opakovaná a podrobná až do detailních prvků neohroženějších částí staveb. Celkem je v pracovním seznamu základním způsobem evidováno téměř osm set položek, fotografická dokumentace je vedena u více než poloviny z nich a dále je podle možností rozšiřována. Je přitom dobře patrné, jaký je někdy paradox mezi chráněnými kulturními památkami a jinými cennými historickými objekty, které podle znění současně platného zákona nemohou být úředně i přes svou nespornou hodnotu za památky považovány. Nakládání s nimi, pokud nejsou v plošně chráněném území, pak podléhá pouze běžným stavebním předpisům. Přesto se může jednat o některé unikátní a nenahraditelné stavby. Získávání dokumentace je pak v takových případech jedinou možnou činností, přitom se vlastní památka ve své původní podstatě často doslova ztrácí před očima.



*Unbošť (okres Kladno), dům čp. 149 ve spodní části náměstí, stavba, která je již na pokraji zániku a nezachrání ji zřejmě ani to, že je zákonem chráněnou památkou. Ještě před nedávnou dobou byl sice tento autentický pozdně barokní dům v dobrém stavebním stavu, ale postupně chátrání pokročilo natolik, že jeho další existence je více než nejistá. Péče majitele spočívá v posledních letech ve výměně plachty, která dům zakrývá před pohledy kolemjdoucích (foto J. Mrázek).*

Dlouhodobým úkolem, navazujícím na předcházející léta, bylo pokračování ve spolupráci při uskutečnění rozsáhlé opravy a rehabilitace areálu zámku ve *Veltrusech*. Tato činnost představovala provádění průběžné dokumentace a zčásti také konzultování některých úprav. V roce 2015 byla tato náročná akce zakončena mimo jiné odbornou konferencí s prezentováním postupu obnovy. Výsledkem práce, který může být v budoucnosti důležitým pramenem informací, je obsáhlá fotografická dokumentace z postupu stavebních prací, vzniklá v rámci úkolu.

*Ing. arch. Jiří Mrázek  
vedoucí referátu*



**PŘEHLED DOTACÍ PŘIDĚLENÝCH MINISTERSTVEM KULTURY ČR**

<b>název dotace</b>	<b>dotace v tis. Kč</b>
Havarijní program	7 140
Program záchrany architektonického dědictví	33 275
Program regenerace městských památkových rezervací a zón	14 100
Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny a krajinné památkové zóny	2 950
Program restaurování	1 250
Program Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností	16 831
<b>celkem</b>	<b>75 546</b>

**PROGRAM PÉČE O VESNICKÉ PAMÁTKOVÉ REZERVACE A ZÓNY A KRAJINNÉ PAMÁTKOVÉ ZÓNY  
ALOKACE DOTACÍ V ROCE 2015**

<b>okres</b>	<b>VPR,VPZ, KPZ</b>	<b>čp.</b>	<b>název památky</b>	<b>příspěvek v tis. Kč</b>
<b>Beroun</b>	VPZ Olešná	12	usedlost	220
<b>Kladno</b>	VPR Třebíz	2	usedlost	300
<b>Mělník</b>	VPZ Lobeč	34 a 95	areál pivovaru	740
<b>Mělník</b>	VPZ Lobeč	7	venkovský dům	190
<b>Mělník</b>	VPZ Vidim	67	venkovský dům	200
<b>Mladá Boleslav</b>	VPZ Březinka	19	usedlost	100
<b>Mladá Boleslav</b>	VPR Mužský	17	usedlost	200
<b>Mladá Boleslav</b>	VPZ Skalsko	6	usedlost	200
<b>Mladá Boleslav</b>	VPZ Skalsko	19	venkovský dům	470
<b>Mladá Boleslav</b>	VPZ Skalsko	31	fara	120
<b>Mladá Boleslav</b>	VPZ Střehom	11	usedlost	200
<b>Mladá Boleslav</b>	VPZ Loukov		pohřební kaple	200
<b>Nymburk</b>	VPR Bošín		kostel Nanebevzetí Panny Marie	250
<b>Rakovník</b>	VPZ Rousínov	82	škola	80
<b>celkem</b>				<b>3 470</b>

## HAVARIJNÍ PROGRAM – ALOKACE DOTACÍ V ROCE 2015

obec, kat. území	okres	název památky	navržená dotace v tis. Kč	přidělená dotace MK ČR v tis. Kč
<b>Benátky nad Jizerou, Staré Benátky</b>	Mladá Boleslav	socha sv. Prokopa	90	90
<b>Bořanovice, Bořanovice</b>	Praha-východ	zámek Pakoměřice	310	290
<b>Březina, Březina u Mnichova Hradiště</b>	Mladá Boleslav	kostel sv. Vavřince	200	200
<b>Čistá, Čistá</b>	Rakovník	kaple sv. Anny	200	200
<b>Dlouhá Lhota, Dlouhá Lhota</b>	Příbram	kostel sv. Jana evangelisty (sv. Jana před latinskou branou)	200	zrušeno
<b>Dobrovice, Sýčina</b>	Mladá Boleslav	kostel sv. Václava	200	350
<b>Dobrovice, Týnec u Dobrovice</b>	Mladá Boleslav	kostel sv. Anny	200	200
<b>Dobříš, Dobříš</b>	Příbram	socha sv. Leonarda v areálu kostela Povýšení sv. Kříže	55	55
<b>Dymokury, Dymokury</b>	Nymburk	kostel Zvěstování Panny Marie	200	200 (příspěvek vrácen)
<b>Chotětov, Chotětov</b>	Mladá Boleslav	kostel sv. Prokopa	400	400
<b>Kamberk, Kamberk</b>	Benešov	kaple sv. Vojtěcha v Předbořicích	120	120
<b>Klučov, Lstiboř</b>	Kolín	kostel Nanebevzetí Panny Marie	200	350
<b>Kněževs, Kněževs</b>	Praha-západ	rodinný dům čp. 10	120	120
<b>Kněževs, Kněževs u Rakovníka</b>	Rakovník	sloup se sochou Panny Marie Immaculaty	75	75
<b>Kolín, Kolín</b>	Kolín	kostel Všech svatých	200	200
<b>Kostomlaty nad Labem, Kostomlaty nad Labem</b>	Nymburk	kostel sv. Bartoloměje	300	300
<b>Kovanice, Kovanice</b>	Mladá Boleslav	socha sv. Jana Nepomuckého	90	90
<b>Kublov, Kublov</b>	Beroun	kostel Narození sv. Jana Křtitele ve Velízi	200	200
<b>Kutná Hora, Sedlec u Kutné Hory</b>	Kutná Hora	pivovar	200	200
<b>Liběchov, Liběchov</b>	Mělník	kostel sv. Havla	120	zřekli se
<b>Lysá nad Labem, Litol</b>	Nymburk	vila cukrovaru	200	200
<b>Malé Kyšice, Malé Kyšice</b>	Kladno	Proškův mlýn v Poteplí	120	120
<b>Medonosy, Osinalice</b>	Mělník	patrový roubený dům se stájí čp.15	76	76
<b>Miskovice, Bylany u Kutné Hory</b>	Kutná Hora	bývalý hostinec se stájemi a špýcharem	100	100
<b>Mnichovo Hradiště, Sychrov nad Jizerou</b>	Mladá Boleslav	hospodářský dvůr v Hněvousicích	120	120
<b>Nebovidy, Nebovidy</b>	Kolín	tvrz	200	400
<b>Neveklov, Neveklov</b>	Benešov	kostel sv. Havla	200	200
<b>Nová Ves, Vepřek</b>	Mělník	areál mlýna	224	224
<b>Sedlec-Prčice, Uhřice u Sedlce</b>	Příbram	tvrz Uhřice	200	300
<b>Suchdol, Suchdol u Kutné Hory</b>	Kutná Hora	letohrádek Belveder s kaplí sv. Jana Křtitele		180
<b>Svárov, Svárov</b>	Kladno	kostel sv. Lukáše	400	400
<b>Svojetín, Veclov u Svojetína</b>	Rakovník	kostel Všech svatých Veclov	290	290
<b>Tehov, Tehov</b>	Benešov	kostel sv. Prokopa	300	300
<b>Tismice, Tismice</b>	Kolín	sv. Jan Nepomucký v areálu kostela Nanebevzetí Panny Marie	40	40
<b>Ždánice, Ždánice</b>	Kolín	kostel sv. Havla	250	350

Nepočítáme-li zrušené akce (Liběchov 120 tis, Dymokury 200 tis a Dlouhá Lhota 200 tis), bylo rozděleno 6740 tis. Tzv. rezerva činila 880 tis.  
Vyjádření k 5 liniovým stavbám tzv. archeologická agenda cca 550.



**PROGRAM ZÁCHRANY ARCHITEKTONICKÉHO DĚDICTVÍ  
ALOKACE DOTACÍ V ROCE 2015**

obec	památk	akce	dotace v tis. Kč
Bečváry	zámek čp. 1	obnova dřevěného obložení sálů východního křídla a restaurování malířské výzdoby kaple	600
Bělá pod Bezdězem	zámek	celková obnova fasád východního křídla	600
Beroun	kostel sv. Jakuba Staršího	obnova krovu a střešního pláště	530
Brandýs nad Labem	zámek čp. 402	celková obnova interiéru gotické části zámku vč. restaurování	600
Březno	kostel sv. Václava	obnova střechy presbytáře	550
Březno	zámek čp. 51	obnova barokního oplocení zámku	850
Buštěhrad	zámek čp. 1	obnova fasád západního křídla	700
Český Šternberk	hrad	obnova severního parkánu a vnějších omítek dolního zámku	600
Dobříš	areál zámku	zámecká vodárna – celková obnova vč. odvodnění	600
Drahobudice	kostel Nejsvětější Trojice	obnova interiéru a oprava a nátěr šindelové krytiny	650
Choťovice	kostel Narození Panny Marie	obnova interiéru	575
Chvatěruby	areál zámku	nedostavěný palác – static. zajištění vč. konzervace torz zdí	600
Klášteř nad Jizerou	kostel Narození Panny Marie	obnova střechy	350
Kněžmost	kostel sv. Františka Serafinského	oprava střechy	600
Kolín	kostel sv. Bartoloměje	obnova interiéru ochozu	1 500
Kolín	kostel sv. Bartoloměje	obnova fasád a interiéru ochozu	1 500
Košátky	hospodářský dvůr v areálu tvrze	sýpka – obnova sgrafitové fasády; kočárovna – celková obnova zastřešení vč. statického zajištění	600
Kouřim	kostel sv. Štěpána	obnova fasády severní věže a restaurování zazděných náhrobníků	860
Kutná Hora	děkanství čp. 1	oprava části II. NP a střechy jižního křídla	900
Kutná Hora	klášter rádu sv. Voršily	obnova krovu a střechy, oprava zděných konstrukcí v nadstřešní rovině	850
Kutná Hora	kostel Matky Boží	obnova fasády, oprava střechy schodiště na kůr	485
Kutná Hora	kostel Matky Boží	obnova fasády, oprava střechy sakristie, statické zajištění zdiva, restaurování	750
Mělník	kostel sv. Petra a Pavla	obnova interiéru kostela	600
Mnichovice	kostel Narození Panny Marie	oprava střech severní kaple, sakristie, jižních pultových střech a přilehlých fasád	600
Nové Dvory	kostel sv. Anny v areálu dominikánského kláštera	oprava fasád, dokončení opravy střech, obnova oken a dveří, restaurování	1 600
Obořiště	kostel sv. Josefa v areálu kláštera	obnova vnitřních omítek	600
Plaňany	kostel Zvěstování Panny Marie	II. etapa static. zajištění věže a kleneb, obnova fasád	600
Plaňany	kostel Zvěstování Panny Marie	III. etapa static. zajištění věže a kleneb, obnova fasád	1 000
Popovice	tvrz	obnova zastřešení věže	600
Rostoklaty	kostel sv. Martina	restaurování interiéru	900
Sadská	kostel sv. Apolináře	obnova vnějšího pláště	600
Skrýšov u Svatého Jana	zámek čp. 1	celková obnova vnějších omítek vč. plastických prvků, oken, vrat a mříží	600
Skřípel	kostel Narození sv. Jana Křtitele v Osově	obnova části vnějšího pláště	575
Stará Boleslav	kostel Nanebevzetí Panny Marie	oprava vnějšího pláště	950
Stará Boleslav	kostel sv. Václava	obnova střechy severní boční lodi	600
Stará Lysá	zámek Bon Repos	Starý zámek – celková obnova, restaurování výmalby interiérů a fresek	600
Sudějov	kostel sv. Anny	obnova severovýchodní zvonice	900
Svatý Jan pod Skalou	klášter čp. 1	oprava střechy jižního křídla	430
Tismice	kostel Nanebevzetí Panny Marie	obnova fasád	120
Tismice	kostel Nanebevzetí Panny Marie	obnova fasády a oprava jižního úseku ohradní zdi	850
Třebešice	zámek	obnova vnitř. omítek vč. podlah, obnova a doplnění vnitřních dveří, oprava hlavního a bočního schodiště	600
Třebovle	kostel sv. Bartoloměje	obnova interiéru	600
Tursko	bývalá křižovnická rezidence	obnova říms, okenních a dveřních otvorů	600
Velvary	kostel sv. Jiří	static. zajištění vč. celkové obnovy fasád	600
Všesulov	kostel sv. Martina	obnova vstupní brány a interiéru kostela	600
Zaječov	augustiniánský klášter	restaurování dekorativní výmalby refektáře	200
Zásmuky	františkánský klášter	konvent – obnova interiéru	900
Žehuň	kostel sv. Gotharda	oprava střechy	600
<b>celkem</b>			<b>33 275</b>

**PROGRAM REGENERACE MĚSTSKÝCH PAMÁTKOVÝCH REZERVACÍ A ZÓN  
ALOKACE DOTACÍ V ROCE 2015**

<b>MPR/MPZ</b>	<b>památká</b>	<b>akce</b>	<b>dotace v tis. Kč</b>
<b>Bělá pod Bezdězem</b>	MPZ		<b>400</b>
<b>Benátky nad Jizerou</b>	kostel Nanebevzetí Panny Marie v areálu zámku čp. 49	pokračování obnovy interiéru	<b>400</b>
<b>Beroun</b>	Horní (Plzeňská) brána a Dolní (Pražská) brána	částečná oprava fasád	<b>105</b>
<b>Brandýs nad Labem – Stará Boleslav</b>	MPZ		<b>200</b>
<b>Brandýs nad Labem – Stará Boleslav</b>	MPZ		<b>85</b>
<b>Březnice</b>	MPZ		<b>867</b>
<b>Březnice</b>	klášter s kostelem sv. Ignáce a sv. Františka Xaverského	pokračování obnovy konventu – II. NP západního křídla	<b>374</b>
<b>Čáslav</b>	MPZ		<b>184</b>
<b>Český Brod</b>	MPZ		<b>985</b>
<b>Kolín</b>	MPR		<b>650</b>
<b>Kostelec nad Černými lesy</b>	MPZ		<b>400</b>
<b>Kostelec nad Labem</b>	MPZ		<b>200</b>
<b>Kouřim</b>	městské opevnění	I. etapa obnovy úseku hradební zdi na p. č. 236/2	<b>400</b>
<b>Kutná Hora</b>	MPR		<b>1 790</b>
<b>Lysá nad Labem</b>	MPZ		<b>1 073</b>
<b>Lysá nad Labem</b>	ZŠ Bedřicha Hrozného čp. 12 a čp. 468	obnova krovu a střechy	<b>300</b>
<b>Malešov</b>	MPZ		<b>655</b>
<b>Mělník</b>	MPZ		<b>1 147</b>
<b>Mladá Boleslav</b>	MPZ		<b>354</b>
<b>Mnichovo Hradiště</b>	MPZ		<b>400</b>
<b>Mšeno</b>	MPZ		<b>440</b>
<b>Nové Dvory</b>	MPZ		<b>581</b>
<b>Poděbrady</b>	MPZ		<b>200</b>
<b>Rakovník</b>	MPZ		<b>400</b>
<b>Rožmitál pod Třemšínem</b>	MPZ		<b>200</b>
<b>Sedlec – Prčice</b>	MPZ		<b>60</b>
<b>Slaný</b>	MPZ		<b>400</b>
<b>Smečno</b>	MPZ		<b>400</b>
<b>Týnec nad Labem</b>	MPZ		<b>450</b>
<b>celkem</b>			<b>14 100</b>

**PROGRAM RESTAUROVÁNÍ MOVITÝCH KULTURNÍCH PAMÁTEK  
ALOKACE PŘÍSPĚVKŮ V ROCE 2015**

<b>obec</b>	<b>objekt</b>	<b>název památky</b>	<b>schválená dotace v tis. Kč</b>
<b>Bělá pod Bezdězem</b>	kostel sv. Václava	oltář s Ukřížovaným, oltář Zvěstování Panny Marie	<b>200</b>
<b>Čáslav</b>	kostel sv. Petra a Pavla	oltář kaple Panny Marie Čáslavské	<b>100</b>
<b>Černošice</b>	kostel Nanebevzetí Panny Marie	boční oltář sv. Kříže	<b>50</b>
<b>Český Šternberk</b>	zámek Český Šternberk	soubor koberců	<b>50</b>
<b>Hředle</b>	kostel Všech Svatých	hlavní oltář, boční oltáře, kazatelna	<b>100</b>
<b>Hvožďany</b>	kostel Navštívení Panny Marie a sv. Prokopa	hlavní oltář kostela, socha Panny Marie a kazatelna	<b>60</b>
<b>Chotilsko – Živohošť</b>	kostel sv. Fabiána a Šebestiána	obraz sv. Floriána a Šebestiána	<b>50</b>
<b>Mělník – Pšovka</b>	kostel sv. Vavřince	kazatelna	<b>80</b>
<b>Nové Strašecí</b>	kostel Narození Panny Marie	hlavní oltář	<b>100</b>
<b>Sázava</b>	kostel sv. Prokopa	dvě zpovědnice, obraz	<b>100</b>
<b>Slaný</b>	kostel sv. Gotharda	hlavní oltář sv. Gotharda	<b>175</b>
<b>Smečno</b>	kostel Nejsvětější Trojice	oltář sv. Jana Nepomuckého	<b>50</b>
<b>Svatý Jan</b>	kostel sv. Jana Nepomuckého	hlavní oltář kostela	<b>90</b>
<b>celkem</b>			<b>1 205</b>



**PROGRAM OBNOVY KULTURNÍCH PAMÁTEK PROSTŘEDNICTVÍM OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ  
ALOKACE DOTACÍ V ROCE 2015**

obec	památky	akce	dotace v tis. Kč
<b>Beroun</b>	kostel Zvěstování Panny Marie	oprava vstupní brány a ohradní zdi na p. č. 126	180
<b>Bohulibý</b>	venkovská usedlost čp. 10	oprava krovu, stropu a podlah, položení střešní krytiny	72
<b>Bolinka</b>	loreta	obnova vnějších omítek	250
<b>Branov</b>	Kouřimecká rybárna	obnova roubení stěn stodoly na st. p. č. 61	150
<b>Březnice</b>	židovský hřbitov	oprava, konzervace a restaurování náhrobků	50
<b>Červené Janovice</b>	kostel sv. Martina	obnova části střechy na jižní straně hlavní lodi	269
<b>Čistá</b>	kostel sv. Václava	obnova omítek severní strany lodi	130
<b>Dobříš</b>	židovský hřbitov	pokračování konzervace a restaurování náhrobků	140
<b>Dolní Hbity</b>	kostel sv. Jana Křtitele	obnova vitrážových oken	50
<b>Drážkov</b>	židovský hřbitov	restaurování historických náhrobků na p. č. 757	222
<b>Družec</b>	kostel Nanebevzetí Panny Marie	obnova kamenické výzdoby bočního portálu	112
<b>Dubenec</b>	zámek čp. 1	statické zajištění a obnova nosných zdí	300
<b>Filipov</b>	zámek	oprava střechy a komínů stavby čp. 7	100
<b>Horky nad Jizerou</b>	kostel sv. Mikuláše	obnova střechy a fasády	500
<b>Hospozín</b>	kaple sv. Jana Nepomuckého	restaurování 7 vitrážových oken do olověného profilu	100
<b>Hostomice pod Brdy</b>	židovský hřbitov	obnova ohradní zdi a její dozdění na p. č. 1638	70
<b>Hrusice</b>	kostel sv. Václava	obnova střechy apsidy	148
<b>Hřímězdice</b>	kostel sv. Anny	truhlářská obnova 10 oken a sklenářské práce	129
<b>Hvozdňany</b>	kostel Navštívení Panny Marie a sv. Prokopa	II. etapa obnovy ohradní zdi	50
<b>Chleby</b>	kostel sv. Vavřince	oprava krovu a střešního pláště lodi	193
<b>Chroustov</b>	kostel Nanebevzetí Panny Marie	obnova hřbitovní zdi	260
<b>Chyňava</b>	kostel sv. Prokopa	oprava střechy	400
<b>Jeneč</b>	poštovní stanice čp. 21	pokračování obnovy krovu a střechy	150
<b>Jenštejn</b>	hrad	I. etapa obnovy věže hradu	973
<b>Jenštejn</b>	hrad	oprava vstupní brány	100
<b>Klecany</b>	kostel Nanebevzetí Panny Marie	obnova střechy	150
<b>Kolín</b>	židovský hřbitov	restaurování 23 náhrobků na p. č. 2591/1	50
<b>Kosova Hora</b>	zámek čp. 1	oprava poškozených výplní otvorů	252
<b>Kostelec u Křížků</b>	kostel sv. Martina	oprava střechy apsidy rotundy, sanace krovů a obnova prejzové krytiny	200
<b>Kostelík</b>	kaple sv. Máří Magdalény	výměna části střešní krytiny, oplechování, oprava štítů a korunní římsy	145
<b>Krchleby</b>	fara čp. 56	oprava zdiva a omítek fasád vč. říms	100
<b>Křinec</b>	zámek čp. 1	pokračování obnovy střešního pláště (severní část)	200
<b>Kutná Hora</b>	kostel Nejsvětější Trojice	obnova střešního pláště věže	300
<b>Kutná Hora</b>	kostel Všech Svatých	oprava Orclmeisterovy hrobky III. na p. č. 4057/1	250
<b>Ledce</b>	areál lázní	dokončení výměny 6 oken	115
<b>Liběchov</b>	fara čp. 95	obnova střechy na severozápadní části	98
<b>Liběchov</b>	křížová cesta	obnova kapličky I. na p. č. 1241/1 a kapličky II. na p. č. 1241/11	100
<b>Liběchov</b>	sbor československé evangelické církve čp. 69	oprava fasády	59
<b>Libeř</b>	kostel sv. Jiljí	obnova střechy presbytáře	198
<b>Lobkovice</b>	kostel Nanebevzetí Panny Marie	oprava části ohradní zdi na p. č. 11	158
<b>Louňovice pod Blaníkem</b>	zámek čp. 1	obnova komína a přilehlého střešního pláště v jihozápadní části severního křídla	110
<b>Lukov</b>	kostel sv. Jiří	očistění a nátěr plechové krytiny na věži	50
<b>Luštěnice</b>	kostel sv. Martina	obnova krovu a střešní krytiny	160
<b>Luštěnice</b>	zámek čp. 6	obnova krovu na hlavní části zámku	216
<b>Mariánovice</b>	zemědělský dvůr čp. 1	oprava krovů a výměna krytiny na dvou stodolách	250
<b>Měchnov</b>	židovský hřbitov	obnova náhrobků	80
<b>Měňany</b>	kamenný kříž na p. č. 1012/3	restaurování	50
<b>Minice</b>	kostel sv. Jakuba Většího	obnova přístupového schodiště	108
<b>Mnichovo Hradiště</b>	hrobky rodiny Hendrychovy a Švermovy na p. č. 1553	restaurování kamenného pláště	50
<b>Molitorov</b>	zámek čp. 1	oprava komínu	182
<b>Načeradec</b>	křížová cesta	oprava 8 kapliček	108
<b>Nížbor</b>	sloup se sochou sv. Jana Nepomuckého	restaurování sochy	99
<b>Nížbor</b>	zámek čp. 254	oprava fasády předdvoří II	220

<b>Odolena Voda</b>	sloup se sochou Panny Marie	restaurování sloupu	<b>110</b>
<b>Odolena Voda</b>	tvrz čp. 1	IV. etapa opravy a výměny oken a dveří	<b>100</b>
<b>Ostředek</b>	zámek čp. 1	oprava fasády a nátěr jižní fasády, nátěr oken, oprava oplechování a parapetů	<b>250</b>
<b>Otruby</b>	kostel sv. Jakuba Většího	obnova střešního pláště vč. opravy krovu na západní části lodi	<b>300</b>
<b>Panenské Břežany</b>	zámek čp. 11 s kaplí sv. Anny	restaurování sousoší Nejsvětější Trojice	<b>70</b>
<b>Petrovice u Sedlčan</b>	kostel sv. Petra a Pavla	čištění a nátěr šindelové střechy věže	<b>50</b>
<b>Pochvalov</b>	kaple sv. Prokopa	dokončení obnovy střešního pláště presbytáře, repase oken	<b>150</b>
<b>Poříčany</b>	kostel Narození Panny Marie	oprava části ohradní zdi na p. č. 514	<b>100</b>
<b>Poříčí nad Sázavou</b>	kostel sv. Havla	obnova západního vnějšího schodiště před hlavním vstupem a konzervace západního portálu	<b>75</b>
<b>Prácheň – Březové Hory</b>	kostel sv. Vojtěcha	oprava bočního schodiště	<b>124</b>
<b>Přistoupim</b>	židovský hřbitov	pokračování restaurování náhrobků na p. č. 69/1	<b>70</b>
<b>Přítoky</b>	zájezdni hostinec čp. 20	oprava zděných komínů	<b>60</b>
<b>Pšovlky</b>	stodola u čp. 23	statické zajištění konstrukcí	<b>103</b>
<b>Rejšice</b>	hřbitovní kaple sv. Jiljí	obnova krovu a šindelové krytiny	<b>160</b>
<b>Rejšice</b>	fara čp. 1	oprava krovu a krytiny	<b>198</b>
<b>Řepín</b>	kostel Panny Marie Vítězné	pokračování obnovy fasády	<b>150</b>
<b>Řevnice</b>	kostel sv. Mořice	obnova fasády jižní strany lodi	<b>100</b>
<b>Sázava</b>	vila čp. 177	obnova nátěru plechové střechy a oprava terasy v 1. patře	<b>90</b>
<b>Semčice</b>	kostel sv. Prokopa	obnova střešního pláště na jižní straně lodi a jižní straně presbytáře	<b>200</b>
<b>Skramníky</b>	fara čp. 13	částečná oprava valbového krovu a výměna krytiny	<b>156</b>
<b>Skryje nad Berounekou</b>	kostel Archanděla Michaela	II. etapa opravy střešního pláště nad hlavní lodí a sakristií	<b>100</b>
<b>Slatina u Velvar</b>	kostel sv. Vojtěcha	oprava střechy, krovu a stropu nad lodí a presbytářem	<b>440</b>
<b>Solec</b>	kostel Nanebevzetí Panny Marie	obnova a restaurování vnitřních omítek lodi	<b>249</b>
<b>Sovenice</b>	venkovská usedlost čp. 69	oprava dřevěné pavlače obytné části	<b>69</b>
<b>Srbeč</b>	kostel sv. Jakuba Většího	dokončení opravy střešního pláště nad presbytářem	<b>100</b>
<b>Srbeč</b>	zámeček čp. 39	oprava střešního pláště a lokální oprava krovu severní části střechy	<b>193</b>
<b>Stará Lysá</b>	kaplička sv. Symenona	pokračování obnovy zdiva a restaurování fasády	<b>147</b>
<b>Středokluky</b>	kostel sv. Prokopa	obnova střešního pláště, oprava lucerny a hlavní římsy v kapli sv. Kříže	<b>200</b>
<b>Svatý Jan u Sedlčan</b>	kostel sv. Jana Nepomuckého	doplnění poškozených úseků říms a omítek, dokončení obnovy střešní konstrukce předsíně	<b>100</b>
<b>Svojsice</b>	kostel sv. Václava	oprava a nátěr plechové krytiny věže a oprava vrcholového kříže	<b>215</b>
<b>Týnec nad Sázavou</b>	areál hradu	obnova severní strany ohradní zdi farní zahrady	<b>350</b>
<b>Velim</b>	evangelický kostel	restaurování vitráží	<b>150</b>
<b>Velká Dobrá</b>	venkovská usedlost čp. 18	obnova krovu a střešní krytiny na stodole na st. p. č. 63	<b>100</b>
<b>Vepřek</b>	zvonice na st. p. č. 20	statické zajištění vnitřní nosné konstrukce	<b>100</b>
<b>Višňová</b>	kostel sv. Kateřiny Alexandrijské	obnova střešního pláště	<b>50</b>
<b>Vlašim</b>	měšťanský dům čp. 132	výměna střešní krytiny nad dvorním traktem	<b>62</b>
<b>Votice</b>	areál františkánského kláštera	výměna oken a střešní krytiny na severním nároží a oprav krovu konventu na st.p. č. 2/2	<b>400</b>
<b>Vrchotovy Janovice</b>	kostel sv. Martina	pokračování restaurování náhrobníku VI a VII na st.p.č. 58	<b>75</b>
<b>Vysoká u Příbramě</b>	Vila Rusalka čp. 16	oprava secesní fasády	<b>70</b>
<b>Vyšehořovice</b>	tvrz v areálu čp. 10	II. etapa konzervace koruny hradby	<b>120</b>
<b>Záboří u Kel</b>	kostel Narození Panny Marie	pokračování opravy fasády jižní strany a obnova klempířských prvků	<b>280</b>
<b>Zamachy</b>	venkovská usedlost čp. 19	dokončení střešní krytiny na severozápadní straně střechy obytné budovy	<b>182</b>
<b>Zbyslav</b>	kostel Nejsvětější Trojice	demontáž střešní krytiny a krovových konstrukcí	<b>223</b>
<b>Zbyslav</b>	venkovská usedlost čp. 57	obnova vnějších hliněných omítek vč. klempířských prvků a oken	<b>101</b>
<b>Zibohlavý</b>	kostel sv. Martina	pokračování obnovy fasády	<b>270</b>
<b>Zlonice</b>	fara čp. 47	obnova oken na jižní a východní straně přízemí	<b>89</b>
<b>Zlonice</b>	špitál čp. 20	obnova střešní krytiny na polovině střechy	<b>100</b>
<b>Žandov</b>	venkovská usedlost čp. 5	výměna šindelové krytiny na části obytného stavení	<b>200</b>
<b>Žebrák</b>	měšťanský dům čp. 54	stavební úpravy bytu ve II. NP	<b>196</b>
<b>Žebrák</b>	měšťanský dům Konráda z Vechty čp. 97	pokračování obnovy krovu a střešního pláště	<b>128</b>
<b>celkem</b>			<b>16 831</b>



## ODDĚLENÍ ARCHEOLOGIE

Poslední roky zůstává personální obsazení archeologického oddělení beze změn, tvoří jej dva archeologové na plný a jeden na poloviční pracovní úvazek, kteří provádějí odbornou činnost. Dále je zde zaměstnána administrativní pracovnice na poloviční úvazek, která zpracovává velmi rozsáhlou agendu odborných vyjádření spjatých se zásahy do země (především liniové stavby).

Již od počátku je jednou z hlavních náplní archeologického oddělení péče o archeologické kulturní památky na území Středočeského kraje. Jde o druh památek, jejichž pozůstatky se projevují v terénu (hradiště, tvrzíště, mohylníky) a jsou zapsány v ústředním seznamu kulturních památek. Zodpovědná ochrana je možná pouze za předpokladu jejich dokonalého poznání, důležitá je přesná lokalizace v terénu a co možná nejlepší zaměření jednotlivých komponent. Zásadní posun vpřed umožnilo využití nové technologie LIDAR, což je dálkové měření zemského povrchu pomocí laserového paprsku. Takto vzniklé mapy umožňují přesné zasazení jednotlivých lokalit do terénu, ale i solidní určení rozsahu jejich částí (např. průběhu valů, příkopů atd.).

Terénní archeologické výzkumy se soustřeďují převážně na dokumentaci situací vzniklých při stavebních zásazích do kulturních památek (kostely, zámky atd.). Samozřejmostí je v tomto případě úzká spolupráce se specialisty na SHP z oddělení výzkumů, průzkumů a dokumentace.

V roce 2015 byl obnoven dotační program MK – Program podpory záchranných archeologických výzkumů (PPZAV), který slouží k pokrytí nákladů na archeologický výzkum vyvolaný stavební činností fyzických osob nesouvisející s jejich podnikáním. Tou jsou míněny zásahy do země při stavbě nebo úpravách rodinných domů, garáží, bazénů atd. Archeologické oddělení umožnilo redistribuci těchto prostředků mezi jednotlivé oprávněné organizace na území Středočeského kraje, které tyto záchranné archeologické výzkumy prováděly.

*Český Šternberk (okres Benešov) – hrad:* V součinnosti s operativním průzkumem vnější západní fasády dolního hradu byly zkoumány i spodní partie novověkých odpadních šachet, zřízených v mohutných operátech.

*Jenštejn (okres Praha-východ) – hrad:* V souvislosti se zahájením opravy věže hradu byl proveden dohled při terénních úpravách nezbytných pro založení vertikálních prvků lešení. Výkopy zasáhly pouze nejsvrchnější vrstvu terénu a nevydaly archeologické situace ani nálezy.

*Karlštejn (okres Beroun) – hrad:* Výzkum probíhal v rámci několika stavebních a projektových akcí. Nerozsáhlejší odkryv byl realizován na dolním nádvoří, v těsné blízkosti purkrabství. V daném místě je plánována výstavba veřejných záchodů, resp. přístupového schodiště k nim. Sledovány byly základové poměry hradby v čele horního hradu. Nejvýrazněji se v sondách projevovala torza zdív, jež souvisejí se zániklou částí purkrabství; objeven byl sklepní prostor s valenou klenbou. Výzkum probíhal i v prostoru parkánu pod purkrabstvím, kde by měly být zřízeny vlastní záchody. Zde byla nalezena malá torza zdív neznámého stáří a obtížně interpretovaných stran funkce. V samém závěru roku byly prohlédnuty první terénní sondy položené při Velké věži v rámci projektové přípravy úpravy terénu v jejím okolí. Tato akce bude pokračovat v následujícím roce.

*Kolín – děkanství, čp. 25:* V souvislosti s přístavbou komunitního centra při stávající budově děkanského úřadu byly sledovány výkopy pro základové pasy projektované budovy. Ta je situována do prostoru, který byl zasažen leteckou pumou v závěru



*Hrad Karlštejn (k. ú. Budňany, okres Beroun), sonda v jibovýchodním koutu dolního nádvoří. Každý předstibový archeologický výzkum by měl minimalizovat svůj rozsah na nejmenší možnou míru, aby zbytečně nezasahoval do stavbou neobrozených situací. Toto platí obzvláště na památkových objektech, kde je výskyt historických terénů takřka samozřejmostí. Tato snaha je však často vykoupena prostorově značně omezenými sondami, jejichž dokumentace není z nejpobodnějších (foto Z. Neustupný).*

2. světové války, přesto bylo možno sledovat neporušené zvrstvení terénu, a to v rozsahu liniového výkopu pro inženýrské sítě probíhajícího od branky do ulice Brandlovy průchodem sevřeným mezi západní zdí fary a sousední budovou muzea. V profilu výkopu byla zastíženy zdíva náležející zaniklé zástavbě parcely, patrně hospodářského účelu.

*Kouřim (okres Kolín) – ulice Okružní:* Sledovány byly rozsáhlé výkopy spojené s rekonstrukcí vozovky a pokládkou nové kanalizační sítě v severozápadní části ulice Okružní, jež obíhá městské opevnění. Nebyly zjištěny žádné historické terény (v minulosti patrně došlo k jejich kompletnímu odtěžení).

*Kouřim (okres Kolín) – dům čp. 201:* Dům čp. 201 se nachází v prostoru tzv. Nového Města, tj. v severozápadní části ohrazeného městského jádra. Majitel nemovitosti kompletně zdemoloval drobný, trojdílně členěný dům, v jehož hmotě se nacházely i zbytky roubených konstrukcí z 20. let 18. století. Výzkum proběhl poté, co byly vyhloubeny základové rýhy pro novostavbu. Zachycen byl zasypaný sklep s kamennou plentou a řada amorfních jam, které zřejmě souvisely s těžbou spraše. Sklep pravděpodobně náležel stavbě starší, než byl dům z počátku 18. století. Těžební jámy, datovatelné jen ramcově do pozdního středověku a časného novověku, dokládají, že k zastavění daného místa došlo až v raném novověku.

*Krakovec (okres Rakovník) – brad:* V ploše nádvoří vyhloubená statická sonda obnažila zeď kolmou na nádvorní průčelí západního křídla paláce. Odkrytá zeď nejasného účelu (opěrák?) přiléhá na spáru k obvodové zdi paláce.

*Odolena Voda (okres Praha-východ) – zámek čp. 1:* Při celkové rekonstrukci budovy byly v přízemí hlavního křídla odstraněny podlahy a pod nimi zčásti odtěženy historické zásypy. Výzkum probíhal během výkopových prací. Zjištěny byly základy starší budovy podobné dispozice jako u dnešní stavby. Pod podlahou jedné z místností byl nalezen velký soubor raně novověké keramiky.

*Sázava (okres Benešov) – klášter:* Při západním průčelí západního křídla kláštera byl vyhlouben mělký výkop pro uložení komunikačního kabelu, jehož prohlídka neposkytla archeologické situace.

*Tebov (okres Praha-východ) – zaniklá tvrz:* Majitel pozemku zaniklé tvrze objevil při zahradnických pracích řadu reliktních středověkých zdí, jejichž koruny se nacházejí těsně pod současným povrchem terénu. V daných místech proto proběhl záchranný archeologický výzkum. Dále byla dokumentována i torza středověkých zdí, využitá při stavbě stodoly. Zkoumány byly zbytky rozsáhlé (snad palácové) budovy a obvodové hradby. Výzkum navazoval na dokumentační akci z roku 2014.

*Týřov (okres Rakovník) – brad:* V rámci první etapy konzervace zříceniny byl dokumentován výkop v interiéru hranolového paláce v týlu hradu. Sonda byla položena v nice původního vstupu. Pod rozsáhlou kavernou ve vnitřním líci obvodového zdíva byla nalezena jedna kapsa stropního trámu sklepa paláce.

*Veltrusy (okres Mělník) – areál zámku:* Proveden byl dohled terénních úprav spojených s rekonstrukcí mostku poblíž objektu oranžerie. Archeologické situace zjištěny nebyly.

*Zbečno (okres Rakovník) – usedlost čp. 22:* V týlu dvora usedlosti se nachází sloupková stodola. Při její rekonstrukci byla provedena rýha do historického násypu. Nadloží se zde kompletně vytvořilo až v novověku, byť v nálezech převažuje středověká keramika.

*Žleby (okres Kutná Hora) – areál zámku:* Sledovány byly terénní úpravy související s opravami tarasních zdí v parku jihozápadně od zámku – ve svahu pod přístupovou cestou na zámecké nádvoří. Archeologické situace zjištěny nebyly.

*Mgr. Zdeněk Neustupný, vedoucí oddělení  
Mgr. Jan Kypřta, Ph.D., Mgr. Filip Laval, Ph.D.*

#### PROGRAM PODPORY ZÁCHRANNÝCH ARCHEOLOGICKÝCH VÝZKUMŮ V ROCE 2015

katastr	okres	akce (podnět ZAV)	organizace	dotace (v Kč)
Otryby	Kutná Hora	úpravy venkovské usedlosti	ARÚ AV ČR	29 112
Kolín	Kolín	úpravy městské parcely	ARÚ AV ČR	176 999
Přezletice	Praha-východ	1 RD	ARÚ AV ČR	141 897
Kostelní Hlavno	Praha-východ	1 RD (ppč. 172/131)	Městské muzeum Čelákovice	5 930
Lázně Toušeň	Praha-východ	1 bazén (ppč. 418/32)	Městské muzeum Čelákovice	8 010
Lázně Toušeň	Praha-východ	1 RD (ppč. 418/18)	Městské muzeum Čelákovice	19 615
Ostrov u Brandýsa nad Labem	Praha-východ	1 RD (ppč. 268/1)	Městské muzeum Čelákovice	25 350
Ostrov u Brandýsa nad Labem	Praha-východ	1 RD (ppč. 274/2)	Městské muzeum Čelákovice	19 540
Ostrov u Brandýsa nad Labem	Praha-východ	1 RD (ppč. 274/3)	Městské muzeum Čelákovice	15 790
Ostrov u Brandýsa nad Labem	Praha-východ	1 RD (ppč. 274/4)	Městské muzeum Čelákovice	6 230
Holubice v Čechách	Praha-západ	1 RD (ppč. 244/1)	Středočeské muzeum Rožtoky	91 000
Chýnov	Praha-západ	1 RD (ppč. 205/23,24,25)	Středočeské muzeum Rožtoky	30 000
Holubice v Čechách	Praha-západ	1 RD (ppč. 64/144 a 64/145)	Středočeské muzeum Rožtoky	13 000
Holubice v Čechách	Praha-západ	bazén (ppč. 64/113)	Středočeské muzeum Rožtoky	9 000
Holubice v Čechách	Praha-západ	zahr. dom., baz. (ppč. 64/107)	Středočeské muzeum Rožtoky	25 000
Žalov	Praha-západ	1 RD (ppč. 3292)	Středočeské muzeum Rožtoky	23 000
<b>Celkem</b>				<b>639 473</b>



### Institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO) v roce 2015

**Výzkum nemovitých památek v ČR. Aplikace nových metodik průzkumu a dokumentace – ohrožené druhy památek a jejich vybrané exempláře.**

**Garant: PhDr. Vladislav Razím**

První rok nového tříletého cyklu, úzce navazujícího na předešlou etapu pod názvem *Výzkum nemovitých památek v ČR. Aktuální metodické otázky průzkumu a dokumentace, ohrožené druhy památek a jejich vybrané exempláře*. Do úkolu jsou zapojena všechna ÚOP, kromě ÚOP v Telči. Hlavním cílem bylo v praxi ověřovat a zavádět čtyři certifikované metodiky, vydané na závěr předešlé etapy: Jan Veselý, *Měřická dokumentace historických staveb pro průzkum v památkové péči*; Jan Pešta, *Plošný průzkum lidové architektury a venkovských sídel*; František R. Václavík, *Průzkum, dokumentace a inventarizace architektonických prvků*; Alfréd Schubert, *Průzkum, dokumentace a inventarizace výplní okenních a dveřních otvorů*. Za tím účelem bylo vybráno 12 metodicky vhodných, instruktivních a zároveň ohrožených staveb (ke každé metodice 3), které byly podrobeny příslušným druhům průzkumů a dokumentaci.

Pracovníci ze střeďočeského NPÚ ÚOP [PhDr. Vladislav Razím (VR), Ing. arch. Dorota Havlíková (DH), Mgr. Jan Kypta, PhD. (JK), Ing. arch. Jan Veselý (JaVe), Ing. arch. Eva Vyletová (EV)] prováděli v rámci daného úkolu metodické průzkumné a dokumentační práce na těchto lokalitách:

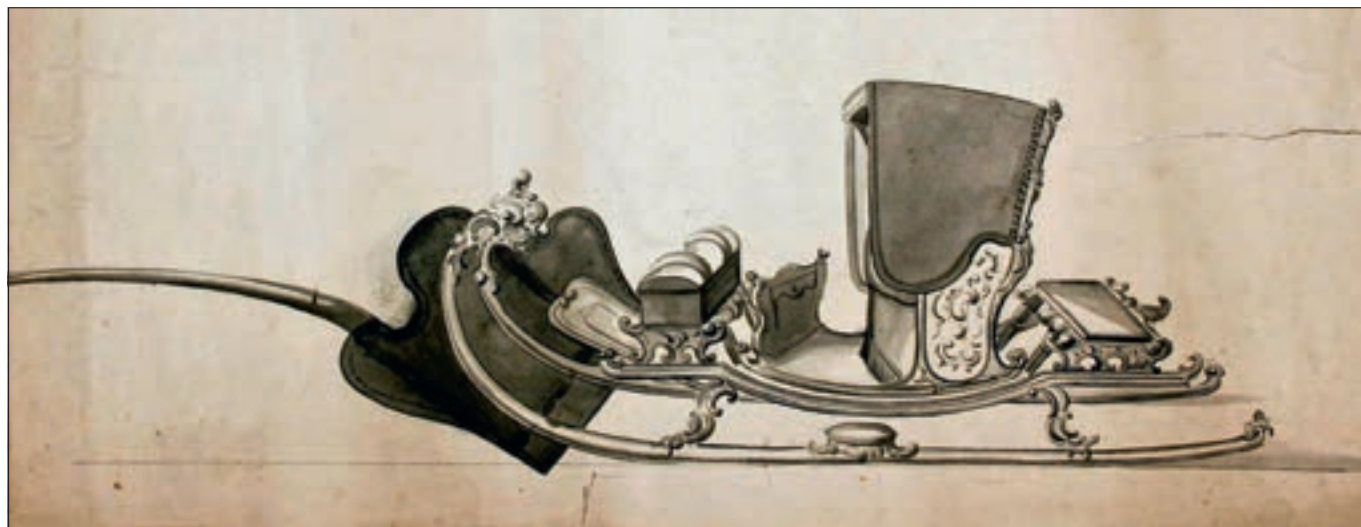
*Bělá pod Bezdězem (okres Mladá Boleslav) – klášter augustiniánů*: V kapli a sakristii augustiniánského klášterního kostela došlo při stavebních pracích souvisejících s realizací odvlhčení k odhalení výběhu gotického klenebního žebra a nálezů několika gotických architektonických článků. V rámci ope-

rativního průzkumu byla provedena měřická a fotografická dokumentace. Jedná se o ojedinělý nález středověkých částí stavby, které byly dosud v barokně přestavěném objektu zjištěny. (EV)

*Březnice (okres Příbram) – panský pivovar, pasportizace historických okenních výplní*: Dokumentace před rekonstrukcí pivovaru. Vnější okno špaletové okenní výplně jižního křídla historické budovy panského pivovaru, vystavěného v roce 1904, po požáru budovy. Na objektu se nachází dalších 15 ks stejných výplní, všechny na jižním křídle. Okna jsou ven a dovnitř otvíravá, osazena do líce novobarokní šambrány fasády. V každé místnosti je na jedné výplni v levém dolním rohu větráčka, ven otvíravá. Vnitřní špaleta je zděná, omítaná. Vnější výplně jsou z důvodu špatného technického stavu určeny k výměně za kopie. Byl proveden průzkum historické barevnosti, který prokázal výskyt několika vrstev zeleného odstínu, nejspodnější se blíží k S 2020-G30Y dle vzorníku NCS. Dalším prvkem je původní barokní okno s vnitřní okenicí, s původní dřevěnou konstrukcí a zasklením horních křídel, a okenní křídlo volně umístěné v prostoru sladovny, patrně z 1. poloviny 19. století. Dokumentací byly zachyceny tři nejhodnotnější fáze okenních historických výplní panského pivovaru včetně profilací, která se zejména u jižního křídla opakuje v několika variantách různých členěných okenních výplní. (DH)

*Český Šternberk (okres Benešov) – brad čp. 1*: Operativní dokumentace fasád tzv. dolního hradu v průběhu jejich celkové opravy. Na východní a severní straně byly zachyceny zbytky středověkých a renesančních úprav, na straně západní pak středověká hradební zeď s řadou střílen. (JaVe, JK)

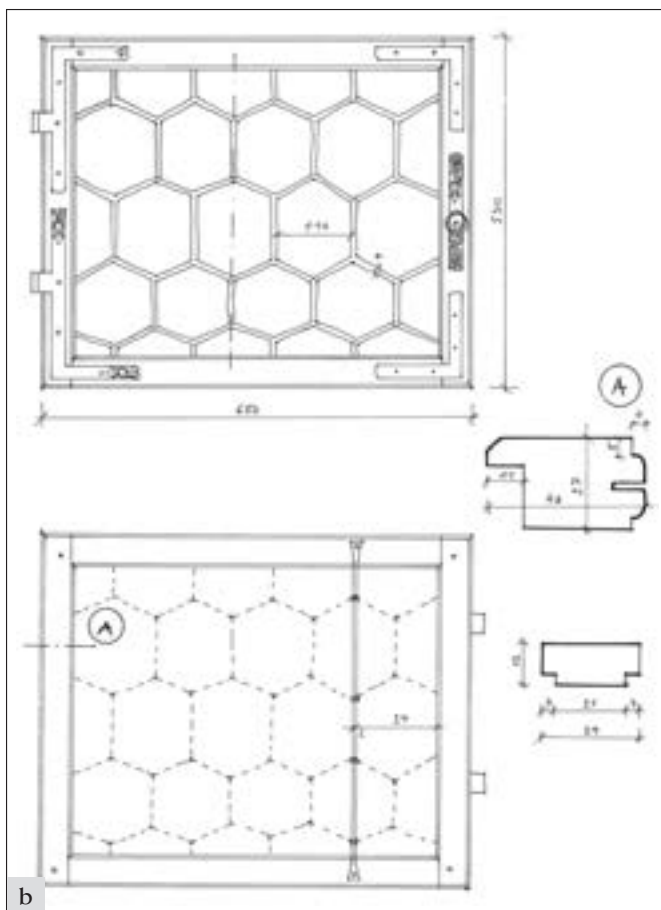
*Helpenburk u Bavorova (okres Strakonice) – brad*: Další etapa průzkumu a dokumentace rozsáhlé hradní zříceniny, zaměřená na rozsáhlý, do značné míry ohrožený trojdílný palác. Jde o jednu z nejlépe dochovaných obytných staveb 14. století v Čechách. Geodetické zaměrování, fotografická dokumentace, dendrochronologický průzkum. Průzkum bude pokračovat v dalších etapách. (VR)



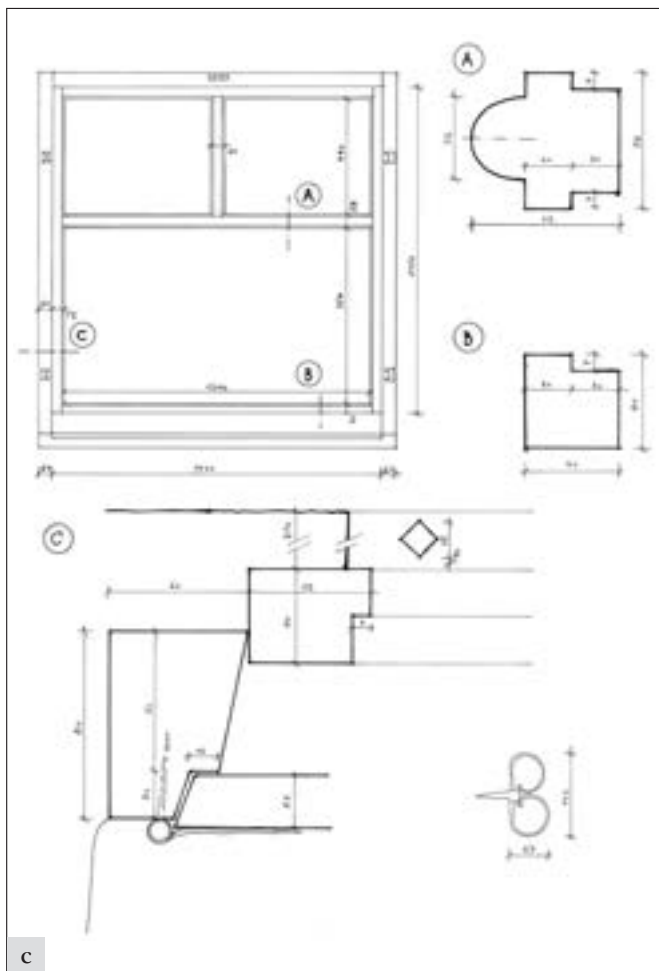
*Mnichovo Hradiště (okres Mladá Boleslav), mobiliární fond státního zámku Mnichovo Hradiště*. Pro výzkum historických saní a zimních festivit jsou velmi důležité také obrazové prameny, které najdeme zejména v oblasti žánrového malířství, grafiky, ale i uměleckého řemesla (jako příklad zde můžeme uvést delfské fajánsové modely nizozemských saní typu „duwslee“). Publikovaná fotografie zde zastupuje jednu z mála dochovaných dokumentačních nebo návrhových kreseb historických dopravních prostředků, které se dochovaly v mobiliárních fondech státních bradů a zámků. Volný list s lavírovanou kresbou rokokových saní pravděpodobně z doby kolem poloviny 18. století pochází pravděpodobně z většího souboru, zřejmě celého alba s náměty saní nebo kočárů. Z hlediska typologie zobrazených saní je možné předběžně uvažovat o francouzské provenienci kresby (fotoarchiv základní evidence mobiliárních fondů).



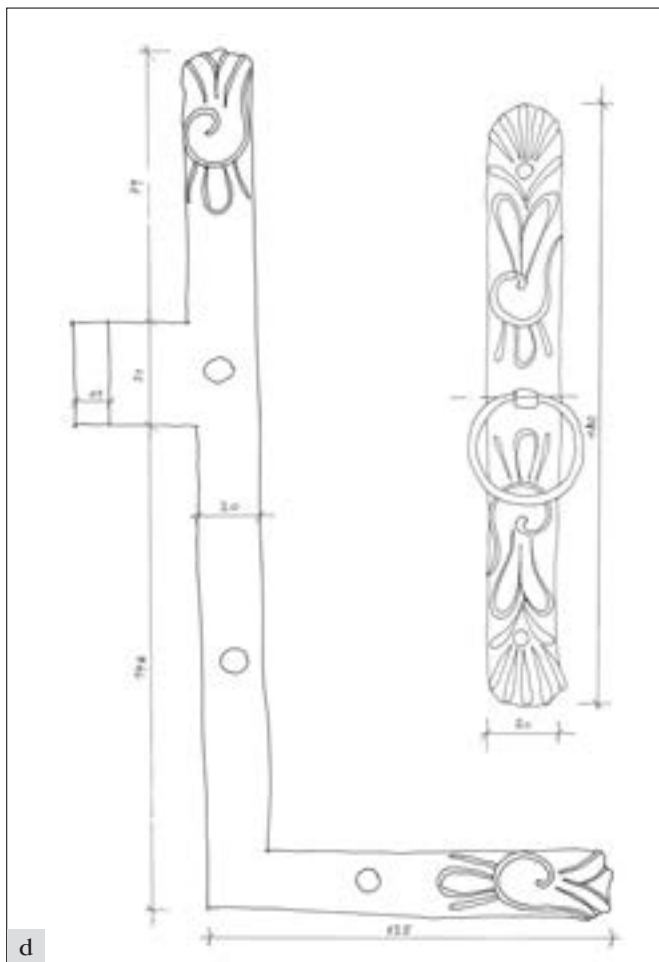
a



b



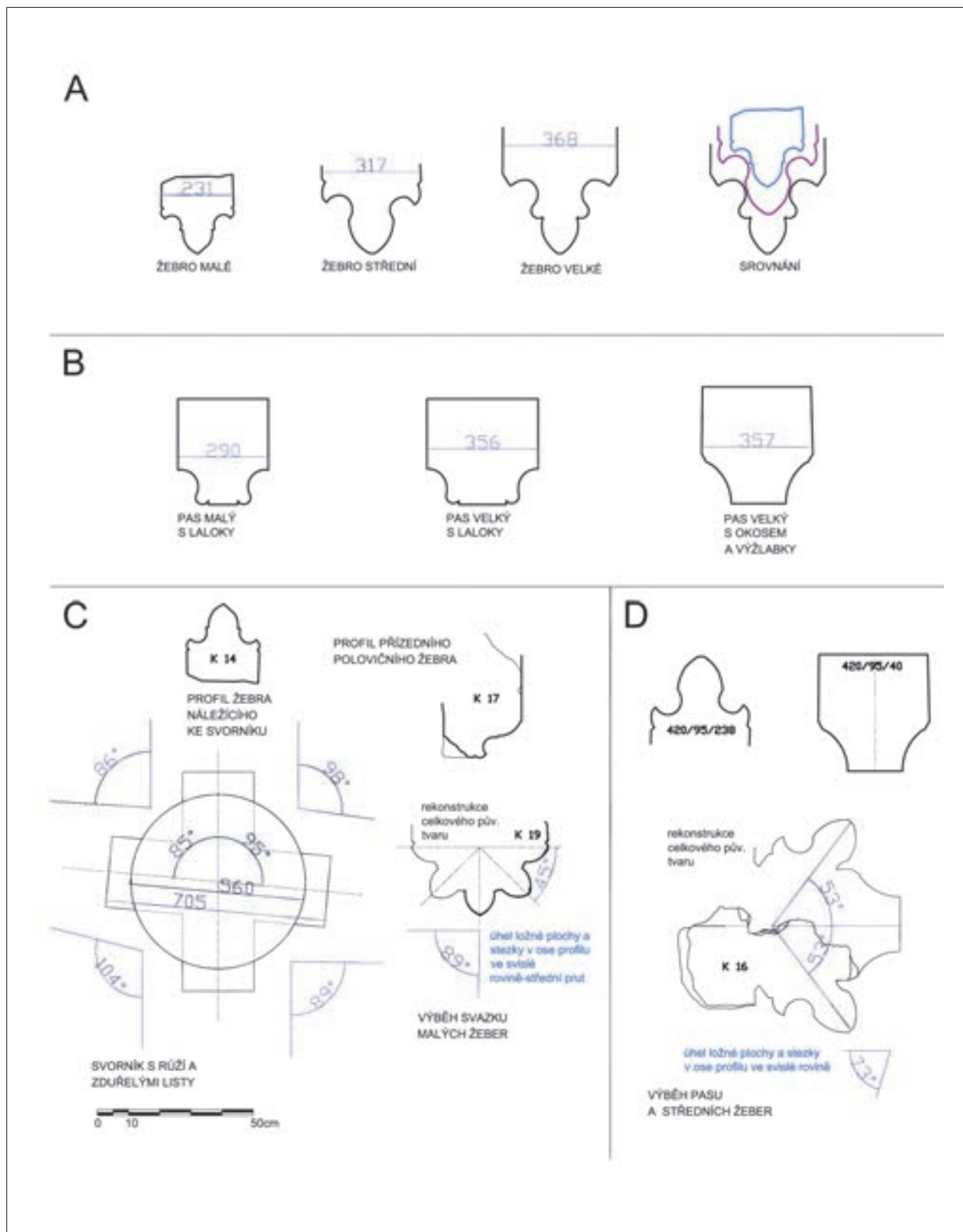
c



d

Březnice (okres Příbram), areál panského pivovaru čp. 30 a 31:  
 a – barokní okno (patrně z doby výstavby pivovaru ve 20. letech 18. století) zachované ve východní fasádě blavního křídla v 1. patře sladovny za hvozdem. Pobléd na okenní výplň z interiéru; b – výkres poblédu na barokní okenní rám a okenní horní levé křídlo v měřítku 1 : 10; c – detail profilace rámu okna i křídla; d – poutce, obrtlíku, vnějšího závěsu a středového štítku s kroužkem v měřítku 1 : 1 (foto a kresba D. Havlíková).





**Kláster Hradiště nad Jizerou (okres Mladá Boleslav), zbytky klášterního kostela bývalého cisterciáckého kláštera, dnes v areálu pivovaru. V roce 2013 se podařilo zachránit z demolované budovy mlýna v téže obci rozsáblý soubor drubotně užitých kamenných architektonických článků, pocházejících bez pochyby z areálu někdejšího kláštera. Prvky byly deponovány v pivovarském dvoře, v prostoru někdejšího kostelního závěru. V rámci katalogizace tohoto souboru byla u vybraných prvků provedena podrobná měřická dokumentace. Ta umožňuje jejich porovnání s dříve dokumentovanými prvky odhalenými v samotném areálu archeologicky. Zároveň umožní také analýzu geometrie profilací i celých stavebních celků. Obrázek reprezentuje škálu dokumentovaných prvků a identifikované součásti větších stavebních celků. A a B – v souboru se vyskytují segmenty klenebných žebber a klenebných pasů trojího typu; C – soubor charakteristických prvků náležících klenebnímu poli s malými žebry; D – soubor charakteristických prvků náležících klenebnímu poli se žebry střední velikosti (zaměření a kresba J. Veselý a E. Vyletová).**

*Kláster Hradiště (okres Mladá Boleslav) – areál pivovaru, bývalý klášterní kostel:* V návaznosti na předchozí fáze dokumentace architektonických článků byl dokončen katalog klebných žebér a pasů, zaměřený zejména na vyšetření geometrických charakteristik jednotlivých prvků. (JaVe, EV)

*Kolín – budova děkanství čp. 25:* Operativní průzkum a dokumentace uměleckořemeslných prvků. V lednu 2015 byla zahájena celková rekonstrukce objektu bývalého děkanství u sv. Bartoloměje v Kolíně podle projektu ing. arch. Burdy z roku 2006, ve kterém se počítalo se změnou dispozice zejména 1. patra, související s propojením přistavovaného západního křídla. To bylo zničeno při bombardování města v roce 1945. Historicky velice hodnotná fara neměla do doby rekonstrukce zpracován stavebněhistorický průzkum. Míra zachování interiérové uměleckořemeslné výbavy je běžná, objekt vyhořel spolu s většinou domů historického centra při požáru roku 1796. Pro možnost kvalitního památkového dohledu byla zástupcem NPÚ ÚOP SČ provedena pasportizace uměleckořemeslných prvků, která byla v průběhu realizace aktualizována. Veškeré historické výplně, malby a s tím související detaily byly v objektu zachovány, betonová dlažba vstupní chodby z 19. století byla nahrazena novodobou replikou. Nálezová zpráva operativního průzkumu (pasportizace prvků) byla podkladem pro zhotovitele při zadávání truhlářských a štukatérských prací. (DH)

*Neustupov (okres Benešov) – kostel Nanebevzetí Panny Marie:* V návaznosti na předchozí měřické práce bylo provedeno zaměření vnitřního pláště románské věže, se zbytky klenby v přízemí a původními otvory ve vyšších podlažích. Vzniklé plány slouží jako podklad pro hloubkový stavebněhistorický průzkum. (JaVe, JK)

Srov. též publikační činnost (s. 105).

#### **Výzkum, dokumentace a prezentace movitého kulturního dědictví**

**Garant: PhDr. Alena Černá, NPÚ ÚOP v Plzni**

*Dílčí úkol: Výzkum historických dopravních prostředků  
Spoluřešitel v ÚOP středních Čech Šárka Kolářová*

Pracoviště se specializuje v oblasti výzkumu historických dopravních prostředků na malované a řezbářsky vypravené saně na sněh a led z rozmezí 17.–19. století, které jsou dochovány v mobiliárních fondech hradů a zámků ČR. Úkolem je monografické zpracování jednotlivých exemplářů z pohledu ikonografického, uměleckořemeslného, typologického a kulturněhistorického napříč společenskými vrstvami – jmenujme studentské maškarády a alegorické průvody, aristokratické saňové karusselly a kavalkády, závody na saních v severním Frísku a Hindelopen, nebo zimní festivity v alpských regionech. Dochované saně nejsou většinou české provenience, proto jsou klíčové jejich komparace se saněmi z evropských muzejních nebo soukromých sbírek. Výsledky z terénních průzkumů jsou konfrontovány s rešeršemi cizojazyčné literatury, písemných a obrazových materiálů. Průběžně je doplňován digitální fotoarchiv, bibliografie a ostatní digitalizované materiály (např. restaurátorské zprávy).

*Mgr. Šárka Kolářová*

*Dílčí úkol: Výzkum a dokumentace zvonářských památek.  
Spoluřešitel v ÚOP středních Čech Petr Vácha*

Při dokumentaci a průzkumu zvonů a zvonových stanic byly pro území středních Čech získány údaje z terénu o 162 zvonech a cimbálech (z nich 148 existujících), z toho bylo památkově hodnotných 86 (60 chráněných, 26 nechráněných). Zároveň bylo prováděno vyhodnocení jejich stavu. Do databáze ArtGuard byla převedena starší dokumentace zvonů a cimbálů zpracovaná v databázi Paradox (817 záznamů a z toho 139 s aktuální fotodokumentací).

Byla zpracována digitální mapa zvonových stanic v okrese Jičín. Metodická spolupráce při přípravě map zvonových stanic v okresech Náchod, Svitavy a v děkanátu Bruntál.

*Mgr. Petr Vácha*

#### **Program aplikovaného výzkumu a vývoje národní kulturní identity (NAKI)**

**Kulturně historicky cenná území jako součást národní a kulturní identity České republiky. Metody identifikace hodnot historických sídel, parků a zahrad a jejich zachování – DF12P01OVV044**

**Garant: Ing. Vlastislav Ouroda, Ph.D.**

*Spoluřešitel v ÚOP středních Čech Vladislav Razím*

Dílčí část v tomto roce končícího úkolu pokračovala ve výzkumu středověkých městských opevnění v ČR. Výzkum různých druhů pramenů, v terénu převládají operativní akce záchranného charakteru (v roce 2015 zejm. Nové Hrady, Telč, doplňující revizní průzkum míry dochování u řady lokalit). Prohlubování dat specializované mapy s odborným obsahem „Středověká městská opevnění na území České republiky“, která byla odevzdána předešlého roku.

V roce 2015 rovněž spolupráce na přípravě katalogu výstavy Urbanistické dědictví České republiky.

Srov. též publikační činnost.

*PhDr. Vladislav Razím*

**Historický fotografický materiál – identifikace, dokumentace, interpretace, prezentace, aplikace, péče a ochrana v kontextu základních typů paměťových institucí (MK0/DF, 2013-2017) – DF13P01OVV007**

**Garant za NPÚ PhDr. Valburga Vavřínová, Ph.D.**

*Spoluřešitelé v ÚOP středních Čech Helena Fesslová, Jiří Marounek, Mgr. Ivan Minář*

Byla dokončena úprava atribučních tabulek používaných v mapových aplikacích. Také byly dohledávány historické fotografie jednotlivých objektů v databázi CASTIS. Ty byly následně umísťovány do mapy s vyplněnými atributy.

*Jiří Marounek*

**Archeologická mapa České republiky. Systém pro sběr, správu a prezentaci dat (MK ČR, 2012–2015) – DF 12P01OVV003**

**Garant za NPÚ: Mgr. Martin Tomášek**

*Fotodokumentace řešených objektů.*

*Jiří Marounek*

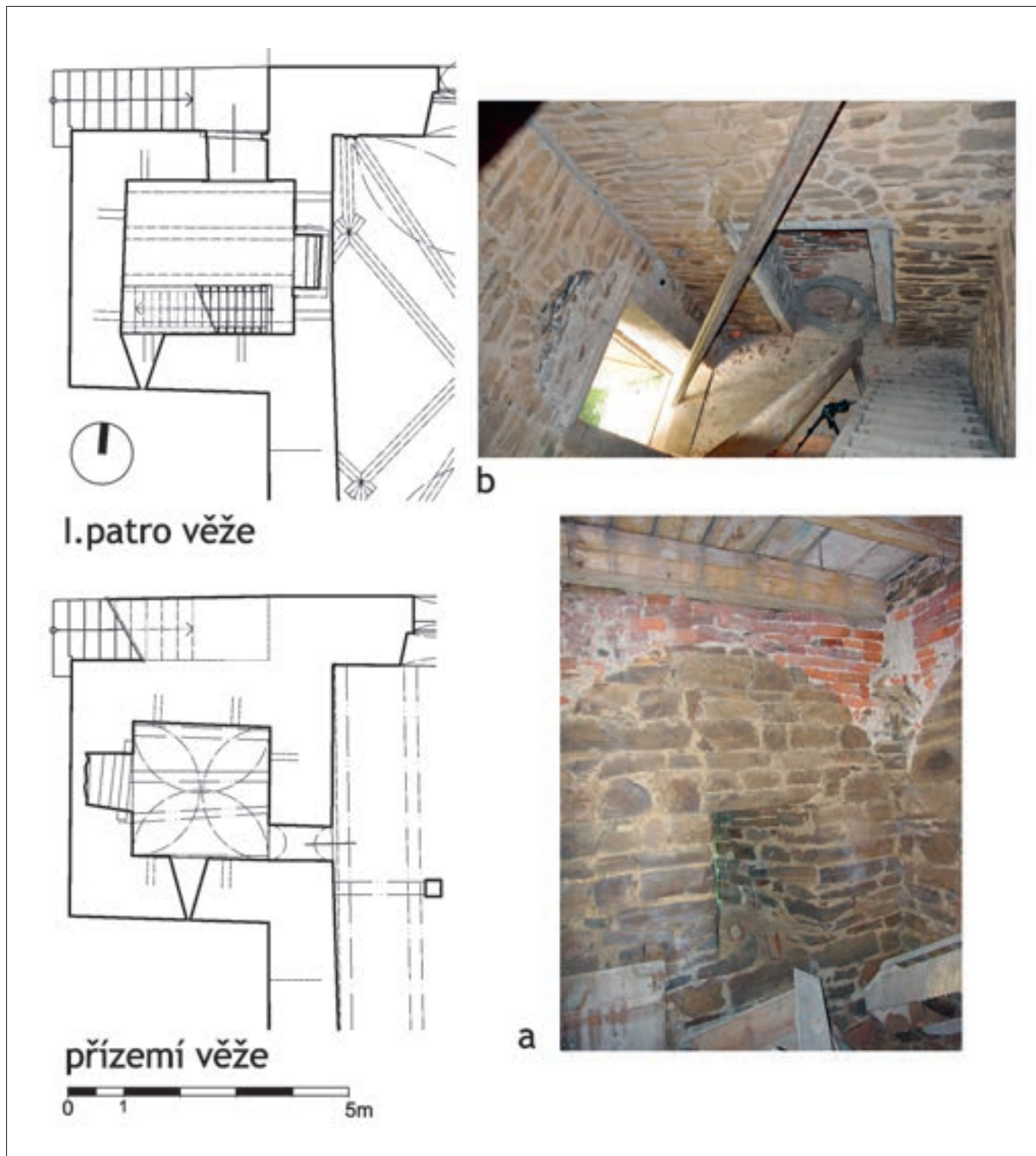
#### **Evropský projekt LoCloud**

**Garant: Ing. Irena Blažková**

V roce 2015 vstoupil tříletý projekt LoCloud do své závěrečné fáze. Hlavním cílem projektu podporovaného Evropskou komisí bylo především doplnění digitálních dat v portálu Europeana a jeho další propagace v jednotlivých zemích účastníků projektu. Projekt LoCloud byl zaměřen na oblast architektury a archeologie, a to zejména z menších kulturních institucí, které nemají dostatečné technické prostředky k poskytování svých digitálních dat pro portál Europeana.

NPÚ se podílel na vývoji a testování nových i zdokonalených aplikací pro sběr a obohacování metadat. Mimoto v rámci projektu zpracoval dvě nové datové sady: datovou sadu Významné archeologické lokality v počtu 8 634 položek a datovou sadu Sdružení pro obnovu vesnice a malého města v počtu 13 503 položek. Zároveň byla aktualizována datová sada předaná v rámci předchozího projektu CARARE, a to z původního počtu 6993 na nyníšších 251 542 položek. Jedná se převážně o fotodokumentaci, ale i textové a další dokumenty obsažené





*Neustupov (okres Benešov), kostel Nanebevzetí Panny Marie. V rámci probíhajícího stavebněhistorického průzkumu kostela je zpracováváno také zaměření současného stavu. K tomuto v jádře románského kostela totiž existoval doposud pouze jednoduchý půdorys v soupisu památek historických a uměleckých, který je pro potřeby SHP i projektové práce nepoužitelný. Nejintaktnější dochovanou částí románské stavby je západní věž: a – přízemí s torzem původní křížové klenby; b – patro s dvojicí románských portálů (zaměření J. Veselý a J. Kypta, kresba a foto J. Veselý).*

v Metainformačním systému NPÚ. Vše lze nalézt na stránkách portálu Europeana <http://www.europeana.eu/portal/>, stačí zadat do vyhledání Národní památkový ústav.

Projekt přispěl i k začlenění dřívě samostatné fotodokumentace archeologických památek (ODAN – Obrazová dokumentace archeologických nalezišť) do Integrovaného informačního systému památkové péče, stejně jako digitální sbírky Společnosti pro obnovu vesnice a malého města. Národní památkový ústav tak úspěšně završil tříletou práci ve výrazně vět-

ším než původně plánovaném objemu. Získané zkušenosti pak byly zúročeny i při vývoji nového informačního systému NPÚ, zejména Památkového katalogu, který byl spuštěn v prosinci 2015.

Další informace o projektu jsou shromážděny na webových stránkách NPÚ: <http://www.npu.cz/carare/> a <http://www.npu.cz/locloud/> a taktéž přímo na webových stránkách projektů: <http://www.locloud.eu/> a <http://carare.eu/> (v anglickém jazyce).

*Ing. Irena Blažková*

## Institucionální podpora na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO) v roce 2015

### Archeologie

**Garant: PhDr. Jaroslav Podliska, Ph.D.,**  
**NPÚ ÚOP v hl. městě Praze**

*Spoluřešitelé v ÚOP středních Čech Jan Kypta, Filip Laval, Jiří Marounek, Zdeněk Neustupný*

Dílčí úkol: *Terénní identifikace a dokumentace archeologických lokalit pomocí standardních i nových dokumentačních metod – obzvláště metody LiDAR, letecké laserové skenování země, aplikace získaných výsledků do památkové praxe, vyhodnocení archeologických komponent (vybrané lokality Čechy, Morava a Slezsko)*

V rámci dílčího cíle zaměřeného na průzkum a dokumentaci soustavy terénních reliktních obléhacích prací v okolí hradu Zbořeného Kostelce (okres Benešov) a valových pozůstatků fortifikací hradiště Dojetřice (okres Benešov) byl u obou lokalit pořízen přesný polohopisný a výškopisný plán v kombinaci pozemního geodetického měření a digitálního modelu terénu (výstupu z leteckého laserového skenování krajiny). Řešitelé zároveň pracovali na dvojici tzv. speciálních map s odborným obsahem (jednak databázi hradišť Posázaví, jednak obléhacích prací na území ČR), jejichž pilotními položkami budou právě lokality Zbořený Kostelec a Dojetřice.

### Prezentace výsledků výzkumu a vývoje NPÚ a podpůrná vědecká činnost pro výzkumné a vývojové pracovníky

**Garant: Mgr. Martin Gaží,**  
**NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích**

*Spoluřešitel: PhDr. Olga Klapetková*

Dílčí úkol: *Podpora recenzovaných periodik Průzkumy památek a Památky středních Čech*

S podporou úkolu vědy a výzkumu byl vydán 22. ročník periodika Průzkumy památek (2 čísla) a 29. ročník Památek středních Čech (2 čísla), byl rovněž zpracováván bibliografický přehled Z odborné literatury (Průzkumy památek II/2015) a Památky středních Čech v odborném tisku (Památky středních Čech 2/2015), který je vždy publikován ve druhém čísle ročníku periodik a je zpřístupněn v celkové elektronické oborové bibliografii. Ta je pravidelně od roku 1994 každoročně doplňována na webových stránkách časopisu [www.pruzkumypamatek.cz](http://www.pruzkumypamatek.cz) a je obsáhlou tematicky zaměřenou databází s vyhledávacím systémem (srov. s. 9).



*Vlašim (okres Benešov), kostel sv. Jiljí, zvon z 15. stol. o průměru 22,5 cm. Zvon je uváděn v *Soupisu památek historických a uměleckých XXXV, 1911*. Vzhledem k obtížnému přístupu do lucerny věže, kde je zavěšen, nebylo známo, zda se dochoval nebo padl za oběť rekvizici. Terénní dokumentace potvrdila jeho dobování (foto P. Vácha).*

V obou číslech periodika Průzkumy památek bylo publikováno 13 příspěvků v rámci úkolů vědy a výzkumu NPÚ a 3 příspěvky z dalších vědeckých úkolů jiných odborných institucí. V 29. ročníku Památek středních Čech vyšlo 5 příspěvků v rámci úkolů vědy a výzkumu NPÚ a 1 příspěvek z vědeckých úkolů dalších institucí (srov. s. 105).

Oba časopisy dodržují všechny podmínky vědeckého periodika.

*PhDr. Olga Klapetková*



## Periodika a sborníky

- JANČO, Milan: *Metodika Neslyšící návštěvník v muzeu a galerii*, Zprávy památkové péče 75, č. 2, 2015, s. 188–189.
- JANČO, Milan: *Metodika průzkumu, dokumentace a péče o orientální koberce*, in: Věstník Asociace muzeí a galerií ČR 4, Praha 2015, s. 30.
- JANČO, Milan: *Neslyšící návštěvník v muzeu a galerii. Metodický materiál MCMP při MZM*, in: Věstník Asociace muzeí a galerií ČR 4, Praha 2015, s. 25.
- JESENSKÝ, Vít: *Edukace v památkové péči a NPÚ. Poznámky inspirované projektem NAKI*, Zprávy památkové péče 75, č. 2, 2015, s. 181–183.
- JESENSKÝ, Vít: *K teorii památkové hodnoty a bodnocení památek*, Památky západních Čech V, 2015, s. 56–64.
- HANZLÍKOVÁ, Markéta: *Výstava Dobrovíz v náručí památkové péče aneb včera, dnes a „kdyby“* – I. díl. In: Kněževák, zpravodaj obce Kněžves, ročník 16, číslo 4, Obec Kněžves, 2015. První část popularizačního článku, který je věnován nejen výstavě o obnovách ve VPR Dobrovíz, ale také obecným principům přístupu k architektonickému dědictví venkova. Článek by měl vycházet na pokračování i v dalším roce.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Kaple sv. Anny ve Strančicích. Synagoga s domkem rabína ve Strančicích. Hřbitov strančické židovské obce. Letní sídlo Františka Schnöblinga ve Strančicích*, in: Hrubá, T. ed., Krajinou za památkami Strančic a okolí, Strančice 2015, s. 22–23, 42–46, 50–53.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Vilová lokalita Černošice*, in: Státníková, P. ed., Černošice, Praha 2015, s. 121–144.
- KRUCKÝ, Marian – KYPTA, Jan – VESELÝ, Jan: *Středověký stavební vývoj kostela sv. Jiří na hradišti Libušíně. Dodatek k soupisům románské architektury*, Památky středních Čech 29, č. 1, 2015, s. 50–61.
- KYPTA, Jan – ŠIMŮNEK, Robert – VESELÝ, Jan: *Kostel v Neustupově jako nekropole renesanční šlechty. Mikrosvět rezidenční vsi (1450–1620)*, Průzkumy památek XXII, č. 1, 2015, s. 7–28.
- KYPTA, Jan – VESELÝ, Jan – LAVAL, Filip – NEUSTUPNÝ, Zdeněk: *Barokní sýpka s renesančním jádrem v hospodářském dvoře v Olbramovicích*, Památky středních Čech 29, č. 2, 2015, s. 54–68.
- MINÁŘ, Ivan: *Černé kuchyně ve venkovských stavbách na Vysočině v 19. století*, in: Památky Vysočiny VI/2014. Sborník NPÚ ÚOP v Telči, Telč 2015, s. 27–39.
- NACHTMANNOVÁ, Alena: *Oděv drobného šlechtice a jeho manželky. Kryštof Prog z Velnic a jeho manželka rozená z Vřesovic – 80. léta 16. století*, in: Sborník semináře historie odívání 8, 2015, s. 115–138.
- PRIXOVÁ DVORSKÁ, Hana: *Recenze: Rosová, Romana, Dřevěné kostely Těšínska a severovýchodní Moravy*. Ostrava: NPÚ ÚOP 2014, in: Acta Historica Universitatis Silesianae Opaviensis 8, 2015, s. 219–221.
- RAZÍM, Vladislav: in: *Kolektiv autorů, Čtvrt století ochrany památek ve svobodné společnosti. Bilanční anketa mezi osobnostmi památkové péče*, Zprávy památkové péče 75, č. 1, 2015, s. 3–32, zde část V. Razíma s. 28–32.
- RAZÍM, Vladislav: *Využití cíbel v městských opevněních českého středověku*, in: Forum Urbes Medii Aevi IX, č. 1–2, Brno 2015, s. 27–34.

- VOLFOVÁ, Eva: *Stavební utváření věže kostela sv. Petra a Pavla v Řevničově*, Dějiny staveb 2015.
- Žižka, Jan: *Hospodářské dvory na Čáslavsku*, Zprávy Včely Čáslavské 2015.

## Monografie

- POSPÍŠIL, Aleš: *Sedlec – Příběh podivuhodného místa Kutné Hory*. Kutná Hora 2015, 1. vydání, 180 s. ISBN: 978-80-906297-0-7

## Kapitoly v knize

- BLAŽKOVÁ, Irena: *Katalogová besla*, in: Galeta, J. ed. a kol., Muzea a galerie v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Průvodce po památkově významných stavbách. Praha: Foibos 2015, s. 221–230, 234, 238, 241–243, 249–254.
- JANČO, Milan: *Potřeby návštěvníků se zdravotním znevýhodněním a možnosti jejich naplňování*, in: Hudec, P. – Křesadlová, L., Způsoby prezentace památek zahradního umění. Odborné a metodické publikace, sv. 57. Praha: NPÚ 2015, s. 27–45.
- JANČO, Milan: *Stav poznání historických zabrad archeologickými metodami*, in: Gojda, M. a kol., Archeologický výzkum památek zahradního umění. Odborné a metodické publikace, sv. 59. Praha: NPÚ 2015, s. 9–23.
- RAZÍM, Vladislav: *Städte und Städtchen als Stützpunkte der Herrschaft der Rosenberger*, in: Gaži, M. – Pánek, J. – Pavlec, P. edd., Die Rosenberger. Eine mitteleuropäische Magnatenfamilie. České Budějovice: NPÚ 2015, s. 152–165.
- RAZÍM, Vladislav: *Gotická architektura v severozápadních Čechách*, s. 55–65 (s P. Mackem); *Litoměřice – městské opevnění*, s. 180–181; *Hrad Hazmburk (Klapý)*, s. 222–223; *Ústí nad Labem – zaniklé městské opevnění*, s. 266–267; *Louny – městské opevnění*, s. 344–346; *Žatec – městské opevnění*, s. 370–372; *Tvrz v Divicích (čp. 1)*, s. 383; *Most – městské opevnění*, s. 408–409; *Kadaň – městské opevnění*, s. 488–489; *Hrad Kadaň*, s. 490–491; *Hrad Hasištejn*, s. 558–559; *Hrad Šumburk*, s. 564–565; *Hrad Egerberk (Lestkov)*, s. 566–567; *Hrad Rýzmburk (Osek)*, s. 643–644, in: Klípa, J. – Ottová, M. edd., Bez hranic. Umění v Krušnohoří mezi gotikou a renesancí. Katalog výstavy NG Praha 2015.
- RAZÍM, Vladislav: *Středověká městská opevnění. Městská opevnění a památková péče*, in: Ouarda, V. ed., Urbanistické dědictví České republiky. Katalog výstavy. České Budějovice 2015, s. 158–171.

## Elektronické publikace

- JESENSKÝ, Vít: *Edukace v NPÚ na cestě k metodičnosti. Poznámky k semináři Praha 2015: Edukace v historickém prostředí*. [https://www.academia.edu/11177500/Edukace\\_v\\_NPÚ\\_na\\_cestě\\_k\\_metodičnosti\\_Poznámky\\_k\\_semináři\\_Praha\\_2015\\_Edukace\\_v\\_historickém\\_prostředí](https://www.academia.edu/11177500/Edukace_v_NPÚ_na_cestě_k_metodičnosti_Poznámky_k_semináři_Praha_2015_Edukace_v_historickém_prostředí). [cit. 20. ledna 2016].

## Odborná přednášková činnost

- BERKOVÁ, Jana: *Typologie vesnických staveb na Kokořínsku*. Přednáška o vesnické architektuře Kokořínska, určená pro širokou veřejnost, přednesená 21. 2. 2015 v galerii Truhlárna v Kokoříně.
- BERKOVÁ, Jana: *Dvacet let existence vesnických památkových rezervací a zón ve středních Čechách – zkušenosti*. Příspěvek byl přednesen na celostátním semináři „Vesnické památkové rezervace a zóny 20 (10) let od vyhlášení“, který se uskutečnil ve dnech 9.–11. září 2015 v Ústěku.
- BERKOVÁ, Jana: *Příklady obnovy vesnických staveb na Kokořínsku*. Referát byl prezentován na semináři „Proměny historické architektury“ 13. 10. 2015 v Kokoříně.
- BERKOVÁ, Jana: *Použití blíny ve vesnické zástavbě středních Čech*. Příspěvek představil hliněné technologie používané ve vesnické zástavbě na území středních Čech ve všech dokumentovaných podobách. Referát byl přednesen na metodickém dnu Národního památkového ústavu v rámci tématu „Cihla a její matka hlína“ v Brně, dne 12. 11. 2015. Širší veřejnosti byl prezentován v cyklu přednášek „Cihla a její matka hlína“ 23. 11. 2015 v knihkupectví a info centru NPÚ ÚOP Praha.
- BLAŽKOVÁ, Irena: *LoCloud a informační systémy NPÚ – co nového?* Čtvrté setkání editorů PaGIS a správců MIS, Brno COPA, 2. 6. 2015.
- BLAŽKOVÁ, Irena: *Czech digital collections from the archeology and architecture domain in Europeana*. Konference Digital Heritage, Granada, Španělsko, 1. 10. 2015.
- BLAŽKOVÁ, Irena: *Informační systémy NPÚ a Europeana*. GIS Day, 19. 11. 2015.
- HANZLÍKOVÁ, Markéta: *Možnosti didaktického přístupu v prezentaci archeologického dědictví venkova*. Příspěvek k mezioborové odborné diskusi ve věci možnosti prezentování regionální typologie, obnov a využití staveb lidového stavitelství didakticky přijatelnou a srozumitelnou formou. Referát byl přednesen na celostátním semináři „120 let výzkumu, dokumentace a prezentace lidové architektury“, který se konal ve dnech 12.–13. května 2015 v Regionální muzeu v Kolíně u příležitosti výročí Národopisné výstavy československé v Praze (1895).
- HANZLÍKOVÁ, Markéta: *Vesnické památkové rezervace a zóny ve vztahu k edukaci, prezentaci a popularizaci lidové architektury*. Příspěvek věnovaný problematice vzdělávání, prezentace a popularizace vesnické architektury v kontextu plošně chráněných sídel a s akcentem na výrazové formy srozumitelné širší veřejnosti. Referát byl přednesen na celostátním semináři „Vesnické památkové rezervace a zóny 20 (10) let od vyhlášení“, který se uskutečnil ve dnech 9.–11. září 2015 v Ústěku.
- HANZLÍKOVÁ, Markéta: *Příklady obnovy vesnických staveb na Kokořínsku a Podřipsku*. Referát byl prezentován na semináři „Proměny historické architektury“ 13. 10. 2015 v Kokoříně.
- HANZLÍKOVÁ, Markéta: *K problematice transferu bliněné části domu čp. 65 z Oskořínku do Polabského národopisného muzea v Přerově nad Labem*. Referát byl prezentován na odborném semináři „Transfer a rekonstrukce památek lidové architektury“, který proběhl 6. 11. 2015 v Trstěnicích u Litomyšle.
- HANZLÍKOVÁ, Markéta: *Zkušenosti s přenesením zdiva z nepálených cihel*. V příspěvku bylo prezentováno přenesení dvou bloků kompaktního zdiva z nepálených cihel, který byl proveden při transferu a následné obnově nemovitě kulturní památky, poloroubeného domu s podsíní čp. 65 z Oskořínku do Polabského národopisného muzea v Přerově nad Labem. Referát byl přednesen na metodickém dnu Národního památkového ústavu v rámci mediálního tématu „Cihla a její matka hlína“ v Brně, dne 12. 11. 2015. Širší veřejnosti byl prezentován v cyklu přednášek „Cihla a její matka hlína“ 23. 11. 2015 v knihkupectví a info centru NPÚ ÚOP Praha.
- HORÁČEK, Jaroslav: *František X. Beneš (1816–1888), konzervátor Ústřední komise*. Přednáška pro Klub Za starou Prahu, konaná v Juditině věži dne 4. 5. 2015.
- HORÁČEK, Jaroslav: *„Nové ve starém, staré v novém“*. Komentovaná prohlídka městem Český Dub v rámci festivalu Den architektury, pořádaná dne 3. 10. 2015.
- JESENSKÝ, Vít: *Teorie památkové hodnoty a hodnocení památek*. NPÚ ÚOP v Plzni, březen 2015.
- JESENSKÝ, Vít: *Operativní průzkum a dokumentace a jejich role v památkové péči*. Jednoroční kurs památkové péče NPÚ, duben 2015.
- JESENSKÝ, Vít: *Archiitekt jako památkář*. Konference Z památkové péče a dějin staveb, NPÚ ÚOP v Plzni, 7. 9. 2015.
- JESENSKÝ, Vít: *K úloze architektů v památkové péči a jejich vzdělávání pro tuto úlohu*. Konference Architektonické školství – mezi uměním a řemeslem, VUT Brno, říjen 2015.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Letní sídla Pražanů – Dobřichovice a vilová architektura 19. a 20. století*. Přednáška pro Klub Za starou Prahu v Juditině věži v Praze 18. 5. 2015.
- KOUKALOVÁ, Šárka: *Soubor vil komunistických funkcionářů v Orlíku-Vystrkově z přelomu 50. a 60. let 20. století*. Přednáška po promítání filmu Resort od Martina Hrubého. Ukrašená galerie, Děčín-Podmokly dne 7. 5. 2015.
- KYPTA, Jan: *Gotické kachle – luxus nebo standard*, konference Životní úroveň dvorské společnosti, 21. 1. 2015.
- KYPTA, Jan: *Archeologie a husitské vojenství*, přednáškový cyklus NPÚ ÚOP SČ, Praha 25. 6. 2015.
- KYPTA, Jan: *Husitské (a obecně utrakvistické) motivy na kamenných kachlích*, přednáškový cyklus NPÚ ÚOP SČ, Praha 22. 10. 2015.
- KYPTA, Jan: *Tzv. stanoviště velitelů v komplexech oblébáčích prací 15. století*, konference Hrady husitské epochy, 9. 12. 2015.
- NACHTMANNOVÁ, Alena: *Benátské kostely*. Přednáška pro Spolek rodáků a přátel Benátek nad Jizerou, konaná v Kulturním a vzdělávacím centru Záložna v Benátkách nad Jizerou, 2. 5. 2015.
- NACHTMANNOVÁ, Alena: *Proměny oděvů v době husitské*. Cyklus přednášek Obrazy z doby husitské. NPÚ ÚOP SČ v Praze, 24. 9. 2015.
- NACHTMANNOVÁ, Alena: *Oděv v raném novověku jako symbol společenského postavení*. Odborná konference Oděv v Čechách ve středověku a raném novověku, NPÚ ÚOP SČ v Praze. Ledeburská galerie, 14. 10. 2015.
- NACHTMANNOVÁ, Alena: Příprava, organizace a moderování odborné konference *Oděv v Čechách ve středověku a raném novověku*, pořádané v Ledeburské galerii v zahradách pod Pražským hradem, 14. 10. 2015. Konference byla pořádána v rámci NPÚ ÚOP SČ v Praze.
- POSPÍŠIL Aleš: *O jedinečnosti Kutné Hory*, Český Rozhlas Plus, 19. 5. 2015.
- POSPÍŠIL, Aleš: *Kutnou Horou s otevřenými očima*, Český Rozhlas 2, Kontakt Dvojky, 16. 6. 2015.
- RAZÍM, Vladislav: *Městské opevnění a brady*. Tři přednášky pro postgraduální studium NPÚ. NPÚ ÚOP v Praze, Na Perštýně 8. 4. 2015, 17. 6. 2015 a 10. 11. 2015.
- RÁKOSNÍKOVÁ, Alena: *Velká sýpka hospodářského dvora Velké Horky na Mladoboleslavsku: staré pod pláštěm nového*. Referát, přednesený na konferenci Dějiny staveb 2015 v Nechtěnech dne 21. 3. 2015. Publikováno in Dějiny staveb 2015 Sborník příspěvků z konference v Nechtěnech.





- RAZÍM, Vladislav: *Městská opevnění*. Přednáška na FF, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, 17. 4. 2015.
- RAZÍM, Vladislav: *Středočeská města v době husitské*. Cyklus přednášek *Obrazy z doby husitské*. NPÚ ÚOP SČ v Praze, 23. 4. 2015.
- RAZÍM, Vladislav: *Dolní brána v Domažlicích jako svědek nejstarších dějin města*. Konference k výročí 750 let královského města Domažlice. Domažlice 2. 10. 2015.
- RAZÍM, Vladislav: *Haselburk a městské opevnění Vimperka z 15. století*. Přednáška a komentovaná prohlídka staveb v rámci Dne architektury. Vimperk, 3. 10. 2015.
- VÁCHA, Petr: *Zvony kostela Povýšení sv. Kříže v Poděbradech* – v rámci Noci kostelů. Poděbrady 29. 5. 2015.
- VÁCHA, Petr: *Přednáška o zvonech. Rataje nad Sázavou 21. 11. 2015*.
- VÁCHA, Petr: Spolupráce s Českým rozhlasem. *Nabrávky 18 zvonů v 10 lokalitách* (samostatně a v různých kombinacích souzvuků) pro stanici Vltava.
- VESELÝ, Jan: *Některé konstrukční zvláštnosti roubených obytných domů na Sedlčansku a jejich stavebněhistorické souvislosti*. 14. konference SHP – Roubené a hrázděné konstrukce historických staveb, Loket, 16.–19. června 2015.
- VESELÝ, Jan: *Lektorování bloku měřické dokumentace*. Letní dílna OPD a SHP Švihov, 27.–31. července 2015.
- VOLFOVÁ Eva: *Rukodělná cíblářská výroba*, přednáška v cyklu Rok cihly v památkové péči (s P. Volfem).
- VOLFOVÁ Eva: *Lidová architektura na Rakovnicku a Kladensku*, přednáškový cyklus Akademie v Novém Strašecí.
- VOLFOVÁ Eva: *Záchrana církevních památek na Rakovnicku po roce 1989*, v Gymnáziu Z. W. Rakovníku, v Muzeu TGM v Rakovníku a v pobožce Muzea TGM v Jesenici u Rakovníka.
- ŽIŽKA Jan: *O nádbeře budov velkých klášterů zaniklých v pobusitské době*. Připomenutí významných středověkých staveb zaniklých v důsledku husitských válek. Cyklus přednášek *Obrazy z doby husitské*. NPÚ ÚOP SČ v Praze, 28. 5. 2015.

ŽIŽKA, Jan: *Hospodářské dvory na okrese Mladá Boleslav*. Muzeum Mladá Boleslav.

ŽIŽKA, Jan: *Hospodářské dvory na Mnichovobradištsku*, Muzeum Mnichovo Hradiště.

ŽIŽKA, Jan: *Hospodářské dvory v Čechách*. Přednáška pro pracovníky pověřených obcí a odboru kultury Krajského úřadu Středočeského kraje.

ŽIŽKA, Jan: *O dvorech v jednotlivých okresech Středočeského kraje*. Přednáška pro pracovníky památkové péče pověřených obcí a odboru kultury Krajského úřadu Středočeského kraje.

## Výstavní činnost

*Bez hranic. Umění v Krušnohoří mezi gotikou a renesancí*. Výstava konaná ve dnech 27. 11. 2015 – 13. 3. 2016 v Národních galeriích v Praze, ve Valdštejnské jízdárně (autorka výstavy doc. PhDr. M. Ottová, Ph.D., odborná spolupráce na katalogu výstavy PhDr. V. Razím).

*Dobrovíz v náruči památkové péče: včera dnes a „kdyby“*. Výstava věnovaná dvacátému výročí vyhlášení vesnických památkových rezervací a zón. Vernisáž v Dobrovízi, dále vystavena v Říčanech, Hořovicích, Třebízi, Ústěku, Praze v rámci památkového veletrhu a jinde (autoři výstavy: J. Berková, M. Hanzlíková, V. Láska, A. Rákosníková).

*Dobřichovické vily – sídla pražské honorace*. Výstava konaná ve dnech 26. února – 20. září (s prodloužením do 31. prosince 2015) ve spolupráci NPÚ a Středočeského muzea v Roztokách, malá výstavní síň zámku v Roztokách (autor výstavy Mgr. Š. Koukalová).

*Hledání ideálního chrámu – sakrální architektura mezi Kolínem a Kouřimí v 19. století*. Výstava konaná ve dnech 10. dubna – 31. října 2015 v Muzeu Kouřimska (autor výstavy Mgr. J. Záhorka, odborná spolupráce Mgr. Š. Kolářová).

*Památkové speciality*. Spolupráce na přípravě sekce týkající se lidové architektury. Vernisáž na památkovém veletrhu v Praze a Salzburku (spoluautorství J. Berková).

*Urbanistické dědictví České republiky – Urban Heritage of the Czech Republic*. Putovní česko-anglická výstava je jedním z výstupů vědecko-výzkumného úkolu Kulturně historicky cenná území jako součást národní a kulturní identity České republiky. Výstava byla prezentována na Státním hradu a zámku v Českém Krumlově, na zámku v Jaroměřicích nad Rokytnou a v galerii Národního památkového ústavu v Českých Budějovicích v průběhu roku 2015 (autoři projektu Ing. V. Ouroda, Ph.D., Ing. arch. V. Horová, T. Karel, Ing. arch. H. Kozelská-Bencurová, Ing. arch. K. Kuča, PhDr. V. Razím, Mgr. J. Špinar a Ing. arch. M. Špinarová).

## Soutěže

*Krajské kolo Soutěže o Cenu za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón za rok 2014* proběhlo za účasti tří přihlášených měst ve Středočeském: Kutné Hory – MPR, Mšena – MPZ a Rakovníka – MPZ. Krajské kolo Soutěže vyhrála MPR Kutná Hora, která postoupila do celostátního kola. Krajská komise proběhla po předchozí prohlídce měst dne 29. 1. 2015 v NPÚ ÚOP SČ za účasti delegovaných pracovníků: za Ministerstvo pro místní rozvoj ČR Mgr. Ivana Svojtková, za Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska p. Jaroslav Hložek, za NPÚ ÚOP SČ ing. Michaela Glosová.

## ■ Účast pracovníků NPÚ ÚOP SČ v Praze v komisích, vědeckých, redakčních a dalších radách

---

### Architektonická a urbanistická komise

CHKO Křivoklátsko a Český kras

Ing. arch. Jiří Mrázek

### Hodnotitelská komise NPÚ ÚOP SČ pro projednávání návrhů na prohlášení věcí za kulturní památky

Mgr. Jana Berková, Ing. Irena Blažková, Mgr. Šárka Koukalová, PhDr. JUDr. Pavel Kroupa, Mgr. Ludmila Maděrová, Ing. arch. Jiří Mrázek, PhDr. Vladislav Razím, Ing. arch. Jan Veselý, Ing. Jan Žižka

### Komise generální ředitelky NPÚ pro vědu a výzkum

PhDr. Vladislav Razím

### Komise pro regeneraci památkové zóny města Poděbrady

Mgr. Petr Vácha

### Památková rada ředitele NPÚ ÚOP SČ v Praze

Mgr. Jana Berková, Ing. arch. Jiří Mrázek, PhDr. Vladislav Razím

### Památková rada ředitele NPÚ ÚOP v Českých Budějovicích

Ing. Jan Žižka

### Památková rada ředitele NPÚ ÚOP v Liberci

Ing. arch. Jiří Mrázek

### Památková rada ředitele NPÚ ÚOP v Lokti

Ing. Jan Žižka

### Pracovní skupina pro implementaci aplikace

Památkový katalog v IISPP NPÚ

Ing. Irena Blažková

### Redakční rada časopisu Památky středních Čech

Mgr. Jana Berková, PhDr. JUDr. Pavel Kroupa, ing. arch. Vojtěch Láška, PhDr. Vladislav Razím, Ing. Jan Žižka

### Redakční rada časopisu Průzkumy památek

PhDr. JUDr. Pavel Kroupa, Ing. arch. Jiří Mrázek, PhDr. Vladislav Razím, Ing. Jan Žižka

### Redakční rada časopisu Památky západních Čech

PhDr. Alena Nachtmannová, Ph.D.

### Redakční rada časopisu Antiqua Cuthna

(při SOKA Kutná Hora)

PhDr. Aleš Pospíšil

### Redakční rada časopisu Krásné město – Kutná Hora

PhDr. Aleš Pospíšil

### Správní rada Nadace Kutná Hora – památka UNESCO

PhDr. Aleš Pospíšil, Ing. arch. Jiří Mrázek

### Středočeská archeologická komise

Mgr. Zdeněk Neustupný

## ■ Seznam zkratk

---

DKRVO – dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace

EDIS – odbor evidence, dokumentace a informačních systémů

ESS – elektronická spisová služba

FOP – Fond oprav památek Středočeského kraje

GIS – geografický informační systém

HF – Havarijní střešní program

IISPP – integrovaný informační systém památkové péče

IP – industriální památky

IT – informační technologie

ISO – integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví

KP – kulturní památka

KŘ – kancelář ředitele

MIS – metainformační systém

MK ČR – Ministerstvo kultury České republiky

MPR – městská památková rezervace

MPZ – městská památková zóna

MŽP – Ministerstvo životního prostředí ČR

NP – nadzemní podlaží

NKP – národní kulturní památka

NPÚ – Národní památkový ústav

NPÚ GnŘ – Národní památkový ústav, generální ředitelství

NPÚ ÚOP SČ – Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze

NZ – nálezová zpráva

OON – ostatní osobní náklady

OP – ochranné pásmo

OPD – operativní průzkum a dokumentace

POP – památkové ochranné pásmo

PO – památkový objekt

POKP – Podpora obnovy kulturních památek prostřednictvím obcí s rozšířenou působností

PPF – odbor péče o památkový fond

PPVPR – Program péče o vesnické památkové rezervace a zóny

PRMKP – Program restaurování movitých kulturních památek

PRV – Program rozvoje venkova

PZAD – Program záchrany architektonického dědictví

PZAV – Program záchrany archeologických výzkumů

RD – rodičovská dovolená

RIV – rejstřík informací o výsledcích vědecké činnosti

SH – státní hrad

SHP – stavebněhistorický průzkum

SZ – státní zámek

ÚOP – územní odborné pracoviště

ÚP – územní plán

ÚPO – územní plán obce

ÚPD – územní plánovací dokumentace

ÚPS – územní památková správa

ÚSKP – ústřední seznam kulturních památek

V + V – institucionální výzkumné úkoly

VPR – vesnická památková rezervace

VPZ – vesnická památková zóna

ZE – základní evidence



lokality (okres)	strana	lokality (okres)	strana
Bečváry (okres Kolín)	84, 93	Dolany-Debrno (okres Mělník)	70
Bělá pod Bezdězem (okres Mladá Boleslav)	53, 54, 86, 93, 94, 99	Dolínek (okres Praha-východ)	86
Bělá pod Bezdězem-Březinka (okres Mladá Boleslav)	12, 71, 91	Dolní Beřkovice (okres Mělník)	31, 86
Běloky (okres Kladno)	21	Dolní Bousov-Střehom (okres Mladá Boleslav)	72, 91
Benátky nad Jizerou (okres Mladá Boleslav)	54, 84, 86, 92, 94, 106	Dolní Břežany (okres Praha-západ)	15, 22, 61
Benešov (okres Benešov)	2, 21, 35, 36, 37, 83	Dolní Hbity (okres Příbram)	95
Benešov-Mariánovice (okres Benešov)	37, 95	Dolní Krnsko (okres Mladá Boleslav)	78, 79
Beroun (okres Beroun)	2, 21, 35, 40, 68, 84, 93, 94, 95	Dolní Krupá (okres Mladá Boleslav)	55
Bezno (okres Mladá Boleslav)	21	Drahelčice (okres Praha-západ)	33
Blevice (okres Kladno)	21	Drahenice (okres Příbram)	76
Bohuliby (okres Praha-západ)	75, 95	Drahenice – Račany (okres Příbram)	76
Bolinka (okres Benešov)	21, 38, 95	Drahňovice (okres Benešov)	36, 37
Bořanovice-Pakoměřice (okres Praha-východ)	60, 92	Drahobudice (okres Kolín)	47, 93
Boseň-Mužský (okres Mladá Boleslav)	73, 74, 91	Drážkov (okres Příbram)	72, 87, 95
Bošice (okres Kolín)	47, 48, 84	Družec (okres Kladno)	83, 84, 95
Bošín (okres Nymburk)	57, 59, 91	Dubeč (okres Praha hlavní město)	22
Brandýs nad Labem (okres Praha-východ)	2, 21, 32, 35, 59, 60, 78, 86, 93, 94, 98	Dymokury (okres Nymburk)	59, 92
Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (okres Praha-východ)	2, 14, 21, 28, 29, 32, 35, 59, 60, 78, 86, 93, 94, 98	Filipov (okres Kutná Hora)	95
Branov (okres Rakovník)	77, 95	Hájek – Červený Újezd (okres Praha-západ)	22, 81
Bratřejov (okres Příbram)	15	Helfenburk (hrad) (okres Strakonice)	99
Brno (okres Brno-město)	20, 105, 106	Hněvousice (okres Mladá Boleslav)	55, 92
Bruntál (okres Bruntál)	102	Hobšovice (okres Kladno)	22
Březina (okres Mladá Boleslav)	55, 92	Holubice (okres Praha-západ)	33, 98
Březinka (okres Mladá Boleslav)	12, 71, 91	Horka II – Buda (okres Kutná Hora)	70, 22
Březnice (okres Příbram)	14, 21, 63, 64, 87, 94, 95, 99, 100	Horky nad Jizerou (okres Mladá Boleslav)	55, 78, 95, 106
Březno (okres Mladá Boleslav)	55, 93	Horní Vidim (okres Mělník)	22
Březovice – Valdštynsko (okres Mladá Boleslav)	21	Hořín-Vrbno (okres Mělník)	30
Bušetěhrad (okres Kladno)	41, 42, 93	Hořovice (okres Beroun)	2, 8, 13, 14, 35, 41, 68, 84, 107
Bylany (okres Kutná Hora)	70, 92	Hospozínek (okres Kladno)	84
Bystřice-Líšno (okres Benešov)	36	Hospozín-Hospozínek (okres Kladno)	84
Čáslav (okres Kutná Hora)	2, 31, 35, 48, 49, 70, 85, 94, 105	Hostivice (okres Praha-západ)	22, 31
Čáslav-Filipov (okres Kutná Hora)	95	Hostivice – Litovice (okres Praha-západ)	22
Čáslav-Lochy (okres Kutná Hora)	49	Hostomice (okres Beroun)	41, 95
Čečelice (okres Mělník)	21, 51	Hostouň (okres Kladno)	22
Čelákovice (okres Praha-východ)	17, 21, 98	Hradenín (okres Kolín)	15, 35, 46, 48, 69
Černošice (okres Praha-západ)	2, 21, 35, 61, 75, 86, 94, 105	Hradešín (okres Kolín)	69
Černovičky (okres Praha-západ)	22	Hrusice (okres Praha-východ)	60, 95
Červené Janovice (okres Kutná Hora)	95	Hřebečnický (okres Rakovník)	65, 90
Červené Pečky (okres Kolín)	33	Hředle (okres Rakovník)	22, 87, 94
Červený Hrádek u Sedlčan (okres Příbram)	31	Hřímězdice (okres Příbram)	63, 95
České Budějovice (okres České Budějovice)	104, 105, 107, 108	Hvozďfany (okres Příbram)	95
Český Brod (okres Kolín)	2, 11, 12, 13, 35, 44, 69, 85, 94	Chaloupky-Valdek (okres Beroun)	41
Český Brod-Štolmíř (okres Kolín)	69	Chleby (okres Nymburk)	57, 95
Český Krumlov (okres Český Krumlov)	88, 107	Chlístovice-Žandov (okres Kutná Hora)	69, 70, 96
Český Šternberk (okres Benešov)	14, 15, 22, 36, 37, 83, 93, 94, 97, 99	Chlumín (okres Mělník)	34, 80, 82, 86
Čičovice-Malé Čičovice (okres Praha-západ)	62	Chocerady (okres Benešov)	22
Čihadla (okres Mladá Boleslav)	56, 86	Chocerady-Komorní Hrádek (okres Benešov)	33
Činěves (okres Nymburk)	59	Chocnějovice-Sovenice (okres Mladá Boleslav)	74, 96
Čistá (okres Rakovník)	32, 65, 92, 95	Chorušice (okres Mělník)	22, 28
Čistá-Zdeslav (okres Rakovník)	30, 87	Choteč (okres Praha-západ)	22
Debrno (okres Mělník)	70	Chotětov (okres Mladá Boleslav)	14, 55, 92
Divišov-Měchnov (okres Benešov)	24, 83, 95	Chotilsko-Živohošť (okres Příbram)	30, 80, 82, 87, 94
Dlouhá Lhota (okres Příbram)	11, 92	Chotouň (okres Kolín)	69
Dobrovice (okres Mladá Boleslav)	31, 54, 92	Choťovice (okres Kolín)	93
Dobrovice-Sýčina (okres Mladá Boleslav)	54, 92	Choťšany (okres Benešov)	16, 22, 36, 37
Dobrovice-Týnec (okres Mladá Boleslav)	54, 86, 92	Chrástany-Chotouň (okres Kolín)	69
Dobrovíz (okres Praha-západ)	7, 68, 75, 76, 105, 107	Chroustov (okres Nymburk)	59, 95
Dobřeň-Jestřebice (okres Mělník)	70	Chvatěruby (okres Mělník)	22, 52, 93
Dobříš (okres Příbram)	2, 15, 22, 32, 35, 62, 82, 87, 92, 93, 95	Chyňava (okres Beroun)	40, 95
Dojetřice (okres Benešov)	104	Jankov (okres Benešov)	23
		Jankov-Jankovská Lhota (okres Benešov)	39
		Jankov-Odlochovice (okres Benešov)	38, 39
		Jankovská Lhota (okres Benešov)	39
		Janovice, zaniklá obec (okres Praha-východ)	39

lokalita (okres)	strana	lokalita (okres)	strana
Jemniště (okres Benešov) . . . . .	14, 23, 36, 83	Křivoklát (okres Rakovník) . . . . .	66, 108
Jeneč (okres Praha-západ) . . . . .	61, 95	Křivsoudov (okres Benešov) . . . . .	77
Jenštejn (okres Praha-východ) . . . . .	17, 31, 60, 95, 97	Kublov (okres Beroun) . . . . .	24, 40, 92
Jestřebice (okres Mělník) . . . . .	70	Kublov-Velíz (okres Beroun) . . . . .	40, 92
Jevany (okres Praha-východ) . . . . .	11	Kuchař (okres Beroun) . . . . .	11
Jičín (okres Jičín) . . . . .	102	Kuks (okres Trutnov) . . . . .	5, 8
Jizerní Vteln-Stránov (okres Mladá Boleslav) . . . . .	86	Kuncberk (okres Nymburk) . . . . .	17, 33
Josefov (okres Náchod) . . . . .	20	Kutná Hora (okres Kutná Hora) . . . . .	2, 6, 8, 12, 13, 17, 24, 32, 35, 48, 49, 50, 51, 70, 80, 83, 85, 88, 89, 92, 93, 94, 95, 98, 105, 106, 107, 108
Kácov (okres Kutná Hora) . . . . .	80, 85	Kutná Hora – Sedlec (okres Kutná Hora) . . . . .	29, 49, 50, 51, 83, 85, 86, 88, 92
Kačice (okres Kladno) . . . . .	23	Lázně Toušeň (okres Praha-východ) . . . . .	98
Kačina – Svatý Mikuláš (okres Kutná Hora) . . . . .	32	Lešany (okres Benešov) . . . . .	24
Kamberk-Předbořice (okres Benešov) . . . . .	38, 92	Levý Hradec (okres Praha-západ) . . . . .	62
Karlova Ves-Týřov (okres Rakovník) . . . . .	67, 98	Liběchov (okres Mělník) . . . . .	24, 51, 52, 92, 95
Karlštejn (okres Beroun) . . . . .	17, 23, 90, 97	Libeň (okres Praha-západ) . . . . .	95
Kladno (okres Kladno) . . . . .	2, 23, 31, 35, 41, 42, 69, 77, 84, 91	Liběznice (okres Praha-východ) . . . . .	24
Kláster Hradiště nad Jizerou (okres Mladá Boleslav) . . . . .	23, 55, 93, 101, 102	Libice nad Cidlinou (okres Nymburk) . . . . .	59
Klášteřínský Skalice (okres Kolín) . . . . .	48, 77	Liblice (okres Mělník) . . . . .	86
Klecany (okres Praha-východ) . . . . .	23, 95	Lidice (okres Kladno) . . . . .	42
Klučenice (okres Příbram) . . . . .	65	Lichoceves-Noutonice (okres Praha-západ) . . . . .	26
Klučov-Skramníky (okres Kolín) . . . . .	96	Limuzy (okres Kolín) . . . . .	69
Kly-Záboří (okres Mělník) . . . . .	30, 51, 96	Lipany (okres Kolín) . . . . .	69, 85
Kněžves (okres Praha-západ) . . . . .	25, 76, 80, 87, 92, 105	Líšno (okres Benešov) . . . . .	36
Kněžmost (okres Mladá Boleslav) . . . . .	55, 93	Liteň (okres Beroun) . . . . .	24
Kněžmost-Solec (okres Mladá Boleslav) . . . . .	55, 96	Lobč (okres Mělník) . . . . .	7, 70, 71, 78, 91
Kojetice (okres Mělník) . . . . .	53	Lobkovice (okres Mělník) . . . . .	53, 95
Kojetín (okres Příbram) . . . . .	76	Lochovice (okres Beroun) . . . . .	12, 41
Kokořín (okres Mělník) . . . . .	14, 17, 106	Lochy (okres Kutná Hora) . . . . .	49
Kokořín-Šemanovice (okres Mělník) . . . . .	28	Louňovice pod Bláníkem (okres Benešov) . . . . .	38, 95
Koleč (okres Kladno) . . . . .	42, 43	Louňovice pod Bláníkem-Malý Blaník (okres Benešov) . . . . .	38
Kolín (okres Kolín) . . . . .	2, 11, 12, 13, 14, 23, 32, 35, 44, 45, 46, 48, 69, 77, 78, 79, 81, 84, 85, 92, 93, 94, 95, 97, 98, 102, 106, 107	Lstiboř (okres Kolín) . . . . .	44, 92
Kolín-Zibohlavý (okres Kolín) . . . . .	47, 48, 96	Luštěnice (okres Mladá Boleslav) . . . . .	17, 24, 31, 33, 54, 95
Kolovraty (okres Praha hlavní město) . . . . .	23	Lužec nad Vltavou (okres Mělník) . . . . .	51
Komorní Hrádek (okres Benešov) . . . . .	33	Lužná (okres Rakovník) . . . . .	13, 66
Kondrac (okres Benešov) . . . . .	38	Lysá nad Labem (okres Nymburk) . . . . .	2, 24, 35, 56, 57, 74, 86, 92, 94
Konojedy (okres Praha-východ) . . . . .	11, 60	Maková Hora (okres Příbram) . . . . .	14
Konopiště (okres Benešov) . . . . .	23, 32, 83	Malé Čičovice (okres Praha-západ) . . . . .	62
Kosmonosy (okres Mladá Boleslav) . . . . .	12, 31, 32, 53	Malé Kyšice – Poteplí (okres Kladno) . . . . .	68, 69, 92
Kosova Hora (okres Příbram) . . . . .	17, 25, 65, 95	Malešov (okres Kutná Hora) . . . . .	85, 94
Kostelec nad Černými lesy (okres Praha-východ) . . . . .	25, 60, 86, 94	Malý Blaník (okres Benešov) . . . . .	38
Kostelec nad Černými lesy-Svatbín (okres Praha-východ) . . . . .	60, 85	Mariánovice (okres Benešov) . . . . .	37, 95
Kostelec nad Labem (okres Mělník) . . . . .	23, 52, 86, 94	Martinice (okres Benešov) . . . . .	24
Kostelec u Křížků (okres Praha-východ) . . . . .	25, 60, 95	Medonosy (okres Mělník) . . . . .	24, 92
Kostelík (okres Rakovník) . . . . .	66, 95	Medonosy-Nové Osinalice (okres Mělník) . . . . .	63
Kostelní Hlavno (okres Praha-východ) . . . . .	11, 98	Měchnov (okres Benešov) . . . . .	24, 83, 95
Kostomlaty nad Labem (okres Nymburk) . . . . .	57, 92	Mělnické Vteln (okres Mělník) . . . . .	27
Košítky (okres Mladá Boleslav) . . . . .	55, 86, 93	Mělník (okres Mělník) . . . . .	2, 25, 35, 51, 70, 78, 86, 91, 93, 94
Kouřim (okres Kolín) . . . . .	16, 17, 23, 46, 47, 69, 85, 93, 94, 97, 107	Mělník – Pšovka (okres Mělník) . . . . .	25, 86, 94
Kouřim-Molitorov (okres Kolín) . . . . .	95	Měňany (okres Beroun) . . . . .	84, 95
Kovanice (okres Nymburk) . . . . .	86, 92	Mikovice (okres Mělník) . . . . .	31
Kováry (okres Kladno) . . . . .	23	Milín-Slivice (okres Příbram) . . . . .	64
Kožlí (okres Benešov) . . . . .	24	Milovice (okres Nymburk) . . . . .	86
Krajníčko-Helfenburk (okres Strakonice) . . . . .	99	Minice (okres Mělník) . . . . .	52, 95
Krakovec (hrad) (okres Rakovník) . . . . .	35, 65, 66, 98	Miskovice (okres Kutná Hora) . . . . .	12, 92
Královice (okres Kladno) . . . . .	77	Miskovice-Bylany (okres Kutná Hora) . . . . .	70, 92
Kralupy nad Vltavou (okres Mělník) . . . . .	2, 24, 35, 52, 70, 86	Miskovice-Prítoky (okres Kutná Hora) . . . . .	96
Kralupy nad Vltavou-Mikovice (okres Mělník) . . . . .	31	Mladá Boleslav (okres Mladá Boleslav) . . . . .	2, 11, 12, 17, 25, 26, 31, 33, 35, 53, 54, 71, 78, 86, 91, 94, 106, 107
Kralupy nad Vltavou-Minice (okres Mělník) . . . . .	52, 95	Mladá Boleslav – Podlázky (okres Mladá Boleslav) . . . . .	31
Králův Dvůr (okres Beroun) . . . . .	24, 41	Mlékovice (okres Benešov) . . . . .	37
Králův Dvůr-Počaply (okres Beroun) . . . . .	27	Mnichovice (okres Praha-východ) . . . . .	60, 93
Krchleby (okres Benešov) . . . . .	24, 48, 95	Mnichovo Hradiště (okres Mladá Boleslav) . . . . .	2, 35, 55, 73, 86, 92, 94, 95, 99, 107
Krnsko-Dolní Krnsko (okres Mladá Boleslav) . . . . .	78, 79	Mnichovo Hradiště-Hněvousice (okres Mladá Boleslav) . . . . .	55, 92
Krušovice (okres Rakovník) . . . . .	66	Mníšek pod Brdy (okres Praha-západ) . . . . .	14, 61, 62
Křečovice-Krchleby (okres Benešov) . . . . .	24, 48, 95	Mohelnice nad Jizerou-Podhora (okres Mladá Boleslav) . . . . .	74
Křinec (okres Nymburk) . . . . .	17, 57, 95		
Křinec-Bošín (okres Nymburk) . . . . .	57, 59, 91		
Křinec-Kuncberk (okres Nymburk) . . . . .	17, 33		



lokality (okres)	strana	lokality (okres)	strana
Molitorov (okres Kolín) . . . . .	95	Postupice-Jemniště (okres Benešov) . . . . .	14, 23, 36, 83
Mořinka (okres Beroun) . . . . .	68	Praha 10 – Dubeč (okres Praha hlavní město) . . . . .	22
Mšecké Žehrovice (okres Rakovník) . . . . .	66	Praha 10 – Kolovraty (okres Praha hlavní město) . . . . .	23
Mšeno (okres Mělník) . . . . .	26, 51, 52, 94, 107	Praha 3 – Žižkov (Praha hlavní město) . . . . .	2
Mšeno-Olešno (okres Mělník) . . . . .	68, 91	Praha 8 – Ďáblice (Praha hlavní město) . . . . .	31
Mužský (okres Mladá Boleslav) . . . . .	73, 74, 91	Pravonín (okres Benešov) . . . . .	38
Náchod (okres Náchod) . . . . .	102	Pročevily (okres Příbram) . . . . .	27
Náchov-Josefov (okres Náchod) . . . . .	20	Průhonice (okres Praha-západ) . . . . .	8, 18, 27, 89
Nebovidy (okres Kolín) . . . . .	47, 92	Předbořice (okres Benešov) . . . . .	38, 92
Nebužely (okres Mělník) . . . . .	26	Přerov nad Labem (okres Nymburk) . . . . .	74, 75, 106
Nechvalice-Bratřejov (okres Příbram) . . . . .	15	Přestavky (okres Příbram) . . . . .	18, 65
Nelahozeves (okres Mělník) . . . . .	28	Přezletice (okres Praha-východ) . . . . .	98
Neratovice (okres Mělník) . . . . .	2, 35, 52, 53, 86	Příbram (okres Příbram) . . . . .	2, 27, 35, 62, 63, 64, 76, 87
Neratovice – Lobkovice (okres Mělník) . . . . .	53, 95	Příbram – Březové Hory (okres Příbram) . . . . .	27, 96
Neumětely (okres Beroun) . . . . .	41	Přistoupim (okres Kolín) . . . . .	85, 96
Neustupov (okres Benešov) . . . . .	26, 39, 83, 102, 103, 105	Přítoky (okres Kutná Hora) . . . . .	96
Neveklov (okres Benešov) . . . . .	26, 37, 92	Pšovka (okres Mělník) . . . . .	25, 86, 94
Neveklov-Kožlín (okres Benešov) . . . . .	24	Pšovky (okres Rakovník) . . . . .	76, 77, 96
Neveklov-Mlékovice (okres Benešov) . . . . .	37	Pyšely (okres Benešov) . . . . .	36
Neveklov-Tloskov (okres Benešov) . . . . .	33, 36	Radim (okres Kolín) . . . . .	48, 77
Nížbor (okres Beroun) . . . . .	84, 95	Radošovice (okres Benešov) . . . . .	29
Nosálov (okres Mělník) . . . . .	26	Radovesnice I (okres Kolín) . . . . .	48
Noutonice (okres Praha-západ) . . . . .	26	Rakovník (okres Rakovník) . . . . .	2, 27, 35, 65, 66, 77, 80, 87, 94, 107
Nová Ves pod Pleší (okres Příbram) . . . . .	63	Rataje nad Sázavou (okres Kutná Hora) . . . . .	18, 33, 107
Nová Ves-Vepřek (okres Mělník) . . . . .	70, 92, 96	Ratboř (okres Kolín) . . . . .	85
Nové Dvory (okres Kutná Hora) . . . . .	51, 80, 81, 85, 87, 93, 94	Ratměřice (okres Benešov) . . . . .	38
Nové Osinalice (okres Mělník) . . . . .	63	Rejšice (okres Mladá Boleslav) . . . . .	18, 53, 54, 96
Nové Strašecí (okres Rakovník) . . . . .	87, 94, 107	Rostoklaty (okres Kolín) . . . . .	69, 85, 93
Nový Knín (okres Příbram) . . . . .	63, 87	Roztoky (okres Praha-západ) . . . . .	27, 62, 98, 107
Nymburk (okres Nymburk) . . . . .	2, 26, 35, 56, 57, 74, 86, 91	Roztoky-Levý Hradec (okres Praha-západ) . . . . .	62
Obořiště (okres Příbram) . . . . .	87, 93	Roztoky-Žalov (okres Praha-západ) . . . . .	33, 62, 98
Obrubce-Všeborsko (okres Mladá Boleslav) . . . . .	28	Rožďalovice	
Obruby (okres Mladá Boleslav) . . . . .	12	Rožďalovice (okres Nymburk) . . . . .	18
Odlochovice (okres Benešov) . . . . .	38, 39	Rožmitál pod Třemšínem (okres Příbram) . . . . .	27, 64, 94
Odolena Voda (okres Praha-východ) . . . . .	27, 60, 86, 96, 98	Rudná (okres Praha-západ) . . . . .	13
Odolena Voda-Dolíněk (okres Praha-východ) . . . . .	86	Řepín (okres Mělník) . . . . .	51, 96
Olbramovice (okres Benešov) . . . . .	7, 105	Řevnice (okres Praha-západ) . . . . .	62, 96
Olešná (okres Rakovník) . . . . .	66	Říčany (okres Praha-východ) . . . . .	2, 16, 35, 60, 86, 107
Olešná (okres Beroun) . . . . .	68, 91	Řitka (okres Praha-západ) . . . . .	31
Olešno (okres Mělník) . . . . .	71	Sadská (okres Nymburk) . . . . .	12, 57, 93
Ondřejov (okres Praha-východ) . . . . .	60	Sázava (okres Benešov) . . . . .	14, 27, 36, 83, 94, 96, 98
Oskořínek (okres Nymburk) . . . . .	74, 75, 106	Sázava – Černé Budy (okres Benešov) . . . . .	36
Osov (okres Beroun) . . . . .	41, 93	Sázava-Dojetřice (okres Benešov) . . . . .	104
Ostrov (okres Praha-východ) . . . . .	98	Sedlčany (okres Příbram) . . . . .	2, 18, 35, 64, 76, 80, 81, 87, 107
Ostředek (okres Benešov) . . . . .	27, 36, 96	Sedlčany-Červený Hrádek (okres Příbram) . . . . .	31
Oškobrň (okres Nymburk) . . . . .	59	Sedlec (okres Kutná Hora) . . . . .	29, 49, 50, 51, 83, 85, 86, 88, 92
Otruby (okres Kladno) . . . . .	44, 96	Sedlec-Prčice (okres Příbram) . . . . .	64, 92, 94
Otryby (okres Kutná Hora) . . . . .	98	Sedlec-Prčice, část Jetřichovice (okres Příbram) . . . . .	16
Paběnice (okres Kutná Hora) . . . . .	85	Sedlec-Prčice-Přestavky (okres Příbram) . . . . .	18, 65
Pakoměřice (okres Praha-východ) . . . . .	60, 92	Sedlec-Prčice-Uhřice (okres Příbram) . . . . .	65, 92
Panenské Břežany (okres Praha-východ) . . . . .	12, 29, 59, 60, 86, 96	Semčice (okres Mladá Boleslav) . . . . .	54, 96
Pardubice (okres Pardubice) . . . . .	20, 29	Senohraby (okres Praha-východ) . . . . .	12
Petrov-Bohuliby (okres Praha-západ) . . . . .	75, 95	Skalsko (okres Mladá Boleslav) . . . . .	12, 71, 72, 73, 91
Petrovice (okres Příbram) . . . . .	29, 96	Skramníky (okres Kolín) . . . . .	96
Petrovice-Kojetín (okres Příbram) . . . . .	76	Skryje (okres Rakovník) . . . . .	67, 96
Plaňany (okres Kolín) . . . . .	17, 35, 47, 93	Skryšov (okres Příbram) . . . . .	18, 64, 65, 87, 93
Plaňany-Hradenín (okres Kolín) . . . . .	15, 35, 46, 48, 69	Skřipel (okres Beroun) . . . . .	27, 93
Plzeň (okres Plzeň) . . . . .	20, 102, 106	Skřipel (okres Beroun) . . . . .	29, 41, 93
Počaply (okres Beroun) . . . . .	27	Slabce-Kostelík (okres Rakovník) . . . . .	66, 95
Počaply-Straziště (okres Příbram) . . . . .	28	Slaný (okres Kladno) . . . . .	2, 12, 29, 35, 44, 69, 77, 81, 83, 84, 94
Poděbrady (okres Nymburk) . . . . .	2, 17, 18, 27, 33, 35, 58, 59, 84, 86, 94, 107, 108	Slaný-Otruby (okres Kladno) . . . . .	44, 96
Podhora (okres Mladá Boleslav) . . . . .	74	Slatina (okres Kladno) . . . . .	27, 43, 96
Pochvalov (okres Rakovník) . . . . .	66, 96	Slivce (okres Příbram) . . . . .	64
Polní Voděrady (okres Kolín) . . . . .	48	Smečno (okres Kladno) . . . . .	27, 28, 44, 94
Popovice (okres Benešov) . . . . .	29, 36, 39, 93	Smilkov (okres Benešov) . . . . .	28, 39
Poříčany (okres Kolín) . . . . .	96	Smilovice-Rejšice (okres Mladá Boleslav) . . . . .	18, 53, 54, 96
Poříčí nad Sázavou (okres Benešov) . . . . .	31, 37, 96	Smolotely-Maková Hora (okres Příbram) . . . . .	14
		Soběšín-Otryby (okres Kutná Hora) . . . . .	98

lokality (okres)	strana	lokality (okres)	strana
Solec (okres Mladá Boleslav)	55, 96	Veclov (okres Rakovník)	67, 92
Sovenice (okres Mladá Boleslav)	74, 96	Velim (okres Kolín)	85, 96
Spomyšl (okres Mělník)	28	Veliš (okres Benešov)	29, 83
Srbeč (okres Rakovník)	67, 96	Velká Buková (okres Rakovník)	29, 87
Stará Boleslav (okres Praha-východ)	14, 28, 29, 60, 93, 94	Velká Dobrá (okres Kladno)	29, 43, 96
Stará Huť-Strž (okres Příbram)	63	Velké Horky (okres Mladá Boleslav)	78
Stará Lysá (okres Nymburk)	93, 96	Velké Popovice (okres Praha-východ)	31
Stará Lysá-Cihadla (okres Mladá Boleslav)	56, 86	Velké Všelisy-Syslov (okres Mladá Boleslav)	73
Starkoč (okres Kutná Hora)	49	Veltrusy (okres Mělník)	29, 31, 33, 52, 86, 90, 98
Starosedlský Hrádek (okres Příbram)	12, 13	Velvary (okres Kladno)	29, 35, 42, 44, 77, 93
Stránka (okres Mělník)	28	Vepřek (okres Mělník)	70, 92, 96
Stránov (okres Mladá Boleslav)	86	Vidim (okres Mělník)	12, 29, 71, 91
Stražiště (okres Příbram)	28	Vidim-Horní Vidim (okres Mělník)	22
Strenice-Velké Horky (okres Mladá Boleslav)	78	Vinařice (okres Mladá Boleslav)	29
Strž (okres Příbram)	63	Vinařice (okres Kladno)	77
Středokluky (okres Praha-západ)	28, 62, 96	Višňová (okres Příbram)	64, 96
Středokluky-Černovičky (okres Praha-západ)	22	Vitice-Lipany (okres Kolín)	69, 85
Střehom (okres Mladá Boleslav)	72, 91	Vlašim (okres Benešov)	2, 29, 31, 35, 38, 77, 83, 96, 104
Stříbrná Skalice (okres Praha-východ)	60	Vlašim-Bolinka (okres Benešov)	21, 38, 95
Sudějov (okres Kutná Hora)	50, 51, 93	Vlkov pod Oškobrhem (okres Nymburk)	59
Svárov (okres Kladno)	43, 92	Vojkov (okres Benešov)	39
Svatbín (okres Praha-východ)	60, 85	Volenice-Pročevily (okres Příbram)	27
Svatý Jan (okres Příbram)	94, 96	Votice (okres Benešov)	2, 19, 29, 30, 35, 38, 39, 83, 84, 96
Svatý Jan pod Skalou (okres Beroun)	28, 93	Votice-Martinice (okres Benešov)	24
Svatý Jan-Drážkov (okres Příbram)	72, 87, 95	Voznice (okres Příbram)	30, 87
Svatý Jan-Skrýšov (okres Příbram)	18, 64, 65, 87, 93	Vracovice (okres Benešov)	30
Svitavy (okres Svitavy)	102	Vraný (okres Kladno)	30
Svojetín-Veclov (okres Rakovník)	67, 92	Vrbčany (okres Kolín)	14
Svojsice (okres Kolín)	96	Vrbno (okres Mělník)	30
Svojsice-Bošice (okres Kolín)	47, 48, 84	Vrdy-Zbyslav (okres Kutná Hora)	69, 70, 96
Sýčina (okres Mladá Boleslav)	54, 92	Vrchotovy Janovice (okres Benešov)	12, 30, 39, 84, 96
Syslov (okres Mladá Boleslav)	73	Vřesulov (okres Rakovník)	67, 93
Šemanovice (okres Mělník)	28	Vysoká (okres Mělník)	30
Škvorec (okres Praha-východ)	28	Vysoká u Příbramě (okres Příbram)	64, 96
Štolmír (okres Kolín)	69	Vysoký Chlumec (hrad) (okres Příbram)	14, 65
Tehov (okres Benešov)	38, 92, 98	Vysoký Újezd-Kuchař (okres Beroun)	11
Telč (okres Jihlava)	20, 88, 99, 102, 105	Vyšehořovice (okres Praha-východ)	19, 60, 96
Tetín (okres Beroun)	28	Záboří (okres Mělník)	30, 51, 96
Tismice (okres Kolín)	44, 45, 69, 85, 92, 93	Záboří nad Labem (okres Kutná Hora)	12, 30
Tismice-Limuzy (okres Kolín)	69	Zaječov (okres Beroun)	41, 84, 93
Tloskov (okres Benešov)	33, 36	Zákolany-Kováry (okres Kladno)	23
Točnick (hrad) (okres Beroun)	18, 19	Zálezlice (okres Mělník)	30
Tochovice (okres Příbram)	12	Zápy-Ostrov (okres Praha-východ)	98
Třebešice (okres Benešov)	28, 37, 93	Zásmuky (okres Kolín)	47, 93
Třebichovice – Saky (okres Kladno)	28	Zbečno (okres Rakovník)	76, 77, 98
Třebíz (okres Kladno)	69, 91, 107	Zbořený Kostelec (hrad) (okres Benešov)	104
Třebotov (okres Praha-západ)	12	Zbraslavice (okres Kutná Hora)	30, 51
Třebovle (okres Kolín)	18, 48, 85, 93	Zbyslav (okres Kutná Hora)	69, 70, 96
Tuchoměřice (okres Praha-západ)	33	Zdeslav (okres Rakovník)	30, 87
Tuchoraz (okres Kolín)	69	Zdislavice (okres Benešov)	30
Tuklaty (okres Kolín)	69	Zduchovice (okres Příbram)	30
Tupadly (okres Mělník)	12	Zeleneč (okres Praha-východ)	30
Turnov (okres Semily)	78	Zibohlavy (okres Kolín)	47, 48, 96
Tursko (okres Praha-západ)	62, 93	Zlonice (okres Kladno)	30, 96
Tuřany (okres Kladno)	28	Žalov (okres Praha-západ)	33, 62, 98
Týnec (okres Mladá Boleslav)	54, 86, 92	Žandov (okres Kutná Hora)	69, 70, 96
Týnec nad Labem (okres Kolín)	47, 94	Ždánice (okres Kolín)	47, 92
Týnec nad Sázavou (okres Benešov)	28, 36, 37, 83, 96	Žebrák (okres Beroun)	30, 41, 96
Týnec nad Sázavou-Zbořený Kostelec (okres Benešov)	104	Žehuň (okres Kolín)	30, 47, 93
Týřov (hrad) (okres Rakovník)	67, 98	Žehušice (okres Kutná Hora)	30, 32, 48
Uhlířské Janovice (okres Kutná Hora)	12, 13, 51	Žerčice (okres Mladá Boleslav)	30
Uhřice (okres Příbram)	65, 92	Židněves (okres Mladá Boleslav)	30
Únětice (okres Praha-západ)	30	Žišov (okres Kutná Hora)	30
Unhošť (okres Kladno)	29, 43, 90	Živošův (okres Příbram)	30, 80, 82, 87, 94
Úštěk (okres Litoměřice)	8, 106, 107	Žleby (okres Kutná Hora)	14, 83, 98
Úvaly (okres Praha-východ)	29, 78		
Valdek (hrad) (okres Beroun)	41		
Vavřinec-Žišov (okres Kutná Hora)	30		

Zpracovala Mgr. Jana Klapetková



# DENKMÄLER VON MITTELBÖHMEN

2 / 2016

---

BEILAGE

Jahrbuch des Nationalinstitut  
für Denkmalpflege – Regionale Fachstelle  
für Mittelböhmen in Prag zum Jahr 2015

---

**Vedoucí redaktor:** PhDr. Vladislav Razím

**Výkonná redaktorka:** PhDr. Olga Klapetková

**Redakční rada:** Mgr. Jana Berková, PhDr. Richard Biegel, Ph.D., Miroslav Brožovský,

Ing. arch. Milena Hauserová, CSc., JUDr. et PhDr. Pavel Kroupa, PhDr. Květa Křížová, PhDr. Zdeněk Kuchyňka,

Ing. arch. Vojtěch Láska, Ing. arch. Jan Pešta, Ing. Alfréd Schubert, PhDr. Vladislav Razím, Mgr. Vladimír Rišlink,

Ing. Jan Žižka

**Adresa redakce:** Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště středních Čech v Praze,

Sabinova 5, 130 11 Praha 3, telefon: 274 008 283, e-mail: klapetkova@stc.npu.cz

Registrace povolena pod č. MK ČR 6835

Vyšlo 19. 12. 2016

# PAMÁTKY STŘEDNÍCH ČECH



NÁRODNÍ  
PAMÁTKOVÝ  
ÚSTAV

ÚZEMNÍ ODBORNÉ PRACOVNÍŠTĚ  
STŘEDNÍCH ČECH V PRAZE

**Památky středních Čech 30/2/2016 – příloha (Ročenka 2015)**  
časopis Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze

Sabinova 373/5, 130 11 Praha 3

Tisková a grafická příprava: Jiří Sládeček

Tisk: Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

ISSN 0862-1586

ISBN 978-80-86516-86-8